

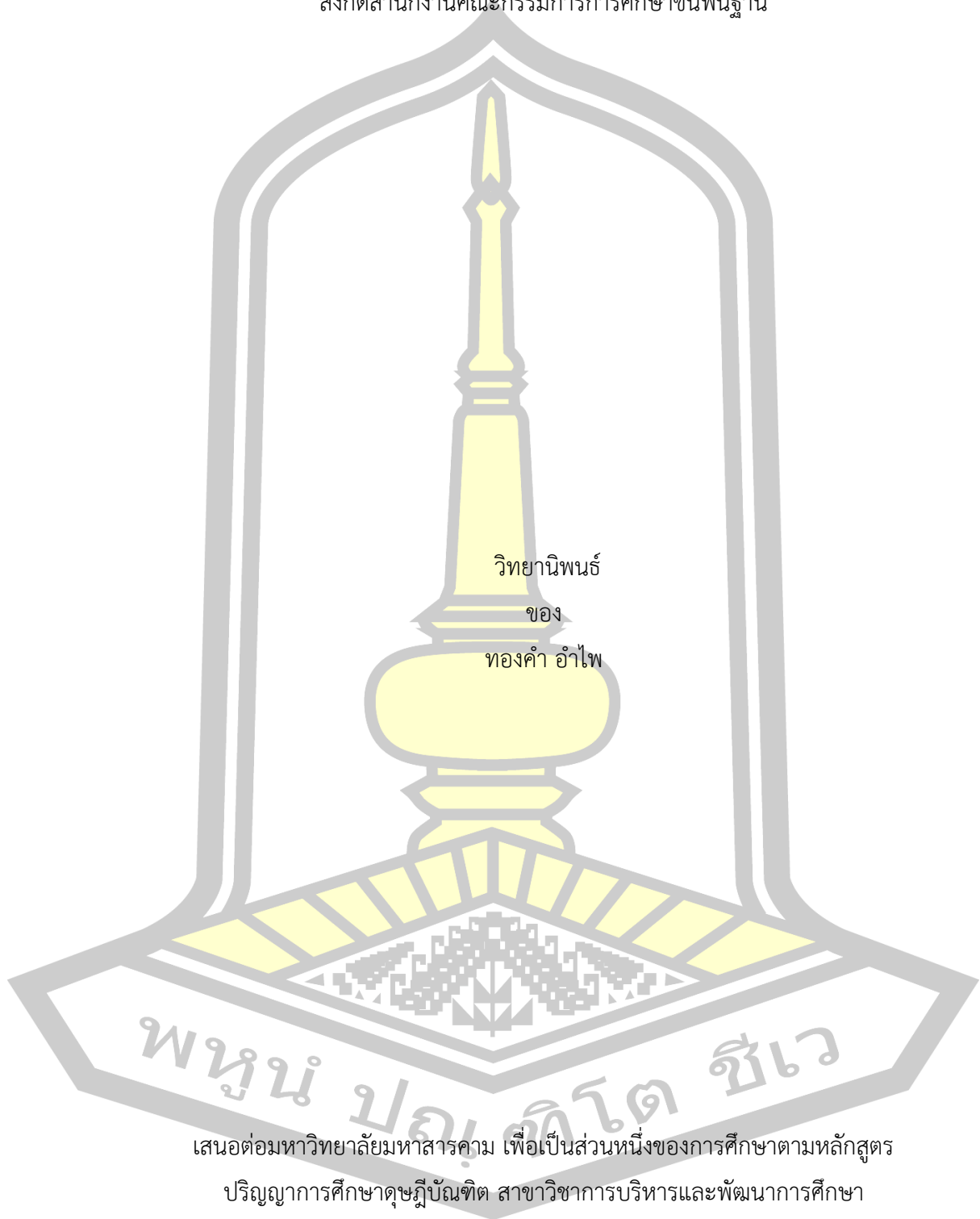
การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิทยานิพนธ์
ของ
ทองคำ อำไพ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา
พฤษภาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

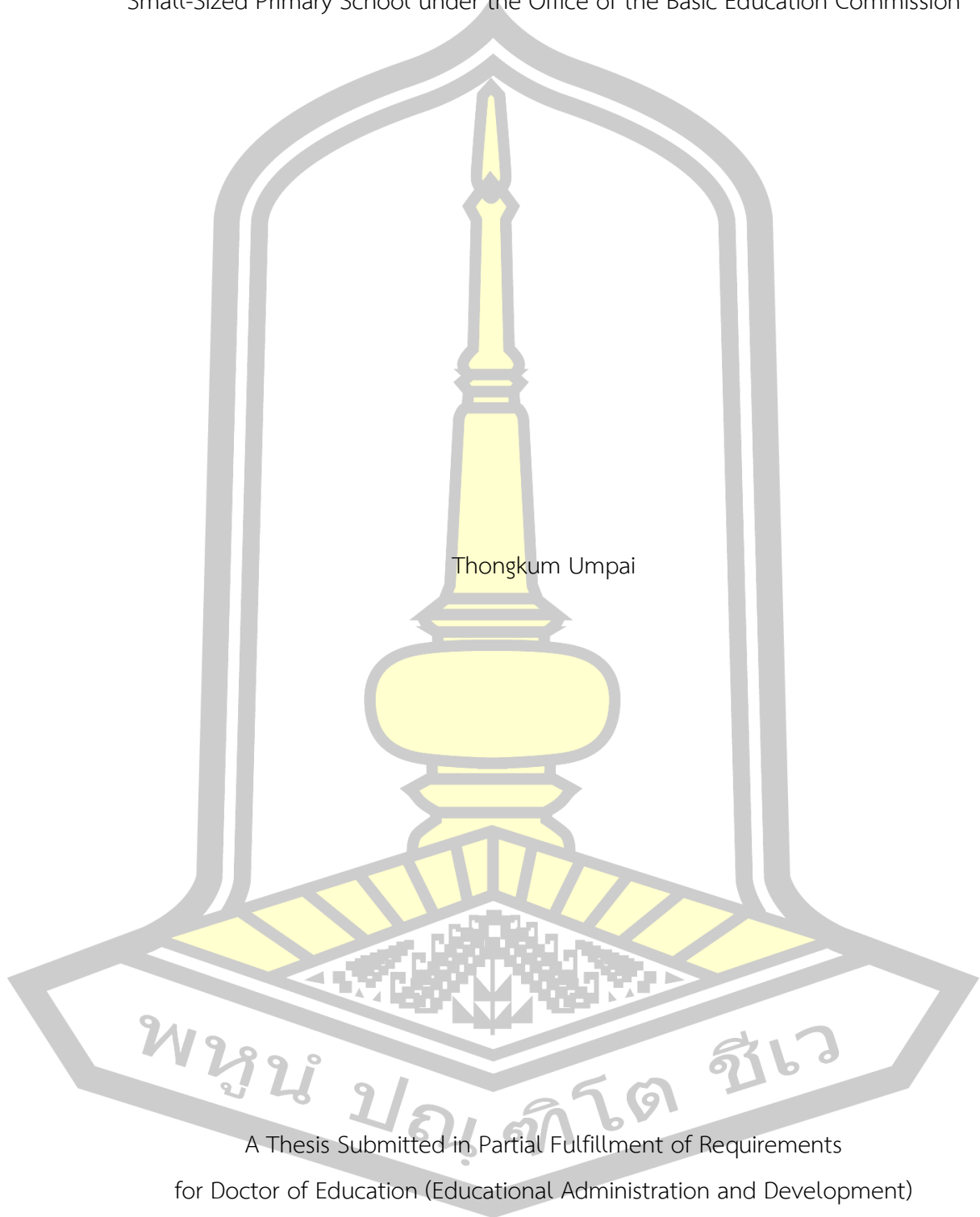

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

พฤษภาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development of Internal Supervision Model to Enhance Educational Quality for
Small-Sized Primary School under the Office of the Basic Education Commission

Thongkum Umpai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Doctor of Education (Educational Administration and Development)

May 2021

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายทองคำ อำไพ แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. จินฉฉว้ตร ปะค้ทัง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. สุธรรม ธรรมท้ศนฉฉนท้)

.....กรรมการ

(ผศ. ดร. ฉ้ชฉฉ ฉฉฉฉฉฉ)

.....กรรมการ

(รศ. ดร. สุฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉ)

.....
(รศ. ดร. กรฉฉฉ ฉฉฉฉ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
ผู้วิจัย	ทองคำ อำไพ		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. สุธรรม ธรรมทัศนานนท์		
ปริญญา	การศึกษาศาสตรบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก 4) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ได้แก่ ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายใน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 374 คน และการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีเป็นเลิศ จำนวน 5 โรงเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบฯ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 2 จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบนิเทศ สลิดิตที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ด้าน 39 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้รวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ที่สุด

2. สภาพปัจจุบันโดยรวมรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา เรียงลำดับ ความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการวางแผนการนิเทศ ลำดับที่ 2 ด้าน การปฏิบัติการนิเทศ ลำดับที่ 3 ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ และลำดับที่ 4 ด้านการสร้าง ขวัญและกำลังใจการนิเทศ

3. ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบ/วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คะแนนประเมินความรู้หลังการ เข้าร่วมรูปแบบสูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมรูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ผลการประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบฯ ก่อนใช้อยู่ในระดับปานกลาง หลังใช้อยู่ใน ระดับมากที่สุด และผลการประเมินระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบการนิเทศภายใน, คุณภาพการศึกษา, สถานศึกษาขนาดเล็ก

TITLE	Development of Internal Supervision Model to Enhance Educational Quality for Small-Sized Primary School under the Office of the Basic Education Commission		
AUTHOR	Thongkum Umpai		
ADVISORS	Associate Professor Sutham Thamatasenahant , Ed.D.		
DEGREE	Doctor of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2021

ABSTRACT

The research aimed 1) to study the components and indicators of Internal Supervision to Enhance Educational Quality for Small-Sized Primary School Under the Office of the Basic Education Commission. 2) to study a present, desirable characteristic and the essential needs of Internal Supervision to Enhance Educational Quality for Small-Sized Primary School Under the Office of the Basic Education Commission. 3) to develop of Model for of Internal Supervision to Enhance Educational Quality for Small-Sized Primary School Under the Office of the Basic Education Commission. and 4) to Implementing the effect of using of Model for of Internal Supervision to Enhance Educational Quality for Small-Sized Primary School Under the Office of the Basic Education Commission. The research was divided into 4 phases. Phase 1 study the components and indicators of Internal Supervision to Enhance Educational Quality for Small-Sized Primary School Under the Office of the Basic Education Commission by 9 experts. Phase 2 study a present, desirable characteristic and the essential needs. There were 374 samples consisting of administrators and teachers administrators and teachers Academic head teacher by Stratified Random Sampling. phase 3 develop of Model for of Internal Supervision to Enhance Educational Quality for Small-Sized Primary School Under the Office of the Basic Education Commission. There were 10 by purposive Sampling of administrators

and Academic head teacher and There were 9 experts by purposive Sampling. and Phase 4 Implementing the effect of using of Model for of Internal Supervision to Enhance Educational Quality for Small-Sized Primary School Under the Office of the Basic Education Commission. Used for 10 people by purposive Sampling. Tools used in data collection Including questionnaires, assessments form, and interviews form Statistics used in data analysis are percentage. Average and standard deviation.

The results were as follows :

1. Elements and indicators of Internal Supervision to Enhance Educational Quality for Small-Sized Primary School Under the Office of the Basic Education Commission. have 4 components. 39 indicators The assessment results were at a very high level.

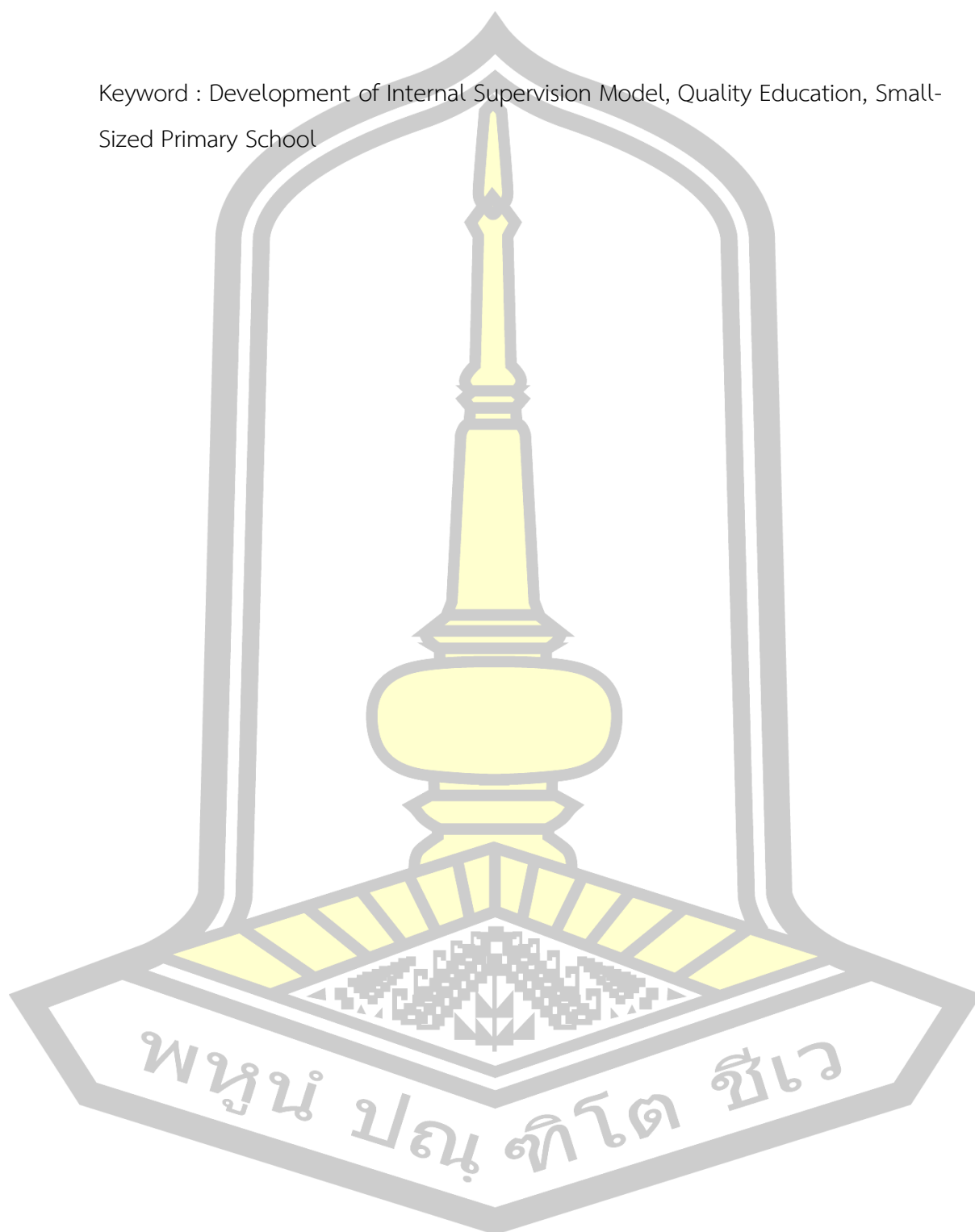
2. The current circumstances with the whole picture were at high level. The desirable characteristics with the whole picture were at high level. the need for the development 1) Supervision planning 2) Internal supervision operations 3) Supervision evaluation and 4) Building morale and supervision

3. The results of the development of internal supervision models to improve the quality of education for small educational institutions. It is affiliated with the Office of the Basic Education Commission consisting of 5 parts: Part 1, Principles, Concepts and Objectives, Part 2, Composition of Forms / Methods, Part 3, Applied Guidelines, Part 4, Evaluation and Part 5, Conditions for Success. The results of the assessments of feasibility and likelihood were at the highest level.

4. Implementing the effect of using of Model for of Internal Supervision to Enhance Educational Quality for Small-Sized Primary School Under the Office of the Basic Education Commission found that before and after using the When comparing the results Commission Have scores have higher post-development scores than before development there were significant differences at the level of .05 Before using supervision results at the medium level After using at the very high level

and the satisfaction was at a very high level.

Keyword : Development of Internal Supervision Model, Quality Education, Small-Sized Primary School

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉวีตร ปะโคทั้ง ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ และรองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ กรรมการ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในวิทยานิพนธ์จนสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ดร.สมหวัง พันธะลี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิณี ทศนะเทพ ดร.ศุภชนกฤษฎ ยอดสละ ดร.ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี และ ดร.ปัทมา ภูสวาสดี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ วิจัย

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉวีตร ปะโคทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ ดร.ภูมิพัทธ์ เรืองแห่ล นายเดชา การรัมย์ ดร.สมหวัง พันธะลี ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์ ดร.จรัส สอนกล้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ชัย กากแก้ว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทีป แชรรัมย์ นายกิตติภัทท์ ไกรเพชร นางวิมลมาลย์ รินไธสงค์ และ ดร.ศุภณัฐ อินทร์งาม นายพตวัต สาระอวาส และนางสาวชญาภาญจ์ ศรีเนตรที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบยืนยันและประเมินรูปแบบงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือ และผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ประสาทวิทยาให้มีสติปัญญาและคุณธรรมอันเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จในชีวิต

พูน ปณ ทิโต ชีเว

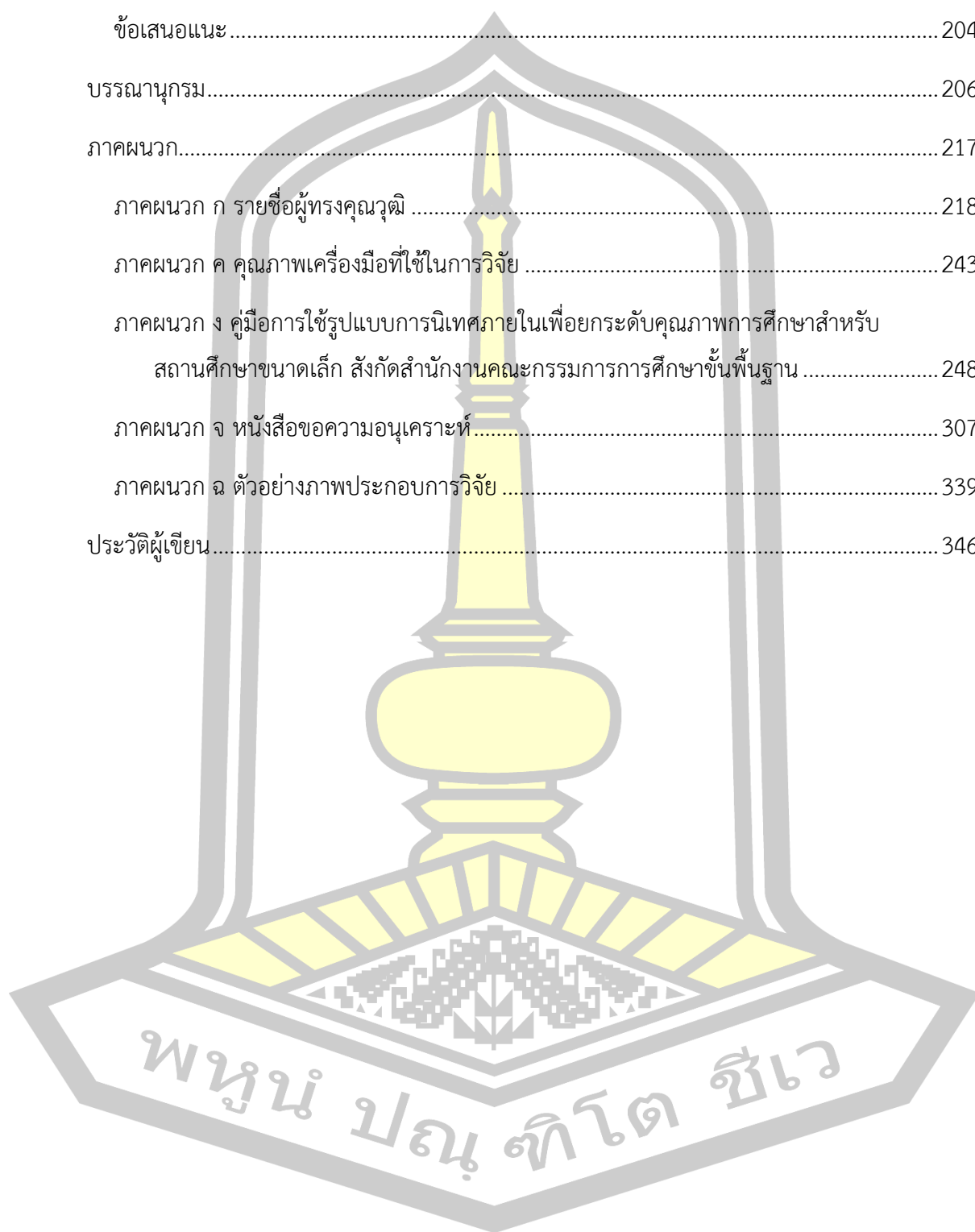
ทองคำ อำไพ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฌ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพประกอบ.....	ด
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	6
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การบริหารการศึกษา.....	12
การบริหารสถานศึกษา.....	15
การนิเทศภายในสถานศึกษา.....	21
รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	41
การยกระดับคุณภาพการศึกษา.....	45

วงจรรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)	50
การสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	53
การประเมินความต้องการความจำเป็น	56
การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship).....	59
วิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	62
บริบทสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	75
งานวิจัยในประเทศ.....	75
งานวิจัยต่างประเทศ.....	82
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	85
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	87
ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 90	
ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	98
ระยะที่ 4 การศึกษาผลใช้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	104
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	112
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	112
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	112
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	113
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	198
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	198
สรุปผล	198

อภิปรายผล.....	200
ข้อเสนอแนะ.....	204
บรรณานุกรม.....	206
ภาคผนวก.....	217
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	218
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	243
ภาคผนวก ง คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	248
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	307
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างภาพประกอบการวิจัย	339
ประวัติผู้เขียน.....	346

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศภายใน	26
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ด้านการวางแผนการนิเทศ.....	29
ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	33
ตาราง 4 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ด้านการประเมินผลการนิเทศ	36
ตาราง 5 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ	40
ตาราง 6 การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ	43
ตาราง 7 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	91
ตาราง 8 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหาร สถานศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ..	92
ตาราง 9 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	113
ตาราง 10 ข้อเสนอแนะองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	116
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัว บ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	120
ตาราง 12 แสดงความถี่ และค่าร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	123
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการ จำเป็น การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายด้าน.....	124
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ จำเป็นการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนการนิเทศ.....	126

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ จำเป็นการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	128
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ จำเป็นการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินผลการนิเทศ	131
ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ จำเป็นการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ	133
ตาราง 18 การสังเคราะห์ความถี่การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็ก จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	138
ตาราง 19 การสังเคราะห์ความถี่การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็ก จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	141
ตาราง 20 การสังเคราะห์ความถี่การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็ก จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	143
ตาราง 21 การสังเคราะห์ความถี่การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็ก จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)	145
ตาราง 22 ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนการนิเทศ	146
ตาราง 23 ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	147
ตาราง 24 ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินผลการ นิเทศ.....	150

ตาราง 25 ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ.....	152
ตาราง 26 บทสรุปรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship).....	165
ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	187
ตาราง 28 การพัฒนาด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	189
ตาราง 29 เปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ของผู้ร่วมวิจัย ก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	190
ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการพัฒนา โดยรวมรายด้าน.....	191
ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการพัฒนา ด้านการวางแผนการนิเทศ.....	192
ตาราง 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการพัฒนา ด้านการปฏิบัติการนิเทศ.....	193
ตาราง 33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการพัฒนา ด้านการประเมินผลการนิเทศ.....	194
ตาราง 34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการพัฒนา ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศ.....	195

ตาราง 35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 196

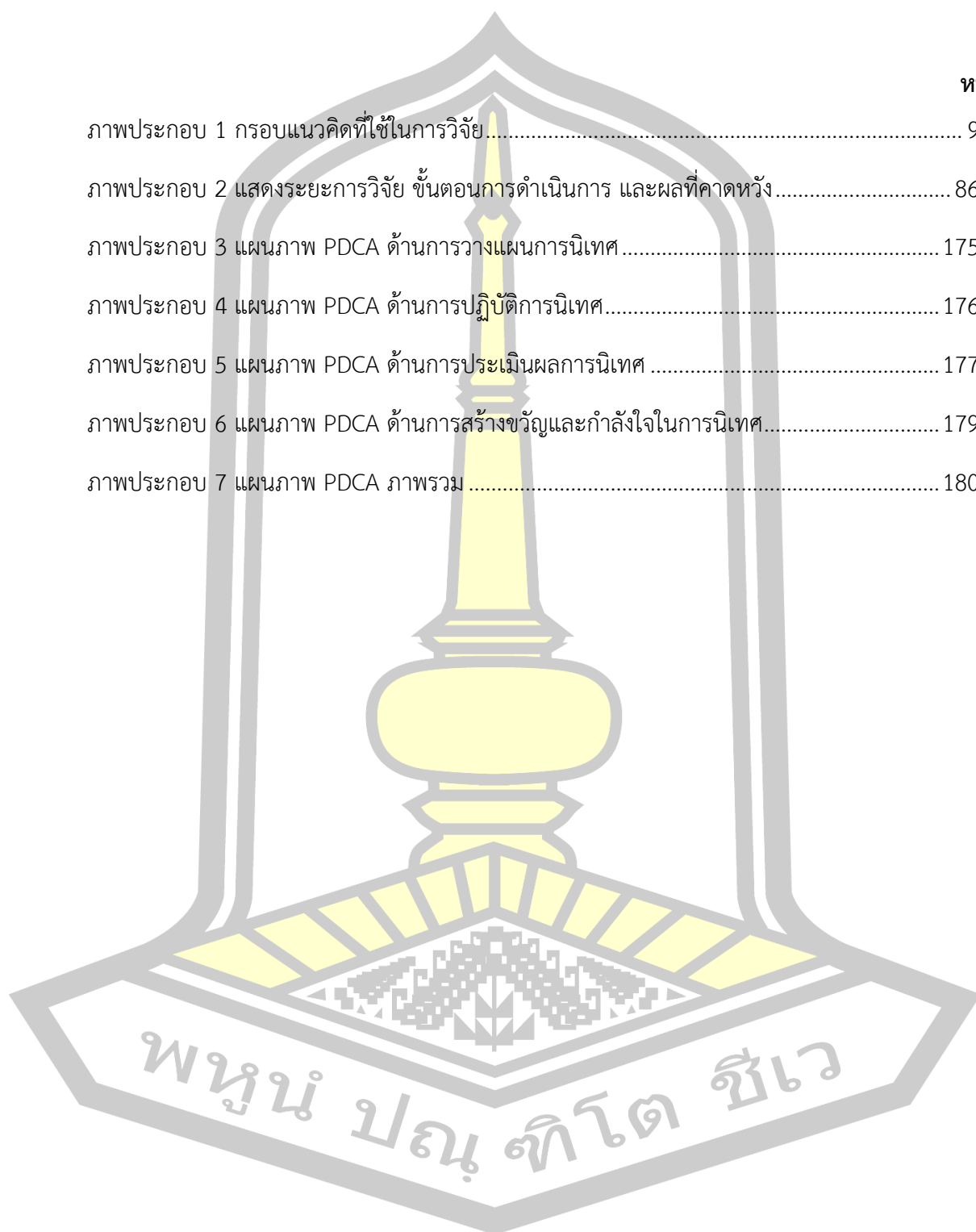
ตาราง 36 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาด เล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 244

ตาราง 37 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึง ประสงค์ ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 246

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ภาพประกอบ 2 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง.....	86
ภาพประกอบ 3 แผนภาพ PDCA ด้านการวางแผนการนิเทศ.....	175
ภาพประกอบ 4 แผนภาพ PDCA ด้านการปฏิบัติการนิเทศ.....	176
ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA ด้านการประเมินผลการนิเทศ.....	177
ภาพประกอบ 6 แผนภาพ PDCA ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศ.....	179
ภาพประกอบ 7 แผนภาพ PDCA ภาพรวม.....	180

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา ในมาตรา 6 ที่กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและมาตรา 8 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการ 3 ประการ คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และกระทรวงศึกษาธิการได้ กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ภายใต้ มีวิสัยทัศน์ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” โดยประเด็นหลักของเป้าหมายปฏิรูปการศึกษา มี 3 ประเด็น คือ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการ บริหารและจัดการศึกษา ทั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบไว้ 4 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาครูยุคใหม่ การพัฒนา สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาการบริหารจัดการใหม่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การนิเทศภายใน เป็นความพยายามของผู้ทำหน้าที่นิเทศจะช่วยให้คำแนะนำแก่ครู และผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้สามารถปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น การนิเทศภายใน จะช่วยให้เกิดความมั่งคั่งด้านวิชาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครูช่วยในการคัดเลือกและ ปรับปรุงวัสดุประสงค์ของการศึกษา ช่วยในการคัดเลือกอุปกรณ์การสอนช่วยเหลือและปรับปรุง วิธีสอนและช่วยในการประเมินผลการเรียนการสอน (กันยา เจริญถ้อย, 2553) การนิเทศภายใน ถือเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถสำหรับการสอน โดยใช้ความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในการดำเนินงานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ และนวัตกรรมการสอนต่าง ๆ การนิเทศจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา เพราะเป็นความร่วมมือของบุคลากรอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาให้สูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นการให้กำลังใจสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาได้

แสดงศักยภาพของตนเองในการจัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่คุณภาพที่สูงขึ้นของผู้เรียน (คมกริช มาตย์วิเศษ , 2553) ดังนั้น ผู้บริหารและครูจึงต้องทราบภารกิจหลัก และมีความตระหนักในสภาพปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลัก กระบวนการ เทคนิควิธี และกิจกรรมการนิเทศเป็นอย่างดี (ชาลี มณีศรี, 2542)

จากการรายงานสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกัน ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบริหารวิชาการการจัดการเรียนการสอน ด้านความร่วมมือทางปัจจัยของโรงเรียน และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน โดยเฉพาะด้านการบริหาร วิชาการการจัดการเรียนการสอน มีปัญหาที่เด่นชัดที่สุด คือ ครูไม่ครบชั้นและจำนวนผู้เรียน ในแต่ละชั้นมีจำนวนน้อย ทำให้ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลายได้ ในขณะเดียวกันจากผลการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบแรกพบว่า ร้อยละ 66.67 ของโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในระดับ มาตรฐานพอใช้ และควรปรับปรุง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ ผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน หากโรงเรียนขนาดเล็กมีระบบการบริหารงานที่ดี มีผู้บริหารและครูมืออาชีพที่มีความรักความภูมิใจในท้องถิ่น ย่อมส่งผลดีต่อการบริหารงานโรงเรียน เพื่อผลปลายทาง คือ คุณภาพผู้เรียน (อ่องจิต เมธยะประภาส, 2557)

การพัฒนาคุณภาพศึกษาให้เกิดคุณภาพนั้น สิ่งหนึ่งที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนที่เชื่อมั่นว่า คุณภาพผู้เรียนจะเกิดได้และบรรลุหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องมีกระบวนการสู่ความสำเร็จในการพัฒนา กระบวนการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ซึ่งกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นภารกิจจำเป็นต่อการจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจาก บุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในหน่วยงานจัดการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะ และพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหาร และกระบวนการเรียน การสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบบ ประกันคุณภาพการศึกษาที่ต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาและการจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ตลอดทั้งมาตรฐาน การศึกษาของชาติที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะวิชาการ

ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการเป็นผู้นำ และทักษะการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม
(หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562)

สภาพโรงเรียนขนาดเล็กด้านวิชาการจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 ในภาพรวมมีคะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 ในทุกกลุ่มสาระ และทุกชั้น ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนสูงกว่าร้อยละ 50 และผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 พบว่า มีคะแนนสูงขึ้นทุกด้าน แต่มีคะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 ยกเว้นความสามารถด้านภาษา และรายงานผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (Reading Test) ปีการศึกษา 2561 ของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 68.44 (คะแนนรายสมรรถนะด้านการอ่านออกเสียง ร้อยละ 65.70 ด้านการอ่านรู้เรื่อง ร้อยละ 71.17) สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาของแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรายงานผลการนิเทศของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมีความแตกต่างกัน มีทั้งปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนิเทศ การนิเทศยังขาดความต่อเนื่องและความเป็นเอกภาพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคประเทศไทย 4.0 และการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังมีความต้องการให้มี การพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งและต่อเนื่อง (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562)

การนิเทศการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา ในมาตรฐานที่ 18 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการนิเทศการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2545) และเป็นส่วนหนึ่งกระบวนการที่ใช้ในการหาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู เพราะการนิเทศการสอนมีความสำคัญอย่างมาก ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับครูและโรงเรียน การที่จะทำให้ผู้เรียนมีศักยภาพทางการเรียนสูงขึ้น ครูที่อยู่ในระบบการศึกษาจะต้องมีคุณภาพที่สูงขึ้นด้วย (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554) การนิเทศภายในโรงเรียนจึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้นิเทศจึงต้องมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จในภารกิจการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะมุ่งเน้นที่การนิเทศการศึกษาในโรงเรียน (สิทธิชัย เวศสุวรรณ, 2541) เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคประเทศไทย 4.0 และการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังมีความต้องการให้มี การพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งและต่อเนื่อง (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562)

สภาพปัญหาของสถานศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผ่านมา พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และด้านการบริหารจัดการ ปัญหาด้านวิชาการ (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2555) ได้แก่ ขาดแคลนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน ครูขาดประสบการณ์ในการสร้างสื่อการเรียนรู้ ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อ ICT นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่ำกว่าเป้าหมายและค่าเฉลี่ยระดับชาติ มีปัญหาด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดคำนวณ นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ นักเรียนขาดเรียนบ่อย มีพื้นฐานการเรียนแตกต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนรู้ ปัญหาด้านบุคลากร มีครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก มีภาระงานมาก สอนหลายระดับ ครูขาดขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ครูย้ายบ่อย ทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติงาน ขาดผู้นำที่เข้มแข็งไม่มีประสิทธิภาพ ทำงานตามคำสั่งปัญหาด้านอาคารสถานที่ สภาพอาคารเก่าชำรุดทรุดโทรม อาคารเรียนอาคารประกอบการไม่เพียงพอต่อความต้องการ ขาดห้องปฏิบัติการ วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่จำเป็น ขาดเครื่องมือสื่อสารที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน ปัญหาด้านการบริหารจัดการ จำนวนนักเรียนต่อห้องน้อย ห่างไกลชุมชน ผู้ปกครองมีฐานะยากจน การใช้ข้อมูลสารสนเทศและนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนางานน้อย มีการอพยพเคลื่อนย้ายของประชากร วัยเรียน ขาดการประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ขาดงบประมาณ และขาดการนิเทศ กำกับติดตาม (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา เห็นว่า ควรมีการศึกษาปัญหาสำคัญดังกล่าวที่ชี้เฉพาะเจาะจงในประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐานการศึกษา สอนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 โดยสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพสูงขึ้น และผลักดันให้โรงเรียนขนาดเล็ก มีรูปแบบนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อผู้เรียนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับใด
3. รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเป็นอย่างไร
4. ผลการนำรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ได้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ได้ข้อเสนอแนะให้กับสถานศึกษาต่าง ๆ นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของสังคม และประเทศชาติต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน ของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548), กรองทอง จิระเดชากุล (2550), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553), วัชรวิภา เล่าเรียนดี (2556), ขวลิขิต จันทร์ศรี (2550), Acheson และ Gall (2003), Carron และ De Grauwe (2011) และ June, Wenger และ Guzzetti (1987) ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์ประกอบการวางแผนการนิเทศ
2. องค์ประกอบการปฏิบัติการนิเทศ
3. องค์ประกอบการประเมินผลการนิเทศ
4. องค์ประกอบการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับคำถามและความมุ่งหมายของการวิจัย จึงได้จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยตามระยะของการวิจัยซึ่งแบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) และใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion : FGD)

ระยะที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 7,072 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนละ 1 คน รวมจำนวน 14,114 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครู หัวหน้างานวิชาการ ปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การเปรียบเทียบจาก ตารางกำหนดขนาด ตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970) กลุ่มตัวอย่างรวมจำนวนทั้งสิ้น 374 คน

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ศึกษาแนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียน ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 5 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนละ 2 คน รวม 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ยกร่างรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. นำร่างรูปแบบเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบยืนยันรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยใช้เทคนิคการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

3. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้รูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 4 นำรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือนตุลาคม 2562 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2564

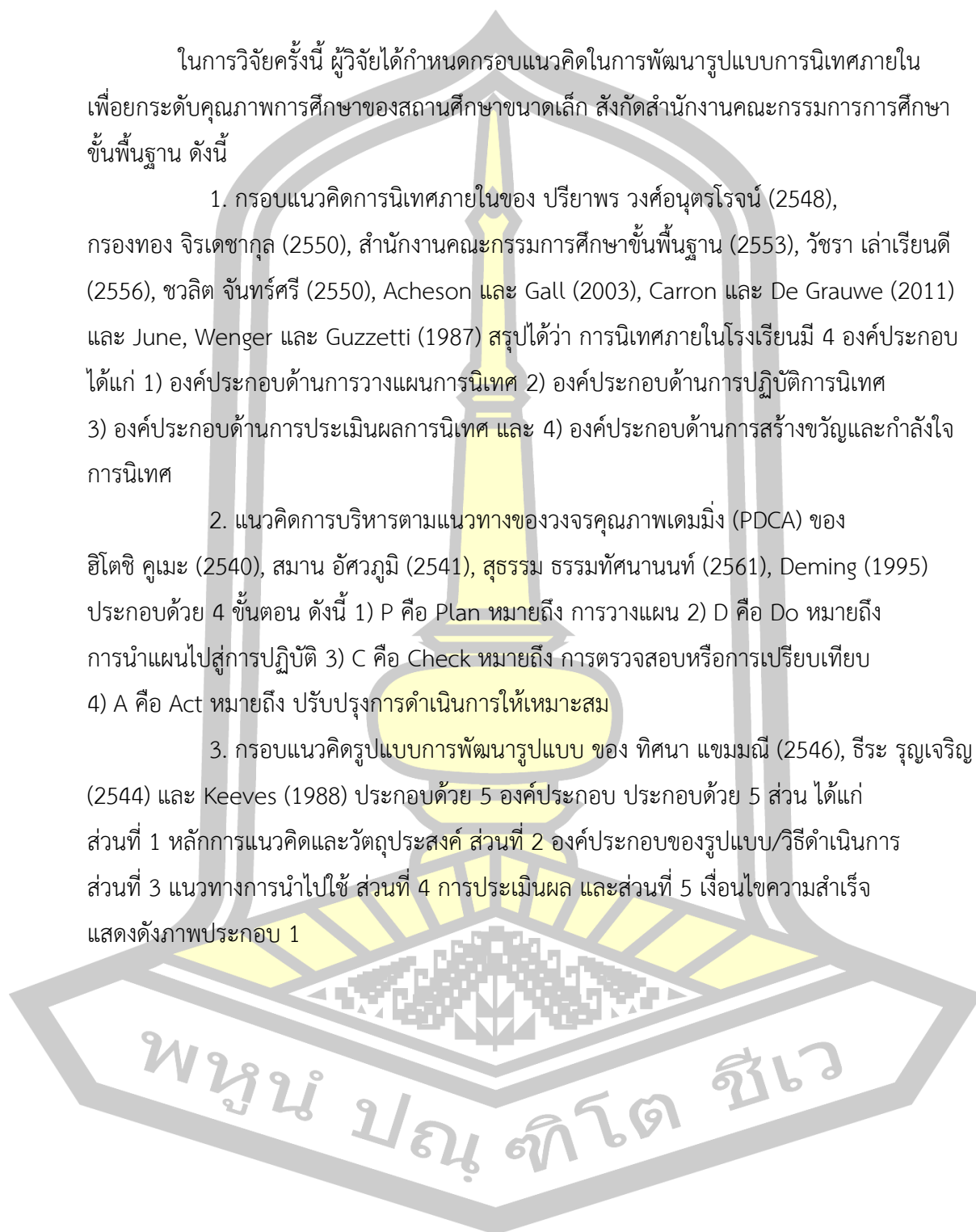
กรอบแนวคิดการวิจัย

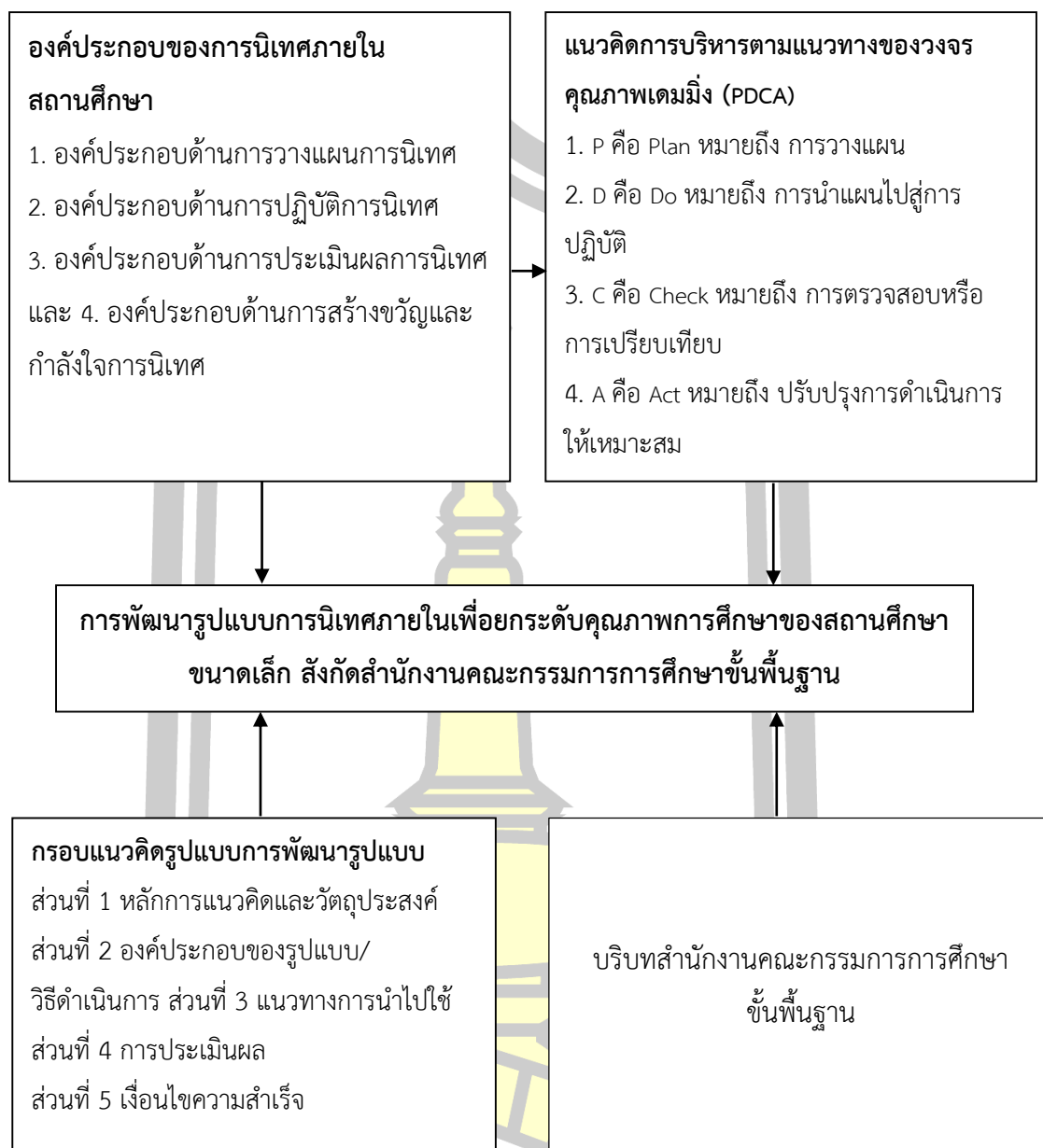
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. กรอบแนวคิดการนิเทศภายในของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548), กรองทอง จิระเดชากุล (2550), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553), วัชรา เล่าเรียนดี (2556), ขวลิต จันทร์ศรี (2550), Acheson และ Gall (2003), Carron และ De Grauwe (2011) และ June, Wenger และ Guzzetti (1987) สรุปได้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียนมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านการวางแผนการนิเทศ 2) องค์ประกอบด้านการปฏิบัติการนิเทศ 3) องค์ประกอบด้านการประเมินผลการนิเทศ และ 4) องค์ประกอบด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

2. แนวคิดการบริหารตามแนวทางของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ของ ฮิโตชิ คูเมะ (2540), สมาน อัสวภูมิ (2541), สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ (2561), Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) P คือ Plan หมายถึง การวางแผน 2) D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 3) C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ 4) A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

3. กรอบแนวคิดรูปแบบการพัฒนารูปแบบ ของ ทิศนา ขัมมณี (2546), ธีระ รุญเจริญ (2544) และ Keeves (1988) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบ/วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ แสดงดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การนิเทศภายในภายใน หมายถึง กระบวนการการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ โดยมีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ

และตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล อันจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การวางแผนการนิเทศ หมายถึง เป็นกระบวนการที่สำคัญในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป็นเป้าหมายที่ต้องการ เป็นขั้นตอนในการกำหนดทางเลือก แนวปฏิบัติรายละเอียด ขอบข่ายการนิเทศ กำหนดผู้รับผิดชอบ เขียนแผนและโครงการนิเทศภายใน มีการประชุมชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจในการนิเทศภายใน

1.2 การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การลงมือปฏิบัติตามแผนงานโครงการนิเทศ ปฏิบัติการนิเทศ การกระตุ้นและการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูอย่างมีลำดับขั้นตอน การสร้างขวัญและกำลังใจเพื่อให้การดำเนินการนิเทศภายในบรรลุวัตถุประสงค์ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนางาน

1.3 การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง เป็นการตรวจสอบหรือประเมินความสำเร็จของการนิเทศภายในที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีการประเมินผลการนิเทศ สรุปผลและจัดทำรายงานผลการนิเทศพร้อมทั้งมีการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงแก้ไข

1.4 ด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ หมายถึง การเสริมสร้างให้ครู อาจารย์และผู้เกี่ยวข้องทุกคน มีขวัญและกำลังใจที่ดี รวมทั้งการยกย่องและเชิดชูเกียรติผลงานที่ได้รับการนำเสนอ เพื่อให้เป็นไปแบบอย่างที่ดี เพื่อที่จะปฏิบัติภาระหน้าที่ที่มีอยู่ให้บรรลุสูงสุดด้วยความรู้สึกลำบากด้วยตนเองและมีความพอใจที่จะปฏิบัติต่อภารกิจด้วยความรู้สึกภาคภูมิใจต่อไป

2. การพัฒนารูปแบบ หมายถึง แบบจำลอง แบบแผน แบบอย่างหรือตัวอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้เสนอรูปแบบได้ศึกษาและพัฒนาขึ้น เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น หรือใช้เป็นแนวทางในการสร้างใช้เป็นแนวทางในดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 การนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมิน และ ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

4. การยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำหนดเป้าหมายและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ตอบสนองต่อเป้าหมายที่วางไว้ เป็นการเปรียบเทียบเชิงคุณภาพและเชิงสัมพัทธ์ให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ให้ครอบคลุมทุกส่วน ทั้งเป้าหมาย สภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้อย่างรอบด้าน การตรวจสอบนิเทศติดตามเป็นระยะ และการปรับปรุงพัฒนางานเทียบกับเป้าหมาย และทำให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ 1) ผู้เรียนมีคุณภาพ 2) ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลไปจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ หรือรักษาการ
ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. ครู หมายถึง ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่จัดการงานวิชาการ
ในสถานศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดหลักการและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
2. การบริหารสถานศึกษา
3. การนิเทศภายใน
4. รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
5. การยกระดับคุณภาพการศึกษา
6. วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง (PDCA)
7. การสนทนากลุ่ม
8. การประเมินความต้องการจำเป็น
9. การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ
10. วิจัยเชิงปฏิบัติการ
11. บริบทสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
12. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 12.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 12.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

1. ความหมายการบริหารการศึกษา

มีนักรักษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง

การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดีที่หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผลการจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอน

ในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้รวมเรียกว่า “ภารกิจทางการบริหารการศึกษา” หรือ “งานบริหารการศึกษา” นั้นเอง

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556) ได้ให้ความหมายของ การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารร่วมกับครูหรือบุคลากรในโรงเรียน อธิการบดีหรือผู้บริหารร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับอธิบดีกรมต่าง ๆ และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และกลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น

Knezevich (1962) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา คือ กระบวนการเกี่ยวกับการเสริมสร้างและคงไว้ การกระตุ้นยั่วยุ และการรวมพลังต่าง ๆ ในองค์การทางการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Campbell และ Gregg (1983) ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษา คือ การจัดการ (Management) ของสถาบันต่าง ๆ ซึ่งออกแบบไว้เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดการสอน (Teaching) และการเรียน (Learning) และสถาบันเหล่านี้ ได้แก่ โรงเรียนของรัฐมณฑล การศึกษาโรงเรียนเอกชน มหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน และอื่น ๆ

สรุปว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคน และองค์กรให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความสามารถและเป็นคนดี โดยการอำนวยความสะดวก สนับสนุน กระตุ้น พัฒนาและรวมพลังองค์การทางการศึกษาดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

ได้มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารการศึกษา ไว้ว่า เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบ เข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

ครุชิต มาลัยวงศ์ (2560) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารการศึกษา ไว้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญมาก เนื่องจากการศึกษาจะส่งผลให้คนในประเทศจะดีหรือเลว จะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่น ๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาคนในชาติที่จะส่งผลให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขัน โดยจะต้องมีนักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความเข้าใจงานด้านการศึกษา เพื่อที่จะมาทำหน้าที่ในการบริหาร

จัดการอย่างมีระบบ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานรับผิดชอบเข้าร่วม
ดำเนินการ มีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเพียงตรงและเชื่อถือได้

3. หลักการบริหารการศึกษา

มีนักวิชาการได้ให้หลักการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

จันทรานี สวงนาม (2551) ได้เสนอกระบวนการบริหารการศึกษาตามแนวคิดของ
Campbell และคณะ มีอยู่ 5 ขั้น ดังนี้

1. Decision Making คือ การตัดสินใจสั่งการเพื่อดำเนินการ
2. Programming คือ การปฏิบัติตามโครงการที่กำหนดไว้
3. Stimulating คือ การกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานตั้งใจทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
4. Coordinating คือ การประสานงาน
5. Appraising คือ การประเมินผลการปฏิบัติงาน

Jesse (1999) ได้เสนอขอบข่ายการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการไว้ล่วงหน้า
2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ในหน่วยงาน

ให้ชัดเจน

3. การสั่งการ (Directing) คือ การพิจารณาสั่งการและมอบหมายงาน
4. การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง

หน่วยงานและตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน

5. การควบคุมงาน (Controlling) คือ เป็นการติดตามและประเมินผล

การปฏิบัติงาน

Koontz และ O.Donnel (1972) ได้เสนอหลักการบริหารการศึกษา ไว้ว่า
เป็นหลักบริหารของสมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Association of
School Administration) เรียกชื่อย่อว่า PASCE แบ่งขอบข่ายการบริหารไว้ 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) คือ การวางแผนกำหนดงานที่จะทำ
กำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดวิธีการปฏิบัติ
2. การจัดโครงสร้างการบริหาร (Allocation) คือ การจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ
ได้แก่ คน วัสดุ อุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้

3. การวินิจฉัยสั่งการและมอบหมายงาน (Stimulation) คือ การเสริมกำลัง
บำรุงหรือการกระตุ้นบำรุงขวัญ และส่งเสริมให้บุคคลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การประสานงาน (Coordinating) คือ การประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ
เพื่อให้ทุกหน่วยงานเข้าใจแนวทางปฏิบัติเป็นทิศทางเดียวกัน สัมพันธ์กัน ไม่ขัดแย้ง

5. การควบคุมและติดตามดูแลการปฏิบัติงาน (Evaluation) คือ การประเมินผลงานซึ่งจะต้องทำเป็นระยะตั้งแต่ต้นจนกว่างานจะเสร็จ เพื่อทราบว่าได้ดำเนินไปมากน้อยเพียงใด และการประเมินผลงานเพื่อสรุปผลว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้เพียงใด พบปัญหาอะไรบ้าง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนในโอกาสต่อไป

สรุปได้ว่า หลักการบริหารการศึกษา เป็นกระบวนการในการวางแผน (Planning) การทำงานการจัดองค์การ (Organizing) เพื่อให้ภาระงานขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การตัดสินใจ และการสั่งการ (Decision Making & Directing) การจูงใจ (Motivating) ให้บุคลากรสามารถทำงานได้เต็มตามศักยภาพ การประสานงาน (Coordinating) เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการควบคุมงาน (Controlling) เพื่อให้งานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยอาศัยความรู้เกี่ยวกับหลักและทฤษฎีทางการบริหารและการบริหารการศึกษา

การบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้
 วิโรจน์ สารรัตนะ (2542) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่มุ่งให้สังคมทุกส่วนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้โดยการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและตัดสินใจดำเนินงานในขอบเขตที่รับผิดชอบ โดยให้ประชาชนองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ธีระ รุญเจริญ, ปราชญา กล้าผจญ และสัมมา รธนิตย์ (2547) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่มีความจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์

สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ (2554) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลและกลุ่ม ผู้บริหารเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของงานที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบริหารยังถือเป็นศาสตร์ที่มีวิทยาการที่สามารถเรียนรู้ได้ และเป็นทั้งศิลป์ที่มีลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติ การประยุกต์ศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อมาใช้ในการบริหาร

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่จะทำให้วัตถุประสงค์ ประสบความสำเร็จโดยความร่วมมือของกลุ่มบุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมของ สถานศึกษา ผ่านกระบวนการที่ประยุกต์ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินการ เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้
 ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการ ปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ เพราะว่าการ ดำเนินงานมิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว

ธีระ รุญเจริญ (2545) ได้เสนอความสำคัญการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า ในการจัด การศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้ การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ และเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องอาศัยองค์การปฏิบัติงานหลัก คือ สถานศึกษาซึ่งหมายรวมถึงการปฏิบัติงานและภารกิจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ เป็นอย่างดีและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ความสำคัญการบริหารสถานศึกษา คือ การมีบทบาทในการบริหารจัดการ การศึกษาให้กับประชาชนของประเทศทั้งของรัฐบาลและเอกชนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาแห่งชาติและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มุ่งเน้นให้เยาวชนเป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

3. ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้
 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549) ได้เสนอขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 บัญญัติไว้ในมาตรา 39 ว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทางด้าน วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้น ขอบข่ายงานการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึง ประกอบด้วย 4 งานหลัก คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารบุคคล และงานการบริหาร ทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้เสนอขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39

และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้นสถานศึกษาจึงได้กำหนดขอบข่ายและ ภารกิจการบริหารสถานศึกษาโดยกำหนดขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้มีการกระจายอำนาจ ในการบริหารจัดการไปให้กับสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการ ได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งใน การบริหาร และการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขอบข่ายและภารกิจงานตามที่กำหนดใน กฎกระทรวงฯ ดังนี้

สาระหลักสูตรท้องถิ่น

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

1.9 การนิเทศการศึกษา

1.10 การแนะแนว

1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

และองค์กรอื่น

1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์

หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ

ของสถานศึกษา

1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. การบริหารงานงบประมาณ

เพื่อให้สถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน โดยมีขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้

- 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
- 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
- 2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- 2.4 การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- 2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- 2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 2.11 การวางแผนพัสดุ
- 2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี
- 2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 2.14 การจัดหาพัสดุ
- 2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- 2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- 2.17 การเบิกเงินจากคลัง
- 2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคล

เป็นภารกิจที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระ ภายใต้กฎระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยขอบข่ายและภารกิจ มีดังนี้

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.6 การลาทุกประเภท

3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

3.12 การออกจากราชการ

3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

3.14 การจัดทำ บัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ทางการศึกษา

3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากร

3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา

3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. การบริหารงานทั่วไป

เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ
บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม
สนับสนุนและอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหาร และการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาตามหลักการบริหารงาน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยทั้งนี้ให้เน้น
ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ จัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีขอบข่ายภารกิจ
ดังนี้

4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.8 การดำเนินงานธุรการ

4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

4.11 การรับนักเรียน

4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม

หรือเลิกสถานศึกษา

4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.15 การทัศนศึกษา

4.16 งานกิจการนักเรียน

4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล
ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษ

นักเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีขอบข่ายงานอยู่ 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ และเกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา และให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ โดยตรง

การนิเทศภายในสถานศึกษา

1. ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายของการนิเทศภายใน

ชาญชัย อาจินสมจาร (2546) ได้เสนอความหมายของการนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำและชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครู และนักเรียน เพื่อการปรับปรุงตัวของเรา (ครูและนักเรียน) และสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) ได้เสนอความหมายของการนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายทางการศึกษา

วัชรรา เล่าเรียนดี (2548) ได้เสนอความหมายของการนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการบริหารการศึกษาที่จัดดำเนินการในสถานศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาโดยตรง

กรองทอง จิรเดชากุล (2550) ได้เสนอความหมายของการนิเทศภายใน หมายถึง การปฏิบัติงานกันระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ในการปรับปรุง

แก้ไข พัฒนาการปฏิบัติงานของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพและส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา
ทุก ๆ ด้าน และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สรุปได้ว่า การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการการทำงานร่วมกันระหว่าง
ผู้บริหารกับครูผู้สอนในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ
โดยมีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มี
ประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล อันจะส่งผลให้
นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ความสำคัญของการนิเทศภายใน

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการนิเทศภายใน ไว้ดังนี้

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2545) ได้เสนอความสำคัญของการนิเทศภายใน ดังนี้

1. พัฒนาคน เป็นการให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อนิเทศแล้วบุคลากรภายใน
โรงเรียนได้รับความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน
2. พัฒนางาน เป็นการสร้างสรรค์วิธีการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนให้มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ประสานสัมพันธ์ เป็นการร่วมมือ สร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน
4. สร้างขวัญและกำลังใจ เป็นการสร้างความมั่นใจ ความสบายใจและมีกำลังใจ
ในการทำงาน

กรองทอง จิรเดชากุล (2550) ได้เสนอความสำคัญของการนิเทศภายใน ไว้ว่า
เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่าง
มีประสิทธิภาพ คุณภาพการศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์มากหรือน้อยส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ
การนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษา ให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน
2. ปริมาณศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอกับความต้องการของครูและสถานศึกษา
3. บุคลากรภายในสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีความคุ้นเคยและ
ใกล้ชิดปัญหามากที่สุด
4. บรรยากาศในการนิเทศมีความเป็นกันเอง และสามารถปฏิบัติงานนิเทศ
ได้อย่างต่อเนื่อง

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้เสนอความสำคัญของการนิเทศภายใน ดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึงและเจาะลึกถึง
การเรียนการสอนในห้องเรียน
2. ศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอให้ครบตามสาขา ในวิชาซึ่งความชำนาญ ความรู้

3. การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอีกด้วย

4. การนิเทศการศึกษาจะสร้างความใกล้ชิดคุ้นเคยกันเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

5. การประสานในสถานศึกษาจะมีความสะดวกและมีการประชาสัมพันธ์กัน

อย่างทั่วถึง

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในมีความสำคัญ คือ เป็นการพัฒนาคนให้มีความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักวิธีการกระทำและเกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานทำให้การจัดการเรียน การสอนและการพัฒนางานของโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. องค์ประกอบการนิเทศภายในสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอองค์ประกอบของการนิเทศภายใน ไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) ได้เสนอองค์ประกอบการดำเนินการนิเทศภายใน ดังนี้

1. กระบวนการวางแผน (Planning) ได้แก่ การคิดวางแผน การจัดทำตารางงาน การทำโครงการ การคาดคะเนผลที่เกิดขึ้น และการปรับปรุงแผนงานให้ดีขึ้น

2. กระบวนการจัดระเบียบงาน (Organizing) ได้แก่ การจำแนกหน้าทำงาน การประสานงาน การจัดแหล่งทรัพยากร การสร้างสัมพันธ์ต่อเนื่อง และการมอบหมายงาน

3. กระบวนการการนำ (Leading) ได้แก่ การตัดสินใจ การเสนอแนะ การสร้างแรงจูงใจ การสื่อความหมาย การคิดริเริ่ม และการสาธิต

4. กระบวนการควบคุม (Controlling) ได้แก่ การทำให้ถูกต้อง การสร้างความเจริญงอกงาม การกล่าวโทษ และการกำหนดโทษ

5. การประเมินผล (Assessing) ได้แก่ การพิจารณาผลงาน และการวัดผลงาน

กรองทอง จิระเดชากุล (2550) ได้เสนอองค์ประกอบการนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

1. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้วางแผนนิเทศภายในโรงเรียน

2. มีระบบการวางแผนนิเทศอย่างมียุทธศาสตร์

3. มีระบบการจัดการที่เน้นการพัฒนาครูและนักเรียน

4. มีระบบการติดตามประเมินผลที่เน้นผลงานครู

5. มีระบบเผยแพร่และขยายผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้เสนอองค์ประกอบของ

การนิเทศภายในแบบชี้แนะ ไว้ดังนี้

1. การวางแผนหรือการเตรียมการก่อนให้คำชี้แนะ ซึ่งประกอบด้วย การสร้างองค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ การสร้างทีมงาน การจัดทำข้อมูลหรือสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อใช้ในกระบวนการนิเทศภายในแบบชี้แนะ แผนการนิเทศและเครื่องมือการนิเทศ

2. การดำเนินการให้การชี้แนะ เป็นขั้นตอนที่ผู้ให้การชี้แนะช่วยให้ ผู้รับการชี้แนะนำความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่ หรือได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตาม ศักยภาพ

3. การประเมินผลหรือสรุปผลการนิเทศภายในแบบชี้แนะ เป็นขั้นตอน เพื่อให้ได้หลักการสำคัญไปปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

วัชรา เล่าเรียนดี (2556) ได้เสนอองค์ประกอบการนิเทศภายในโรงเรียนที่เป็น การปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ดังนี้

1. วางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ
2. เลือกรประเด็นหรือเรื่องที่น่าสนใจจะปรับปรุง และพัฒนา
3. นำเสนอโครงการพัฒนาและขั้นตอนการปฏิบัติ
4. ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน และดำเนินการตามแผน
5. สรุปและประเมินผล

ชวลิต จันทร์ศรี (2556) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการนิเทศภายในจะต้องประกอบด้วย มี 3 ประการ ได้แก่

1. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักการภารโรง ซึ่งต้องสวมบทบาทเป็นทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
2. วิธีการนิเทศมีวิธีการหลายลักษณะ เช่น การประชุม การปรึกษาหารือ อภิปรายซักถาม ประชุมระดมสมอง ประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น
3. สื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ประกอบด้วย เอกสารความรู้ แบบบันทึก แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบตรวจสอบ แบบประเมิน เป็นต้น

Acheson และ Gall (2003) ได้เสนอกระบวนการในการนิเทศการสอนไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. จัดประชุมเพื่อวางแผน (Planning Conference) โดยผู้นิเทศกับครูผู้รับการนิเทศเพื่อให้ครูได้มีโอกาสเสนอความต้องการ ประเด็นที่น่าสนใจจะปรับปรุงและพัฒนา และความมุ่งหวังที่จะพัฒนา บทบาทของผู้นิเทศในขั้นตอนนี้ก็คือ ช่วยให้ครูเข้าใจในเรื่องที่ครูสนใจ ให้ครูได้มองเห็นภาพการสอนของตนเองในปัจจุบัน ร่วมกันพิจารณาเทคนิคใหม่ ๆ ที่ครูสนใจจะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

2. การสังเกตการสอน (Observation) การสังเกตการสอนต้องดำเนินการด้วยกระบวนการที่มีการวางแผน กำหนดแนวทางและวิธีการสังเกตการสอนที่เหมาะสม เวลาที่จะทำการสังเกตการสอนในชั้นเรียน และวิธีการให้ข้อมูลย้อนกลับ

3. การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference) ขึ้นตอนนี้ผู้นิเทศและครูประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ผลการสังเกตการสอน และร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไข

Carron และ De Grauwe (2011) ได้เสนอการนิเทศเพื่อคุณภาพโรงเรียน สำหรับการนิเทศติดตามจะมีองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งถือว่าเป็นมุมมองของการปฏิบัติซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับการนิเทศ ได้แก่

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collection of Information)
2. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Information)
3. การปฏิบัติซึ่งให้ความสำคัญกับการ (Action)

June, Wenger และ Guzzetti (1987) ได้เสนอองค์ประกอบของการนิเทศการสอนเป็นรายบุคคล 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ตั้งเป้า (Set Goal) เน้นให้ครูตระหนักด้วยตนเองในการทำหน้าที่ที่จะเป็นแบบอย่างได้ดี
2. กำหนดวิสัยทัศน์ (Create a Vision) เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ
3. ส่งเสริมสนับสนุน (Provide Support) เป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าในวิธีที่เห็นว่ามีการทำงานแล้วประสบความสำเร็จ อย่างต่อเนื่อง
4. จูงใจ (Reinforce) เป็นกิจกรรมสำคัญที่เกิดจากการสังเกตและการสะท้อนผลเชิงบวกที่จะทำให้เกิดกำลังใจที่ได้รับการปฏิบัติผ่านการวิจัยที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ

ผลจากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปผลโดยนำเสนอเป็นตาราง สังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา ปรากฏดังตาราง 1

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศภายใน

องค์ประกอบของการนิเทศ ภายในสถานศึกษา	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548)	กรรทอง จิรเดชากุล (2550)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2553)	วัชรา เล่าเรียนดี (2556)	ชวลิต จันทร์ศรี (2550)	Acheson และ Gall (2003)	Carron และ De Grauwe (2011)	June, Wenger และ Guzzetti (1987)	ความถี่
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ การนิเทศ	✓	✓	✓					✓	4

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้กรอบแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548), กรรทอง จิรเดชากุล (2550), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553), วัชรา เล่าเรียนดี (2556), ชวลิต จันทร์ศรี (2550), Acheson และ Gall (2003), Carron และ De Grauwe (2011) และ June, Wenger และ Guzzetti (1987) สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านการวางแผนการนิเทศ 2) องค์ประกอบด้านการปฏิบัติการนิเทศ 3) องค์ประกอบด้านการประเมินผลการนิเทศ และ 4) องค์ประกอบด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของการนิเทศภายในโรงเรียนในแต่ละองค์ประกอบมาศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดความหมายและตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการนิเทศ

1.1 ความหมาย

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายการวางแผนการนิเทศ ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541)

ได้เสนอความหมายการวางแผนการนิเทศ หมายถึง การนำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน

ปัญหา สาเหตุของปัญหาและความต้องการกำหนดเป็นกิจกรรม และแนวทางการนิเทศ การวางแผน

การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นขั้นตอนที่นำเอาทางเลือกที่จะดำเนินการมาร่วมกำหนดรายละเอียดของกิจกรรม แล้วจัดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเขียนเป็นโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งระบุสาระสำคัญ ปฏิทินปฏิบัติงาน ทรัพยากร และการประเมินผลโครงการ

สถิตย์ สนวนพรหม (2547) ได้เสนอความหมายการวางแผนการนิเทศ หมายถึง การเตรียมการในการปฏิบัติงานการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและนโยบายของสถานศึกษา ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ใครทำ ทำที่ไหน ทำเมื่อไร และทำอย่างไร ได้แก่ การวางแผนในการกำหนดขั้นตอนและแผนการนิเทศโดยกำหนดกิจกรรม และรายละเอียดกิจกรรมเขียนเป็นโครงการนิเทศในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

วิไลพร อ่อนภูษา (2561) ได้เสนอความหมายการวางแผน หมายถึง เป็นขั้นตอนในการกำหนดขอบข่ายการนิเทศภายใน กำหนดผู้รับผิดชอบ เขียนแผนและโครงการนิเทศภายใน มีการประชุมชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจในการนิเทศภายใน

สรุปได้ว่า การวางแผนการนิเทศ หมายถึง เป็นกระบวนการที่สำคัญ ในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป็นเป้าหมายที่ต้องการ เป็นขั้นตอนในการกำหนดทางเลือก แนวปฏิบัติรายละเอียด ขอบข่ายการนิเทศ กำหนดผู้รับผิดชอบ เขียนแผนและโครงการนิเทศภายใน มีการประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจในการนิเทศภายใน

1.2 ตัวบ่งชี้ด้านการวางแผนการนิเทศ

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอตัวบ่งชี้การวางแผนการนิเทศ ไว้ ดังนี้

จุไรรัตน์ สุตรุ่ง (2559) ในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ควรได้กำหนดขั้นตอนในการวางแผนไว้ ดังนี้

1. เตรียมจัดทำแผน
2. จัดทำแผน กำหนดงาน/โครงการ
3. ปฏิบัติตามแผนหรือดำเนินการตามโครงการที่กำหนด
4. ประเมินงาน/โครงการ

วันวิสาข์ สิงห์อุ้น (2560) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการวางแผนการนิเทศภายใน ดังนี้

1. วิเคราะห์นโยบายของโรงเรียนเพื่อการวางแผนการนิเทศภายใน
2. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาของโรงเรียนเพื่อวางแผนการนิเทศภายใน
3. จัดทำแผนการนิเทศโดยระบุขั้นตอนรายละเอียดกิจกรรมในการนิเทศภายในที่ชัดเจน

4. วางแผนการนิเทศโดยให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาโดยจัดทำเป็นตารางการนิเทศภายใน ระบุ วันเวลา สถานที่ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน

5. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในไว้ชัดเจน

6. กำหนดโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

7. ร่วมกันวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบโดยให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหา โดยจัดทำเป็นตารางการนิเทศภายใน ระบุ วันเวลา สถานที่ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน

8. มีการวางแผนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนิเทศภายในโรงเรียนมอบหมายงานให้คณะครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

9. แต่งตั้งกรรมการทำงานเพื่อประเมินผลในการนิเทศภายในและกำหนดขอบเขตและความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

10. ใช้ข้อมูลจากการสำรวจการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของบุคลากรมาจัดทำโครงการนิเทศภายใน

11. ขั้นตอนในการวางแผนการนิเทศโดยเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับการนิเทศภายในของหน่วยงานต้นสังกัด

12. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร ก่อนดำเนินการ

13. มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนการนิเทศ

14. กำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน

Catt และ Miller (1991) ได้จำแนกกระบวนการวางแผนไว้ 6 ประการ

ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมาย (Determine the goal) จุดมุ่งหมายจะต้องเฉพาะเจาะจงจำเพาะเหมาะสมกับเวลา ตอบสนองความต้องการ สามารถทำสำเร็จได้

ขั้นที่ 2 พินิจสถานการณ์ปัจจุบัน (Examine the present situation) ศึกษาวิเคราะห์สภาพตนเอง เข้าใจตนเอง รู้ตนเอง

ขั้นที่ 3 รู้ข้อจำกัดและการใช้ประโยชน์ทรัพยากร (Know limitations and available resources) ปัจจัยพื้นฐานในการทำงานไม่ว่า คน เงิน เครื่องมือ และระบบการจัดการในบางครั้งมีปัญหาอุปสรรค เหตุที่คาดไม่ถึงเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเกี่ยวกับกำลังคน “สมองไหล” งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ปกติเหล่านี้ ล้วนเป็นอุปสรรคต่อระบบการวางแผนทั้งสิ้น

ขั้นที่ 4 การพัฒนาแผน (Develop the plan) แผนที่วางไว้อาจไม่ตอบสนองวัตถุประสงค์ สามารถบรรลุเป้าหมาย อาจพิจารณาได้จากภาระงาน ความรับผิดชอบ สิทธิประโยชน์ที่บุคลากรจะได้รับ การปรับเปลี่ยนระบบวิธีการทำงาน ปรับห้วงเวลาการทำงานที่เหมาะสม

ขั้นที่ 5 นำแผนสู่การปฏิบัติ (Put the Plan into Action) การนำแผนไปปฏิบัตินั้น การสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบถึงหน้าที่ความรับผิดชอบนับเป็นสิ่งสำคัญที่พึงกระทำการให้ข่าวสารข้อมูล ตอบข้อซักถามสร้างความเข้าใจ รวมทั้งจัดปัจจัยสนับสนุนการทำงาน วัสดุ อุปกรณ์ และกำลังคน

ขั้นที่ 6 ติดตามผล (Follow up) แผนแม้จะวางไว้ดีแล้ว และนำไปปฏิบัติแล้ว คงว่านสรุปไม่ได้ว่า จะบรรลุในการปฏิบัติจริง “ลงมือทำ” อาจประสบกับสิ่งที่คาดไม่ถึง ในวงธุรกิจอุตสาหกรรมก็พบบ่อยครั้ง เช่น เครื่องจักรกลชำรุดเสียหายกะทันหัน คนทำผิดพลาด ผนตก ไฟฟ้าคนอง พัดป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ล้มทับสายไฟฟ้าแรงสูง ไฟฟ้าดับ ไม่สามารถสูบน้ำท่วมขังตามถนนในกรุงเทพฯ ได้ ทำให้น้ำท่วมขังในกรุงเทพฯหลายวัน แม้ในการวางแผนจะจัดหาเครื่องสูบน้ำไว้ อย่างเพียงพอ แต่ไม่สามารถทำงานได้เพราะไม่มีกระแสไฟ การติดตามผลโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) นับว่าสำคัญมาก ซึ่งจะนำไปสู่การปรับแผนให้เหมาะสมต่อไป

จากองค์ประกอบด้านการวางแผนการนิเทศ ผู้วิจัยได้รวบรวมและสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ด้านการวางแผนการนิเทศ

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านการวางแผนการนิเทศ	นักวิชาการ			
		จุไรตนะ สุรุ่ง (2559)	วันวิสาข์ สิงห์อิน (2560)	Catt และ Miller (1991)	ความถี่
1	มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		✓	✓	3
2	เตรียมการวางแผนการนิเทศ จากการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย	✓		✓	2
3	มีการจัดทำแผนโครงการนิเทศภายในโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม	✓	✓	✓	3
4	มีการปฏิบัติตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ	✓		✓	2

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านการวางแผนการนิเทศ	นักวิชาการ			
		ปุระรัตน์ฮ์ สุตรง (2559)	วันวิสาข์ สิงห์อ่อน (2560)	Catt และ Miller (1991)	ความถี่
5	มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	3
6	มีการกำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง		✓	✓	2
7	มีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ	✓	✓		2

จากตาราง 2 สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ด้านการวางแผนการนิเทศมีตัวบ่งชี้ ดังนี้

- เกี่ยวข้องกับ
1. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 2. เตรียมการวางแผนการนิเทศ จากความร่วมมือร่วมทุกฝ่าย
 3. มีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม
 4. มีการปฏิบัติตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ
 5. มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 6. มีการกำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง
 7. มีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินการ

2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

2.1 ความหมาย

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายด้านการปฏิบัติการนิเทศ ไว้ดังนี้

สลิตย์ สนวนพรหม (2547) ได้ให้ความหมาย การดำเนินการนิเทศภายใน

สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผน โครงการนิเทศของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้ให้ความหมาย การปฏิบัติกรณิเทศ หมายถึง การดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการนิเทศภายใน โรงเรียน

แจ่มนภา ล้ำจุมจัง (2559) ได้ให้ความหมาย ด้านการปฏิบัติกรณิเทศภายใน แบบชี้แนะ หมายถึง การดำเนินงานกรณิเทศภายในแบบชี้แนะสถานศึกษา โดยการลงมือปฏิบัติตาม แผนงานโครงการนิเทศ ปฏิทินกรณิเทศ การกระตุ้นและการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู อย่างมีลำดับขั้นตอน การสร้างขวัญและกำลังใจเพื่อให้การดำเนินการนิเทศภายในบรรลุวัตถุประสงค์ สังเกตความพร้อม การรับรู้ และให้คำแนะนำเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง โดยคำนึงถึงความ เหมาะสมและความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและความ ต้องการที่เป็นอยู่ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

วิไลพร อ่อนภูเขา (2561) ได้ให้ความหมาย การปฏิบัติกรณิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้มีการสังเกตการสอน การให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

สรุป การปฏิบัติกรณิเทศ หมายถึง การลงมือปฏิบัติตามแผนงานโครงการนิเทศ ปฏิทินกรณิเทศ การกระตุ้นและการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูอย่างมีลำดับขั้นตอน การสร้างขวัญและกำลังใจเพื่อให้การดำเนินการนิเทศภายในบรรลุวัตถุประสงค์ และให้คำแนะนำ ในการปรับปรุงและพัฒนางาน

2.2 ตัวบ่งชี้ด้านการปฏิบัติกรณิเทศ

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการปฏิบัติกรณิเทศ ไว้ดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2554) การปฏิบัติกรณิเทศ เป็นการปฏิบัติตามปฏิทินที่กำหนดไว้ตามโครงการหรือกิจกรรม และเพื่อเป็นการเน้นให้มีการ ปฏิบัติอย่างจริงจัง ควรทำปฏิทินปฏิบัติงานให้มีขนาดใหญ่ น่าสนใจเห็นได้ชัดเจน ดังนี้

1. ประชุมระดมความคิด
2. จัดทำรายละเอียดโครงการเสนอผู้บริหารเพื่ออนุมัติ
3. ประชุมปฏิบัติการจัดทำสื่อต้นแบบ
4. ทดลองใช้ ปรับปรุงแก้ไข
5. ผลิตสื่อ และเผยแพร่
6. นำไปใช้
7. ติดตามประเมินผลและรายงาน

สัจด์ อุทรานันท์ (2548) ได้กำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติกรณิเทศ มีข้อเสนอแนะ

ดังนี้

1. ควรดำเนินการนิเทศตามข้อตกลงที่ทำไว้ร่วมกัน
2. ก่อนจะลงมือนิเทศควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับ

ผู้รับการนิเทศ

3. ควรทำการนิเทศตามเวลาที่นัดหมาย เมื่อมีการสังเกตการสอนควรต้องพิจารณาการนิเทศพร้อมกับครูเข้าสอน และควรออกจากห้องพร้อมกับครู
4. ควรใช้เทคนิคและวิธีการนิเทศหลาย ๆ แบบ มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทในการนิเทศบ้าง เช่น ผู้บอก ผู้ชี้แนะ ผู้ฟัง ผู้ส่งเสริมสนับสนุน เป็นต้น
5. ขณะทำการสังเกตพฤติกรรมกรรมการสอน ถ้าพบว่าครูทำการสอนผิดไม่ควรทักท้วงทันที ควรปฏิบัติหลังจากการสอนย้อนไปแล้ว
6. การให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้กับผู้รับการนิเทศ ควรเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องตรงควรคงไว้ ส่วนบกพร่องควรเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
7. ควรเลือกใช้รูปแบบการนิเทศที่เหมาะสมกับครู เช่น การนิเทศแบบคลินิกหรือเพื่อนช่วยเพื่อนโดยยึดวัตถุประสงค์

จุไรรัตน์ สุตรุ่ง (2559) ได้เสนอขั้นตอนการลงมือปฏิบัติตามโครงการนี้ มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องอยู่ 5 ลักษณะ คือ

1. การปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้
2. การติดตาม ควบคุมและกำกับงาน
3. การประสานสัมพันธ์
4. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน
5. การรายงานผลการปฏิบัติงาน

จากองค์ประกอบด้านการปฏิบัติกรนิเทศ ผู้วิจัยได้รวบรวมและสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ ปรากฏดังตาราง 3

พหุ ประ โท ชีเว

ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

ร.ก.	ตัวบ่งชี้ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	นักวิชาการ			
		ทนายศึกษานิเทศก์ กทม. (2540)	สังกัด อุทยานินท์ (2548)	จุฬารัตน์ สุครุ่ง (2559)	ความถี่
1	มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม		✓	✓	2
2	มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ	✓		✓	2
3	มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้	✓	✓	✓	3
4	มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม	✓	✓		2
5	มีการผลิตสื่อการนิเทศ	✓	✓		2
6	มีการเสริมขวัญและกำลังใจ		✓	✓	2
7	มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ	✓	✓		2
8	มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ	✓	✓		2

จากตาราง 3 สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ด้านการปฏิบัติการนิเทศ มีตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม
2. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ
3. มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้
4. มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม
5. มีการผลิตสื่อการนิเทศ
6. มีการเสริมขวัญและกำลังใจ
7. มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ
8. มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ

3. ตัวบ่งชี้ด้านการประเมินผลการนิเทศ

3.1 ความหมาย

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายของด้านการประเมินผลการนิเทศ ไว้ดังนี้

ซารี มณีศรี (2542) ได้ให้ความหมาย การประเมินผล หมายถึง การตีค่าผลงานที่ได้กระทำมาแล้วว่าบังเกิดผลดีเพียงใด การประเมินผลใช้วัดในรูปปริมาณหรือจำนวนมากน้อย แล้วนำผลการวัดมาพิจารณาตีค่าว่าได้ผลดีเพียงใด และจะต้องสร้างเครื่องมือวัดที่เที่ยงตรง กำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานสำหรับตัดสินคุณค่า

สฤติย์ สนวนพรหม (2547) ได้ให้ความหมาย การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบติดตามความก้าวหน้าของโครงการและวัดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา รวมทั้งการนำผลการประเมินเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

วิไลพร อ่อนภูเข (2561) ได้ให้ความหมาย ประเมินผลการนิเทศ หมายถึง เป็นขั้นตอนของการกำหนดเกณฑ์และวิธีการประเมินผล มีการประเมินผลการนิเทศ สรุปผลและจัดทำรายงานผลการนิเทศการประเมินผลการนิเทศ

สรุปได้ว่า การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง เป็นการตรวจสอบหรือประเมินความสำเร็จของการนิเทศภายใน ที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีการประเมินผลการนิเทศ สรุปผลและจัดทำรายงานผลการนิเทศพร้อมทั้งมีการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงแก้ไข

3.2 ตัวบ่งชี้ด้านการประเมินผลการนิเทศ

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการประเมินผลการนิเทศ ไว้ดังนี้

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2543) ได้เสนอกระบวนการประเมินดังนี้

1. วางแนวและหลักเกณฑ์ (Criteria) ที่จะใช้ในการประเมินผลขั้นสุดท้าย หลักเกณฑ์ในการประเมินจะมาจากตารางเวลาการทำงาน การลงทุน และกลุ่มเป้าหมาย ฯลฯ จึงต้องแปรออกในสภาพการณ์ที่วัดได้

2. กำหนดเทคนิคในการประเมินผลที่เหมาะสมว่าจะใช้กลุ่มทดลองหรือใช้วิธีการสำรวจ การวัดข้อมูลพื้นฐานเพื่อเปรียบเทียบ หรือจะใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสำรวจ ฯลฯ และใช้เมื่อไร ใช้กับใครจำนวนเท่าไร

3. กำหนดตารางทำการประเมิน เช่น 3 เดือน หรือ 6 เดือน หลังเสร็จสิ้นโครงการ ฯลฯ ซึ่งในบางครั้งก็จะต้องดูผลว่าเกิดขึ้นแล้วหรือยัง

4. กำหนดค่าใช้จ่ายในการประเมินแต่ละครั้ง กำหนดค่าใช้จ่าย และรายละเอียดต่าง ๆ

5. กำหนดคณะผู้ร่วมงานการประเมิน จำนวนของผู้ปฏิบัติงานความสามารถ และคุณสมบัติของผู้ร่วมงาน

6. กำหนดระบบและรูปแบบต่างๆของการรายงานผลรวมทั้งการสื่อสารต่าง ๆ ภายในโครงการ

สงัด อุทรานันท์ (2548) ได้เสนอเทคนิควิธีการประเมินผลการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. การประเมินผลการนิเทศการศึกษา โดยใช้เครื่องมือเป็นการประเมิน โดยผู้ดำเนินการนำเครื่องมือไปใช้ให้เหมาะสมไปประเมินกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง แล้วรวบรวมข้อมูลให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. ประเมินผลโดยการประชุม หัวข้อในการประชุมต้องครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้อย่างละเอียดหรือสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงาน ลักษณะหรือสภาพการณ์ที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรค ลักษณะความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน แนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติงาน และการวางแผนปฏิบัติงานในเรื่องช่วงเวลา

จุไรรัตน์ สุตรุ่ง (2559) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการประเมินผลการนิเทศ ดังนี้

1. การตรวจสอบผลงาน
2. การตรวจสอบความสอดคล้องในการดำเนินงานตามโครงการ
3. พิจารณาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบโครงการ
4. พิจารณาคุณภาพและปริมาณงานที่ปรากฏ
5. พิจารณาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติการ
6. พิจารณางบประมาณที่ใช้ในโครงการ

วันวิสาข์ สิงห์อยู่ (2560) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการประเมินผลการนิเทศ ดังนี้

1. มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการประเมิน และรายงานผลการนิเทศภายใน

2. การตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน มีการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการนิเทศ

3. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน

4. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานนิเทศ ในทุกกลุ่มสาระ

5. มีการประเมินผลรวมของการปฏิบัติงานตามโครงการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

6. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานนิเทศให้มีประสิทธิภาพ

7. สนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา
8. มีการประเมินผลการนิเทศตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการนิเทศ
9. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูดำเนินการประเมินผลการนิเทศภายในโดยวิธีที่หลากหลายเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง
10. จัดทำเอกสารหลักฐานผลการประเมินการนิเทศภายในให้ถูกต้องและเป็นระบบ
11. จัดระบบสารสนเทศด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศภายในเพื่อใช้ในการอ้างอิงและตรวจสอบ
12. แนวทางในการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยยึดนโยบาย สพฐ. และหน่วยงานต้นสังกัด
13. รายงานผลการประเมินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและเป็นจริงเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป
14. เกณฑ์การประเมินผลการนิเทศภายในสอดคล้องกับการนิเทศการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด
- จากองค์ประกอบด้านการประเมินผลการนิเทศผู้วิจัยได้รวบรวมและสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ด้านการประเมินผลการนิเทศ

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านการประเมินผลการนิเทศ	นักวิชาการ			
		ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2543)	สังัด อุทรานันท์ (2548)	จุไรรัตน์ สุกรุ่ง (2559)	วันวิสาข์ ลิงห์อู่ (2560)
1	มีการวางแผน หลักเกณฑ์ วิธีการหรือเครื่องมือการปฏิบัติการนิเทศให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของหน่วยงาน	✓	✓	✓	3

ตาราง 4 (ต่อ)

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านการประเมินผลการนิเทศ	นักวิชาการ				ความถี่
		ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2543)	สงัด อุทรานันท์ (2548)	จุไรรัตน์ สุดรุ่ง (2559)	วันวิสาข์ สิงห์อยู่ (2560)	
2	มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน	✓	✓		✓	3
3	มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน	✓	✓	✓	✓	4
4	พิจารณาคุณภาพ ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าของงานสอดคล้องกับทรัพยากร	✓	✓	✓	✓	4
5	มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม		✓	✓		2
6	มีการประเมินผลงานในระดับกลุ่มสาระ	✓			✓	2
7	มีการประเมินผลงานภาพรวมของโครงการ	✓		✓	✓	3
8	มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน	✓	✓		✓	3
9	มีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข	✓	✓		✓	3

จากตาราง 4 สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ด้านการประเมินผลการนิเทศ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
2. มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน เน้นการมีส่วนร่วม
3. มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน
4. พิจารณาคุณภาพ ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าของงานสอดคล้องกับทรัพยากร
5. มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม
6. มีการประเมินผลงานในระดับกลุ่มสาระ
7. มีการประเมินผลงานภาพรวมของโครงการ

8. มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน
 9. มีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

4.1 ความหมาย

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ ไว้ดังนี้
 ธีรฉัตร กินบุญ (2542) ได้เสนอความหมายด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ หมายถึง สภาพจิตใจของมนุษย์ที่มีพลังสามารถผลักดันให้บุคคลที่มีความรู้ พฤติกรรมอันพึงประสงค์ เป็นสิ่งที่ไม่มีความอดทนแต่มีอยู่ประจำชีวิตของตนตั้งแต่เกิดมา แสดงออกให้เห็นได้ในรูปพฤติกรรม เช่น ความกระตือรือร้น ความมุ่งหวังความมั่นใจ ความกล้าหาญ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งเป็นลักษณะของบุคคลผู้มีขวัญกำลังใจดีหรือมีขวัญกำลังใจมาก หรือมีขวัญกำลังใจสูง

วันวิสาข์ สิงห์อ่อน (2560) ได้เสนอความหมายด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ หมายถึง การขยายผลต่อยอดและยกย่องเชิดชูเกียรติ หมายถึง การนำเสนอผลงานที่ได้รับเพื่อขยายผลและต่อยอดแนวความคิดเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป รวมทั้งการยกย่องและเชิดชูเกียรติผลงานที่ได้รับการนำเสนอเพื่อให้เป็นไปแบบอย่างที่ดีต่อไป

สรุปได้ว่า ด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ หมายถึง การเสริมสร้างให้ครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องทุกคน มีขวัญและกำลังใจที่ดี รวมทั้งการยกย่องและเชิดชูเกียรติผลงานที่ได้รับการนำเสนอ เพื่อให้เป็นไปแบบอย่างที่ดี เพื่อที่จะปฏิบัติภาระหน้าที่ที่มีอยู่ให้บรรลุสูงสุดด้วยความรู้สึกสำนึกด้วยตนเองและมีความพอใจที่จะปฏิบัติต่อภารกิจด้วยความรู้สึกภาคภูมิใจต่อไป

4.2 ตัวบ่งชี้ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ

- นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ไว้ดังนี้
 สัต อุทรานันท์ (2548) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ดังนี้
1. ผู้ที่มีบทบาทในการสร้างเสริมกำลังใจ คือ ผู้นิเทศซึ่งจะทำการสร้างเสริมกำลังใจให้แก่ผู้รับการนิเทศและอีกผู้หนึ่งที่มีความสำคัญมาก คือ ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจะต้องสร้างเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติการนิเทศทั้งหมด คือ ทั้งผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ
 2. การสร้างเสริมกำลังใจของผู้นิเทศนั้น จะทำได้โดยหลักมนุษย์สัมพันธ์ สร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง และวางตัวอยู่ในฐานะผู้ร่วมงานไม่ใช่ฐานะผู้บังคับบัญชา
 3. การสร้างเสริมกำลังใจของผู้บริหารโรงเรียน สามารถทำได้โดยการให้ความสนใจและสนับสนุนการปฏิบัติงาน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการนิเทศเท่าที่สามารถจะทำได้

4. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องระวังในการทำนุบำรุงขวัญของผู้ปฏิบัติงานทั้งผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ เมื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศขึ้นแล้วก็ห้ามทำลายขวัญอย่างเด็ดขาด

ซารี มณีสรี (2548) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ดังนี้

1. สร้างทัศนคติที่ดีต่องาน การทำงานเพื่อส่วนรวม ปลุกฝังทัศนคติที่ดีให้ทุกคนมีความหวัง มีโอกาสก้าวหน้า ทุกคนมีความรักงาน กระตือรือร้นในการทำงาน
2. มีมนุษยสัมพันธ์ดี ให้การยอมรับนับถือระหว่างกันและกัน
3. ยกย่องชมเชยให้กำลังใจแก่ผู้ตั้งใจทำความดี การชมเชยควรคำนึงถึงกาลเทศะ มีเหตุ มีผล มาจากความจริงใจ ไม่ชมเชยพร่ำเพรื่อ ทำให้คำชมเชยหมดความหมาย
4. เอาใจใส่เรื่องสวัสดิภาพ ให้ความสนทสนมพอสมควร ทักทายปราศรัย ไต่ถามข่าวคราวทุกข์สุขในโอกาสอันควร ซึ่งเป็นการปลุกมิตรไมตรีต่อกันนั่นเอง
5. ให้สมาชิกมีโอกาสระบายความคับข้องใจในการทำงาน เช่น ในโรงเรียนหนึ่ง ๆ สภาพสิ่งแวดล้อมในการทำงานไม่ดี มอบงานไม่ถูกต้องกับคนปกครองไม่ยุติธรรม เป็นต้น คำร้องทุกข์ (Grievance) ของผู้อยู่ในบังคับบัญชาจะช่วยไม่ให้เกิดช่องว่างทางความคิด เป็นการสกัดมิใช่บัตรสทนแท้ หน่วยงานหรือโรงเรียนที่มีบัตรสทนแท้ สืบเนื่องมาจากผู้น้อยหรือครูน้อยไม่มีโอกาสระบายความคับข้องใจแก่ผู้บริหารได้
6. ควรจะได้มีโอกาสสำรวจ หรือออกแบบสอบถามสภาพการทั่วไปในการทำงาน เพื่อจะหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงให้ดีขึ้น รวมทั้งการรักษาหัวใจในการทำงานไว้ด้วย
7. มีโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งหรือเงินเดือนสูงขึ้นไปมิใช่ทำอยู่ช้านานตาก็ทำอยู่อย่างนั้น รวมทั้งการได้รับพิจารณาความดีความชอบด้วยความยุติธรรมจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนเพียรพยายามกระตุ้นให้เขาเกิดความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น
8. สถานที่ทำงาน (A good place to work) จัดสถานที่ทำงานให้ดี มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอสมควร (Facilities) เพราะห้องทำงานดีจะทำให้คนสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีการจัดห้องทำงานของอาจารย์เป็นสัดส่วน ซึ่งสะดวกในการใช้สมาธิในการอ่านค้นคว้าเป็นส่วนตัว และมีห้องสำหรับพบปะพูดคุยกัน ถือเป็นตัวอย่างที่ดีในข้อนี้
9. ให้ทุกคนมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นปรับปรุงงาน รวมทั้งมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน หากบุคคลใดมีความคิดริเริ่มที่ดี มีประโยชน์ในการปรับปรุงงาน ควรยกย่องความดีความชอบของบุคคลนั้น เพื่อให้เป็นตัวอย่างเป็นกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานคนอื่น

จุไรรัตน์ สุตรง (2560) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ดังนี้

1. การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร มีความชัดเจนและตรงตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ
 2. การยกย่องชมเชยเมื่อปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ มีการให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ
 3. การเอาใจใส่ดูแล เอื้ออาทรในหมู่คณะ
 4. ผู้บริหารมอบหมายงานอย่างเป็นธรรมและเหมาะสม
 5. การพิจารณาความดีความชอบในการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม
- จากองค์ประกอบด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศผู้วิจัยได้รวบรวม และสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ	นักวิชาการ			
		สังต อุทรานันท์ (2548)	ชารี มณีศรี (2548)	จุไรรัตน์ สุตรง (2560)	ความถี่
1	การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร		✓	✓	2
2	ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ	✓	✓	✓	3
3	ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ	✓	✓	✓	3
4	ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร		✓	✓	2
5	สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน		✓	✓	2
6	พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม		✓	✓	2
7	จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน	✓	✓		2

จากตาราง 5 สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร
2. ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ

3. ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ
4. ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร
5. สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
6. พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม
7. จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน

รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

1. ความหมายของรูปแบบ

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของรูปแบบ ดังนี้

ทิกนา แคมมณี (2546) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ หมายถึง รูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบายเป็นแผนผัง ไตอะแกรมหรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจ ในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

บุญชม ศรีสะอาด (2545) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยสามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่มีปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือระบบต่าง ๆ อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

Keeves (1988) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ หมายถึง เป็นสิ่งที่แสดงโครงสร้างของ ความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์ หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องในเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลอง แบบแผน แบบอย่างหรือตัวอย่างของ สิ่งใดสิ่งหนึ่งและผู้เสนอรูปแบบได้ศึกษาและพัฒนาขึ้น เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น หรือใช้เป็นแนวทางในการสร้างใช้เป็นแนวทางในดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2. ความสำคัญของการพัฒนารูปแบบ

นักวิชาการ นักการศึกษาได้เสนอความสำคัญของรูปแบบ ไว้ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2544) ได้เสนอความสำคัญของรูปแบบ ไว้ว่า มีความสำคัญในการแสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องหน่วยต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบมีมากกว่าหนึ่งมิติ

หรือหลายตัวแปร โดยจะเชื่อมโยงแสดงความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันของตัวแปรต่าง ๆ ในเชิงความสัมพันธ์และเชิงเหตุผล

เยวติ วิบูลย์ศรี (2544) ได้เสนอความสำคัญของรูปแบบ ไว้ว่า มีความสำคัญในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยการใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการทางคณิตศาสตร์ ให้สามารถเข้าใจได้ง่ายและในขณะเดียวกันก็สามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

Bardo และ Hartman (1982) ได้เสนอความสำคัญของรูปแบบ ไว้ว่า มีความสำคัญทางสังคมศาสตร์ โดยเป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะและ หรือบรรยายคุณสมบัติ นั้น ๆ โดยรูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

สรุปได้ว่า รูปแบบมีความสำคัญ คือ เป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยเป็นการแสดงโครงสร้างที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันของหน่วยต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ในเชิงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลอย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

3. องค์ประกอบของรูปแบบ

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบ ไว้ดังนี้

ทิตินา แคมมณี (2546) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ แนวคิด 2) บริบทและเงื่อนไข 3) ยุทธศาสตร์ 4) กระบวนการดำเนินงาน 5) ผลที่ได้รับจากการนำรูปแบบไปใช้

ธีระ รุญเจริญ (2544) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบไว้ 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ

Keeves (1988) กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบ สรุปได้ว่าประกอบด้วย ส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ สภาพแวดล้อม หลักการแนวคิด วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์ ตลอดจนการรวบรวมปัญหา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเป็นอันดับแรก นำไปสู่การทำนาย (Prediction) และการทดสอบ

2. การจัดร่างโครงสร้าง ต้องมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้

3. การนำไปทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลการนำไปใช้ ทำให้มีการปรับปรุงคุณภาพในการปฏิบัติงานซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ การทดลองย้อนหลังโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ และการทดลองใช้ในปัจจุบัน

4. มีเงื่อนไข หรือ มองเห็นภาพแห่งความสำเร็จ
จากแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบผู้วิจัยได้รวบรวมและสังเคราะห์ห้องค์ประกอบของรูปแบบ ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 การสังเคราะห์ห้องค์ประกอบของรูปแบบ

องค์ประกอบของรูปแบบ	สถาบัน/หน่วยงาน			ความถี่
	ทิศนา แคมเมณี (2546)	ธีระ รุญเจริญ (2544)	Keeves (1988)	
1. หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์	✓	✓	✓	3
2. องค์ประกอบของรูปแบบ/วิธีดำเนินการ	✓	✓	✓	3
3. แนวทางการนำไปใช้	✓	✓	✓	3
4. การประเมินผล	✓	✓	✓	3
5. เงื่อนไขความสำเร็จ	✓	✓	✓	3

จากตาราง 6 สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบ/วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบองค์ประกอบของรูปแบบ 5 ส่วนข้างต้นเป็นกรอบสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

4. การพัฒนารูปแบบ

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอแนวคิดการพัฒนารูปแบบ ไว้ดังนี้

ทิศนา แคมเมณี (2551) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นรวบรวมปัญหา (Problem Formulation) เพื่อให้รู้ว่าอะไรคือปัญหาที่แท้จริง

2. **ขั้นพัฒนารูปแบบ (Model Construction)** ดำเนินการภายหลังจากที่ได้รวบรวมปัญหาต่าง ๆ แล้วในการสร้างรูปแบบต้องพิจารณาวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการสร้าง และต้องรู้ถึงลักษณะที่ต้องการของผลผลิตต้องรู้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นและควรคำนึงค่าใช้จ่ายในการสร้างและความสนใจของผู้ใช้ด้วย เพราะถ้ารูปแบบมีค่าใช้จ่ายสูง และไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ ข้อมูลที่รวบรวมอาจมีโอกาสบกพร่องได้ในระหว่างการดำเนินงานขั้นต่าง ๆ จึงควรมีการให้คำจำกัดความสภาพการณ์การสุ่มตัวอย่างและทำตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด

3. **การทดสอบรูปแบบ (Testing the Model)** เมื่อสร้างรูปแบบเสร็จแล้วควรทดสอบโดยพิจารณาถึง

3.1 **ความตรงตามสถานการณ์จริง (Valid)** รูปแบบที่สร้างหากมีความใกล้เคียงกับความจริงจะดีมาก เพราะจะช่วยให้การตัดสินใจดีขึ้น ไม่ยุ่งยากต่อการนำไปใช้ และควรพิจารณาถึงระดับของความสำเร็จจากการแก้ปัญหา

3.2 **การนำไปทดลองใช้** เพื่อเปรียบเทียบว่าผลการนำไปใช้ทำให้มีการปรับปรุงคุณภาพในการปฏิบัติงานอย่างไร การทดลองใช้มี 2 ลักษณะ คือ ทดลองย้อนหลัง (Retrospective Evaluation) โดยใช้กับข้อมูลในอดีตและการทดลองใช้ปฏิบัติในปัจจุบัน (Pretest)

4. **การทำให้สำเร็จ (Implementation)** เมื่อผ่านการทดสอบแล้วควรนำไปใช้ให้เกิดความสำเร็จเพราะไม่มีรูปแบบใดที่เรียกว่าสำเร็จอย่างสมบูรณ์ จนกว่าจะได้รับการยอมรับได้รับความสนใจและมีการนำไปใช้

5. **การพัฒนาปรับปรุงรูปแบบให้ทันสมัย (Model Updating)** แม้ว่าจะมีการนำรูปแบบไปใช้จนประสบความสำเร็จ แต่ก็ควรมีการปรับปรุง ประยุกต์ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ขององค์การและสถานการณ์ที่มากระทบจากภายนอก และภายในองค์กรด้วย

บุญชม ศรีสะอาด (2545) ได้เสนอแนวคิด การพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ขั้นที่สองเป็นการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของรูปแบบ โดยสรุปดังนี้

1. **การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ** ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมุติฐาน โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ และผลการศึกษาหรือวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบในการพัฒนารูปแบบนั้น จะต้องใช้หลักของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้ามากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบอย่างยิ่ง ผู้วิจัยอาจคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นมาก่อน แล้วปรับปรุงโดยอาศัยข้อสนเทศจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบ หรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือทำการศึกษา

องค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรแต่ละตัว แล้วคัดเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญ ประกอบกันขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้

2. การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นแรก แล้วจำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ ตามที่มุ่งหวังหรือไม่ ในขั้นนี้บางครั้งจึงใช้คำว่า การทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบในการเก็บ

Keeves (1998) ได้แนวคิดการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย

1. การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การศึกษาสภาพข้อมูลพื้นฐาน การระบุปัญหาความต้องการและความจำเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดหลักการองค์ประกอบ และการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา
 2. การสร้างแบบร่าง หรือรูปแบบเบื้องต้น หรือการนำเสนอทางเลือก
 3. การตรวจสอบ หรือการประเมินผล ได้แก่ การหาความเหมาะสม ความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และการทดลองใช้
 4. การปรับปรุง และ การพัฒนาและ นำเสนอรูปแบบที่สมบูรณ์
- สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างและพัฒนารูปแบบ และ 3) การนำรูปแบบไปใช้

การยกระดับคุณภาพการศึกษา

1. ความหมายของการยกระดับคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการยกระดับคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2547) ได้ให้ความหมายของการยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลผลิตรวมของสถาบันการศึกษาที่ได้ผลงานผลิต ผู้สำเร็จการศึกษา ผลงาน และผลการจัดการศึกษาที่ประกอบด้วยคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้ผลิตนั้น อันจะตอบสนองความต้องการของลูกค้ำหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อสังคมโดยรวมในทางที่ดี นำปรารถนา

สำนักวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2547) ได้ให้ความหมายของการยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และกระบวนการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการและความจำเป็นสำหรับ

ผู้เรียนและสังคมปัจจุบัน โดยเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ “การพัฒนาคน” โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต

สมาน อัครภูมิ (2551) ได้ให้ความหมายของการยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึง นามธรรมที่ตั้งอยู่บนฐานของค่านิยมหรือวิธีการที่คนเห็นว่ามีคุณภาพ มี 2 ลักษณะ คือ (1) คุณภาพเชิงสมบูรณ์ (Absolute quality) หมายถึง คุณภาพเชิงสรุปและเป็นคุณค่าเฉพาะบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจจะได้ข้อสรุปจากชื่อเสียง ประวัติ และผลงานตลอดจนการอ้างอิงจากบุคคลอื่น ในสังคมเป็น “คุณภาพตามใจผู้ใช้หรือคุณภาพตามอุดมคติ” (2) คุณภาพเชิงสัมพัทธ์ (Relative quality) เป็นคุณภาพเชิงเปรียบเทียบสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่คาดหวัง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะมีการ กำหนดนิยามและมาตรฐานการศึกษาและใช้เกณฑ์ดังกล่าวเป็นบรรทัดวัดคุณภาพของหน่วยงานที่ เรียกว่า “คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้”

สรุปได้ว่า การยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ตอบสนองต่อเป้าหมายที่วางไว้ เป็นการเปรียบเทียบเชิงคุณภาพ และเชิงสัมพัทธ์ให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่ตั้งไว้

2. ความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

จรัส นองมาก (2545) ได้เสนอความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกระบวนการคุณภาพ มีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการปรับปรุงงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) ได้เสนอความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า เป็นพัฒนาการเรียนรู้โดยการปฏิรูปทั้งโรงเรียนประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายที่วางไว้

Whatmough (1994) ได้เสนอความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า เป็นการรวมคุณภาพจากทัศนะของบุคคล 2 ฝ่าย คือ คุณภาพตามทัศนะของผู้รับบริการเป็น การให้ความสำคัญแก่ผู้รับบริการตรงตามแนวคิดเชิงคุณภาพ และคุณภาพตามทัศนะของ นักการศึกษา ซึ่งให้ความสำคัญแก่หลักการและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ซึ่งโรงเรียนต้องให้ ความสนใจต่อคุณภาพทั้ง 2 ฝ่ายนี้เนื่องจากนักเรียนคือผู้รับบริการที่สำคัญและเป็นแหล่งข้อมูลที่ ดีที่สุดในการสอบถามเกี่ยวกับสิ่งที่จะเป็นในการจัดประสบการณ์ให้แก่แก่นักเรียน

สรุปได้ว่า การยกระดับคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญคือ เป็นพัฒนาการเรียนรู้ โดยการปฏิรูปทั้งโรงเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยรวมคุณภาพจากทัศนะของ บุคคล 2 ฝ่าย คือ คุณภาพตามทัศนะของผู้รับบริการ และคุณภาพตามทัศนะของนักการศึกษา

สู่การประกันคุณภาพการศึกษาตามกระบวนการคุณภาพ มีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการปรับปรุงงาน

3. กระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอกระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

อำรุง จันทวานิช (2547) ได้เสนอกระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียนดี มีสังคม บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

2. ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพและจำนวนเพียงพอ

3. ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนได้มาตรฐาน

4. หลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น

5. สื่อ/อุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย

6. แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนหลากหลาย

7. งบประมาณมุ่งผลงาน

8. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด

9. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

10. การบริหารจัดการที่ดี ใช้โรงเรียนเป็นฐาน เน้นการมีส่วนร่วม

11. การประกันคุณภาพการศึกษา มีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหาร

โรงเรียน

12. ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐาน มีพัฒนาการทุกด้าน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข

ศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้

13. โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน

14. โรงเรียนเป็นแบบอย่างและให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและโรงเรียนอื่นได้

จำรัส นองมาก (2545) ได้เสนอกระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. การวางแผน เป็นการเตรียมการคิดไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จ

อย่างมีประสิทธิภาพในการวางแผนที่ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายแนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ และทรัพยากรที่ต้องการใช้เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

2. การปฏิบัติตามแผน เป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากการวางแผน โดยมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามหน่วยงาน ภารกิจของหน่วยงานโดยมีการนิเทศติดตามกำกับดูแลเพื่อให้งานเป็นไปตามที่กำหนด

3. การตรวจสอบประเมินผล เป็นการประเมินผลการดำเนินงานในระยะเวลา กำหนดว่าการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ คุณภาพตามที่กำหนดสำเร็จมากน้อยเพียงใดตรงกับ

วัตถุประสงค์ที่กำหนดเพื่อต้องการทราบสภาพการดำเนินงานจริงว่าเป็นอย่างไรจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

4. การปรับปรุงงาน เป็นการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหรือการดำรงคงไว้หรือมีการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมเพื่อให้องค์กรนั้นพัฒนาต่อไป

Parsons (1994) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

1. คุณภาพของผู้รับบริการ หมายถึง สิ่งที่ผู้รับบริการต้องการจากการศึกษา
2. คุณภาพในด้านของนักวิชาการ หมายถึง การบริการทางการศึกษานั้น
เป็นไปตามที่นักวิชาการศึกษากำหนด ทั้งยังมีการใช้เทคนิคและขั้นตอนที่เชื่อว่าจะทำให้เกิดผลตามที่ผู้รับบริการต้องการได้

3. คุณภาพในด้านการจัดการ หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดผลผลิต และเป็นไปตามแนวทางที่ผู้บริหารการศึกษาระดับสูงกำหนด
สรุปได้ว่า กระบวนการยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย กำหนดแผนในการพัฒนาให้ครอบคลุมทุกส่วน ทั้งเป้าหมาย สภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้อย่างรอบด้าน การตรวจสอบ นิเทศติดตามเป็นระยะ และการปรับปรุงพัฒนางานเทียบกับเป้าหมาย และทำให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ 1) ผู้เรียนมีคุณภาพ 2) ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน
ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

- 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
- 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายละเอียดแต่ละมาตรฐาน มีดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

- 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
 - 1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
 - 2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย

แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา

- 3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ

ประกอบด้วยความสามารถใน การอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็น ค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและ จิตสังคม

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิด

คำนวณ ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนดในแต่ละระดับชั้น

2) มีความสามารถในการกาตีวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ไคร่ครวญ ไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ผู้เรียนมีความสามารถในการ รวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ ครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต

4) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ผู้เรียนบรรลุ และมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่างๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผลการทดสอบอื่นๆ

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2) มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย

3) ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี

4) มีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

วงจรกิจกรรม (PDCA)

1. ความหมายของวงจรกิจกรรม (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของวงจรกิจกรรม (PDCA) ไว้ดังนี้
 วรรภัทร์ ภูเจริญ (2541) ได้ให้ความหมายของวงจรกิจกรรม (PDCA) หมายถึง ระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพเป็นที่รู้จักแพร่หลายระดับหนึ่ง

กรมวิชาการ (2546) ได้ให้ความหมายของวงจรกิจกรรม (PDCA) หมายถึง การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจรกิจกรรม หรือวงจรกิจกรรม PDCA (Plan-Do-Check-Action) ซึ่งเป็นวงจรกิจกรรมบริหารจัดการเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) ได้ให้ความหมายของวงจรกิจกรรม (PDCA) หมายถึง ระบบคุณภาพที่กำหนดมาตรฐาน หรือเป้าหมายที่โรงเรียนต้องการพัฒนาและการวางแผน

การดำเนินงาน ชั้นกระทำ การตรวจสอบหรือการประเมินผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงงาน ทั้งนี้กระบวนการดำเนินงานทั้งหมดต้องทำเป็นวงจรต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีการปรับปรุงทั้งระบบ คุณภาพ การควบคุม และการตรวจสอบคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบการดำเนินงานที่มีคุณภาพ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action)

2. ความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

อีโตชิ คูมะ (2540) ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า การบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง และได้นำมาใช้กับทุกกิจกรรม จึงรู้จักกันอย่างแพร่หลาย PDCA การบริหารงาน การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

สมคิด พรหมจ้อย และสุพักตร์ พิบูลย์ (2544) ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ประกอบด้วยการทำงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do or implementation) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานหรือประเมิน (Check or Evaluation) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act or adjust) เรียกว่า วงจรการบริหารงานแบบวงจรคุณภาพ (PDCA)

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) ได้เสนอความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า มีความสำคัญเป็นกระบวนการดำเนินงานทั้งหมดต้องทำเป็นวงจรต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีการปรับปรุงทั้งระบบคุณภาพ การควบคุม และการตรวจสอบคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) คือ เป็นกระบวนการดำเนินงานให้องค์กร บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ และต้องทำเป็นวงจรต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีการปรับปรุงทั้งระบบ คุณภาพ การควบคุม และการตรวจสอบคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น

3. ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

อีโตชิ คูมะ (2540) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. Plan คือ การวางแผน เป็นการเริ่มต้นของโครงการ หรืองาน

เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าเมื่อเกิดการผิดพลาดมีความสามารถรับมือได้ เพื่อให้การปรับปรุงงานและแก้ปัญหาอุปสรรค ทำงานอย่างรอบคอบเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผน แผนที่ดีประกอบด้วย SMART มีลักษณะ ดังนี้

S = Specific เฉพาะเจาะจง มีความชัดเจน

M = Measurable สามารถวัดได้

A = Attainable สามารถบรรลุผลได้สำเร็จ

R = Realistic พื้นฐานของความเป็นจริง

T = Timely มีกรอบเวลากำหนดการวางแผนที่ดี

2. Do คือ ปฏิบัติตามแผน การปฏิบัติตามแผนนั้นต้องเป็นไปตามขั้นตอนตามแนวทางที่วางแผนไว้ โดยพิจารณาใคร่ครวญก่อนลงมือปฏิบัติ

3. Check คือ ตรวจสอบ การทำงานนั้นนอกจากจะทำให้เสร็จแล้วจะต้องมีการตรวจสอบว่า ผลที่ปฏิบัติได้ผลคุ้มค่าเพียงไร มีข้อมูลใหม่ ๆ เกิดขึ้นบ้าง

4. Act คือ การดำเนินการให้เหมาะสมหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตามขั้นตอน กรณีผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ให้วิเคราะห์และพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรโดยมองทางเลือกใหม่ ใ้ความพยายามให้มากขึ้น ขอความร่วมมือจากผู้อื่น หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่

สมาน อัครภูมิ (2541) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 คือ P-Planning (การวางแผน) คือ การกำหนดขึ้นล่วงหน้าว่าเป้าหมายเป็นอย่างไร และจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น หน้าที่ของการวางแผนจะต้องระบุผลงานที่ต้องการและหนทางที่จะทำได้ผลงานนั้น การวางแผนเป็นการตัดสินใจของปัจจุบันจะเลือกวิธีการกระทำเพื่อให้ได้ผลตามความต้องการของอนาคต

ขั้นที่ 2 คือ D-Do (สภาพตามแผน) คือ การนำเอาแผนมาปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายและกำหนดของเวลา เพื่อให้เกิดผลตามที่กำหนดไว้ของแผน

ขั้นที่ 3 คือ C-Check (การตรวจสอบประเมินผล) คือ กระบวนการตรวจสอบสภาพงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ติดตามกำกับดูแลความก้าวหน้าของงาน

ขั้นที่ 4 คือ A-Action (การปรับปรุงงาน) คือ การนำผลจากการประเมินผลมาปรับปรุงงานแก้ไขงานเพื่อพัฒนาให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

สุธรรม ธรรมทัศน์ (2561) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

P คือ Plan หมายถึง การวางแผน โดยเลือกปัญหาและตั้งเป้าหมายร่วมกัน ทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน

D คือ Do หมายถึง การนำแผนหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นการนำแผนแก้ปัญหาไปสู่การปฏิบัติ

C คือ Check หมายถึง การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลก่อนการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกัน

A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม Deming (1995) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลง หรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำให้ผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง

Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ P คือ Plan หมายถึง การวางแผน D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. ความหมายของการสนทนากลุ่ม

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดังนี้ วานิช มาลัย และอรสา ปานขาว (2548) ได้ให้ความหมายว่า การสนทนากลุ่ม เป็นรูปแบบการสัมภาษณ์ชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับผู้ที่ถูกสัมภาษณ์กลุ่มเล็ก ๆ มักใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ในกรณีที่ต้องการได้ข้อมูลจากการพิจารณาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ผู้ที่นำมาใช้ในการทำ สนทนากลุ่มจะเป็นบุคคลที่ผู้ศึกษาคาดว่าจะเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการ ศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยปกติจะใช้ผู้เข้าร่วมสนทนาประมาณ 8-12 คน หากใช้จำนวนน้อยกว่า 8 คน จะถือว่ากลุ่มตัวอย่างยังไม่เป็นตัวแทน แต่ถ้าใช้มากกว่า 12 คน จะทำให้เกิดปัญหายุ่งยาก ในการดำเนินงาน

เกษมสิงห์ เพ็ญฟู (2551) ได้ให้ความหมายว่า การจัดสนทนากลุ่ม คือ การที่จัดให้มีกลุ่มคนที่เป็นผู้รู้มีลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม อาชีพ หรือคุณลักษณะภูมิหลังต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกันที่สุด และคาดว่าเป็นกลุ่มที่สามารถตอบประเด็นคำถามที่นักวิจัยสนใจได้ดีที่สุด มีสมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่ม มีจำนวน 7-8 คน เป็นกลุ่มที่มีลักษณะโต้ตอบและโต้แย้งกันดีที่สุดก่อให้เกิดการสนทนาที่เปิดกว้างที่จะให้ทุกคนไม่อายคน วิพากษ์วิจารณ์ได้ดีที่สุด ส่วนในกรณีที่มีสมาชิก 9-12 คน ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่วงสนทนาอาจจะมีการแบ่งกลุ่มย่อย หันหน้าเข้าสนทนากันเอง แต่ในกรณีนี้อาจจะลำบากในการนั่งสนทนาเป็นกลุ่ม และยากต่อการสรุปประเด็นปัญหาหรือวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนาของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นบุคคลที่สามารถให้คำตอบในประเด็นที่ต้องการศึกษาได้ โดยจัดให้มีกลุ่มสนทนาประมาณ 7-12 คน ซึ่งกลุ่มที่จะมีลักษณะโต้ตอบโต้แย้งกันดีที่สุดคือ 7-8 คน และจะต้องมีผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้งและรอบด้าน

3. ขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนการสนทนากลุ่มดังนี้
ชาย โพรสิตา (2547) ได้เสนอขั้นตอนการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

1. กำหนดปัญหาการวิจัยหรือประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม
2. กำหนดกรอบการเลือกตัวอย่าง
3. กำหนดผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม
4. สร้าง/ทดสอบแนวคำถาม
5. เลือกกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ทรงคุณวุฒิ
6. จัดการสนทนากลุ่ม
7. จัดระเบียบข้อมูล
8. วิเคราะห์ข้อมูล
9. เขียนรายงาน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์
2. กำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูล
3. ตัดสินใจว่าจะทำกี่กลุ่ม
4. วางแผนเรื่องระยะเวลาและตารางเวลา

5. ออกแบบแนวคำถาม
6. ทดสอบแนวคำถามที่สร้างขึ้น
7. ทำความเข้าใจกับผู้ดำเนินการสนทนา
8. คัดเลือกผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา
9. การจัดเตรียมการทำสนทนากลุ่ม
10. จัดกลุ่มสนทนา
11. ประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

รัตน์ บัณฑิต (2551) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. ผู้ร่วมสนทนา หรือสมาชิกที่ได้รับตามคุณสมบัติ หรือตามตัวแปรที่สอดคล้องกับเงื่อนไขตามที่ผู้วิจัยต้องการ
2. ผู้จัดบันทึก และผู้ให้บริการทั่วไปเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่จะบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสนทนาทั้งข้อมูลที่เป็นคำพูดของสมาชิกในกลุ่มสนทนาทุกคำพูดเท่าที่จะจดได้ทัน และข้อมูลที่ไม่ใช่คำพูดแต่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นขณะสนทนา เช่น อากัปกริยา ท่าทางการแสดงสีหน้าของผู้สนทนาเมื่อทำการโต้ตอบ หรือการนั่งเงย เป็นต้น ข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้การตีความสรุปรายงานวิจัยต่อไป ทั้งนี้ในการจดบันทึก ผู้จัดบันทึกจะต้องใส่ชื่อสมาชิกที่ผู้พูด หรือผู้แสดงอากัปกริยาดังกล่าวด้วยเพื่อป้องกันการลืมนับ ผู้จัดบันทึกก็อาจช่วยเตือนพิธีกรกรณีลืมนับประเด็นคำถามบางประเด็น ตลอดจนการช่วยให้พิธีกรแจกคำถามได้ทั่วถึงกับสมาชิกทุกคน
3. ผู้ให้บริการทั่วไป เป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ ในการสนทนา เพื่อให้การดำเนินการสนทนาเป็นไปอย่างราบรื่นโดยไม่ติดขัด เช่น การให้บริการน้ำดื่ม กาแฟ ขนม หรือของขบเคี้ยว การบันทึกเทป และการเปลี่ยนเทปบันทึก รวมทั้งการป้องกันบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสนทนาเข้ามารบกวนขัดจังหวะการสนทนา

สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม เริ่มต้นจากการกำหนดวัตถุประสงค์ สร้างประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิ นัดหมายการสนทนา ดำเนินการสนทนากลุ่ม จดบันทึกข้อมูลที่ได้รับการวิพากษ์ และวิเคราะห์สรุปรายงานข้อมูลจากการสนทนา

พญ. ปณ. ทิโต ชีเว

การประเมินความต้องการจำเป็น

1. ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

นักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรก การนิยามตามโมเดลความแตกต่าง และประเภทที่สอง ปาณินยามโมเดลการแก้ปัญหา

1. การนิยามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังกับสิ่งที่มีอยู่จริง นิยามนี้ยังสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกกำหนดความต้องการจำเป็นในลักษณะของความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้น แต่ไม่ได้กำหนดว่า ต้องมีความแตกต่างกันเท่าใดจึงจะถือว่าเป็น “ความต้องการจำเป็น” กลุ่มที่สอง กำหนดความต้องการจำเป็นว่าเป็นความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้นก็ได้หรือไม่ใช่ก็ได้ แต่เกณฑ์การพิจารณาจะเป็น ความต้องการจำเป็นหรือไม่ ให้พิจารณาจากประโยชน์ที่ได้รับ หากความต้องการจำเป็นได้รับการตอบสนองหรือความเสียหาย หรือผลเสียที่เกิดขึ้น หากความต้องการจำเป็นไม่ได้รับการตอบสนอง นิยามตามโมเดลนี้เรียกว่า “Performance Needs”

2. การนิยามโมเดลการแก้ปัญหา (Solution Model) หมายถึง สิ่งที่ต้องการและจำเป็นต้องทำให้ได้ หรือทำให้เกิด หรือทำให้มี ซึ่งหากไม่ได้รับจะอยู่ในสภาพที่ไม่พึงประสงค์นิยามโมเดลนี้ เรียกว่า “Treatment Needs”

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2550) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นและสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หากมีความขัดแย้งระหว่างความแตกต่างที่พบก็จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ในองค์กรหรือหน่วยงาน ผู้บริหารวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อหาความสามารถที่ต้องพัฒนาของบุคลากรโดยนำความสามารถมาตรฐาน (สิ่งที่ควรจะเป็น) ในการดำเนินงานลบด้วยความสามารถที่บุคลากรมีอยู่จริง (สิ่งที่เป็นอยู่) จะได้ความสามารถที่ต้องการพัฒนา (ความแตกต่าง) ซึ่งจะนำไปสู่การจัดหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากรต่อไป

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ คาดหวังให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานต่อไป

2. ความสำคัญของความต้องการความจำเป็น

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการประเมินความต้องการความจำเป็น ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้เสนอความสำคัญของการประเมินความต้องการความจำเป็นไว้ว่า เป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการความจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลที่น่าไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษาหรือการเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการความจำเป็นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

Witkin และ Altschuld (1995) ได้เสนอความสำคัญของการประเมินความต้องการความจำเป็นไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง และการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของความต้องการความจำเป็น เป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง

3. ขั้นตอนการประเมินความต้องการความจำเป็น

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนของการประเมินความต้องการความจำเป็น ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการความจำเป็นไว้ว่า 3 ขั้นตอน คือ

1. การระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification)
2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis)
3. การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาความต้องการจำเป็น (Needs Solution)

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2550) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการความจำเป็นไว้ ดังนี้

1. ขั้นก่อนการประเมิน (Reassessment) ในขั้นแรกนี้เป็นขั้นตอนของการสำรวจ (Exploration) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1.1 การวางแผนสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น

1.2 การนิยามหรือการกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไป สำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น

1.3 กำหนดขอบเขตหลักของการประเมินความต้องการจำเป็นหลักและ/หรือประเด็นที่ต้องการประเมิน

1.4 กำหนดรายละเอียดและข้อมูลความต้องการตามขอบเขตที่จะประเมิน ซึ่งรวมถึงกลุ่มเป้าหมายในการประเมิน

1.5 ตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ แผนเบื้องต้น สำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น และนำไปใช้ในขั้นที่ 2 และ 3

2. ขั้นประเมิน (Assessment) หลังจากสำรวจความต้องการจำเป็นต่าง ๆ แล้ว ในขั้นนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล (data gathering) ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

2.1 สรุปตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับบริบท ขอบเขต และสิ่งที่เกี่ยวข้อง ในการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลของความต้องการ ซึ่งในขั้นนี้ยอมทำให้ทราบความต้องการของผู้รับบริการหรือกลุ่มเป้าหมาย

2.3 หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาจัดเรียงลำดับ ความสำคัญของความต้องการจำเป็นในเบื้องต้นระยะแรก

2.4 วิเคราะห์หาสาเหตุของความต้องการจำเป็นหรือประเด็นปัญหา

2.5 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ผลที่ได้ในขั้นประเมินคือ ความต้องการจำเป็นหรือปัญหาที่ต้องการแก้ไขตามลำดับความสำคัญในระยะแรก

3. ขั้นหลังการประเมิน (Post assessment) เมื่อได้ผลการประเมินความต้องการจำเป็นแล้ว ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง คือ การนำผลการประเมินไปใช้ (Utilization) ประกอบด้วย

3.1 จัดเรียงลำดับ (Set Priority) ความสำคัญของความต้องการจำเป็น ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญและทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์

3.2 พิจารณาทางเลือกสำหรับการแก้ปัญหาจากข้อที่ 1 ทำให้ทราบปัญหาที่เร่งด่วนที่สุด ถ้าหากไม่นำมาแก้ปัญหาก็จะสูญเสียเปล่าในการทำการประเมิน ดังนั้น จึงต้องช่วยกันพิจารณาทางเลือกสำหรับการแก้ปัญหา

3.3 พัฒนาแผนการปฏิบัติเพื่อใช้ในการดำเนินงานต่อไป

3.4 ประเมินผลของการประเมินความต้องการจำเป็น

3.5 รายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็น

Witkin และ Altschuld (1995) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการ
ความจำเป็น ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการประเมิน (การสำรวจ) เป็นระยะการเตรียมการก่อนประเมิน
ความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดแผนการดำเนินการ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักการ
กำหนดขอบเขตหรือประเด็นของความต้องการจำเป็น รวมถึงการกำหนดข้อมูลที่จะรวบรวม
แหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการ ระดับความสามารถในการใช้ข้อมูล

ระยะที่ 2 การประเมิน (การเก็บรวบรวมข้อมูล) เป็นระยะการเก็บข้อมูล
และความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลังขั้นแรก
การวิเคราะห์สาเหตุ ระดับที่ 1,2 และ 3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 หลังการประเมิน (การนำไปใช้ประโยชน์) เป็นระยะของการใช้
ผลการประเมินความต้องการจำเป็นก่อนหลังในทุกๆระดับที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ การพิจารณา
แนวทางการแก้ปัญหา การพัฒนาแผนปฏิบัติงานในการแก้ปัญหา การประเมินความต้องการจำเป็น
การเผยแพร่ผลที่ได้รับ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น เริ่มจากการกำหนด
วัตถุประสงค์ กำหนดขอบเขตหรือประเด็นในการประเมิน กำหนดวิธีการประเมินความต้องการจำเป็น
นำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์จัดเรียงลำดับ รายงานและนำผลการประเมินความต้องการจำเป็นไป
ใช้ประโยชน์ต่อไป

การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

1. ความหมายของการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ
(Connoisseurship) ดังนี้

โยธิน ศรีโสภา (2542) ได้ให้ความหมายการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง วิธีการ
ประเมินรูปแบบหนึ่งของวิธีการประเมินเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach) ตามแนวคิดของ
Eisner ซึ่งมีความเชื่อว่าการรู้ทันสิ่งต่าง ๆ เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิ

Eisner (1975) ได้ให้ความหมายของการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง
การประยุกต์มโนทัศน์ของศิลปะวิจารณ์ (Art Criticism) มาใช้เป็นรูปแบบของการประเมิน
โดยให้แนวคิดการวิพากษ์วิจารณ์เป็นการใช้วิจารณ์ฐานในการบรรยายคุณภาพของสิ่งที่ศึกษา
(Descriptive Aspect) ตีความหมายของคุณภาพของสิ่งที่ศึกษา (Interpretive Aspect)
ออกมาในเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญและตัดสินคุณค่าของสิ่งนั้น (Evaluative Aspect)

Conrad และ Wilson (1985) ได้ให้ความหมายของการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ หมายถึงรูปแบบหนึ่งของการประเมินซึ่งถือว่า รูปแบบนี้เป็นวิธีการประเมินทางการศึกษา คือ การวิพากษ์วิจารณ์ทางการศึกษาโดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นวิธีที่นิยมใช้มากทางอุดมศึกษา และมีความเชื่อถือได้ เพราะถือว่าการตัดสินโดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในศาสตร์สาขานั้น ๆ หรือในวิชาชีพเป็นสิ่งที่ยอมรับได้

สรุปได้ว่า การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประเมินซึ่งถือว่าเป็นวิธีการประเมินทางการศึกษา คือ การวิพากษ์วิจารณ์ทางการศึกษาโดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นวิธีที่นิยมใช้มากทางอุดมศึกษาและมีความเชื่อถือได้ เพราะถือว่าการตัดสินโดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในศาสตร์สาขานั้น ๆ

2. ความสำคัญของการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ โยธิน ศรีโสภา (2542) ได้เสนอความสำคัญของการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ว่าเป็นวิธีการประเมินรูปแบบหนึ่งเชื่อว่าการรู้ทันสิ่งต่าง ๆ เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิ

Eisner (1975) ได้เสนอความสำคัญของการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ว่าเป็น รูปแบบของการประเมินโดยให้แนวคิดการวิพากษ์วิจารณ์เป็นการใช้วิจารณ์ญาณในการบรรยายคุณภาพตีความหมายของสิ่งที่ศึกษา ออกมาในเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญ

Conrad และ Wilson (1985) ได้เสนอความสำคัญของการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ว่าเป็นวิธีการประเมินทางการศึกษา คือ การวิพากษ์วิจารณ์ทางการศึกษาโดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเชื่อถือได้ เพราะถือว่าการตัดสินโดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในศาสตร์สาขานั้น ๆ

3. กระบวนการการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอกระบวนการการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ โยธิน ศรีโสภา (2542) ได้เสนอกระบวนการการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะแนวคิด ดังนี้

1. เป็นรูปแบบการประเมินให้ความสำคัญกับผู้รู้หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ในการใช้วิจารณ์ญาณวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งในประเด็นหนึ่งที่น่าขึ้นมาให้พิจารณาซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องใด ๆ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ข้อสรุป ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ประเมิน

2. เป็นรูปแบบการประเมินผลที่เน้นผลที่เน้นความเฉพาะทาง (Specialization) เนื่องจากรูปแบบนี้พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลปะ (Arts Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้ทางคุณวุฒิระดับสูงมาวินิจฉัย เนื่องจากไม่สามารถวัดคุณค่าได้จากเครื่องมือวัดใด ๆ นอกจากการใช้วิจารณ์ญาณของผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น ต่อมามีการประยุกต์ใช้กับ

การศึกษาระดับสูงในสาขาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้รู้ในเรื่องนั้น ๆ จริง รูปแบบนี้จึงเป็นที่นิยมนำมาใช้ ประเมินผลในวงการอุดมศึกษาที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา

3. เป็นรูปแบบการประเมินที่ใช้คำตัดสิน (Judgment) ของบุคคล ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือในการประเมินผล โดยให้ความเชื่อถือในภูมิหลัง ประสบการณ์ ความคิดวิจารณ์ญาณที่ดี และความเที่ยงธรรมของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในการบวกรับงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามอรรถาธิบายและความถนัดของแต่ละคนนับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะพิจารณาการบ่งชี้ ข้อมูลที่ต้องการการเก็บรวบรวม ประมวล และวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอการเลือก ผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (High Credibility) ของวิชาชีพนั้น ๆ เป็นสำคัญ

Eisner (1975) ได้เสนอกระบวนการของการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียด 6 ข้อ ที่สนับสนุน Educational Criticism ไว้ดังนี้

1. การวิพากษ์วิจารณ์และช่วยอธิบายวัตถุประสงค์และกระบวนการที่เป็นจริง คุณภาพซึ่งสัมพันธ์กันระหว่างสาระและรูปแบบของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2. การวิพากษ์วิจารณ์จะช่วยอธิบายวัตถุประสงค์และกระบวนการที่เป็นจริง คุณภาพซึ่งสัมพันธ์กันระหว่างส่วนประกอบย่อยและองค์รวมของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

3. การวิพากษ์วิจารณ์เป็นเรื่องการสะท้อนจากการหยั่งรู้สู่การกำหนด วัตถุประสงค์หรือรูปแบบที่เป็นการออกแบบอย่างมีความสมบูรณ์และมีความซับซ้อน

4. การวิพากษ์วิจารณ์จะเปิดเผยธรรมชาติของประสบการณ์ที่ลึกซึ้ง (เป็นแก่นแท้) โดยไม่มีรูปแบบรับรู้ที่ง่ายและการสะท้อนกลับของการวิพากษ์ทั้งส่วนที่เป็น กระบวนการและผลผลิตของการปฏิบัติงาน

5. การวิพากษ์วิจารณ์จะเปิดเผยโดยยึดหลักการพื้นฐานด้วยการแปลความและ ตัดสินกระบวนการและวัตถุประสงค์ซึ่งจะอาศัยผลลัพธ์จากการสรุปความเกี่ยวข้องจากประสบการณ์ โดยรวมของความมีมนุษยธรรม

6. การวิพากษ์วิจารณ์ใช้การสังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการทางวิจัยที่ แตกต่างกันของทฤษฎีการหยั่งรู้

สรุปได้ว่า การสัมมนากลุ่มอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) มีกระบวนการ คือนำประเด็นขึ้นมาให้พิจารณาเพื่อให้ข้อสรุป ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ประเมิน และผู้ทรงคุณวุฒิถือเป็นเครื่องมือในการประเมินผล โดยให้ความเชื่อถือใน ประสบการณ์ ความคิดวิจารณ์ญาณ และความเที่ยงธรรมของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ให้ข้อมูลหรือตัดสิน

วิจัยเชิงปฏิบัติการ

1. กลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากร

นักการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้

พิภพ วังเงิน (2547) ได้เสนอวิธีการฝึกอบรมไว้ ดังนี้

1. การสาธิต (Demonstration Method)
2. การบรรยาย (Lecture)
3. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work shop)
4. การศึกษากรณีตัวอย่าง (Case Method)
5. วิธีระดมความคิด (Brainstorming)
6. การอภิปรายเป็นหมู่คณะ (Panel Discussion)
7. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)
8. การนิเทศติดตาม (Supervision)

กิตติมา ปรีดีติลก (2548) ได้ให้ความคิดเห็นในการพัฒนาบุคลากรไว้หลายวิธี ดังนี้

1. การปฐมนิเทศ
2. การสอนงาน
3. การมอบอำนาจให้ปฏิบัติงานให้รู้จักรับผิดชอบงาน
4. การสับเปลี่ยนโยกย้ายหน้าที่
5. การหาพี่เลี้ยงช่วยสอนงาน
6. ให้ทำหน้าที่ผู้ช่วยแทน
7. การให้รักษาการแทน
8. การอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ
9. จัดประชุมสัมมนา
10. การนิเทศของครูใหญ่

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (2550) ได้ให้ความคิดเห็นในการพัฒนาบุคลากรไว้หลายวิธี ดังนี้

1. การมอบหมายให้อ่านหนังสือและการศึกษาด້วยตนเอง (Assigns reading self-study)
2. การฝึกอบรมในงาน (On the job Training-OJT)
3. การฝึกอบรม/ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Training/workshop)
4. การสอนงาน (Coaching)

5. การให้ดูงานนอกสถานที่ (Visiting)

6. การนิเทศติดตาม (Supervision)

พิไลวรรณ อินทร์รักษา (2550) ได้ให้ความคิดเห็นในการพัฒนาบุคลากรไว้หลายวิธี
ดังนี้ กิจกรรมในการพัฒนาบุคลากรแบ่งได้ ดังนี้

1. การฝึกอบรม
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ
3. การนิเทศติดตามจากหัวหน้า
4. การเพิ่มความรับผิดชอบ
5. การจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมคุณภาพ
6. การให้มีคู่มือในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร มีวิธีการพัฒนา 2 วิธี คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ
และการนิเทศติดตาม

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.1 ความหมายของการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้
จรัส เขียวเขว่า (2548) ได้ให้ความหมายการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ว่า การ
ฝึกอบรมเป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อ
งาน โดยใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการสร้างประสบการณ์จากการปฏิบัติจริงของผู้เข้ารับการอบรมเพื่อ
เป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด
สุกัลยา สารศาสตร์ปัญญา (2552) ได้ให้ความหมายการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ไว้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่องค์การหรือหน่วยงานจัดขึ้นอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการ
ดำเนินการที่แน่นอนและชัดเจนเพื่อพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ความสามารถและทักษะ
ในการทำงานในด้านต่าง ๆ ตลอดจนปรับปรุงพฤติกรรมของบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์การไป
ในทางที่ต้องการ

ละเอียต เอี่ยมสุวรรณ (2556) ได้ให้ความหมายของการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้
ว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การประชุมร่วมกันเป็นกลุ่มสำหรับระยะเวลาหนึ่ง เน้นการฝึก
หรือลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะ/ความเชี่ยวชาญ ลักษณะการประชุมเชิงปฏิบัติการ ช่วงแรก
วิทยากรบรรยาย เกี่ยวกับทฤษฎีต่าง ๆ ช่วงถัดไป มีการฝึกปฏิบัติ โดยนำทฤษฎีที่วิทยากรบรรยาย มา
ใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติได้ การฝึกปฏิบัติ อาจมีการแบ่งกลุ่ม หรือไม่ก็ได้

Alston (2018) ได้ให้ความหมายการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ว่า การประชุมอีก
แบบหนึ่งที่ใช้กันมากในบริษัทในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรม และในองค์กรต่าง ๆ เนื่องจาก

การประชุมแบบนี้จะต้องมีการฝึกปฏิบัติ สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมเป็นหลักสำคัญ การประชุมแบบนี้ปกติแล้วจะมีสมาชิกที่ร่วมประชุมจำนวนไม่มากนัก คือมักจะมีจำนวนแต่เพียงพอเหมาะกับผู้ปฏิบัติ และ เครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกปฏิบัติการ ในเรื่องการจัดประชุมนั้น ๆ ขึ้น เนื่องจากเน้นการฝึกปฏิบัติเป็นส่วนที่สำคัญมาก

จากความหมายของการประชุมเชิงปฏิบัติการที่นักการศึกษา นักวิชาการได้ให้ความหมายในข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การประชุมร่วมกันเป็นกลุ่มสำหรับระยะเวลาหนึ่ง เน้นการฝึกหรือลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะ/ความเชี่ยวชาญ ลักษณะการประชุมเชิงปฏิบัติการ ช่วงแรก วิทยากรบรรยาย เกี่ยวกับทฤษฎีต่าง ๆ ช่วงถัดไป มีการฝึกปฏิบัติ โดยนำทฤษฎีที่วิทยากรบรรยาย มาใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติได้

2.2 ความสำคัญของการประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรที่ใช้ทรัพยากรในการจัดค่อนข้างน้อยและผู้รับการพัฒนามีการเรียนรู้ที่มีดี มีนักศึกษานักการศึกษาคิดให้มีความสำคัญดังต่อไปนี้

สุกัลยา สารศาสตร์บัญชา (2548) ได้ให้ความสำคัญของการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้

1. ลดเวลาการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุการปฏิบัติงานอันเป็นที่ยอมรับกัน การมีผู้สอนที่มีคุณสมบัติและการควบคุมสถานการณ์การเรียน ฝ่ายบริหารสามารถรับการเรียนรู้ในช่วงสั้น ๆ และได้รับผลผลิตที่สูงจากพนักงานใหม่
2. ปรับปรุงการปฏิบัติงานในปัจจุบัน การฝึกอบรมไม่ใช่จัดให้กับพนักงานใหม่เท่านั้น แต่จัดให้กับพนักงานที่มีประสบการณ์เช่นเดียวกัน การฝึกอบรมสามารถช่วยให้พนักงานเพิ่มระดับการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น
3. การสร้างเจตคติ จุดมุ่งหมายของโปรแกรมการฝึกอบรมของบริษัท และเพื่อให้ได้รับความร่วมมือที่ดีกว่าและความซื่อสัตย์ต่อองค์กรมากขึ้น
4. ช่วยเหลือการแก้ปัญหาการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมจะช่วยลดการลาออกจากงาน การขาดงาน อุบัติเหตุ และอัตราการร้องทุกข์
5. สนองความต้องการของแรงงาน
6. เป็นประโยชน์ต่อตัวพนักงานเอง เมื่อพนักงานได้รับความรู้ทักษะใหม่ก็สามารถเพิ่มคุณค่าการตลาด และกำลังในการหารายได้ การมีทักษะที่มีประโยชน์จะทำให้บุคลากรมีคุณค่าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้เขามีความมั่นคงในงานและสามารถเลื่อนตำแหน่งได้สูง

ละเอียต เอี่ยมสุวรรณ (2556) ได้ให้ความสำคัญของการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ว่า เป็นวิธีสมาชิกในห้องประชุมต้องร่วมกันศึกษา ศึกษาค้นคว้า ตลอดจนทำความเข้าใจ

และฝึกปฏิบัติ เพื่อทักษะปฏิบัติงาน ตามหัวข้อประชุมในครั้งนั้น หัวใจสำคัญของการประชุมในรูปแบบนี้ คือ เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ พร้อมนำไปปฏิบัติในการปฏิบัติงานจริง เช่น ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างแบบทดสอบแก่บุคลากร เป็นต้น

สำนักงานพัฒนาบุคคลและถ่ายทอดเทคโนโลยีสหกรณ์ (2560) ได้ให้ความสำคัญของการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ มีจุดเน้นอยู่ที่การปฏิบัติได้เป็นการแก้ปัญหาด้วยภาคปฏิบัติ เน้นการปฏิบัติการมากกว่าการบรรยายหรือการอภิปราย มุ่งปรับปรุงความสามารถและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานของสมาชิกแต่ละคน ส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการงานหรือวิชาชีพ

จากการให้ความสำคัญของการประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่นักรศึกษา นักวิชาการ ได้เสนอไว้สามารถสรุปได้ว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นวิธีที่สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการนำไปปฏิบัติได้

2.3 ขั้นตอนการประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ สามารถจัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ ความสามารถ และสามารถปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ของภาระงานที่ตั้งไว้ ได้มีการนักรศึกษา นักการศึกษาได้เสนอขั้นตอนการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้

จรัส เขียวเขว่า (2548) ได้เสนอขั้นตอนของการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้

4 ขั้นตอน ดังนี้

1. วางแผนดำเนินการฝึกอบรม โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงาน และความต้องการของการฝึกอบรมของบุคลากรในหน่วยงาน

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการฝึกอบรม

1.3 กำหนดวิธีการหรือกิจกรรมที่จะใช้ฝึกอบรม

1.4 กำหนดระยะเวลาดำเนินการฝึกอบรม

1.5 กำหนดแนวทางประเมินผลการฝึกอบรม

2. ดำเนินการฝึกอบรม โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

2.1 เตรียมการด้านอาคารสถานที่ เอกสารประกอบการฝึกอบรม วิทยากร วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม

2.2 ดำเนินการฝึกอบรมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลงานที่ปฏิบัติในขณะที่ฝึกอบรม สัมภาษณ์ด้านความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระในการฝึกอบรม เป็นต้น

3. ประเมินผลการฝึกอบรม โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 รวบรวมข้อมูลจากการบันทึกระหว่างฝึกอบรม

3.2 วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ประเมินค่าแล้วสรุปผลเป็นระดับ

ของคุณภาพในการดำเนินการ

3.3 รายงานผลการประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญทราบ

4. สะท้อนผลและปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อพัฒนาต่อไป

ละเอียด เอี่ยมสุวรรณ (2556) ได้เสนอขั้นตอนการประชุมปฏิบัติการไว้

3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้รับผิดชอบจัดการฝึกอบรมเขียนโครงการที่ระบุ

ความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ กลุ่มเป้าหมาย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ การประเมินผล บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งกำหนดการประชุมเสนอผู้อำนวยการฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการ

2. ขั้นดำเนินการ เมื่อโครงการได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ กรณีที่โครงการมีได้

ระบุวัน เวลา และสถานที่ที่ชัดเจน ให้ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำหนังสือขออนุมัติจัดประชุม ที่ระบุวัน เวลา และสถานที่อีกครั้ง ผู้รับผิดชอบโครงการ จัดทำหนังสือเชิญกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมการประชุม อบรม พร้อมทั้งแนบกำหนดการประชุม จัดประชุมอบรมตามวัน เวลา และสถานที่ตามที่ได้รับอนุมัติ

3. ขั้นสิ้นสุดการดำเนินการ ผู้รับผิดชอบโครงการ ทำการประเมินผล

การฝึกอบรมและรายงานผลต่อผู้อำนวยการฯ ภายใน 60 วันนับแต่สิ้นสุดการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จัดทำรายงานผลการเข้ารับการฝึกอบรมเสนอผู้อำนวยการฯ ต้นสังกัดภายใน 60 วันนับแต่วันเดินทางกลับถึงสถานที่ปฏิบัติงาน

สถาบันวิจัยองค์ความรู้สำนักงานโรคอุบัติใหม่ (2557) ได้เสนอขั้นตอนการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนก่อนการประชุม คือ ขั้นตอนการเขียนโครงการอนุมัติ

เมื่อโครงการอนุมัติก็มีการจัดสรรงบประมาณ จัดการเตรียมการวางแผนกับคณะทำงานติดต่อประสานวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ สถานที่การจัดประชุม

2. ขั้นตอนที่ระหว่างการประชุม คือขั้นตอนที่จัดดำเนินการประชุมเชิง

ปฏิบัติการ มีผู้เชี่ยวชาญ วิทยากรให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ

3. ขั้นตอนหลังการประชุม คือ ขั้นที่ประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมประชุม

ประเมินคุณภาพของการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ รายงานผลต่อผู้บริหาร

จากการศึกษาขั้นตอนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่นักวิชาการ นักการศึกษา

ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการมี 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. วางแผนดำเนินการฝึกอบรม โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงาน และความต้องการของ
การฝึกอบรมของบุคลากรในหน่วยงาน

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการฝึกอบรม

1.3 กำหนดวิธีการหรือกิจกรรมที่จะใช้ฝึกอบรม

1.4 กำหนดระยะเวลาดำเนินการฝึกอบรม

1.5 กำหนดแนวทางประเมินผลการฝึกอบรม

2. ดำเนินการฝึกอบรม โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

2.1 เตรียมการด้านอาคารสถานที่ เอกสารประกอบการฝึกอบรม วิทยากร
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม

2.2 ดำเนินการฝึกอบรมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูล
ต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลงานที่ปฏิบัติในขณะที่ฝึกอบรม สัมภาษณ์ด้าน
ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระในการฝึกอบรม เป็นต้น

3. ประเมินผลการฝึกอบรม โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 รวบรวมข้อมูลจากการบันทึกระหว่างฝึกอบรม

3.2 วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ประเมินค่าแล้วสรุปผลเป็นระดับของ

คุณภาพในการดำเนินการ

3.3 รายงานผลการประเมินเสนอผู้เกี่ยวข้องทราบ

3.4 สะท้อนผลและปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อพัฒนาต่อไป

3. การนิเทศติดตาม

3.1 ความหมายการนิเทศติดตาม

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการนิเทศ ติดตามไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้ให้ความหมายการนิเทศ
ติดตามไว้ว่า หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของผู้ที่อยู่ในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้บริหารลงมาในการที่จะ
ปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ปฏิบัติ
หน้าที่ในการจัดการประสบการณ์การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ซารี มณีศรี (2538) ได้ให้ความหมายการนิเทศติดตามไว้ว่า การนิเทศติดตาม
หมายถึง กระบวนการส่งเสริม แนะนำ ชี้แนะ ปรีกษา หรือประสานมอบหมายความรับผิดชอบและ
ปรับปรุงพัฒนาเพื่อคุณภาพของผู้เรียน

จากการศึกษาจากนักวิชาการนักการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การนิเทศติดตามไว้
ว่า หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของผู้ที่อยู่ในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้บริหารลงมาในการที่จะปรับปรุง

ส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการประสบการณ์การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ความสำคัญของการนิเทศติดตาม

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการนิเทศ ติดตามไว้ดังนี้
 แสน สมนึก (2541) ได้ให้ความสำคัญของการนิเทศติดตามไว้ว่า
 การนิเทศติดตาม มีความสำคัญดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการปฏิบัติการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถนำหลักการ แนวคิดและกระบวนการนิเทศมาใช้ดำเนินการบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน แล้วนำมาดำเนินการวางแผนการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้ถูกต้อง รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ดี โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริม สนับสนุนให้กำลังใจ รวมทั้งให้ร่วมมือแก่ครูผู้สอนในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้
3. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนโดยใช้เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือ รวมทั้งการทำงานเป็นทีม มีการวางแผนและแก้ไขปัญหา ร่วมกัน

กิติมา ปรีดีดิลก (2548) ได้ให้ความสำคัญของการนิเทศติดตามไว้ว่า
 เป็นการนิเทศ โดยบุคลากรในโรงเรียนเองจะต้องกระทำอย่างมีขั้นตอนและกระบวนการในอันที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กรองทอง จิระเดชากุล (2550) ได้ให้ความสำคัญของการนิเทศติดตามไว้ว่า
 การนิเทศติดตาม มีความสำคัญดังนี้

1. จำนวนศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน และงานที่รับผิดชอบ จึงทำให้มีการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ไม่ทั่วถึง และการนิเทศไม่มีคุณภาพ
2. การนิเทศติดตามโรงเรียนจะช่วยให้เกิดประสบความสำเร็จในการรวมพลังครูผู้สอนเพื่อให้เกิดความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ตอบสนองต่อหลักสูตรยิ่งขึ้น
3. การนิเทศติดตามโรงเรียนจะช่วยให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมมือกันวางแผนพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และครูเกิดความมั่นใจ มีขวัญและกำลังใจ รวมทั้งเกิดความภูมิใจในการปฏิบัติงานของตนเอง

จากการศึกษาความสำคัญของการนิเทศติดตาม จากนักวิชาการนักการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า การนิเทศติดตามโรงเรียนจะช่วยให้เกิดประสบความสำเร็จในการรวมพลัง

ครูผู้สอนเพื่อให้มีความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ตอบสนองต่อหลักสูตรยิ่งขึ้น อีกทั้งจะช่วยให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และร่วมมือกันวางแผนพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และครูเกิดความมั่นใจ มีขวัญและกำลังใจ รวมทั้งเกิดความภูมิใจในการปฏิบัติงานของตนเอง

3.3 ขั้นตอนการนิเทศติดตาม

การนิเทศติดตามมีความสำคัญต่อการดำเนินงาน และพัฒนาการทำงานของบุคลากรให้มีคุณภาพ ได้มีนักวิชา นักการศึกษาเสนอขั้นตอนการนิเทศติดตามไว้ดังนี้

Harris (1985) ได้เสนอขั้นตอนการนิเทศติดตามไว้ดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Planning) ได้แก่ การคิด การตั้งวัตถุประสงค์ การคาดการณ์ล่วงหน้าการกำหนดตารางงาน การค้นหาวิธีปฏิบัติงาน และการวางโปรแกรมงาน
2. ขั้นการจัดโครงการ (Organizing) ได้แก่ การตั้งเกณฑ์มาตรฐาน การรวบรวมทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งคนและวัสดุอุปกรณ์ ความสัมพันธ์แต่ละชั้น การมอบหมายงาน การประสานงาน การกระจายอำนาจตามหน้าที่ โครงสร้างขององค์การ และการพัฒนานโยบาย
3. ขั้นการนำเข้าสู่การปฏิบัติ (Leading) ได้แก่ การตัดสินใจ การเลือกสรรบุคคล การเร้าใจให้มีความตั้งใจคิดริเริ่มอะไรใหม่ ๆ การสาธิต การจูงใจ และให้คำแนะนำ การสื่อสาร การกระตุ้น ส่งเสริมกำลังใจ การแนะนำนวัตกรรมใหม่ ๆ และให้ความสะดวกในการทำงาน
4. ขั้นการควบคุม (Controlling) ได้แก่ การสั่งการ การให้รางวัล การลงโทษ การให้โอกาสการตำหนิ การไล่ออก และการบังคับให้กระทำตาม
5. ขั้นประเมินผล (Appraising) ได้แก่ การตัดสินใจการปฏิบัติงาน การวิจัย และการวัดผลการปฏิบัติงาน กิจกรรมที่สำคัญ คือ พิจารณาผลงานในเชิงปฏิบัติว่าได้ผลมากน้อยเพียงใด และวัดผลด้วยการประเมินอย่างมีแบบแผน มีความเที่ยงตรง ทั้งนี้ควรจะมีการวิจัยด้วย

แสน สมนึก (2560) ได้เสนอขั้นตอนการนิเทศภายในมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดก่อนที่ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศจะต้องทราบปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนตามลักษณะงานนิเทศติดตามโรงเรียน หมายถึง วิธีการอาศัยหลักการ และเหตุผลและข้อมูลที่จะได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้างแล้วมาจัดทำแผน และโครงการต่อไป ในการวางแผนยังกำหนดวิธีการว่าจะทำอย่างไร โดยกำหนดเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน การดำเนินงานนิเทศเป็นการนำแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้ได้ตามความต้องการหรือเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

ก. การให้ความรู้ในงานที่ปฏิบัติ เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่า จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างไร และจะอย่างไรที่จะทำให้ได้ผลงานออกมามีคุณภาพ เป็นความจำเป็นสำหรับการนิเทศที่จะจัดขึ้นใหม่ เพื่อจะได้สร้างความเข้าใจกันและทำให้การนิเทศนั้นได้ผล

ข. การปฏิบัติงานประกอบด้วย การปฏิบัติงานที่ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย คือ

1. ผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับ
2. ผู้ให้การนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศ และดูแลให้ผู้รับการนิเทศได้ทำงานสำเร็จตามที่วางไว้
3. ผู้บริหาร เป็นผู้ที่สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาจะให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ ค่าใช้จ่าย วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ การประเมินผลเป็นขั้นสุดท้ายในการดำเนินการ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินผล ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหน้าที่ให้ทำการประเมินผล หลักการที่ใช้ในการประเมินผลมีดังนี้

1. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยการตั้งจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การใช้เครื่องมือและการรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เป็นที่ยอมรับของฝ่ายนิเทศ ครูอาจารย์และผู้เรียน นักศึกษา
2. การประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งของการนิเทศที่จำเป็นต้องทำเมื่อได้จัดทำโครงการนิเทศแล้ว
3. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งจากผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ
4. การประเมินผลสามารถทำได้ 2 ระยะ คือ การประเมินผลระหว่างโครงการ เพื่อจะได้พิจารณาวิธีดำเนินการเพื่อปรับปรุงโครงการ ส่วนการประเมินผลสรุปเป็นการประเมินผลเพื่อการตัดสินใจถึงผลที่ได้รับจากโครงการ
5. การประเมินผลเป็นระบบ มี 3 ส่วน คือ

ก. การประเมินผลที่ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การประเมินผลที่มุ่งตัวผู้เรียน นักศึกษา เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน รวมทั้งคุณสมบัติและความสามารถของครูผู้สอน

ข. การประเมินผลที่กระบวนการ เป็นการประเมินขณะดำเนินโครงการเพื่อการปรับปรุงโครงการ

ค. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลหลังจากดำเนินโครงการแล้วพิจารณาผลที่ได้จากโครงการว่า บรรลุจุดมุ่งหมายตั้งไว้หรือไม่

Harris (1985) ได้เสนอขั้นตอนการนิเทศติดตามไว้ดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Planning) ได้แก่ การคิด การตั้งวัตถุประสงค์ การคาดการณ์ล่วงหน้าการกำหนดตารางงาน การค้นหาวิธีปฏิบัติงาน และการวางโปรแกรมงาน

2. ขั้นการจัดโครงการ (Organizing) ได้แก่ การตั้งเกณฑ์มาตรฐาน การรวบรวมทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งคนและวัสดุอุปกรณ์ ความสัมพันธ์แต่ละชั้น การมอบหมายงาน การประสานงาน การกระจายอำนาจตามหน้าที่ โครงสร้างขององค์การ และการพัฒนานโยบาย

3. ขั้นการนำเข้าสู่การปฏิบัติ (Leading) ได้แก่ การตัดสินใจ การเลือกสรรบุคคล การเร้าใจให้มีกำลังใจคิดริเริ่มอะไรใหม่ ๆ การสาธิต การจูงใจ และให้คำแนะนำ การสื่อสาร การกระตุ้น ส่งเสริมกำลังใจ การแนะนำนวัตกรรมใหม่ ๆ และให้ความสะดวกในการทำงาน

4. ขั้นการควบคุม (Controlling) ได้แก่ การสั่งการ การให้รางวัล การลงโทษ การให้โอกาสการตำหนิ การไล่ออก และการบังคับให้กระทำตาม

5. ขั้นประเมินผล (Appraising) ได้แก่ การตัดสินใจการปฏิบัติงาน การวิจัย และการวัดผลการปฏิบัติงาน กิจกรรมที่สำคัญ คือ พิจารณาผลงานในเชิงปฏิบัติว่าได้ผลมากน้อยเพียงใด และวัดผลด้วยการประเมินอย่างมีแบบแผนมีความเที่ยงตรง ทั้งนี้ควรจะมีการวิจัยด้วย

สรุปได้ว่า การนิเทศติดตามมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการนิเทศติดตามโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการนิเทศติดตาม ขั้นตอนที่ 3 การติดตามและประเมินผลการนิเทศติดตาม และขั้นตอนที่ 4 การสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศติดตาม

พหุบัณฑิต ชีวะ

บริบทสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2563) ได้เสนอบริบทสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. วิสัยทัศน์

ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

2. พันธกิจ

2.1 ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และเทียบเท่าระดับสากล

2.2 สร้างความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.3 ผลิit พัฒนา และสร้างเสริมศักยภาพกำลังคนให้มีความพร้อมรองรับการพัฒนาประเทศ

2.4 วิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์

2.5 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

3. เป้าประสงค์รวม

3.1 ผู้เรียนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3.2 ประชาชนทุกช่วงวัยและกลุ่มเป้าหมายมีโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงเสมอภาค

3.3 กำลังคนได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ

3.4 ผลงานวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี องค์ความรู้ และสิ่งประดิษฐ์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือต่อยอดเชิงพาณิชย์

3.5 ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้เสนอขอบข่าย/ภารกิจ ดังนี้

ขอบข่าย/ภารกิจ

(ก) ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(ข) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชนองค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

(ค) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา
สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

(ง) ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถ
พิเศษ

(จ) ส่งเสริมงานการแนะแนว สุขภาพอนามัย กีฬาและนันทนาการ ลูกเสือ
ยุวกาชาด เนตรนารีผู้บำเพ็ญประโยชน์ชนนัักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์
สิทธิเด็กเยาวชนและงานกิจการนักเรียนอื่น

(ฉ) ส่งเสริมสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

(ช) ส่งเสริมงานกิจกรรมพิเศษและงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(ซ) ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดและส่งเสริมป้องกัน แก้ไข
และคุ้มครองความประพฤตินักเรียนนัักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ฌ) ดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์

(ญ) ประสาน ส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและการวัฒนธรรม

(ฎ) ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ฏ) ประสานและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของ

ชุมชน

(ฐ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือ
ที่ได้รับมอบหมาย

สรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา
คือ ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการ
พัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีพันธกิจ เป้าหมายรวมและขอบข่าย/ภารกิจ ในการ
ส่งเสริมและจัดการศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

สภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้เสนอสภาพปัญหาของโรงเรียน
ขนาดเล็ก ไว้ว่าส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกัน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียน
การสอน ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียน และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน
ซึ่งแต่ละ ด้านมีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารจัดการ

โรงเรียนขนาดเล็กมีอัตราส่วนครูต่อนักเรียน และนักเรียนต่อห้องต่ำกว่า
มาตรฐาน ค่าใช้จ่ายต่อนักเรียน 1 คน สูงกว่าโรงเรียนอื่น ๆ และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่
ยังขาด ทักษะในการบริหารจัดการโรงเรียน ซึ่งมีบริบทที่ต่างไปจากโรงเรียนขนาดอื่น ๆ การใช้ข้อมูล

สารสนเทศ และนำผลของการประเมินงาน/โครงการมาใช้วางแผน ปรับปรุง พัฒนางาน ยังมีน้อย นอกจากนี้ยังมีการอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรวัยเรียนที่ย้ายตามครอบครัวไปรับจ้างงานต่างพื้นที่ ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง

2. ปัญหาด้านการเรียนการสอน

พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสภาพที่ครูไม่ครบชั้น และนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนที่ครูจำเป็นต้องปฏิบัติทั้งจากสังกัดเดียวกันและต่างสังกัด หลักสูตรและแผนการเรียนรู้ไม่ค่อยสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้มีจำนวนจำกัด สาเหตุมาจากงบประมาณน้อย สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสารมีใช้อย่างจำกัด และที่โรงเรียนมีอยู่ก็ไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไปด้วย

3. ปัญหาด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน

โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการจัดสรรบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้างเป็นจำนวนน้อย สภาพอาคารเก่า ชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากก่อสร้างมาเป็นเวลานาน คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ยังมีไม่เพียงพอ โรงเรียนไม่สามารถระดมทรัพยากรจากผู้ปกครองและชุมชนได้มากนัก เนื่องจากผู้ปกครองและชุมชนดังกล่าวมีความยากจน สำหรับตัวป้อนด้านนักเรียนนั้นพบว่า นักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กมาจากครอบครัวที่ยากจน

4. ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าจะมีตัวแทนของชุมชน และองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานก็ตาม แต่บทบาทของคณะกรรมการดังกล่าวยังมีไม่มากนัก และหากกล่าวถึงการประสานงานกับหน่วยงาน องค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนด้วยแล้วเกือบจะกล่าวได้ว่ามีน้อยมาก หรือไม่มีเลยในบางพื้นที่ ชุมชน ผู้ปกครอง มีฐานะยากจน ไม่สามารถส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนและการเรียนของบุตรหลานได้เท่าที่ควร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้สรุปสภาพปัญหาการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กอย่างหลากหลายเรื่อยมา เช่น การสนับสนุนสื่อเทคโนโลยี การจัดเครือข่ายโรงเรียน การรวมโรงเรียนเพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ฯลฯ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของโรงเรียนโดยทั่วไปมักประสบสภาพปัญหาที่ใกล้เคียงกัน นั่นคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำและจากการสำรวจความคิดเห็นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พบปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน มีข้อสังเกตและประเด็นอภิปราย 3 ประเด็น คือ ด้านการเรียน การสอน การบริหารจัดการโรงเรียน ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า สภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก คือ ปัญหาด้านการบริหารจัดการปัญหา ด้านการเรียนการสอน ปัญหาด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน และปัญหาด้านการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ภณทิรา สุประการ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศ การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบการบริหาร จัดการการนิเทศการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 2) รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 และ 3) อันดับความสำคัญของ องค์ประกอบและผลการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา ระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่างคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 127 เขตพื้นที่ ผู้ให้ข้อมูลเขตพื้นที่ละ 4 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และ ครูผู้สอน ผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 508 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มี โครงสร้าง แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบจัดอันดับความสำคัญ สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ และสถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบรูปแบบการบริหาร จัดการการนิเทศการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารจัดการ 2) การมีส่วนร่วม 3) การนิเทศ 4) การใช้เทคโนโลยี และ 5) การประเมินผล 2. รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศ การศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับ ศตวรรษที่ 21 เป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน โดยองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม มีอิทธิพลทางตรงต่อองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อองค์ประกอบด้าน การประเมินผล การใช้เทคโนโลยี และการนิเทศ 3. จัดอันดับความสำคัญแต่ละองค์ประกอบของ รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เรียงลำดับได้ ดังนี้
 1) การบริหารจัดการ 2) การประเมินผล 3) การมีส่วนร่วม 4) การนิเทศ และ 5) การใช้เทคโนโลยี
 4. ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศ สำหรับศตวรรษที่ 21 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็น
 สอดคล้องกันว่า รูปแบบมีความเหมาะสม เป็นไปได้ ถูกต้อง และนำไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับ
 กรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

นิตยา เทพอรุณรัตน์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียน
 มาตรฐานสากลในประเทศไทย การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานโดยใช้วิธีการวิจัยเชิง
 ปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ
 บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล (2) ศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพพิเศษ (3) พัฒนา
 รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย ประชากร คือ โรงเรียนมาตรฐานสากล
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ 1 จำนวน 500 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง
 จำนวน 203 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 1,421 คน (1 โรงเรียน
 ต่อผู้ให้ข้อมูล 7 คน) ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 ประกอบด้วย แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ และแบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล
 คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Need Index : PNI
 Modified) แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อยกร่างรูปแบบ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
 ของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 ท่าน ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด
 ปัจจุบันของโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ รูปแบบก้าวมม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และ
 รูปแบบที่มีระดับการปฏิบัติที่พึงประสงค์สูงสุด คือ รูปแบบการมีส่วนร่วม รูปแบบที่มีค่าดัชนี
 ความต้องการจำเป็นในการปฏิบัติงานสูงสุด คือ รูปแบบเพื่อนร่วมงาน เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ
 ของรูปแบบ 8 องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด
 แต่ละองค์ประกอบดังนี้ 1) ระดับในการกำหนดเป้าประสงค์ ที่กำหนดโดยผู้รับผิดชอบแต่ละงาน
 2) กระบวนการในการกำหนดเป้าประสงค์ ซึ่งเป็นแนวทางที่ผู้บริหารใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์/
 วัตถุประสงค์ของ โรงเรียนโดยใช้ข้อตกลงร่วมกันของทุกฝ่าย 3) ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับ
 การตัดสินใจ ผู้บริหารตัดสินใจโดยใช้เป้าหมายที่ตกลงร่วมกัน 4) ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจ
 ดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์/เป้าประสงค์ของโรงเรียนโดยได้รับความเห็นชอบจากสมาชิก
 เสียส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้อง 5) ลักษณะของโครงสร้างที่กำหนดสายการบังคับบัญชาเป็นแบบ
 แนวขวางหรือแนวนอน 6) ความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมที่ลักษณะการติดต่อการสร้าง
 ความสัมพันธ์กับ ชุมชนและหน่วยงานภายนอกโรงเรียนโดยผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการ
 ประสานงาน 7) แบบของการนำ ความสามารถในการนำที่ผู้บริหารเป็นผู้แสวงหาฉันทามติ

8) รูปแบบภาวะผู้นำ พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหาร เป็นแบบผู้นำการเปลี่ยนแปลง ส่วนการบริหารด้วยระบบคุณภาพ TQA ความต้องการจำเป็นในการปฏิบัติงานสูงสุด 3 ด้าน คือ 1) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรที่เน้นความผูกพันของบุคลากร 2) ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติที่เน้นกระบวนการทำงาน 3) ด้านการนำองค์การ โดยผู้นำระดับสูง (2) รูปแบบที่มีระดับการปฏิบัติปัจจุบันสูงสุดของโรงเรียนคุณภาพพิเศษ คือ รูปแบบก้าวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบที่มีระดับการปฏิบัติที่พึงประสงค์สูงสุดคือ รูปแบบเพื่อนร่วมงานและรูปแบบเน้นวัฒนธรรม มีการปฏิบัติที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการปฏิบัติงานสูงสุด คือ รูปแบบเพื่อนร่วมงาน (3) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสำหรับโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทยคือ “รูปแบบการบริหารแบบบูรณาการที่เน้นเพื่อนร่วมงาน” จุดเน้นของรูปแบบ เน้นบูรณาการระหว่างการบริหารแบบเพื่อนร่วมงานและการบริหารแบบเน้นวัฒนธรรม ลักษณะสำคัญของรูปแบบ มุ่งองค์ประกอบของการบริหารจัดการ 8 ด้าน และการบริหารด้วยระบบคุณภาพ TQA ที่เน้นบุคลากร การปฏิบัติการและการนำองค์การ

ณัฐพงศ์ ทับสุลี (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศภายใน โดยใช้ทีมงานเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบการนิเทศภายใน โดยใช้ทีมงานเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของระบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมงานเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมงานเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) เพื่อประเมินผลการใช้ระบบการนิเทศภายใน โดยใช้ทีมงานเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา แบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาและการวิเคราะห์ระบบ เป็นการศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ และสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์จากโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 380 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินและแบบสอบถาม ระยะที่ 2 การออกแบบระบบ เป็นการสร้างและพัฒนาระบบนิเทศภายในโดยใช้ทีมงานเป็นฐานกับคู่มือการใช้ระบบโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญประเมินระบบ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่แบบประเมิน ระยะที่ 3 การนำระบบไปใช้ เป็นการนำระบบไปทดลองใช้กับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 โรงเรียน ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันเครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ คู่มือการใช้ระบบ และระยะที่ 4 การประเมินผลระบบ เป็นการสรุปภาพรวมผลการใช้ระบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ผลการวิจัยเป็นดังนี้

1. ระบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมงานเป็นฐานสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบหลัก และ 17 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย ด้านปัจจัยนำเข้ามี 6 องค์ประกอบย่อย ด้านกระบวนการมี 6 องค์ประกอบย่อย ด้านผลิตผลและผลลัพธ์มี 3 องค์ประกอบย่อย และด้านข้อมูลย้อนกลับมี 2 องค์ประกอบย่อย

จรัญ น่วมมะโน (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมิน แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบประเมิน และแบบสอบถามสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 กลไกการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 4 เนื้อหาการนิเทศภายใน องค์ประกอบที่ 5 กระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วย การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analyzing : A) การวางแผนการนิเทศ (Planning : P) การปฏิบัติการนิเทศ (Doing : D) และประเมินผลการนิเทศ (Evaluating : E) องค์ประกอบที่ 6 การประเมินรูปแบบ และองค์ประกอบที่ 7 เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ 3) ผลการประเมินการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า 1) ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูผู้รับการนิเทศในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้สูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศภายใน 2) ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศ หลังได้รับการนิเทศภายใน มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศภายใน และครูผู้รับการนิเทศมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของครู

ผู้รับการนิเทศที่มีต่อการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 5) ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

รัศมี ภูกันดาน (2562) ได้ทำวิจัยชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบศึกษาเอกสาร แบบสังเกตการสอน แบบประเมิน และคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยเป็นดังนี้ 1. องค์ประกอบของการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบหลัก 17 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย ด้านหลักการมี 4 องค์ประกอบย่อย ด้านจุดมุ่งหมายมี 3 องค์ประกอบย่อย ด้านกระบวนการมี 6 องค์ประกอบย่อย ด้านผลลัพธ์มี 3 องค์ประกอบย่อย และด้านข้อมูลย้อนกลับ มี 1 องค์ประกอบย่อย 2. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ด้านหลักการนิเทศภายใน ได้แก่ มุ่งให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูต้องมาจากภายในตัวครูเอง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากทีมนิเทศ บุคคลที่เป็นหัวใจของการพัฒนาการเรียนการสอน คือครู หลักด้านจุดมุ่งหมายการนิเทศภายใน ได้แก่ เพื่อให้ทีมใช้หลักการเชื่อมโยงเนื้อหาไปสู่กระบวนการนิเทศ เพื่อให้ทีมใช้วิธีการนิเทศที่สอดคล้องกับเป้าหมายการนิเทศภายใน เพื่อให้ทีมใช้การโค้ชที่แนวความคิดเชิงบวก ด้านกระบวนการนิเทศภายใน ได้แก่ การวางแผนการนิเทศภายในการปฏิบัติการนิเทศภายใน การปฏิบัติการตรวจสอบ ประเมินผลการนิเทศภายใน การปรับปรุงแก้ไขการนิเทศภายใน ด้านปัจจัยความสำเร็จของการนิเทศภายใน ได้แก่ ภาวะผู้นำพลังร่วม ความไว้วางใจการรับรู้ความสามารถของตนเอง การมีส่วนร่วม การร่วมมือ ด้านผลลัพธ์ ได้แก่ ทีมงานมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศภายใน ทีมนิเทศสามารถนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐาน ทีมนิเทศและผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจในการนำรูปแบบการนิเทศภายในไปใช้ ด้านข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ ปัญหาอุปสรรคในการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐาน 3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็น

ฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีผลการใช้อยู่ในระดับมากที่สุด และครูผู้รับการนิเทศภายใน มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐาน

สมหวัง พันธะลิ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ งานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

- 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะ และการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์
- 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์
- 3) เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครู สำหรับศึกษานิเทศก์
- 4) เพื่อประเมินผลการใช้ระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์

การดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผลการวิจัย พบว่า 1. องค์ประกอบของระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูของศึกษานิเทศก์ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) จุดมุ่งหมายการนิเทศ
- 2) บุคลากรนิเทศ
- 3) วิธีนิเทศ
- 4) ความรู้วิชาการ
- 5) เครื่องมือนิเทศ
- 6) การประเมินผล ประเมินองค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะ และการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่ พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

3. ระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะ และการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ ประกอบด้วย ด้านปัจจัย (Input) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

- 1) จุดมุ่งหมายการนิเทศ
- 2) บุคลากรนิเทศ
- 3) ความรู้วิชาการ
- 4) เครื่องมือนิเทศด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย วิธีนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย 7 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

- 1) การเตรียม
- 2) การวิเคราะห์
- 3) ตั้งเป้าหมาย
- 4) กำหนดบทบาท
- 5) การฝึกปฏิบัติ
- 6) การสื่อสาร
- 7) การสรุปและสะท้อนผล

ด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย

- 1) ความรู้ความเข้าใจในการนิเทศการจัดการเรียนรู้
- 2) ความสามารถในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ของศึกษานิเทศก์

ผลการประเมินระบบการนิเทศฯ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการนำระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะ และการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ไปใช้ พบว่า ศึกษานิเทศก์ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครู หลังการพัฒนาสูงกว่า ก่อนพัฒนาเพิ่มขึ้น ร้อยละ 22.60 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อความสามารถในการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ อยู่ในระดับมากที่สุด

อติศ ไชยศิริรินทร์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย กลุ่มเป้าหมายในระยยะที่ 1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 280 คน และระยยะที่ 3 เป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 38 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบประเมินการปฏิบัติงาน และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $PNI_{modified}$ และสถิติทดสอบที (Paired t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการดำเนินการนิเทศภายในและการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า รูปแบบการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การเตรียมการ การวางแผน การปฏิบัติการ การสะท้อนผล ปรับปรุงและประเมินผล และการสรุปและการรายงานผล ส่วนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุนชุมชน และรูปแบบฯ มีความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหลังการพัฒนา มากกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 9.57 คะแนน มีคะแนนการดำเนินงานตามรูปแบบโดยรวมหลังการพัฒนา มากกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก

วิรัชพัชร นิลแก้วบรรวิษณู (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ

เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และความต้องการในการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับน้อย 2. รูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีชื่อเรียกว่า “CoPDA Model” มีองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 1) การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ (Cooperative Professional Development : Co) 2) การวางแผนการนิเทศ การจัดการเรียนการสอนของครู (Plan : P) 3) การลงมือปฏิบัติมีการสังเกตการณ์สอนของครู การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Do: D) และ 4) การประเมินผลการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ (Assessment : A) 3. ผลการนำรูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปใช้ และการประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า ทีมนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพมีความรู้ความเข้าใจ มีคะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม ครูผู้รับการนิเทศ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

Risso (2004) ได้ศึกษาเรื่อง มุมมองของครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับแนวคิดในการนิเทศการศึกษาและการติดตามผลในปัจจุบัน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ความแตกต่างระหว่างแนวคิดของครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานนิเทศในปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือ การเข้าใจพื้นที่ดูแล การรู้จักสภาพปัจจุบันและความแตกต่างของโรงเรียน การเป็นที่ปรึกษาที่ชาญฉลาดไว้ใจได้ ใช้ความหลากหลายของการนิเทศ ความสัมพันธ์ของครูและผู้นิเทศ การมีส่วนร่วมของครู ผลที่ออกมาเป็นตัวบ่งชี้ความแตกต่างของการพัฒนาการนิเทศการเข้าถึงความหลากหลายของโรงเรียน การมาเยี่ยมที่บ่อยครั้งมากขึ้น ทำให้โรงเรียนมองมาตรฐานการปฏิบัติที่เป็นข้อแตกต่างชัดเจน และดูแลความเป็นอยู่ของครูเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการนิเทศ

Wallace, Wilcoxon และ Satcher (2010) ได้ศึกษาถึงผลดีและผลเสียจากประสบการณ์ของการนิเทศและผู้ที่มีส่วนร่วมในการนิเทศ จากการวิจัยพบว่า การนิเทศก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามก็มีบ้างที่ผลออกมาอยู่ในด้านที่ล้มเหลว มีการวิเคราะห์จากรายงานที่ได้จากประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมการนิเทศต่างก็เห็นว่า วิธีนี้เป็นวิธีที่ยอดเยี่ยมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นการได้มาซึ่งข้อสรุปที่ลงตัวร่วมกัน คุณภาพของงานวิจัยนี้เป็นการรวบรวมจากข้อเสนอแนะ หน้าที่ และภาระงานต่าง ๆ ที่สำคัญต่องานด้านการสอน อันส่งผล

ไปสู่กุญแจแห่งความสำเร็จ อีกด้านหนึ่งสำหรับผลการวิเคราะห์จาก ประสบการณ์ด้านลบของ ผู้ที่เข้าร่วมการนิเทศพบปัญหาใหญ่ ๆ อยู่สองประการได้แก่ อย่างแรกได้รับคำแนะนำในการแก้ไข จุดบกพร่องน้อยเกินไปอย่างที่สองคือ ความแตกต่างกันของการปฏิบัติงาน

Hismanoglu และ Hismanoglu (2010) ได้วิจัยความเข้าใจในความสัมพันธ์ ของการนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาความเป็นมืออาชีพของครูภาษาอังกฤษ กรณีศึกษาของไซปรัส เหนือ ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมประสิทธิภาพของ ครูภาษาอังกฤษสะท้อนให้เห็นจุดอ่อนและนำไปแก้ไข ในการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างที่ โดดเด่นระหว่างความเชื่อและประสบการณ์จริงในการนิเทศการศึกษา และอีกด้านหนึ่งคือความ คาดหวังเกี่ยวกับประสิทธิผลของการนิเทศโดยผู้นิเทศ

Baffour-Awuah (2011) ได้วิจัยการนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ของรัฐในประเทศกานาตามทัศนะของครูและผู้อำนวยการสถานศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษาใน ครั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจการปฏิบัติงานนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยตรวจสอบทัศนคติ ของครูและผู้อำนวยการสถานศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ และแนวคิดการนิเทศการเรียนการสอน พบว่า การนิเทศการเรียนการสอนเน้นด้านการกำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการสร้างความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน ระบบสนับสนุนการนิเทศการเรียนการสอนมี ผลกระทบต่อการนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ ครูและผู้อำนวยการโรงเรียน ได้รับดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนจากประสบการณ์และแนวคิด ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วย “ประเพณี” ในขณะที่ผู้มีส่วนร่วมส่วนใหญ่มีความสุขกับการดำเนินการแบบเดิม พวกเขายังคิดว่า การนิเทศในสมัยนี้ควรจะได้รับดำเนินการมากกว่าการใช้ประสบการณ์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

Abdulkareem (2011) ได้วิจัยการปฏิบัติการนิเทศตามแนวความคิดเห็นของครูและ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนรียาดประเทศซาอุดีอาระเบีย จุดมุ่งหมายการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อศึกษาแนวความคิดของครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศที่มักเกิดขึ้น ภายในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดทางบวกต่อการปฏิบัติการนิเทศ ส่วนครู มีแนวความคิดต้องการได้รับการนิเทศและฝึกฝนตนเองให้มากขึ้นจากเดิมจากการสอบถามปลายเปิด ทำให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศที่ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพการทำงาน ของครู 2) ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้บริหารสถานศึกษา 3) ไม่มองหาแต่ข้อผิดพลาด 4) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ในการสอนที่ประสบความสำเร็จ

Colette (2014) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพผลภาวะผู้นำและการนิเทศการเรียนการสอน : กรณีความล้มเหลวทั้งคู่ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลภาวะผู้นำในการดำเนินการ เมื่อเทียบกับการไม่มีประสิทธิผลของผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา ที่มาของกรณีนี้เกี่ยวข้องกับ ครูเกรดสี่ 2 คน ครูแต่ละคนมีการจัดการสอนและจัดลำดับแตกต่างกันส่งผลให้เกิดความล้มเหลว

ทางหนึ่ง การเลือกตัดสินใจของผู้อำนวยการโรงเรียนในการทำงาน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครูและสำนักงานงานกลาง เรียกร้องการดำเนินการจากผู้อำนวยการโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการแสดงให้เห็นว่าผู้อำนวยการมีหน้าที่ในการนิเทศการเรียนการสอน และกำกับติดตาม ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ช่วยลดความไม่เสมอภาคทางการเรียนการสอน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียนทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนของครู อันส่งผลให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น แต่เนื่องจากสภาพปัญหาในแต่ละโรงเรียนในประเทศต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน วิธีการดำเนินการในแก้ปัญหาจึงมีลักษณะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ แต่สิ่งหนึ่งที่มีความเหมือนกันนั่นก็คือ การนิเทศภายในโรงเรียนผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดจะเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีฐานะเป็นผู้นิเทศและครูผู้สอนภายในโรงเรียนที่มีฐานะเป็นผู้ถูกนิเทศ สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานของผู้ถูกนิเทศ ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศด้วย ซึ่งสิ่งที่ได้จากการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้นได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้

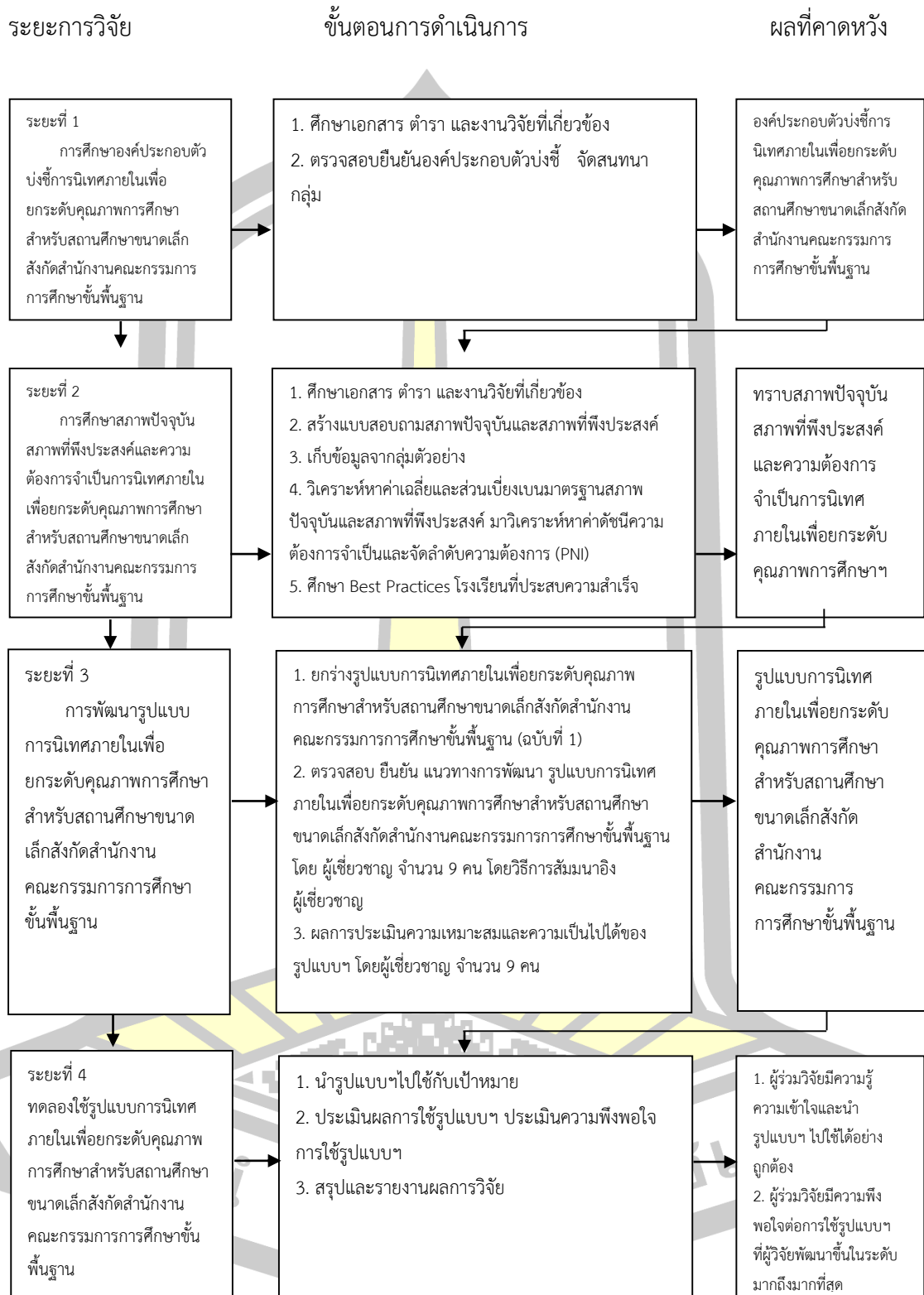
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 4 การศึกษาผลใช้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปรากฏดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. วิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสังเคราะห์วิเคราะห์องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และยกย่ององค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำร่างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุง แก้ไข

2.2 ผู้วิจัยนำร่างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้เทคนิคจัดสัมมนากลุ่ม (Focus group) เพื่อ ตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

1. นักบริหารการศึกษา ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน
2. นักบริหารสถานศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา/ วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

3. คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก สอนในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีผลงานทางวิชาการหนังสือตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ดังนี้

- 3.1 ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ อดีตคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ และอดีตคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉัตร ปะโคทัง คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- 3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น
- 3.4 ดร.ภูมิพัทธ์ เรืองแหล่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1
- 3.5 นายเดชา การรัมย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3
- 3.6 ดร.สมหวัง พันธะลี ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
- 3.7 ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์ ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1
- 3.8 นางสาวชญาภาญ์ ศรีเนตร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อมหัวขัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3
- 3.9 นายพศวัต สาระอาวาส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศรีราชา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

3.1.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3.1.2 แบบประเมิน

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ตามลำดับ ดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

จากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

3.2.1.2 สร้างแบบบันทึกจากการสนทนากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อใช้ในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.1.3 นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข

3.2.1.4 นำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ

3.2.1.5 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.1.6 จัดพิมพ์แบบบันทึกฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.2 แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้

3.2.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ จากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

3.2.2.2 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.2.3 นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข

3.2.2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2.2.6 จัดพิมพ์แบบบันทึกฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ในการขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

4.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

5. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินฯ ความเหมาะสมความเป็นไปได้ ในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากนักการศึกษาหลายท่าน

1.2 นำผลการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้องค์ประกอบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการวิจัย แล้วนำไปตรวจสอบค่าดัชนีความเที่ยงตรงของข้อคำถาม

1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.4 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 7,072 แห่ง โรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 14,114 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 374 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมด กับตารางสำเร็จรูปของเคจซีมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 374 คน

2. คำนวณหาค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรที่ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random sampling) ให้ได้จำนวนครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถาม	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
ผู้บริหารสถานศึกษา	7,072	187
ครู	7,072	187
รวม	14,114	374

จากนั้นทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 8 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหาร
สถานศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน

ที่	จังหวัด	จำนวน เขตพื้นที่การศึกษา	ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	
			ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	กาฬสินธุ์	3	339	18
2	ขอนแก่น	5	673	36
3	ชัยภูมิ	3	445	24
4	นครพนม	2	248	12
5	นครราชสีมา	7	678	36
6	บึงกาฬ	1	82	4
7	บุรีรัมย์	4	370	20
8	มหาสารคาม	3	388	22
9	มุกดาหาร	1	139	8
10	ยโสธร	2	260	14
11	ร้อยเอ็ด	3	508	28
12	เลย	3	313	16
13	ศรีสะเกษ	4	437	24
14	สกลนคร	3	268	14
15	สุรินทร์	3	290	16
16	หนองคาย	2	149	8
17	หนองบัวลำภู	2	177	10
18	อำนาจเจริญ	1	171	8
19	อุดรธานี	4	427	24
20	อุบลราชธานี	5	589	32
	รวม	61	6,951	374

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือ

แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประเภทตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการตำแหน่ง เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้ข้อคำถามประกอบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังนี้

1. นำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้มาสร้างเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. สร้างแบบสอบถามโดยยึดความมุ่งหมายและจากนิยามศัพท์เป็นหลัก

3. นำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิณี ทศนะเทพ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คุณวุฒิ ปร.ด. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

3.2 ดร.ศุภรณกฤษ ยอดสละ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ คุณวุฒิ กศ.ด. การบริหารและการพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

3.3 ดร.สมหวัง พันธะลี ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ คุณวุฒิ คุณวุฒิ ปร.ด. หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา

3.4 ดร.ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศึกษานิเทศก์ จังหวัดสุรินทร์ คุณวุฒิ ปร.ด. ภาวะผู้นำด้านการบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา

3.5 ดร.ปัทมา ภู่วาสดี ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนตากพิทยาคม คุณวุฒิ กศ.ด. การวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผล

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.96

4. นำเครื่องมือไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 30 ชุด จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 15 คน ครูจำนวน 15 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม และนำแบบสอบถามแต่ละข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.20–1.00 มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เกณฑ์ที่กำหนดคือตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยรวมของสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.97

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำไปส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์แนบพร้อมซองสีน้ำตาลติดแสตมป์เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับโรงเรียนในการส่งแบบสอบถามคืน จำนวน 74 ฉบับ และผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเองโดยใช้โปรแกรม Google form จำนวน 300 ฉบับ รวม 374 ฉบับ
3. กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืน โดยทางไปรษณีย์ จำนวน 70 ฉบับ และโดยการติดตามของผู้วิจัย จำนวน 280 ฉบับ ได้แบบสอบถามคืน จำนวน 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.58

4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตามลำดับ ดังนี้

5.1 การจัดการข้อมูล

5.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างจากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

5.1.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

5.1.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ
อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ
อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.1.1.2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูล
ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในตอนที่ 1 มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น
(Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยการคำนวณ $PNI_{modified}$

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
สถิติพื้นฐาน (Percentage)

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.)

5.3 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.3.1 การหาค่าความเที่ยงตรงและค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC:
Index of item Objective Congruence) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

5.3.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) การวิเคราะห์
ความต้องการความจำเป็น (Need Assessment) ได้นำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่
พึงประสงค์ในระยะที่ 1 มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับ
ความต้องการความจำเป็น

ตอนที่ 2 ศึกษาการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)
จำนวน 5 โรงเรียน มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ที่มีการนิเทศภายใน
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ปฏิบัติดีเด่น (Best Practice) จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน คือ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ รวมทั้งสิ้น 10 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

(Purposive Sampling) โดยกำหนดเกณฑ์โรงเรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานเฉลี่ย (O-NET) สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ในปีการศึกษา 2560-2562 ได้แก่

1. โรงเรียนบ้านจำปาโนนสะอาด อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
 2. โรงเรียนบ้านโนนอุดม ตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
 3. โรงเรียนบ้านเหล่าเชิงโนนเสียววิทยา ตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ
จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
 4. โรงเรียนบ้านจ๊กจูก ตำบลแกใหญ่ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดกาฬสินธุ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
 5. โรงเรียนบ้านป่าตอง ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.1 เครื่องมือ
 - แบบสัมภาษณ์
 - 2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
 - แบบสัมภาษณ์
 3. ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ ตามขั้นตอน ดังนี้
 - 3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)
 - 3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระยะที่ 2)
 - 3.3 นำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา
โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม)
 - 3.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
 - 3.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
 4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์
 - ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้
 - 4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เพื่อนำไปส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
โดยการสัมภาษณ์ในสถานศึกษาของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกแบบเจาะจง

(Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และนัดหมายวันสัมภาษณ์

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์พร้อมทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

4.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาสรุปประเด็น และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 ยกร่างรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ขั้นการดำเนินการ

1.1 วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและหลักการในการร่างรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สังเคราะห์ประเด็นหลักของแนวคิดหลักการและนโยบายที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ความต้องการการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 ยกร่างรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(ฉบับที่ 1) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบสาระของร่างรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแนวทางเชิงโครงสร้างความคิดที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุมภารกิจการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิบัติการนิเทศ 2) ด้านการวางแผนการนิเทศ และ 3) ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ 4) ด้านขวัญและกำลังใจ ประกอบด้วย 5 ส่วน ทิศนา แคมมณี (2546), ชีระ รุญเจริญ (2550) และ Brown และ Moberg (1980) คือ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

ตอนที่ 2 ตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3. การดำเนินการวิจัยในขั้นนี้เพื่อตรวจสอบยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ โดยการใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยผู้เชี่ยวชาญ

1. ขั้นการดำเนินการ

นำร่างรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบยืนยันรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำแนกเป็นนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 นักวิชาการบริหารการศึกษา มีคุณสมบัติ ดังนี้

- 2.1.1 สำเร็จการศึกษาในระดับดุขฎฐิบัฒฑิตสาขาการบริหารการศึกษา
- 2.1.2 ปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือเป็นผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.1.3 มีผลงานทางวิชาการหนังสือตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
- 2.2 ผู้บริหารการศึกษา มีคุณสมบัติ ดังนี้
- 2.2.1 สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัฒฑิตขึ้นไปสาขาการบริหารการศึกษา
- 2.1.2 ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป
- 2.1.3 มีประสบการณ์เป็นผู้บริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 2.3 ผู้บริหารการศึกษา มีคุณสมบัติ ดังนี้
- 2.2.1 สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัฒฑิตขึ้นไปสาขาการบริหารการศึกษา
- 2.1.2 มีประสบการณ์เป็นผู้บริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี
- ประกอบด้วย
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- ราชภัฏสุรินทร์
- ราชภัฏสุรินทร์
- 1) รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทัง คณบดีคณะครุศาสตร์
 - 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ชัย กากแก้ว อาจารย์มหาวิทยาลัย
 - 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทีป แชรรัมย์ อาจารย์มหาวิทยาลัย
 - 4) นายกิตติภัทท์ ไกรเพชร ศึกษาธิการจังหวัดยโสธร
 - 5) นางวิมลมาลย์ รินไธสงค์ ศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์
 - 6) ดร.จำรัส สอนกล้า ศึกษาานิเทศก์ วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
 - 7) ดร.สมหวัง พันธะลี ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษาานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
 - 8) นายเดชา การรัมย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3
 - 9) ดร.ศุภณัฐ อินทร์งาม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพนครก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือ

ร่างรูปแบบฯ

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)
2. สร้างแบบบันทึกจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม)
4. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. จัดพิมพ์แบบบันทึกฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
- 4.2 ผู้วิจัยดำเนินการ การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน มีขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม ดังนี้
 - 4.2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
 - 4.2.2 สร้างประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (ยกร่างรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับที่ 1)
 - 4.2.3 กำหนดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญ รายละเอียดตามตอนที่ 2 ข้อ 2.3
 - 4.2.4 จัดเตรียมนัดหมายการสนทนา
 - 4.2.5 ดำเนินการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ร่วมสนทนา

4.2.6 จัดข้อมูลที่ได้รับการวิพากษ์ โดยผู้วิจัย และมีผู้ให้บริการทั่วไป
ทำหน้าที่บริการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การสนทนาดำเนินไปอย่างราบรื่น

4.2.7 วิเคราะห์สรุปรายงานข้อมูล ข้อเท็จจริง จากการสนทนา
ได้แนวทางฉบับปรับปรุง

4.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

5. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
(Connoisseurship) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 3 ปรับปรุงรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับ
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการ ดังนี้

ปรับปรุงรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญได้
รูปแบบฯ ฉบับปรับปรุง

ตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศภายใน
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินตามลำดับ ดังนี้

1. ขั้นการดำเนินการ

นำรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง) ให้ผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม)
ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศ
ภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน (ชุดเดิม)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือ

แบบประเมินรูปแบบฯ

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษากรอบแนวคิดในการสร้างแบบประเมินรูปแบบฯ

3.2.2 สร้างแบบประเมินรูปแบบฯ

3.2.3 นำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบ

3.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ

3.2.5 ได้แบบประเมินฉบับสมบูรณ์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ในการขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการ การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

4.3 ผู้วิจัยนำแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแบบประเมิน รูปแบบฯ มาดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 9 ฉบับ แล้วนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินฯ ความเหมาะสมความเป็นไปได้ในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 4 การศึกษาผลใช้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 การพัฒนาด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการนิเทศภายใน
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

จากการดำเนินงานในระยะที่ 3 ได้รูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายใน
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เป็นรูปเล่ม ผู้วิจัยนำไปทดลองตั้งรายละเอียดต่อไปนี้

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่สมัครใจเข้าร่วมพัฒนา จำนวน
1 ศูนย์ เครื่องข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 2 จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือ

3.1.1 รูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.2 แบบทดสอบวัดความรู้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.3 แบบประเมินความสามารถในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.4 แบบประเมินความพึงพอใจ

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการสร้างแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

3.2.1.2 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบก่อน-หลังการพัฒนา เป็นชุดเดียวกันแต่สลับข้อความ

3.2.1.3 เสนอแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.2.1.4 นำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับการแก้ไขเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of Item-Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.95

3.2.1.5 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.2.1.6 นำผลที่ได้ จาก 3.2.1.5 ไปวิเคราะห์หาคุณภาพแบบทดสอบ โดยหาค่าความยาก (p) อำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ โดยใช้วิธีของ Pemberton A. Johnson พบว่า ดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.60-1.00 ค่าความยากง่ายรายข้อตั้งแต่ 0.44-0.70 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.37-0.79 จำนวน 30 ข้อ

3.2.1.7 นำข้อสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ ใช้วิธีของ Kuder และ Richardson แบบทดสอบต้องมีค่าความเชื่อมั่น 0.75 ขึ้นไป พบว่า และความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

3.2.2 แบบประเมินความสามารถในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการสร้างแบบประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

3.2.2.2 สร้างแบบประเมินความสามารถในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.2.3 เสนอแบบประเมินความสามารถในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.2.2.4 นำแบบประเมินความสามารถในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับการแก้ไข เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (ชุดเดิม) ตรวจสอบความตรงตามเชิงเนื้อหาจากค่าดัชนีความสอดคล้องโดยการวิเคราะห์ค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อแล้ว พิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป

3.2.2.5 จัดทำแบบประเมินความสามารถในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ประเมินในขั้นตอนต่อไป

3.2.3 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการสร้างแบบประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

3.2.3.2 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.3.3 เสนอแบบประเมินความพึงพอใจรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.2.3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับการแก้ไข เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (ชุดเดิม) ตรวจสอบความตรงตามเชิงเนื้อหาจากค่าดัชนีความสอดคล้องโดยการวิเคราะห์ค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อแล้ว พิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป

3.2.3.5 จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ประเมินในขั้นตอนต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงโรงเรียน กลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความร่วมมือทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปทดสอบผู้เข้ารับการพัฒนาก่อนการพัฒนาในวันปฐมนิเทศและหลังการพัฒนาทดสอบพร้อมกัน หลังจากสิ้นสุดระยะเวลาการใช้รูปแบบฯ ภายใน 12 สัปดาห์ตามวัน เวลาที่นัดหมายกับ ผู้เข้ารับการพัฒนา

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินก่อนการใช้รูปแบบ ผู้วิจัยรับแบบประเมิน ก่อนการใช้รูปแบบกลับคืนภายใน 1 สัปดาห์ ด้วยตนเอง ตามวัน เวลา ที่นัดหมายกับกลุ่มตัวอย่าง

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินหลังการใช้รูปแบบ ผู้วิจัยรับแบบประเมิน หลังการใช้รูปแบบคืน หลังจากสิ้นสุดระยะเวลาการใช้รูปแบบภายใน 12 สัปดาห์ด้วยตนเอง ตามวัน เวลาที่นัดหมายกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นตรวจสอบและคัดแยกแบบประเมินที่สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบประเมินไปจัดกระทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.1 แบบทดสอบ นำข้อมูลที่ได้จาก 5.1 ทั้งผลการทดสอบก่อนพัฒนาและหลัง พัฒนา มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบแตกต่างโดยวิธีทางสถิติ (T-test)

5.1.2 แบบประเมิน นำข้อมูลที่ได้จาก 5.1 จากแบบประเมินทุกฉบับมาวิเคราะห์ หาค่าทางสถิติ ดังนี้

5.1.2.1 แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1) ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบข้อมูล สถานะภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

2) ข้อมูลจากผลการตอบแบบประเมินรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามเกณฑ์ความเหมาะสม ออกเป็นช่วง ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความรู้การบริหารโดยใช้ชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพฯ ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความรู้การบริหารโดยใช้ชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพฯ ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 มีหมายถึง มีความรู้การบริหารโดยใช้ชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพฯ ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีความรู้การบริหารโดยใช้ชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพฯ ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความรู้การบริหารโดยใช้ชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพฯ ระดับน้อยที่สุด

5.1.2.2 แบบประเมินความพึงพอใจรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับ
คุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1) วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการวิเคราะห์
เพื่อให้ทราบข้อมูลสถานะภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2) วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมินความพึงพอใจรูปแบบการนิเทศ
ภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามเกณฑ์ความเหมาะสม
ออกเป็นช่วง ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3. 50 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2. 50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

5.2.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1.1 ค่าความเที่ยงของเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถามกับ
จุดมุ่งหมายโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดมุ่งหมาย
	R	แทน	ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2.1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การคำนวณจะใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy}) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมที่ทำค่าอำนาจจำแนก
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมของแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนทั้งหมดของแบบสอบถาม
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณคะแนนที่ทำค่าอำนาจจำแนก
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของแบบสอบถามกำลังสองของคะแนนแต่ละข้อ
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของแบบสอบถามกำลังสองของคะแนนรวม

5.2.1.3 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อคำถาม

$\sum s_c^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ
 s_c^2 แทน ความแปรปรวนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

5.2.2 สถิติพื้นฐาน

5.2.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละกลุ่มตัวอย่าง
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.2.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean, \bar{X}) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

5.2.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$S.D = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

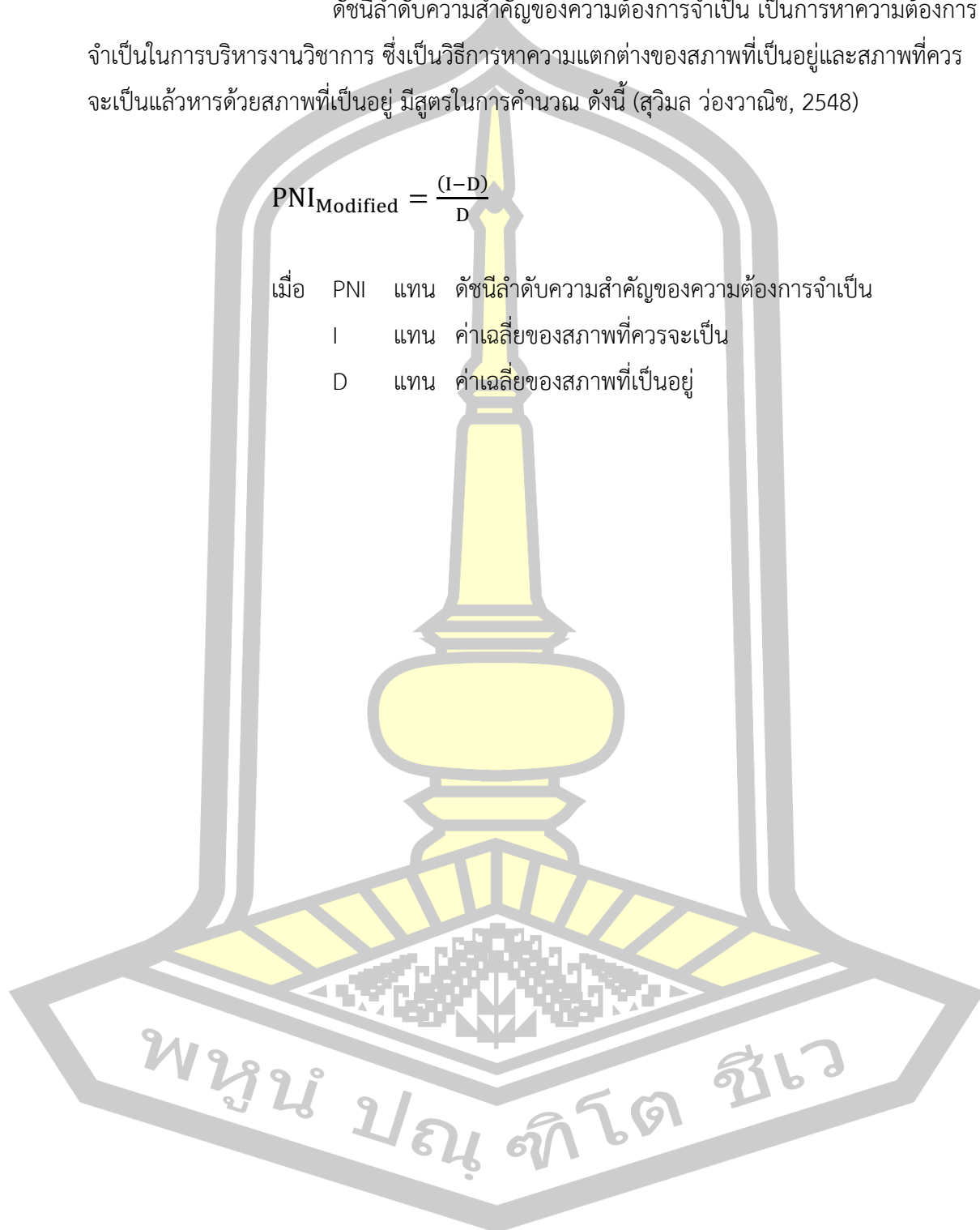
เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

5.3 สถิติที่ใช้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการหาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นแล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

$$PNI_{\text{Modified}} = \frac{(I-D)}{D}$$

เมื่อ PNI แทน ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
 I แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
 D แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทนความหมายต่างๆ ดังนี้

\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	หมายถึง	จำนวนประชากร
n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
D	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน
I	หมายถึง	สภาพที่พึงประสงค์
PNI	หมายถึง	ดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 4 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 4 ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น
2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จากเอกสารตำราของ วัชรา เล่าเรียนดี (2556), ขวลิต จันทรศรี (2556), สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553), กรองทอง จิรเดชากุล(2550), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548),
Acheson และ Gall (2003), Carron และ De Grauwe (2011) และ June, Wenger และ
Guzzetti (1987) ได้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายใน 4 องค์ประกอบ 38 ตัวบ่งชี้
ปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
1. ด้านการวางแผนการ นิเทศ	1. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. เตรียมการวางแผนการนิเทศ จากการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย 3. มีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการ มีส่วนร่วม 4. มีการปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
	5. มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 6. มีการกำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง 7. มีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ
2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	1. มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม 2. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ 3. มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้ 4. มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม 5. มีการผลิตสื่อการนิเทศ 6. มีการเสริมขวัญและกำลังใจ 7. มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ 8. มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ
3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	1. มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน 2. มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน เน้นการมีส่วนร่วม 3. มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน 4. พิจารณาคุณภาพ ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าของงานสอดคล้องกับทรัพยากร 5. มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม 6. มีการประเมินผลงานในระดับกลุ่มสาระ 7. มีการประเมินผลงานภาพรวมของโครงการ 8. มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน 9. มีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ	1. การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร 2. ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบการ	ตัวบ่งชี้
	3. ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ 4. ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร 5. สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 6. พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม 7. จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน

จากตาราง 9 พบว่า ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 4 องค์ประกอบ 31 ตัวบ่งชี้ ด้านวางแผนการนิเทศมี 7 ตัวบ่งชี้ ด้านการปฏิบัติการนิเทศมี 8 ตัวบ่งชี้ ด้านการประเมินผลการนิเทศ มี 9 ตัวบ่งชี้ และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศมี 7 ตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ได้ไปตรวจสอบยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

ตอนที่ 2 ผลตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2.1 การตรวจสอบยืนยัน ความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2563 ณ ห้องประชุม ประภาภักดิ์โพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ เขต 1 มีข้อเสนอแนะ ปรากฏดังตาราง 10

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 10 ข้อเสนอแนะองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ข้อเสนอแนะ	แก้ไขตามข้อเสนอแนะ
<p>องค์ประกอบที่ 1 ด้านการวางแผนการนิเทศ</p> <p>1. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจากบุคลากร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2. เตรียมการวางแผนการนิเทศจากการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย</p> <p>3. จัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4. มีการปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ</p> <p>5. มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>6. มีการกำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>7. ตรวจสอบผลการวางแผนและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ</p>	<p>-ควรเพิ่มความและปรับปรุงข้อความให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เช่น</p> <p>เติมคำว่า มีการ ในข้อ 4,5,6 และ 7</p> <p>ส่วนข้อ 2 ,ข้อ 6 ,ข้อ 7</p> <p>เพิ่มเติมเพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น</p>	<p>1. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ จากบุคลากร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2. เตรียมการวางแผนการนิเทศจากการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย</p> <p>3. มีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน แบบมีส่วนร่วม</p> <p>4. มีการปฏิบัติการตามแผนร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ</p> <p>5. มีการประสานบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>6. มีการกำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>7. ตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ</p>

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 10 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ข้อเสนอแนะ	แก้ไขตามข้อเสนอแนะ
<p>องค์ประกอบที่ 2 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ</p> <p>1. มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม</p> <p>2. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ</p> <p>3. มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้</p> <p>4. มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม</p> <p>5. มีการผลิตสื่อการนิเทศ</p> <p>6. มีการเสริมขวัญและกำลังใจ</p> <p>7. มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ</p> <p>8. มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ</p>	<p>- ควรทบทวนตัวบ่งชี้</p> <p>- ควรเรียงลำดับความสำคัญตัวบ่งชี้</p> <p>- ควรปรับปรุงข้อความ</p> <p>- ควรเพิ่มเติมตัวบ่งชี้ ดังนี้</p> <p>9. มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ</p> <p>10. มีการผลิตสื่อการนิเทศ</p> <p>11. มีการผลิตสื่อการนิเทศ</p> <p>12. มีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้</p>	<p>1. มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม</p> <p>2. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ</p> <p>3. มีการสร้างเครื่องมือนวัตกรรมเพื่อดำเนินการนิเทศและมีระบบการนิเทศทางไกล</p> <p>4. มีระบบการนิเทศทางไกล มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้</p> <p>5. มีการกระตุ้นอำนวยความสะดวก</p> <p>6. มีการทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน</p> <p>7. มีการเสริมขวัญและกำลังใจ</p> <p>8. มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม</p> <p>9. มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ</p> <p>10. มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ</p> <p>11. มีการผลิตสื่อการนิเทศ</p> <p>12. มีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้</p>

ตาราง 10 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ข้อเสนอแนะ	แก้ไขตามข้อเสนอแนะ
<p>องค์ประกอบที่ 3 ด้านการประเมินผลการนิเทศ</p> <p>1. มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่ สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน</p> <p>2. มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน เน้นการมีส่วนร่วม</p> <p>3. มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน</p> <p>4. พิจารณาคุณภาพ ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าของงานสอดคล้องกับทรัพยากร</p> <p>5. มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม</p> <p>6. มีการประเมินผลงานในระดับกลุ่มสาระ</p> <p>7. มีการประเมินผลงานภาพรวมของโครงการ</p> <p>8. มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน</p> <p>9. มีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข</p>	<p>-ควรเพิ่มเติมคำบางคำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น หรือเขียนอธิบายคำต่อเนืองหรือปรับปรุงข้อความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น</p> <p>-ควรเพิ่มเติมตัวบ่งชี้ ดังนี้</p> <p>10.สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน</p>	<p>1. มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่ สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน</p> <p>2. มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง หลักเกณฑ์ ในการประเมินและ รายงานผลการนิเทศภายใน</p> <p>3. มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน</p> <p>4. มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม</p> <p>5. มีการประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมิน</p> <p>6. มีการประเมินผลงานภาพรวมของการนิเทศภายใน</p> <p>7. มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน</p> <p>8. มีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข</p> <p>9. สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน</p>

ตาราง 10 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ข้อเสนอแนะ	แก้ไขตามข้อเสนอแนะ
<p>องค์ประกอบที่ 4 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ</p> <p>1. การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร</p> <p>2. ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแลและมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>3. ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>4. ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิดทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร</p> <p>5. สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน</p> <p>6. พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม</p> <p>7. จัดสภาพแวดล้อม บริบทเอื้อต่อการทำงาน</p>	<p>- ควรเรียงลำดับตัวบ่งชี้ใหม่</p> <p>- ควรปรับข้อความตัวบ่งชี้ข้อ 6 ให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น เป็น มีการประเมินผลตามสภาพจริง</p> <p>- ควรเพิ่มตัวบ่งชี้ ดังนี้</p> <p>9. ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน</p>	<p>1. การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร</p> <p>2. ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>3. ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>4. ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิดทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร</p> <p>5. สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน</p> <p>6. พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม</p> <p>7. จัดสภาพแวดล้อม บริบทเอื้อต่อการทำงาน</p> <p>8. มีการสำรวจความพึงพอใจหาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแก้ไข</p> <p>9. ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน</p>

จากตาราง 10 พบว่า ผลการตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้ 4 องค์ประกอบ 38 ตัวบ่งชี้

ด้านการวางแผนการนิเทศ มี 9 ตัวบ่งชี้ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ มี 10 ตัวบ่งชี้ ด้านการประเมินผล การนิเทศ มี 12 ตัวบ่งชี้ และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ มี 7 ตัวบ่งชี้

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ปรากฏดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัว บ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
ด้านการวางแผนการนิเทศ			
1. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4.44	0.50	มาก
2. เตรียมการวางแผนการนิเทศ จากการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย	4.44	0.50	มาก
3. มีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม	4.44	0.50	มาก
4. มีการปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ	4.11	0.31	มาก
5. มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.56	0.50	มากที่สุด
6. มีการกำกับ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง	4.00	0.00	มาก
7. มีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ	4.56	0.50	มากที่สุด
รวม	4.36	0.40	มาก
ด้านการปฏิบัติการนิเทศ			
1. มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม	4.44	0.50	มาก
2. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ	4.44	0.50	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
3. มีการสร้างเครื่องมือวัดกรรมเพื่อดำเนินการนิเทศ	4.44	0.50	มาก
4. มีระบบการนิเทศทางไกล	4.11	0.31	มาก
5. มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้	4.56	0.50	มากที่สุด
6. มีการกระตุ้นอำนาจความสะอาด	4.00	0.00	มาก
7. มีการทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน	4.56	0.50	มากที่สุด
8. มีการเสริมขวัญและกำลังใจ	4.44	0.50	มาก
9. มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ	4.44	0.50	มาก
10. มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ	4.11	0.31	มาก
11. มีการผลิตสื่อการนิเทศ	4.56	0.50	มากที่สุด
12. มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม	4.58	0.45	มาก
13. มีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้	4.56	0.50	มากที่สุด
รวม	4.40	0.43	มาก
ด้านการประเมินผลการนิเทศ			
1. มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน	4.11	0.31	มาก
2. มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน	4.56	0.50	มากที่สุด
3. มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน	4.00	0.00	มาก
4. มีการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล	4.56	0.50	มากที่สุด
5. มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม	4.44	0.50	มาก
6. มีการประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้นิเทศ,ผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมิน	4.44	0.50	มาก
7. มีการประเมินผลงานภาพรวมของโครงการ	4.11	0.31	มาก
8. มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน	4.56	0.50	มากที่สุด
9. มีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข	4.58	0.45	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
10. สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน	4.56	0.50	มากที่สุด
รวม	4.39	0.41	มาก
ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ			
1. การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร	4.56	0.50	มากที่สุด
2. ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ	4.00	0.00	มาก
3. ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ	4.56	0.50	มากที่สุด
4. ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร	4.44	0.50	มาก
5. สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	4.56	0.50	มากที่สุด
6. พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม	4.11	0.31	มาก
7. จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน	4.56	0.50	มากที่สุด
8. มีการสำรวจความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแก้ไข	4.58	0.45	มาก
9. ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	4.56	0.50	มากที่สุด
รวม	4.44	0.42	มาก
โดยรวม	4.38	0.42	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผลการศึกษารายการองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก รวม 4 องค์ประกอบ 39 ตัวบ่งชี้ ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการประเมินผลการนิเทศ มี 7 ตัวบ่งชี้ ($\bar{X} = 4.44$) ด้านการปฏิบัติการนิเทศ มี 13 ตัวบ่งชี้ ($\bar{X} = 4.40$) ด้านการประเมินผลการนิเทศ มี 10 ตัวบ่งชี้ ($\bar{X} = 4.39$) และด้านการวางแผนการนิเทศ มี 9 ตัวบ่งชี้ ($\bar{X} = 4.36$)

ระยะที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ตอน ปรากฏดังตาราง 12-17

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 12 แสดงความถี่ และร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน n = 374	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	194	51.87
หญิง	156	41.71
รวม	350	93.58
2. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	217	58.02
ปริญญาโท	123	32.89
ปริญญาเอก	10	2.67
รวม	350	93.58
3. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	175	46.79
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	175	46.79
รวม	350	93.58
4. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
น้อยกว่า 6 ปี	119	31.82
6 - 10 ปี	87	23.26
11 - 15 ปี	45	12.03
16 - 20 ปี	39	10.43
21 - 25 ปี	30	8.02
26 ปี ขึ้นไป	30	8.02
รวม	350	93.58

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศเป็น เพศชาย จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 51.87 เพศหญิง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 41.71 จำแนกตามวุฒิการศึกษา แบ่งเป็น ปริญญาตรี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 58.02 ปริญญาโท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32.89 และปริญญาเอก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.67 จำแนกตามตำแหน่ง แบ่งเป็น ผู้บริหาร จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 46.79 และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 46.79 และจำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งแบ่งเป็น ระยะเวลาน้อยกว่า 6 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 31.82 ระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 23.26 ระยะเวลา 11-15 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.03 ระยะเวลา 16-20 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.43 ระยะเวลา 21 - 25 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.02 ระยะเวลา 26 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.02

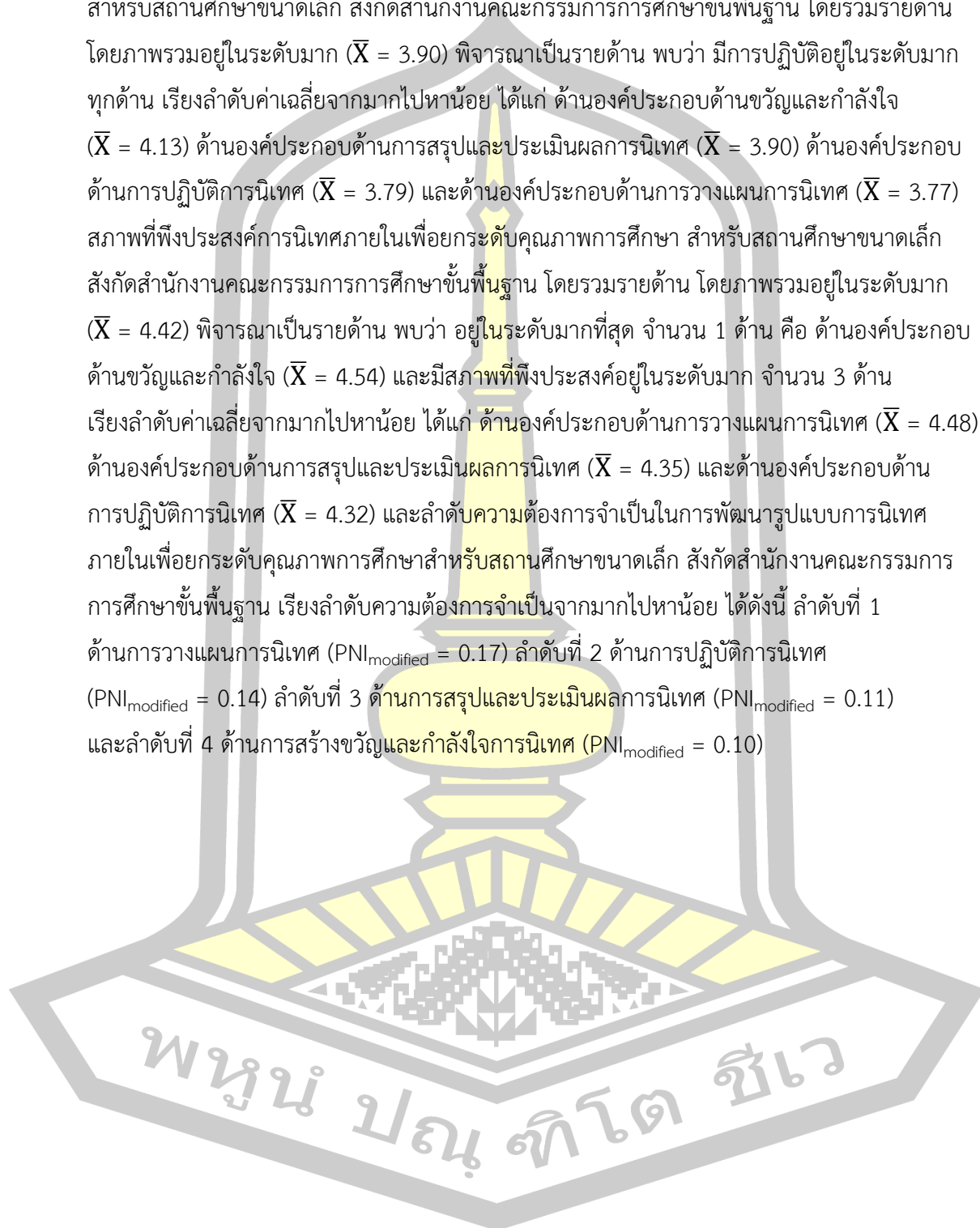
ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายด้าน

การนิเทศภายในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ	3.77	0.94	มาก	4.48	0.62	มาก	0.17	1
2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	3.79	0.88	มาก	4.32	0.72	มาก	0.14	2
3. ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ	3.90	0.76	มาก	4.35	0.66	มาก	0.11	3
4. ด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ	4.13	0.76	มาก	4.54	0.61	มากที่สุด	0.10	4
โดยรวม	3.90	0.84	มาก	4.42	0.61	มาก		

จากตาราง 13 พบว่า สภาพปัจจุบันการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านองค์ประกอบด้านขวัญและกำลังใจ ($\bar{X} = 4.13$) ด้านองค์ประกอบด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ ($\bar{X} = 3.90$) ด้านองค์ประกอบด้านการปฏิบัติการณ์เทศ ($\bar{X} = 3.79$) และด้านองค์ประกอบด้านการวางแผนการนิเทศ ($\bar{X} = 3.77$)

สภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านองค์ประกอบด้านขวัญและกำลังใจ ($\bar{X} = 4.54$) และมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านองค์ประกอบด้านการวางแผนการนิเทศ ($\bar{X} = 4.48$) ด้านองค์ประกอบด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ ($\bar{X} = 4.35$) และด้านองค์ประกอบด้านการปฏิบัติการณ์เทศ ($\bar{X} = 4.32$) และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการวางแผนการนิเทศ ($PNI_{\text{modified}} = 0.17$) ลำดับที่ 2 ด้านการปฏิบัติการณ์เทศ ($PNI_{\text{modified}} = 0.14$) ลำดับที่ 3 ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ ($PNI_{\text{modified}} = 0.11$) และลำดับที่ 4 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ
 จำเป็นการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนการนิเทศ

ด้านการวางแผนการนิเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
1. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ จากบุคลากร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3.47	1.12	ปานกลาง	4.29	0.69	มาก	0.24	3
2. เตรียมการวางแผนการนิเทศจากการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย	3.48	1.24	ปานกลาง	4.52	0.61	มากที่สุด	0.30	2
3. มีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม	4.13	0.71	มาก	4.51	0.61	มากที่สุด	0.90	1
4. มีการปฏิบัติตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ	3.98	0.72	มาก	4.59	0.57	มากที่สุด	0.15	5
5. มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.03	0.75	มาก	4.41	0.62	มาก	0.09	6
6. มีการกำกับ ติดตามการวางแผนนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง	3.81	0.91	มาก	4.50	0.60	มาก	0.18	4
7. มีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้งก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินการ	3.47	1.17	มาก	4.52	0.61	มากที่สุด	0.30	2
โดยรวม	3.77	0.94	มาก	4.48	0.62	มาก		

จากตาราง 14 พบว่า สภาพปัจจุบัน การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.13$) มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.03$) มีการปฏิบัติตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.98$) มีการกำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.81$) เตรียมการวางแผนการนิเทศ จากการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย ($\bar{X} = 3.48$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และมีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ ($\bar{X} = 3.47$) สภาพที่พึงประสงค์ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 1 องค์กรประกอบด้านการวางแผนการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการปฏิบัติตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.59$) เตรียมการวางแผนการนิเทศ จากการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย และมีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินการ ($\bar{X} = 4.52$) และมีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.51$) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการกำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.50$) มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.41$) และมีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.47$) และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนการนิเทศ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 มีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ($PNI_{\text{modified}} = 0.90$) ลำดับที่ 2 เตรียมการวางแผนการนิเทศ จากการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย ($PNI_{\text{modified}} = 0.30$) และมีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.30$) และลำดับที่ 3 มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.24$) ลำดับที่ 4 มีการกำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.18$) ลำดับที่ 5 มีการปฏิบัติตามแผน หรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ ($PNI_{\text{modified}} = 0.15$) และลำดับที่ 6 มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ
 จำเป็นการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

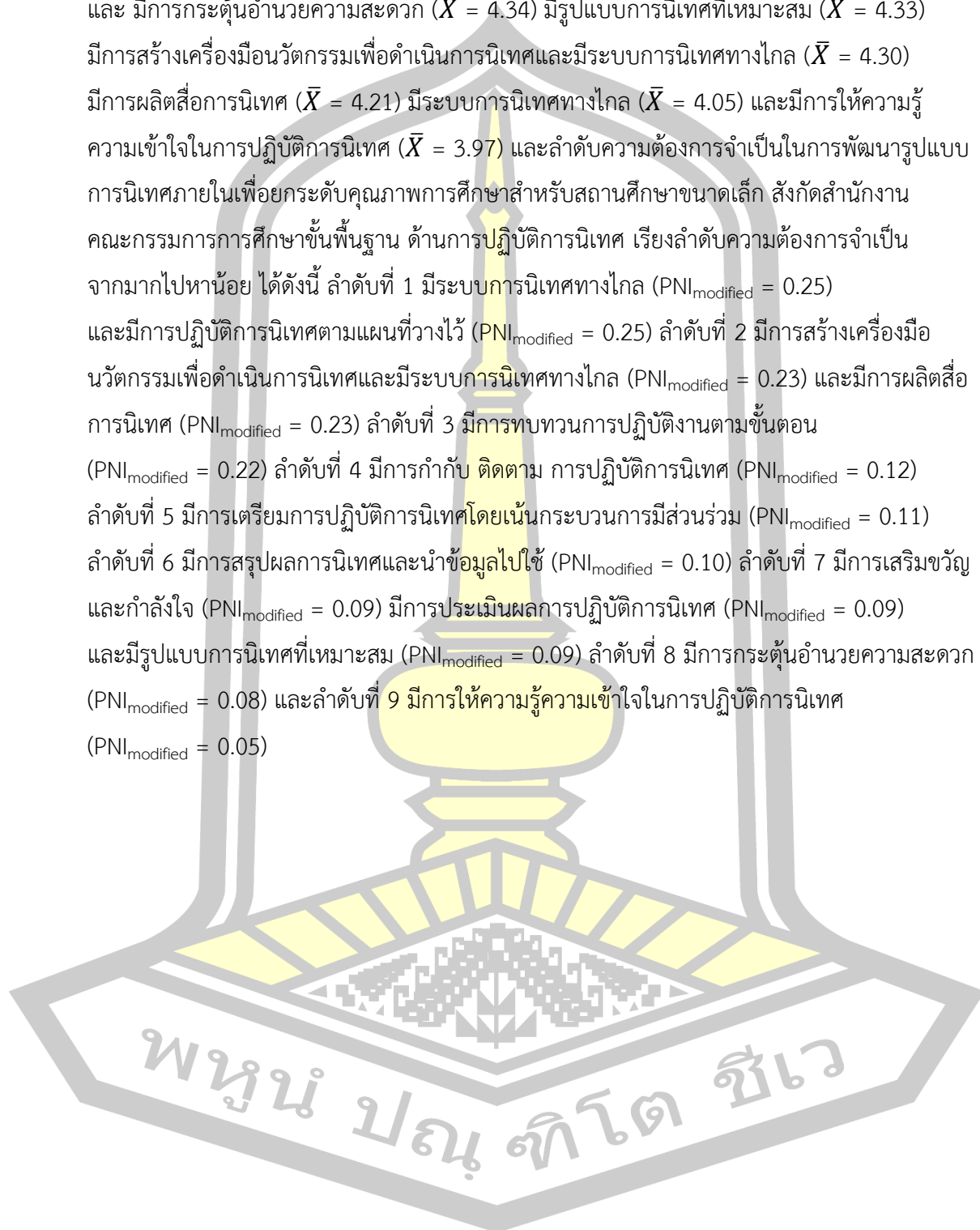
ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
1. มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม	4.00	0.75	มาก	4.45	0.65	มาก	0.15	5
2. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ	3.79	0.90	มาก	3.97	1.11	มาก	0.09	6
3. มีการสร้างเครื่องมือนวัตกรรมเพื่อดำเนินการนิเทศและมีระบบการนิเทศทางไกล	3.50	1.00	ปานกลาง	4.30	0.75	มาก	0.18	4
4. มีระบบการนิเทศทางไกล	3.24	1.23	ปานกลาง	4.05	0.88	มาก	0.09	6
5. มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้	3.47	1.14	ปานกลาง	4.34	0.66	มาก	0.18	4
6. มีการกระตุ้นอำนวยความสะดวก	4.02	0.72	มาก	4.34	0.69	มาก	0.30	2
7. มีการทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน	3.72	0.96	มาก	4.54	0.62	มากที่สุด	0.30	2
8. มีการเสริมขวัญและกำลังใจ	4.15	0.73	มาก	4.52	0.63	มากที่สุด	0.30	2
9. มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ	3.97	0.83	มาก	4.43	0.65	มาก	0.30	2
10. มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ	4.00	0.73	มาก	4.36	0.66	มาก	0.30	2
11. มีการผลิตสื่อการนิเทศ	3.43	1.02	ปานกลาง	4.21	0.77	มาก	0.30	2

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
12. มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม	3.96	0.68	มาก	4.33	0.66	มาก	0.30	2
13. มีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้	3.97	0.74	มาก	4.36	0.67	มาก	0.30	2
โดยรวม	3.79	0.88	มาก	4.32	0.72	มาก		

จากตาราง 15 พบว่า สภาพปัจจุบัน การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 2 องค์ประกอบด้านการปฏิบัติการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการเสริมขวัญและกำลังใจ ($\bar{X} = 4.15$) มีการกระตุ้นอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 4.02$) มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศ โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม และมีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ ($\bar{X} = 4.00$) มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ และมีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้ ($\bar{X} = 3.97$) มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.96$) มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ ($\bar{X} = 3.79$) มีการทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน ($\bar{X} = 3.72$) และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการสร้างเครื่องมือนวัตกรรมเพื่อดำเนินการนิเทศและมีระบบการนิเทศทางไกล ($\bar{X} = 3.50$) มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้ ($\bar{X} = 3.47$) มีการผลิตสื่อการนิเทศ ($\bar{X} = 3.43$) มีระบบการนิเทศทางไกล ($\bar{X} = 3.24$) สภาพที่พึงประสงค์ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 2 องค์ประกอบด้านการปฏิบัติการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน ($\bar{X} = 4.54$) และมีการเสริมขวัญและกำลังใจ ($\bar{X} = 4.52$) อยู่ในระดับมาก จำนวน 11 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.45$) มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ ($\bar{X} = 4.43$) มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ

และมีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้ ($\bar{X} = 4.36$) มีการปฏิบัติกา
 นิเทศตามแผนที่วางไว้ และ มีการกระตุ้นอำนาจความสะ
 ดวก ($\bar{X} = 4.34$) มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.33$)
 มีการสร้างเครื่องมือนวัตกรรมเพื่อดำเนินการนิเทศและมีระบบการ
 นิเทศทางไกล ($\bar{X} = 4.30$) มีการผลิตสื่อการนิเทศ ($\bar{X} = 4.21$) มีระบบการ
 นิเทศทางไกล ($\bar{X} = 4.05$) และมีการให้ความรู้
 ความเข้าใจในการปฏิบัติกา
 นิเทศ ($\bar{X} = 3.97$) และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบ
 การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาด
 เล็ก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการปฏิบัติกา
 นิเทศ เรียงลำดับความต้องการจำเป็น จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 มีระบบการ
 นิเทศทางไกล ($PNI_{\text{modified}} = 0.25$) และมีการปฏิบัติกา
 นิเทศตามแผนที่วางไว้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.25$) ลำดับที่ 2 มีการสร้างเครื่องมือ
 นวัตกรรมเพื่อดำเนินการนิเทศและมีระบบการนิเทศทางไกล ($PNI_{\text{modified}} = 0.23$)
 และมีการผลิตสื่อการนิเทศ ($PNI_{\text{modified}} = 0.23$) ลำดับที่ 3 มีการทบทวนการปฏิบัติ
 งานตามขั้นตอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.22$) ลำดับที่ 4 มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติกา
 นิเทศ ($PNI_{\text{modified}} = 0.12$) ลำดับที่ 5 มีการเตรียมการปฏิบัติกา
 นิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ($PNI_{\text{modified}} = 0.11$) ลำดับที่ 6 มีการสรุปผลการ
 นิเทศและนำข้อมูลไปใช้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) ลำดับที่ 7 มีการเสริมขวัญ
 และกำลังใจ ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$) มีการประเมินผลการปฏิบัติกา
 นิเทศ ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$) และมีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$) ลำดับที่ 8 มีการกระตุ้นอำนาจความสะ
 ดวก ($PNI_{\text{modified}} = 0.08$) และลำดับที่ 9 มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติกา
 นิเทศ ($PNI_{\text{modified}} = 0.05$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ
 จำเป็นการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินผลการนิเทศ

ด้านการประเมินผล การนิเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน		
1. มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่ สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน ของหน่วยงาน	3.90	0.70	มาก	4.32	0.67	มาก	0.11	3
2. มีประชุม ชี้แจง ทำความ เข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง หลักเกณฑ์ ในการประเมิน และรายงานผลการนิเทศ ภายใน	3.82	0.94	มาก	4.38	0.65	มาก	0.15	2
3. มีเทคนิค วิธีการประเมินที่ เหมาะสม ตามขั้นตอน	3.95	0.65	มาก	4.35	0.65	มาก	0.10	4
4. มีการเก็บรวบรวม และ วิเคราะห์ข้อมูล	3.92	0.71	มาก	4.31	0.68	0.10	4	6
5. มีระยะเวลาการประเมินที่ เหมาะสม	3.97	0.66	มาก	4.35	0.64	0.09	5	4
6. มีการประเมินผลงานตาม สภาพจริง และผู้นิเทศ,ผู้รับ การนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วม ในการประเมิน	3.65	1.04	มาก	4.37	0.66	0.20	1	2
7. มีการประเมินผลงาน ภาพรวมของการนิเทศภายใน	3.94	0.79	มาก	4.34	0.65	0.10	4	2
8. มีการนำผลประเมินไปใช้ ปรับปรุงพัฒนางาน	4.01	0.71	มาก	4.40	0.66	0.10	4	2

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้านการประเมินผล การนิเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน		
9. มีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข	3.95	0.69	มาก	4.32	0.68	0.09	5	2
10. สรุปลผลและจัดทำรายงาน การประเมินผลการนิเทศ ภายใน	3.94	0.71	มาก	4.34	0.64	0.10	4	2
โดยรวม	3.90	0.76	มาก	4.35	0.66	มาก		

จากตาราง 16 พบว่า สภาพปัจจุบัน การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประเมินผล การนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน ($\bar{X} = 4.01$) มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.97$) มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน และมีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ($\bar{X} = 3.95$) มีการประเมินผลงานภาพรวมของ การนิเทศภายใน และสรุปลผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.94$) มีการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 3.92$) มีการวางแผนหลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือ การประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.90$) มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.82$) และมีการประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้นิเทศ, ผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการ ประเมิน ($\bar{X} = 3.65$) สภาพที่พึงประสงค์ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินผลการ นิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้อ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน ($\bar{X} = 4.40$) มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 4.38$) มีการประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้นิเทศ, ผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการ ประเมิน ($\bar{X} = 4.37$) มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน และมีระยะเวลาการประเมิน

ที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.35$) มีการประเมินผลงานภาพรวมของการนิเทศภายใน และสรุปผล และจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 4.34$) มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และมีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ($\bar{X} = 4.32$) และมีการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 4.31$) และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการ ประเมินผลการนิเทศ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 มีการประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้นิเทศ,ผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมิน ($PNI_{\text{modified}} = 0.20$) ลำดับที่ 2 มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน ($PNI_{\text{modified}} = 0.15$) ลำดับที่ 3 มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.11$) ลำดับที่ 4 มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) มีการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) มีการประเมินผล งานภาพรวมของการนิเทศภายใน ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) และสรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) และลำดับที่ 5 มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$) และมีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ จำเป็นการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

ด้านการประเมินผล การนิเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน		
1. การมอบหมายงานอย่าง เหมาะสมกับความสามารถ ของบุคลากร	4.13	0.70	มาก	4.47	0.62	มาก	0.08	5

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้านการประเมินผล การนิเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน		
2. ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่าง สม่ำเสมอ	4.14	0.72	มาก	4.59	0.61	มากที่สุด	0.11	3
3. ยกย่องชมเชย เมื่อ ปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจ อย่างสม่ำเสมอ	4.24	0.69	มาก	4.50	0.64	มากที่สุด	0.06	7
4. ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิก ขององค์กร	4.24	0.68	มาก	4.53	0.60	มากที่สุด	0.07	6
5. สร้างโอกาสที่จะ เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	4.13	0.81	มาก	4.52	0.60	มากที่สุด	0.09	4
6. พิจารณาความดีความชอบ อย่างเป็นธรรม	4.09	0.92	มาก	4.52	0.63	มากที่สุด	0.11	3
7. จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน	4.18	0.66	มาก	4.53	0.61	มากที่สุด	0.08	5
8. มีการสำรวจความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะ แก้ไข	4.07	0.72	มาก	4.55	0.63	มากที่สุด	0.12	2
9. ผู้บริหารติดตาม กระตุ้น และอำนวยความสะดวกใน การปฏิบัติงาน	3.97	0.92	มาก	4.64	0.56	มากที่สุด	0.17	1
โดยรวม	4.13	0.76	มาก	4.54	0.61	มากที่สุด		

จากตาราง 17 พบว่า สภาพปัจจุบัน การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการสร้างขวัญ
และกำลังใจการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก

ทั้ง 9 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจ อย่างสม่ำเสมอ และทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร ($\bar{X} = 4.24$) จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน ($\bar{X} = 4.18$) ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.14$) การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของ บุคลากร และสร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\bar{X} = .13$) พิจารณาความดีความชอบ อย่างเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.09$) มีการสำรวจความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแก้ไข ($\bar{X} = 4.07$) และผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.97$) สภาพที่พึงประสงค์ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 ข้อ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.64$) ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.59$) มีการสำรวจ ความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแก้ไข ($\bar{X} = 4.55$) ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิดทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร และจัดสภาพแวดล้อมบริบท เอื้อต่อการทำงาน ($\bar{X} = 4.53$) สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และพิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.52$) ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.50$) และอยู่ใน ระดับมาก จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร ($\bar{X} = 4.47$) และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.17$) ลำดับที่ 2 มีการสำรวจความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแก้ไข ($PNI_{\text{modified}} = 0.12$) ลำดับที่ 3 ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ ($PNI_{\text{modified}} = 0.11$) และพิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม ($PNI_{\text{modified}} = 0.11$) ลำดับที่ 4 สร้างโอกาสที่จะ เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$) ลำดับที่ 5 การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับ ความสามารถของบุคลากร ($PNI_{\text{modified}} = 0.08$) และจัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.08$) ลำดับที่ 6 ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร ($PNI_{\text{modified}} = 0.07$) และลำดับที่ 7 ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ($PNI_{\text{modified}} = 0.06$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

จากผลการศึกษาค่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ซึ่งเรียงจากด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านการปฏิบัติการนิเทศ 2) ด้านการวางแผนการนิเทศ และ 3) ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ 4) ด้านขวัญและกำลังใจ ผู้วิจัยได้นำทั้ง 4 ด้าน ไปสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญจำเป็นตามลำดับ เพื่อใช้ศึกษาแนวทาง การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูวิชาการ ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการยกคุณภาพการศึกษา จนได้รับรางวัลโรงเรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานเฉลี่ย (O-NET) สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ในปีการศึกษา 2560-2562

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสรุปแนวการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดังนี้

1. โรงเรียนบ้านจำปาโนนสะอาด อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 90 คน ข้าราชการครู จำนวน 5 คน ได้รับรางวัลโรงเรียนที่ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ได้คะแนน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สูงกว่าระดับประเทศ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ ผู้บริหาร และคนที่ 2 คือ ครูวิชาการ

2. โรงเรียนบ้านโนนอุดม ตำบลไร่ อำเภอพรมณานิคม จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 70 คน ข้าราชการครู จำนวน 3 คน ได้รับรางวัลโรงเรียนได้รับ คือ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) โรงเรียนที่มีคะแนนรวมเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ 6 ปีซ้อน (57-61) ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ ผู้บริหาร และคนที่ 2 คือ ครูวิชาการ

3. โรงเรียนบ้านเหล่าเชิงโนนเสียววิทยา ตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 75 คน ข้าราชการครู จำนวน 4 คน ได้รับรางวัลโรงเรียนขนาดเล็กที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ประจำปี 2559 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แนวทาง

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ ผู้บริหาร และคนที่ 2 คือ ครูวิชาการ

4. โรงเรียนบ้านจ๊กจูก ต่าบลแกใหญ่ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 103 คน ข้าราชการครู จำนวน 4 คน ได้รับรางวัลโรงเรียนที่มีคะแนนรวม ผลการสอบ O-NET เฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ ผู้บริหาร และคนที่ 2 คือ ครูวิชาการ

5. โรงเรียนบ้านป่าตอง ต่าบลโพธิ์ไทร อำเภอบาดหัว จังหวัดยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 70 คน ข้าราชการครู จำนวน 4 คน ได้รับรางวัลโรงเรียนที่ได้รับรางวัลที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการยกคุณภาพการศึกษา จนได้รับรางวัลโรงเรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานเฉลี่ย (O-NET) ปีการศึกษา 2562 สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ ผู้บริหาร และคนที่ 2 คือ ครูวิชาการ

ผู้วิจัยสรุปแนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการนิเทศ

โรงเรียนที่ 1

“...มีการวางแผนเตรียมการทำงานอย่างมีระบบ...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการพูดคุยกันในการวางแผนแก้ปัญหาผู้เรียน...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 2

“...ครูมีการวางแผนการสอน เกริ่นนำก่อน 1 วัน...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 30 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...เมื่อสอนเนื้อหาจบแล้ว ครูกลับมาทบทวนใหม่อีกอย่างน้อย 1 ครั้ง...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 30 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 3

“...มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศก์ทุกปีการศึกษา...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการตรวจสอบและประเมินแผนการนิเทศก่อนนิเทศทุกครั้ง...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 4

“...มีการวิเคราะห์ วิจัย นักเรียนทุกปีการศึกษา...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 3 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการประสานบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเพื่อรับทราบแนวทางการ
นิเทศทุกครั้ง...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 3 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 5

“...ในการวางแผนการนิเทศ เน้นการมีส่วนร่วม...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 4 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...คณะกรรมการนิเทศก์ต้องสามารถปรับแผนตามสถานการณ์ให้
เหมาะสม...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 3 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 18 การสังเคราะห์ความถี่การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา
ขนาดเล็ก จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก	ความถี่
1. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนเตรียมการนิเทศ อย่างเป็นระบบ	9
2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศก์ทุกปีการศึกษา	10

ตาราง 18 (ต่อ)

แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก	ความถี่
3. มีการตรวจสอบและประเมินแผนการนิเทศก่อนนิเทศทุกครั้ง	6
4. มีการวิเคราะห์วิจัย นักเรียนทุกปีการศึกษา	8
5. คณะกรรมการนิเทศต้องสามารถปรับแผนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม	5
6. มีการประสานบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเพื่อรับทราบแนวทางการนิเทศทุกครั้ง	6

จากตาราง 18 พบว่า แนวทางด้าน การวางแผนการนิเทศ มีดังนี้

1. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนเตรียมการนิเทศ อย่างเป็นระบบ
2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศก์ทุกปีการศึกษา
3. มีการตรวจสอบและประเมินแผนการนิเทศก่อนนิเทศทุกครั้ง
4. มีการวิเคราะห์วิจัย นักเรียนทุกปีการศึกษา
5. คณะกรรมการนิเทศต้องสามารถปรับแผนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม
6. มีการประสานบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเพื่อรับทราบแนวทางการนิเทศทุกครั้ง

2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

โรงเรียนที่ 1

“...มีการประชุมคณะกรรมการนิเทศก์ก่อนการนิเทศทุกครั้ง...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ดำเนินการนิเทศตามเกณฑ์ปราศจากอคติ...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 2

“...ดำเนินการนิเทศตามแผนและมีการยืดหยุ่นตามความเหมาะสม...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...เน้นย้ำเรื่องระเบียบวินัยเป็นสำคัญ...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 3

“...มีการพัฒนานักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วให้เต็มที่...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 3 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ศักยภาพ...”

“...ครูหาวิธีการสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนรู้ช้าได้มีพัฒนาการตาม

(ครูวิชาการ, วันที่ 3 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 4

“...เข้าใจบริบท กระบวนการและวิเคราะห์เหตุปัจจัยได้...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 4 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ในเนื้อหา...”

“...ครูมีเครื่องมือวัดจุดประสงค์หรือสุ่มถามนักเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

(ครูวิชาการ, วันที่ 4 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 5

กิจกรรมรื่นเริงในแต่ละวัน...”

“...ครูต้องทำให้นักเรียนไม่เครียดจนเกินไปและต้องมีกิจกรรมผ่อนคลายหรือ

(ผู้บริหาร, วันที่ 5 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ผู้บริหารเสริมแรงทางบวกและชี้จุดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 5 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

พูน ปณ ทัโต ชีเว

ตาราง 19 การสังเคราะห์ความถี่การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก	ความถี่
1. มีการประชุมคณะกรรมการนิเทศก่อนการนิเทศทุกครั้ง	10
2. ดำเนินการนิเทศตามแผน ตามเกณฑ์ปราศจากอคติ และมีการยืดหยุ่นตาม ความเหมาะสม	8
3. เน้นย้ำเรื่องระเบียบวินัยเป็นสำคัญ	5
4. มีการพัฒนานักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วให้เต็มที่ และครูหาวิธีการสอนเสริมให้นักเรียนที่ เรียนรู้ช้าได้มีพัฒนาการตามศักยภาพที่พึงจะเป็น	5
5. มีเครื่องมือการนิเทศเพื่อตรวจสอบตามเกณฑ์การนิเทศทุกครั้ง	7
6. ผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และจัดบกร่องอย่างกัลยาณมิตร	9

จากตาราง 19 พบว่า ด้านการปฏิบัติการนิเทศ มีดังนี้

1. มีการประชุมคณะกรรมการนิเทศก่อนการนิเทศทุกครั้ง
2. ดำเนินการนิเทศตามแผน ตามเกณฑ์ปราศจากอคติ และมีการยืดหยุ่น
ตามความเหมาะสม
3. เน้นย้ำเรื่องระเบียบวินัยเป็นสำคัญ
4. มีการพัฒนานักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วให้เต็มที่ และครูหาวิธีการสอนเสริมให้นักเรียนที่
เรียนรู้ช้าได้มีพัฒนาการตามศักยภาพที่พึงจะเป็น
5. มีเครื่องมือการนิเทศเพื่อตรวจสอบตามเกณฑ์การนิเทศทุกครั้ง
6. ผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และจัดบกร่องอย่างกัลยาณมิตร

3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ

โรงเรียนที่ 1

“...มีการประเมินตามสภาพจริงทุกครั้ง...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ข้อมูลการประเมินจะต้องเป็นข้อมูลที่ได้จากการประเมินจริง...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 2

“...มีค่าคะแนนสำหรับเปรียบเทียบผลประเมินและมีเป้าหมายที่เหมาะสม...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 30 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ครูสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ทุกตัวชี้วัด...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 30 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 3

“...ผู้บริหารมีการประชุมสรุปภาพรวมการประเมินทั้งโรงเรียนทุกครั้งที่มีการ

ประเมิน...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ครูทุกคนได้ทราบจุดเด่น จุดด้อยของตนเองจากผลคะแนน...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 4

“...นำผลการประเมินตลอดปีการศึกษามาวิเคราะห์จุดเด่น...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 3 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ครูมีการนำผลการประเมินไปพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 3 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 5

“...มีการแจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบผลการประเมินทุกครั้ง...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 4 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการแจ้งทุกส่วนทราบหลังจากประเมินผลทุกครั้ง...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 4 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 20 การสังเคราะห์ความถี่การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก	ความถี่
1. มีค่าคะแนนสำหรับเปรียบเทียบผลประเมินและมีเป้าหมายคะแนนเฉลี่ยที่เหมาะสม	6
2. ผู้บริหารมีการประชุมสรุปภาพรวมการประเมินทั้งโรงเรียนทุกครั้งที่มีการประเมิน	5
3. นำผลการประเมินตลอดปีการศึกษามาวิเคราะห์จุดเด่น	5
4. ครูมีการนำผลการประเมินไปพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป	10
5. มีการแจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบผลการประเมินทุกครั้ง	8

จากตาราง 20 พบว่า ด้านการประเมินผลการนิเทศ มีดังนี้

1. มีค่าคะแนนสำหรับเปรียบเทียบผลประเมินและมีเป้าหมายคะแนนเฉลี่ยที่เหมาะสม
2. ผู้บริหารมีการประชุมสรุปภาพรวมการประเมินทั้งโรงเรียนทุกครั้งที่มีการประเมิน
3. นำผลการประเมินตลอดปีการศึกษามาวิเคราะห์จุดเด่น
4. ครูมีการนำผลการประเมินไปพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป
5. แจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบผลการประเมินทุกครั้ง

4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

โรงเรียนที่ 1

“...บรรรจุการนิเทศเป็นโครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปี...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดอันดับและมอบรางวัลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 2

“...ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 30 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการมอบรางวัลเป็นสายชั้น...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 30 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 3

“...ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการทำสื่อประชาสัมพันธ์ผลการนิเทศ...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 4

“...ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของครูอย่างใส่ใจ...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 3 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ครูได้รับการชมเชยผ่านสื่อต่าง ๆ ...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 3 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 5

“...ตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการประเมินการคงสภาพ...”

(ผู้บริหาร, วันที่ 4 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่การแข่งขันระดับต่าง ๆ ...”

(ครูวิชาการ, วันที่ 4 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 21 การสังเคราะห์ความถี่การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก	ความถี่
1. บรรจุนิเทศเป็นโครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปี	8
2. มีการจัดอันดับและมอบรางวัลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง	10
3. ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ	6
4. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	10
5. มีการทำสื่อประชาสัมพันธ์ผลการนิเทศ	8
6. ตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการประเมินการคงสภาพ	7
7. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่การแข่งขันระดับต่าง ๆ	6

จากตาราง 21 พบว่า ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ มีดังนี้

1. บรรจุนิเทศเป็นโครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปี
2. มีการจัดอันดับและมอบรางวัลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง
3. ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ
4. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
5. มีการทำสื่อประชาสัมพันธ์ผลการนิเทศ
6. ตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการประเมินการคงสภาพ
7. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่การแข่งขันระดับต่าง ๆ

ผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ครูวิชาการ เกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก มาสังเคราะห์เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาประกอบการยกร่างรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปรากฏดังตาราง 22-25

ตาราง 22 ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการวางแผนการนิเทศ

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best practices	แนวปฏิบัติ
<u>ด้านการวางแผนการนิเทศ</u> 1. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. เตรียมการวางแผนการนิเทศ จากการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย 3. มีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม 4. มีการปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ 5. มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 6. มีการกำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง 7. มีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุง ทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินการ	<u>ด้านการวางแผนการนิเทศ</u> 1. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนเตรียมการนิเทศอย่างเป็นระบบ 2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศก์ทุกปีการศึกษา 3. มีการตรวจสอบและประเมินแผนการนิเทศก่อนนิเทศทุกครั้ง 4. มีการวิเคราะห์วิจัยนักเรียนทุกปีการศึกษา 5. คณะกรรมการนิเทศก์ต้องสามารถปรับแผนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม 6. มีการประสานบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเพื่อรับทราบแนวทางการนิเทศทุกครั้ง	<u>ด้านการวางแผนการนิเทศ</u> 1. วิเคราะห์ วิจัย สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร ,นักเรียน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. เตรียมการวางแผนการนิเทศ และแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศก์ทุกปีการศึกษา จากการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายเพื่อรับทราบแนวทางการนิเทศทุกครั้ง 3. จัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน แบบมีส่วนร่วม 4. ปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ และคณะกรรมการนิเทศก์สามารถปรับแผนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม 5. ประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 6. กำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง 7. ตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ

จากตาราง 22 พบว่า ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนการนิเทศ มีดังนี้

1. มีการวิเคราะห์ วิจัย สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร นักเรียน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เตรียมการวางแผนการนิเทศและแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศทุกปีการศึกษา จากการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายเพื่อรับทราบแนวทางการนิเทศทุกครั้ง
3. มีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม
4. มีการปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ และคณะกรรมการนิเทศก็สามารถปรับแผนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม
5. มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. มีการกำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง
7. มีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ

ตาราง 23 ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

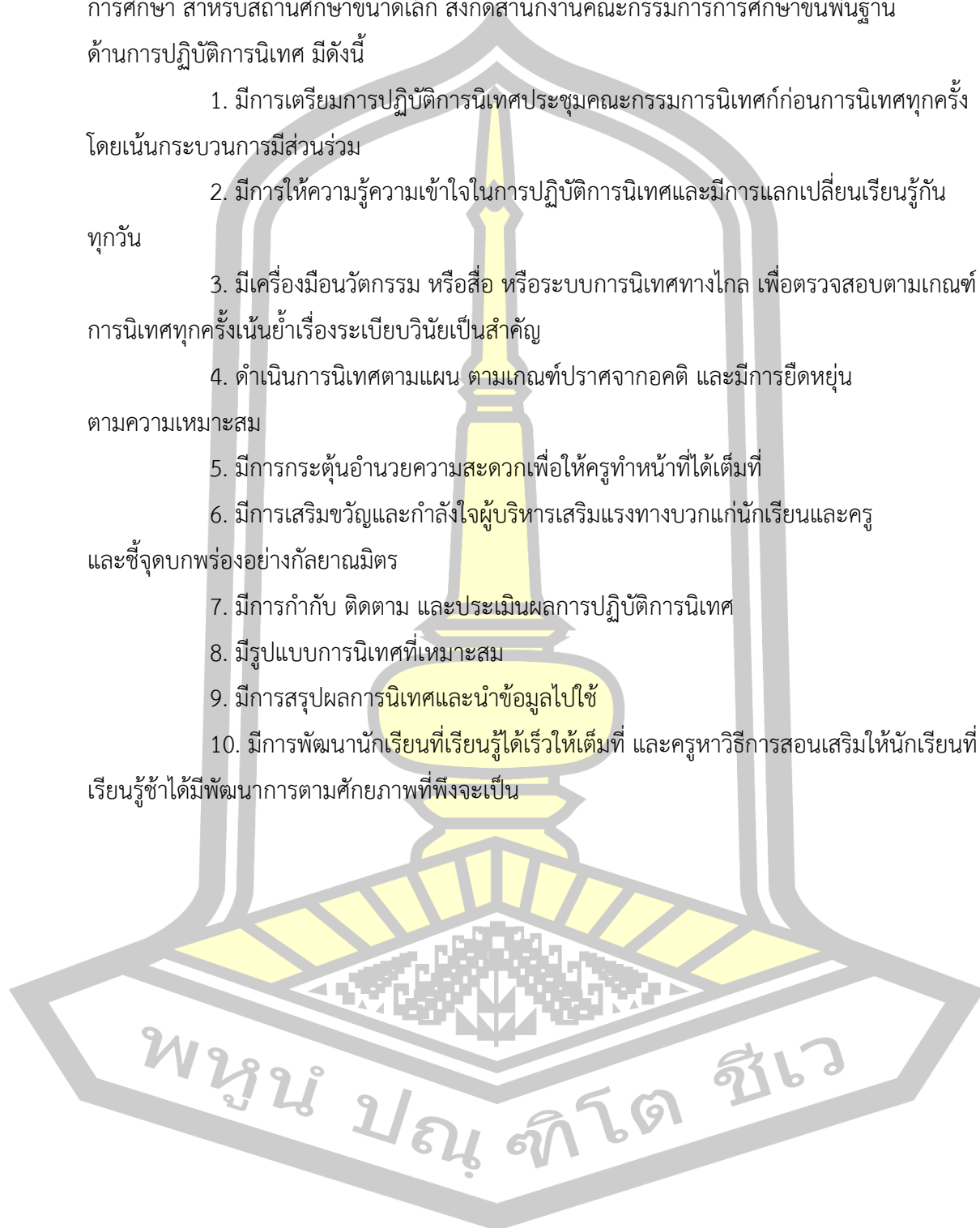
องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best practices	แนวปฏิบัติ
ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	ด้านการปฏิบัติการนิเทศ
1. มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม	1. มีการประชุมคณะกรรมการนิเทศก่อนการนิเทศทุกครั้ง	1. เตรียมการปฏิบัติการนิเทศประชุมคณะกรรมการนิเทศก่อนการนิเทศทุกครั้งโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม
2. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ	2. ดำเนินการนิเทศตามแผนตามเกณฑ์ปราศจากอคติ และมีการยืดหยุ่นตามความเหมาะสม	2. ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทุกวัน
3. มีการสร้างเครื่องมือนวัตกรรมเพื่อดำเนินการนิเทศและมีระบบการนิเทศทางไกล	3. เน้นย้ำเรื่องระเบียบวินัยเป็นสำคัญ	

ตาราง 23 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best practices	แนวปฏิบัติ
4. มีระบบการนิเทศทางไกล 5. มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้ 6. มีการกระตุ้นอำนวยความสะดวก 7. มีการทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน 8. มีการเสริมขวัญและกำลังใจ 9. มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ 10. มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ 11. มีการผลิตสื่อการนิเทศ 12. มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม 13. มีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้	4. มีการพัฒนานักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วให้เต็มที่ และครูหาวิธีการสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนรู้ช้าได้มีพัฒนาการตามศักยภาพ 5. มีเครื่องมือการนิเทศเพื่อตรวจสอบตามเกณฑ์การนิเทศทุกครั้ง 6. ผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และชี้จุดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร	3. มีเครื่องมือนวัตกรรม หรือสื่อหรือระบบการนิเทศทางไกลเพื่อตรวจสอบตามเกณฑ์การนิเทศทุกครั้งเน้นย้ำเรื่องระเบียบวินัยเป็นสำคัญ 4. ดำเนินการนิเทศตามแผนตามเกณฑ์ปราศจากอคติ และมีการยืดหยุ่นตามความเหมาะสม 5. กระตุ้นอำนวยความสะดวกเพื่อให้ครูทำหน้าที่ได้เต็มที่ 6. เสริมขวัญและกำลังใจผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และชี้จุดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร 7. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ 8. มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม 9. มีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้ 10. พัฒนานักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วให้เต็มที่ และครูหาวิธีการสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนรู้ช้าได้มีพัฒนาการตามศักยภาพที่พึงจะเป็น

จากตาราง 23 พบว่า ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการปฏิบัติการนิเทศ มีดังนี้

1. มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศประชุมคณะกรรมการนิเทศก่อนการนิเทศทุกครั้ง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม
2. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทุกวัน
3. มีเครื่องมือนวัตกรรม หรือสื่อ หรือระบบการนิเทศทางไกล เพื่อตรวจสอบตามเกณฑ์การนิเทศทุกครั้งเน้นย้ำเรื่องระเบียบวินัยเป็นสำคัญ
4. ดำเนินการนิเทศตามแผน ตามเกณฑ์ปราศจากอคติ และมีการยืดหยุ่นตามความเหมาะสม
5. มีการกระตุ้นอำนวยความสะดวกเพื่อให้ครูทำหน้าที่ได้เต็มที่
6. มีการเสริมขวัญและกำลังใจผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และจัดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร
7. มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ
8. มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม
9. มีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้
10. มีการพัฒนานักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วให้เต็มที่ และครูหาวิธีการสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนรู้ช้าได้มีพัฒนาการตามศักยภาพที่พึงจะเป็น

ตาราง 24 ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการประเมินผลการนิเทศ

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best practices	แนวปฏิบัติ
<u>ด้านการประเมินผลการนิเทศ</u>	<u>ด้านการประเมินผลนิเทศ</u>	<u>ด้านการประเมินผลการนิเทศ</u>
1. มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่ สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน ของหน่วยงาน	1. มีค่าคะแนนสำหรับ เปรียบเทียบผลประเมินและ มีเป้าหมายคะแนนเฉลี่ยที่ เหมาะสม	1. วางแผน หลักเกณฑ์ ค่าคะแนน สำหรับเปรียบเทียบผลประเมิน และมีเป้าหมายคะแนนเฉลี่ยที่ เหมาะสม หรือเครื่องมือการ ประเมินที่สอดคล้องกับการ ปฏิบัติงานของหน่วยงาน
2. มีประชุม ชี้แจง ทำความ เข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง หลักเกณฑ์ ในการประเมิน และรายงานผลการนิเทศ ภายใน	2. ผู้บริหารมีการประชุมสรุป ภาพรวมการประเมินทั้ง โรงเรียนทุกครั้งที่มีการ ประเมิน	2. ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ใน การประเมินและรายงานผลการ นิเทศภายใน
3. มีเทคนิค วิธีการประเมินที่ เหมาะสม ตามขั้นตอน	3. นำผลการประเมินตลอดปี การศึกษามาวิเคราะห์จุดเด่น	3. มีเทคนิค วิธีการประเมินที่ เหมาะสม ตามขั้นตอน
4. มีระยะเวลาการประเมินที่ เหมาะสม	4. ครูมีการนำผลการ ประเมินไปพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป	4. มีระยะเวลาการประเมินที่ เหมาะสม
5. มีการประเมินผลงานตาม สภาพจริง และผู้นิเทศ,ผู้รับ การนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วม ในการประเมิน	5. แจ้งผู้ปกครองนักเรียน ทราบผลการประเมินทุกครั้ง	5. ประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้นิเทศ,ผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมิน
6. มีการประเมินผลงาน ภาพรวมของการนิเทศภายใน		และนำผลการประเมินตลอดปี การศึกษามาวิเคราะห์จุดเด่น

ตาราง 24 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best practices	แนวปฏิบัติ
7. มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน 8. มีการเสนอปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข 9. สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน		6. ผู้บริหารมีการประชุมสรุปภาพรวมการประเมินทั้งโรงเรียน ทุกครั้งที่มีการประเมิน และแจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบผลการประเมินทุกครั้ง 7. นำผลการประเมินไปพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป 8. เสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข 9. สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน

จากตาราง 24 พบว่า ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินผลการนิเทศ มีดังนี้

1. มีการวางแผน หลักเกณฑ์ ค่าคะแนนสำหรับเปรียบเทียบผลประเมินและมีเป้าหมายคะแนนเฉลี่ยที่เหมาะสม หรือเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
2. มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน
3. มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน
4. มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม
5. มีการประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้นิเทศ, ผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมินและนำผลการประเมินตลอดปีการศึกษามาวิเคราะห์จุดเด่น
6. ผู้บริหารมีการประชุมสรุปภาพรวมการประเมินทั้งโรงเรียนทุกครั้งที่มีการประเมิน และแจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบผลการประเมินทุกครั้ง
7. มีการนำผลการประเมินไปพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป
8. มีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

9. สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน

ตาราง 25 ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best practices	แนวปฏิบัติ
<u>ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ</u> 1. การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร 2. ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ 3. ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ 4. ทุกคนมีส่วนร่วม ในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร 5. สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 6. พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม 7. จัดสภาพแวดล้อม บริบทเอื้อต่อการทำงาน	<u>ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ</u> 1. บรรจุการนิเทศเป็นโครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปี 2. มีการจัดอันดับและมอบรางวัลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง 3. ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ 4. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 5. มีการทำสื่อประชาสัมพันธ์ผลการนิเทศ 6. ตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการประเมินการคงสภาพ 7. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การแข่งขันระดับต่าง ๆ	<u>ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ</u> 1. บรรจุการนิเทศเป็นโครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปี และมอบหมายผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร 2. ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ 3. มีการจัดอันดับและมอบรางวัลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ มีการทำสื่อประชาสัมพันธ์ผลการนิเทศเพื่อให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ 4. ทุกคนมีส่วนร่วม ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กรและรับรู้ในเรื่องความดีความชอบเป็นธรรม 5. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อสร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 6. ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีอย่างเป็นธรรม

ตาราง 25 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	การศึกษา Best practices	แนวปฏิบัติ
<p>8. มีการสำรวจความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะ แก้ไข</p> <p>9. ผู้บริหารติดตาม กระตุ้น และอำนวยความสะดวกใน การปฏิบัติงาน</p>		<p>7. จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงานและมีการ ตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการ ประเมินการคงสภาพ</p> <p>8. สำรวจความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแก้ไข</p> <p>9. ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและ อำนวยความสะดวกในการ ปฏิบัติงาน</p> <p>10. พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่การแข่งขันระดับต่าง ๆ</p>

จากตาราง 25 พบว่า ผลการสังเคราะห์แนวปฏิบัติกรณีศึกษาภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ มีดังนี้

1. บรรจุการนิเทศเป็นโครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปี และมอบหมาย
ผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร
2. ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ
3. มีการจัดอันดับและมอบรางวัลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง ยกย่องชมเชย
เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ มีการทำสื่อประชาสัมพันธ์ผลการนิเทศเพื่อให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ
4. ทุกคนมีส่วนร่วม ในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กรและรับรู้ในเรื่อง
ความดีความชอบเป็นธรรมดา
5. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อสร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้า
ในหน้าที่การงาน
6. ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีอย่างเป็นธรรมดา
7. จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงานและมีการตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการ
ประเมินการคงสภาพ

8. มีการสำรวจความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแก้ไข
9. ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
10. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งการแข่งขันระดับต่าง ๆ

ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 การยกร่างรูปแบบและเอกสารประกอบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2 (2.1) มายกร่างการยกร่างรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กตามแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2546), ชีระ รุญเจริญ (2550) และ Brown และ Moberg (1980) ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

(ร่าง)

การยกร่างรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์

1. หลักการแนวคิด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ถึง มาตรา 30 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬาภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องดำเนินการ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง แบบบูรณาการ และส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ หลักสูตรการศึกษาในระดับต่าง ๆ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชนองค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์นั้น ต้องอาศัยกระบวนการอย่างน้อย 3 กระบวนการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศ การศึกษาโดยจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องสอดคล้องและควบคู่กันไป โดยเฉพาะการนิเทศ การสอนของครูให้มีการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ การนิเทศมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ในบางครั้งแม้ครูจะได้ใช้ความสามารถในการจัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้แล้วก็ตาม อาจจะมีบางสิ่งบางอย่างขาดตกบกพร่อง ทำให้การสอนขาดความสมบูรณ์ดังนั้น หากมีบุคคลอื่นได้ชี้แนะ แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ก็ย่อมเกิดผลดี การนิเทศจึงเปรียบเหมือนกระจกเงาที่คอยส่องให้เห็นภาพการสอนของครูและเป็นกระบวนการที่เสริมสร้าง การสอนของครูให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนในการพัฒนาการศึกษา การสร้างสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและยังเป็นการสร้างความตระหนักให้กับครูถึงปัญหา เกี่ยวกับการจัดการประสบการณ์เรียนรู้ให้สามารถแก้ไขปัญหาได้และสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูผู้สอน อีกด้วย นอกจากนี้ ยังมุ่งให้เกิดความร่วมมือและประสานงานกันเป็นอย่างดีภายใต้ระบบ การบริหารงานของโรงเรียน เพื่อควบคุมมาตรฐานและพัฒนางานด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพ การนิเทศการศึกษาเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการสนับสนุนการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของครูและผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะครูและผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนให้ บรรลุเป้าหมายได้ดังนั้นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้เกิดการขับเคลื่อนการจัดการเรียน การสอนให้บรรลุเป้าหมายได้คือครูและผู้บริหารโรงเรียนเพราะต้องเป็นทั้งผู้นำและเป็นทั้งผู้ประสาน ความร่วมมือจากทุกฝ่าย นั่นก็คือชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพ

สถาบันศาสนาสถานประกอบการสถาบันอื่น ๆ ร่วมกันจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมวิชาการ, 2543)

การนิเทศการศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพให้กับโรงเรียน และสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอนหลักในระบบโรงเรียนสำหรับความหมายของการนิเทศการศึกษาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนจุดเน้นที่แตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับยุคสมัยการปรับเปลี่ยนแต่ละยุคนั้นมีจุดมุ่งหมายที่ตรงกันนั่นก็คือต้องการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสอนของครูให้มีคุณภาพมากขึ้นโดยอาศัยการนิเทศการศึกษาที่เป็นกระบวนการช่วยเหลือครู จึงทำให้ครูผู้สอนเป็นครูผู้มีความรู้และมีประสิทธิภาพซึ่งมีงานวิจัยจำนวนมากที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่สามารถชี้ให้เห็นว่าครูผู้สอนมีการปรับปรุงการสอนอยู่เสมออันมีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (สุทธนู ศรีไสย์, 2549)

ความต้องการ การนิเทศของโรงเรียนต้องอาศัยกระบวนการและเทคนิคของการนิเทศเข้ามาให้ความช่วยเหลือในการแนะนำและปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมคุณภาพด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยอาศัยข้อมูลจากการนิเทศในการจำแนกประสิทธิภาพของครู เพื่อช่วยเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในบางกรณี เนื่องจากการนิเทศสามารถกระตุ้น ความคิดให้เกิดกับครู ดังนั้นโรงเรียนจึงมีความต้องการได้รับการนิเทศเพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรในโรงเรียน ทั้งด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและความก้าวหน้าทางวิชาการ และการนิเทศจะก่อให้เกิดความรู้สึกที่เป็นกันเอง นั่นก็หมายถึง ความรู้สึกที่ปลอดภัยในการทำงานเกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ให้บรรลุเป้าหมาย ด้วยความรักและความภูมิใจในอาชีพครู (ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ, 2542)

การพัฒนา รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา สอนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 โดยสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพสูงขึ้น และผลักดันให้โรงเรียนขนาดเล็ก มีรูปแบบนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อให้มีรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิธีดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการวางแผนการนิเทศ แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 วิเคราะห์ วิจัย สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร นักเรียน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 เตรียมการวางแผนการนิเทศและแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศทุกปีการศึกษา จากการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายเพื่อรับทราบแนวทางการนิเทศทุกครั้ง

1.3 จัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม

1.4 ปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผน อย่างเป็นระบบ และคณะกรรมการนิเทศสามารถปรับแผนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม

1.5 ประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.6 กำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง

1.7 ตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง

ดำเนินการ

2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 เตรียมการปฏิบัติการนิเทศประชุมคณะกรรมการนิเทศก่อนการนิเทศทุกครั้ง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม

2.2 ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ทุกวัน

2.3 มีเครื่องมือนวัตกรรม หรือสื่อ หรือระบบการนิเทศทางไกล เพื่อตรวจสอบตาม เกณฑ์การนิเทศทุกครั้งเน้นย้ำเรื่องระเบียบวินัยเป็นสำคัญ

2.4 ดำเนินการนิเทศตามแผน ตามเกณฑ์ปราศจากอคติ และมีการยืดหยุ่น ตามความเหมาะสม

2.5 กระตุ้นอำนวยความสะดวกเพื่อให้ครูทำหน้าที่ได้เต็มที่

- 2.6 เสริมขวัญและกำลังใจผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และชี้จุดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร
- 2.7 กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ
- 2.8 มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม
- 2.9 สรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้
- 2.10 พัฒนานักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วให้เต็มที่ และครูหาวิธีการสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนรู้ช้าได้มีพัฒนาการตามศักยภาพที่พึงจะเป็น
3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย
- 3.1 วางแนว หลักเกณฑ์ ค่าคะแนนสำหรับเปรียบเทียบผลประเมินและมีเป้าหมายคะแนนเฉลี่ยที่เหมาะสม หรือเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
- 3.2 ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน
- 3.3 มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน
- 3.4 มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม
- 3.5 ประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมินและนำผลการประเมินตลอดปีการศึกษามาวิเคราะห์จุดเด่น
- 3.6 ผู้บริหารมีการประชุมสรุปภาพรวมการประเมินทั้งโรงเรียนทุกครั้งที่มีการประเมิน และแจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบผลการประเมินทุกครั้ง
- 3.7 นำผลการประเมินไปพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป
- 3.8 เสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
- 3.9 สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ แนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย
- 4.1 บรรจุการนิเทศเป็นโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี และมอบหมายผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร
- 4.2 ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ
- 4.3 จัดอันดับและมอบรางวัลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง ยกย่องชมเชยเมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ มีการทำสื่อประชาสัมพันธ์ผลการนิเทศเพื่อให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ
- 4.4 ทุกคนมีส่วนร่วม ในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร และรับรู้ในเรื่องความดีความชอบเป็นธรรม

- 4.5 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อสร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
- 4.6 ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีอย่างเป็นธรรม
- 4.7 จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงานและมีการตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการประเมินการคงสภาพ
- 4.8 สํารวจความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแก้ไข
- 4.9 ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
- 4.10 พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่การแข่งขันระดับต่าง ๆ

สวนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้

ผู้วิจัยใช้หลักการแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ในการบริหารการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดการบริหารตามแนวทางของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ของ ฮิโตชิ คูเมะ (2540), ปรีทรธน์ พันธบุรุษย์ (2545), สมาน อัครภูมิ (2541), สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561), Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) เพื่อให้สถานศึกษานำรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล พิจารณาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพการบริหารจัดการด้วยค่าดัชนี PNI_{modified} จัดลำดับความสำคัญได้ดังนี้ กำหนดเป้าหมาย นโยบายการจัดการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง และจะต้องการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาอะไรบ้าง การวางแผนตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการจัดทำ และการดำเนินงานจัดทำและปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปี การวางแผนเป็นการกำหนดทิศทางการทำงานในอนาคตซึ่งจะต้องมีการกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปี เป้าหมาย นโยบายการจัดการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศ มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียน วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินจุดแข็งจุดอ่อนของโรงเรียน กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโรงเรียน

จึงควรมีการวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งจะครอบคลุมการวางแผนการบริหารโรงเรียน และนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปเป็นประเด็นด้านการวางแผนเพื่อนำไปสร้างรูปแบบ ดังนี้

1.1 การวางแผนกลยุทธ์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องอาศัยการวางแผนกลยุทธ์ เนื่องด้วยการวางแผนกลยุทธ์จะมุ่งเน้นการคาดคะเนสภาพการณ์ในอนาคต และหากกลยุทธ์กำกับการทำงานขององค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก การวางแผนกลยุทธ์มีขั้นตอน ดังนี้

1) การวิเคราะห์สภาพโรงเรียน ครูและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เพื่อที่จะทำให้รู้ว่าโรงเรียนมีจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) อะไรบ้าง

2) การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และเป้าหมาย (Goal)

3) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategies) ของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย กลยุทธ์ระดับองค์กร กลยุทธ์ระดับแผนงานและกลยุทธ์ระดับโครงการ

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี จากการวางแผนกลยุทธ์ โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำ ในการจัดทำแผนต้องนำกลยุทธ์ระดับองค์กร ระดับแผนงาน และระดับโครงการ มากำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรม โดยการเขียนโครงการเชิงเหตุผลสัมพันธ์ (Logical Framework) ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายระดับแผนงาน (Program Goal) วัตถุประสงค์ระดับโครงการ (Project Purpose) ผลผลิต (Outputs) ทรัพยากรและกิจกรรม (Input and Activities) ตัวชี้วัดแสดงเวลา ปริมาณ คุณภาพ สถานที่แหล่งข้อมูลการอ้างอิง ฐานคติที่สำคัญในแผนปฏิบัติการ จะกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานและงบประมาณของทุกโครงการ มีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (DO-D) การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผนแผนงาน หรือโครงการของแต่ละคนตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ บุคลากรในหน่วยงานต่างปฏิบัติภารกิจตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้วในงานของตนที่รับผิดชอบ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปจัดการดำเนินการตามแผนที่ได้รับมอบหมาย ตามแนวทาง โดยมีการประชุมหารือเพื่อมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนงาน ตามตัวบ่งชี้ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการบริหารการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้ง

การกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ และคอยกำกับดูแลการดำเนินงานเรื่องไหน ขั้นตอนใดยังล่าช้า หรือทำไม่ถูกต้อง ก็สามารถช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานได้ทันที

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) การตรวจสอบและประเมินผล เป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการปฏิบัติเพื่อให้ทราบว่า การดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน การตรวจสอบและประเมินผลเป็นการหาข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางาน กิจกรรมนี้จึงถือเป็นพื้นฐานของการพัฒนางาน ถ้าทำงานโดยไม่มุ่งหวังที่จะทำให้ดีขึ้นต่อไปก็คงไม่ต้องตรวจสอบและประเมินผลให้เสียเวลา จึงต้องใช้ผลจากการตรวจสอบและประเมินผลเป็นข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานต่อ ๆ ไป ซึ่งในการดำเนินงานในการตรวจสอบและประเมินผลมีกิจกรรมที่ควรปฏิบัติมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การระบุสภาพความสำเร็จของงานในช่วงเวลาที่จะตรวจสอบ โดยปกติแล้วในการปฏิบัติงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า จะมีข้อมูลที่บอกให้เราทราบว่างานนั้นมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายอะไรบ้าง มากน้อยแค่ไหน ภายในระยะเวลาตามแผนที่วางไว้ ในการระบุความสำเร็จของงานในขั้นตอนนี้ก็ต้องดูช่วงเวลาที่ทำการตรวจสอบ

2. การตรวจสอบวัดผลการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบวัดผลการปฏิบัติงานจริง ๆ ณ วันที่ทำการตรวจสอบว่าสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ในการตรวจสอบวัดก็อาศัยเครื่องมือและวิธีการในการตรวจวัดที่แตกต่างกัน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และการทดสอบเป็นลายลักษณ์อักษร การดูผลการปฏิบัติงานจริง เป็นต้น

3. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบ เพื่อตีค่าการดำเนินงานว่าดี มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยการเปรียบเทียบผลจากการวัด (Measurement) กับเกณฑ์ (Criteria) ก็คือหลักการประเมิน (Evaluation) โดยทั่วไปการประเมินกรณีนี้อาจกล่าวได้ว่า สภาพความสำเร็จของงานถือเป็นเกณฑ์ ผลการดำเนินงานถือเป็นการวัด ดังนั้น เมื่อจะทำการประเมินเรื่องใดก็ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งสองอย่างไม่ครบถ้วนก็ไม่สามารถจะประเมินได้

4. ข้อเสนอแนะ เป็นการเสนอข้อคิดเห็นของผู้ตรวจสอบและประเมินจากผลการประเมินในข้อ 3 เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปรับปรุงแก้ไข ทำให้การดำเนินงานในเรื่องนั้นเป็นผลดี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวคือ ถ้าผลการประเมินว่าดี มีความเหมาะสมอยู่แล้ว ก็อาจจะยกย่องชมเชย หรือให้กำลังใจผู้ปฏิบัติหรือปรับเป้าหมายการดำเนินงานให้สูงขึ้น ใ้ยากขึ้น ถ้าผลการประเมินยังไม่ดี ยังไม่เหมาะสม ก็อาจจะเสนอแนะให้ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน เพิ่มคน เพิ่มอุปกรณ์ หรือแนะนำ

วิธีการปฏิบัติที่คิดว่าเหมาะสม ซึ่งข้อมูลจากการชี้แนะของผู้ประเมินจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพัฒนางานต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบและประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ถ้าผลการประเมินพบว่างานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็จะต้องเร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จ แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ให้การดำเนินงานต่อไปก็จะได้ปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้นจะได้เป็นการท้าทายผู้ปฏิบัติ จึงเห็นได้ว่าการปรับปรุงการปฏิบัติงานสามารถทำได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะงานที่ทำมาแล้วจะสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ ผลจากการปฏิบัติในลักษณะนี้ก็จะเกิดผลดีต่อสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดีที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา

การบริหารตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (DO) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผนการลงมือปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวหากนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและผู้เรียนให้มีคุณภาพ

สวนที่ 4 การประเมินผล

การประเมินการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการตรวจสอบกิจกรรมการนิเทศ ว่าสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการนิเทศมากน้อยเพียงใด โดยมีการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ

ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ เป็นการประเมินความพร้อมก่อนการดำเนินงานของผู้บริหารหรือคณะกรรมการการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในเรื่องต่อไปนี้

- 1.1 ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงของกิจกรรมมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด
- 1.2 ตรวจสอบเครื่องมือ สื่อ คน และเวลา
- 1.3 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ

1.4 การสร้างเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ เป็นการประเมินขณะปฏิบัติงานตามแผนการนิเทศ ภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดในแผนการประเมิน ให้ครอบคลุม สาระสำคัญ ต่อไปนี้

2.1 เรื่องที่ประเมิน

2.1.1 วัตถุประสงค์

2.1.2 เป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2.2 วิธีการประเมิน

2.3 เครื่องมือประเมิน

2.4 ระยะเวลาดำเนินการ

2.5 ผลการประเมิน

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ เป็นการประเมินผลสำเร็จของการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งประเมินได้จากสาระสำคัญ ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามเกณฑ์ ดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

3.1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิด คำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3.1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนด

3.1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้

3.1.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้

3.1.5 ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีการนำไปใช้และเผยแพร่

3.1.6 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

3.1.7 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อ ในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ

3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

3.2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด เป็นแบบอย่างได้

3.2.2 ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย

3.3.3 ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

3.3.4 ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษา

ส่วนที่ 5 เจ็อนไขความสำเร็จ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านคุณภาพ การศึกษา ควรมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำทางวิชาการและ นวัตกรรมการเรียนรู้

2. ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและทักษะการปฏิบัติงาน ตามภารกิจ รวมทั้งทักษะการทำงานเป็นทีม

3. คณะกรรมการสถานศึกษา ต้องได้รับการอบรมพัฒนาในด้านการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ที่กำหนด มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4. โรงเรียนกำหนดเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ การพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา และมีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่สามารถวัดได้จริง

5. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา โดยยึดตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานที่ 1 ของผู้เรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ตอนที่ 2 การตรวจสอบ ยืนยัน และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปดำเนินการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

การจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2563 เวลา 09.00 น. – 12.00 น. ณ ห้องประชุมของโรงแรมสวนปารีสอร์ท อำเภอเมืองสุรินทร์

จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง สามารถสรุปผลสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ปราบกฏตั้งตาราง 26

ตาราง 26 บทสรุปรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ด้วยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์		
หลักการแนวคิด	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	คงไว้
วัตถุประสงค์	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	คงไว้
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ		
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ		
1.1 มีการวิเคราะห์ วิจัย สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร นักเรียน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	1.1 วิเคราะห์ วิจัย สภาพ ปัญหา ความต้องการ จาก บุคลากร นักเรียน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
1.2 เตรียมการวางแผนการนิเทศ และแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศก์ ทุกปีการศึกษา จากการมีส่วนร่วม ทุกฝ่ายเพื่อรับทราบแนวทางการ นิเทศทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก	ตัดออก
1.3 มีการจัดทำแผน โครงการ นิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการ มีส่วนร่วม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอคงไว้ และ ให้เป็นข้อ 1.2	1.2 จัดทำแผน โครงการ นิเทศภายใน โดยเน้น กระบวนการมีส่วนร่วม

ตาราง 26 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
1.4 มีการปฏิบัติการตามแผน หรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่ง ร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ และคณะกรรมการนิเทศก์สามารถ ปรับแผนตามสถานการณ์ให้ เหมาะสม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด “และคณะกรรมการนิเทศ” ออก และให้เป็นข้อ 1.3	1.3 ปฏิบัติการตามแผนหรือ ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็น ระบบ สามารถปรับแผนตาม สถานการณ์ให้เหมาะสม
1.5 มีการประสานบุคลากรและ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เปลี่ยน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็น องค์กรที่เกี่ยวข้อง และ ให้เป็นข้อ 1.4	1.4 ประสานบุคลากรและ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง
1.7 มีการตรวจสอบผลการวาง แผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดและ ปรับข้อความ และให้เป็นข้อ 1.6	1.6 ตรวจสอบผลการวาง แผนการนิเทศและปรับปรุง ให้เหมาะสม
2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ		
2.1 มีการเตรียมการปฏิบัติการ นิเทศประชุมคณะกรรมการนิเทศ ก่อนการนิเทศทุกครั้งโดยเน้น กระบวนการมีส่วนร่วม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	2.1 เตรียมการปฏิบัติการ นิเทศประชุมคณะกรรมการ นิเทศก่อนการนิเทศทุกครั้ง โดยเน้นกระบวนการมีส่วน ร่วม
2.2 มีการให้ความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติการนิเทศและมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทุกวัน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก	ตัดออก

ตาราง 26 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
2.3 มีเครื่องมือนวัตกรรม หรือ สื่อ หรือระบบการนิเทศทางไกล เพื่อตรวจสอบตามเกณฑ์การนิเทศ ทุกครั้งเน้นย้ำเรื่องระเบียบวินัย เป็นสำคัญ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด ข้อความ “เน้นย้ำเรื่อง ระเบียบวินัยเป็นสำคัญ” และ ให้เป็นข้อ 2.2	2.2 มีเครื่องมือนวัตกรรม หรือสื่อ หรือระบบการนิเทศ ทางไกล เพื่อตรวจสอบตาม เกณฑ์การนิเทศทุกครั้ง
2.4 ดำเนินการนิเทศตามแผน ตามเกณฑ์ปราศจากอคติ และมี การยืดหยุ่นตามความเหมาะสม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด ข้อความ “และมีการยืดหยุ่น ตามความเหมาะสม” และให้ เป็นข้อ 2.3	2.3 ดำเนินการนิเทศตาม แผน ตามเกณฑ์ปราศจาก อคติ
2.5 มีการกระตุ้นอำนาจความ สะดวกเพื่อให้ครูทำหน้าที่ได้เต็มที่	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และให้เป็นข้อ 2.5	2.5 กระตุ้นอำนาจความ สะดวกเพื่อให้ครูทำหน้าที่ได้ เต็มที่
2.6 มีการเสริมขวัญและกำลังใจ ผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่ นักเรียนและครู และชี้จุดบกพร่อง อย่างกัลยาณมิตร	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และให้เป็นข้อ 2.7	2.7 เสริมขวัญและกำลังใจ ผู้บริหารเสริมแรงทางบวก แก่นักเรียนและครู และชี้ จุดบกพร่องอย่าง กัลยาณมิตร
2.7 มีการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับ ข้อ 2.8 และปรับข้อความ และให้เป็นข้อ 2.4	2.4 กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลตามรูปแบบการ นิเทศที่เหมาะสม
2.8 มีรูปแบบการนิเทศที่ เหมาะสม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับ ข้อ 2.7 (2.4) และปรับ ข้อความ	
2.9 มีการสรุปผลการนิเทศและ นำข้อมูลไปใช้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และให้เป็นข้อ 2.8	2.8 มีการสรุปผลการนิเทศ และนำข้อมูลไปใช้

ตาราง 26 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
2.10 มีการพัฒนานักเรียนที่เรียนรู้ ได้เร็วให้เต็มที่ และครูหาวิธีการ สอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนรู้ช้าได้มี พัฒนาการตามศักยภาพที่พึงจะเป็น	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัด ข้อความ และให้เป็นข้อ 2.6	2.6 พัฒนานักเรียนให้เรียนรู้ ได้อย่างเต็มที่
3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ		
3.1 มีการวางแผน หลักเกณฑ์ ค่า คะแนนสำหรับเปรียบเทียบผล ประเมินและมีเป้าหมายคะแนน เฉลี่ยที่เหมาะสม หรือเครื่องมือการ ประเมินที่สอดคล้องกับการ ปฏิบัติงานของหน่วยงาน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับและ ตัดข้อความบางส่วน	3.1 วางแผน หลักเกณฑ์ และ เครื่องมือการประเมินที่ สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน ของหน่วยงาน
3.2 มีประชุม ชี้แจง ทำความ เข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและรายงานผลการ นิเทศภายใน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	3.2 ประชุม ชี้แจง ทำความ เข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง หลักเกณฑ์ ในการประเมิน และรายงานผลการนิเทศ ภายใน
3.3 มีเทคนิค วิธีการประเมินที่ เหมาะสม ตามขั้นตอน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ร่วมกับ ข้อ 3.4	3.3 มีเทคนิค วิธีการประเมิน ที่เหมาะสม ตามขั้นตอน และ
3.4 มีระยะเวลาการประเมินที่ เหมาะสม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ร่วมกับ ข้อ 3.3	มีระยะเวลาที่เหมาะสม
3.5 มีการประเมินผลงานตาม สภาพจริง และผู้นิเทศ, ผู้รับการ นิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการ ประเมินและนำผลการประเมิน ตลอดปีการศึกษามาวิเคราะห์ จุดเด่น	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับ ข้อความ และให้เป็นข้อ 3.4	3.4 ประเมินผลงานตาม สภาพจริง และผู้เกี่ยวข้อง นำ ข้อมูลตลอดปีการศึกษามา วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย

ตาราง 26 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
3.6 ผู้บริหารมีการประชุมสรุป ภาพรวมการประเมินทั้งโรงเรียน ทุกครั้งที่มีการประเมิน และแจ้ง ผู้ปกครองนักเรียนทราบผลการ ประเมินทุกครั้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และให้เป็นข้อ 3.5	3.5 ผู้บริหารประชุมสรุป ภาพรวมการประเมินทั้ง โรงเรียนทุกครั้งที่มีการ ประเมิน และแจ้งผู้ปกครอง นักเรียนทราบผลการ ประเมินทุกครั้ง
3.7 มีการนำผลการประเมินไป พัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบ ต่อไป	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และให้เป็นข้อ 3.6	3.6 นำผลการประเมินไป พัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นใน รอบต่อไป
3.8 มีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวทางหลักเกณฑ์ ในการ ประเมินและรายงานผลการนิเทศ ภายใน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก	ตัดออก
3.9 สรุปผลและจัดทำรายงาน การประเมินผลการนิเทศภายใน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และให้เป็นข้อ 3.7	3.7 สรุปผลและจัดทำ รายงานการประเมินผลการ นิเทศภายใน
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศ		
4.1 บรรจุการนิเทศเป็นโครงการ ในแผนปฏิบัติการประจำปี และมอบหมายผู้รับผิดชอบให้ เหมาะสมกับความสามารถของ บุคลากร	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดและ ปรับข้อความ	4.1 แต่งตั้งและมอบหมาย ผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับ ความสามารถของบุคลากร

ตาราง 26 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
4.2 ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก	ตัดออก
4.3 มีการจัดอันดับและมอบ รางวัลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงาน สำเร็จ มีการทำสื่อประชาสัมพันธ์ ผลการนิเทศเพื่อให้กำลังใจอย่าง สม่ำเสมอ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดและ ปรับข้อความ และให้เป็นข้อ 4.2	4.2 มีการจัดอันดับและมอบ รางวัล และประชาสัมพันธ์ ผลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง
4.4 ทุกคนมีส่วนร่วม ในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกของ องค์กรและรับรู้ในเรื่องความดี ความชอบเป็นธรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดและ ปรับข้อความ รวมกับข้อ 4.6 และให้เป็นข้อ 4.3	4.3 ใช้การนิเทศเป็นส่วน หนึ่งของการพิจารณาความดี อย่างเป็นธรรม และทุกคน รับรู้ในผลการพิจารณา
4.5 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการ พัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อสร้าง โอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ การงาน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และให้เป็นข้อ 4.4	4.4 ผู้บริหารสนับสนุนให้มี การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อสร้างโอกาสที่จะ เจริญก้าวหน้าในหน้าที่ การงาน
4.6 ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่ง ของการพิจารณาความดีอย่างเป็น ธรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รวมกับ ข้อ 4.3	รวมกับข้อ 4.4 (ข้อ 4.3)
4.7 จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงานและมีการ ตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการ ประเมินการคงสภาพ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และให้เป็นข้อ 4.5	4.5 จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน และมีการตรวจสอบเชิง ประจักษ์จากการประเมิน การคงสภาพ

ตาราง 26 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
4.8 ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและ อำนวยความสะดวกในการ ปฏิบัติงาน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และให้เป็นข้อ 4.6	4.6 ผู้บริหารติดตาม กระตุ้น และอำนวยความสะดวกใน การปฏิบัติงาน
4.9 มีการสำรวจความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะ แก้ไข	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก	ตัดออก
4.10 มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่ การแข่งขันระดับต่าง ๆ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้ และให้เป็นข้อ 4.7	4.7 มีการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง สู่การแข่งขันระดับ ต่าง ๆ
ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้		
แนวทางการนำไปใช้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	คงไว้
ส่วนที่ 4 การประเมินผล		
การประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	คงไว้
ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ		
เงื่อนไขความสำเร็จ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	คงไว้

ตอนที่ 3 การปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยนำผลจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
มาปรับแก้ไขและได้จัดทำรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสมบูรณ์ ดังนี้

(ฉบับปรับปรุง)

**รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์

1. หลักการแนวคิด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ถึง มาตรา 30 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬาภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงแบบบูรณาการ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ หลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชนองค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์นั้น ต้องอาศัยกระบวนการอย่างน้อย 3 กระบวนการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศการศึกษา โดยจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องสอดคล้องและควบคู่กันไป โดยเฉพาะการนิเทศการสอนของครูให้มีการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ การนิเทศมีความสำคัญต่อ

การเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ในบางครั้งแม้ครูจะได้ใช้ความสามารถในการจัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้แล้วก็ตาม อาจจะมีบางสิ่งบางอย่างขาดตกบกพร่อง ทำให้การสอนขาดความสมบูรณ์ดังนั้น หากมีบุคคลอื่นได้ชี้แนะ แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ก็ย่อมเกิดผลดี การนิเทศจึงเปรียบเหมือนกระจกเงาที่คอยส่องให้เห็นภาพการสอนของครูและเป็นกระบวนการที่เสริมสร้างการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนในการพัฒนาการศึกษา การสร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและยังเป็นการสร้างความตระหนักให้กับครูถึงปัญหาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้สามารถแก้ไขปัญหาได้และสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูผู้สอนอีกด้วย นอกจากนี้ ยังมุ่งให้เกิดความร่วมมือและประสานงานกันเป็นอย่างดีภายใต้ระบบการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อควบคุมมาตรฐานและพัฒนางานด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพการนิเทศการศึกษาเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการสนับสนุนการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของครูและผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างมากโดยเฉพาะครูและผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้ตั้งนั้นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้เกิดการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้คือครูและผู้บริหารโรงเรียนเพราะต้องเป็นทั้งผู้นำและเป็นทั้งผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย นั่นก็คือชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพสถาบันศาสนาสถานประกอบการสถาบันอื่น ๆ ร่วมกันจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมวิชาการ, 2543)

การนิเทศศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพให้กับโรงเรียนและสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอนหลักในระบบโรงเรียนสำหรับความหมายของการนิเทศศึกษาดังแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนจุดเน้นที่แตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับยุคสมัยการปรับเปลี่ยนแต่ละยุคนั้นมีจุดมุ่งหมายที่ตรงกันนั้นก็คือต้องการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสอนของครูให้มีคุณภาพมากขึ้นโดยอาศัยการนิเทศการศึกษาที่เป็นกระบวนการช่วยเหลือครู จึงทำให้ครูผู้สอนเป็นครูผู้มีความรู้และมีคุณภาพและประสิทธิภาพซึ่งมีงานวิจัยจำนวนมากที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่สามารถชี้ให้เห็นว่าครูผู้สอนมีการปรับปรุงการสอนอยู่เสมออันมีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (สุทธนู ศรีไสย์, 2549)

ความต้องการ การนิเทศของโรงเรียนต้องอาศัยกระบวนการและเทคนิคของการนิเทศเข้ามาให้ความช่วยเหลือในการแนะนำและปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมคุณภาพด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยอาศัยข้อมูลจากการนิเทศในการจำแนกประสิทธิภาพของครู เพื่อช่วยเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในบางกรณี เนื่องจากการนิเทศสามารถกระตุ้น ความคิดให้เกิดกับครู ดังนั้นโรงเรียนจึงมีความต้องการได้รับการ

นิเทศเพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรในโรงเรียน ทั้งด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและ ความก้าวหน้าทางวิชาการ และการนิเทศจะก่อให้เกิดความรู้สึกที่เป็นกันเอง นั่นก็หมายถึง ความรู้สึก ที่ปลอดภัยในการทำงานเกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ให้บรรลุเป้าหมาย ด้วยความรัก และความภูมิใจในอาชีพครู (ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ, 2542)

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐานการศึกษา สอนอง เจตนาภรณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 โดยสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนโยบายที่จะ พัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพสูงขึ้น และผลักดันให้โรงเรียนขนาดเล็ก มีรูปแบบนิเทศ ภายในที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อผู้เรียนให้มีประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อให้มีรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิธีดำเนินการ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการวางแผนการนิเทศ

1.1 วิเคราะห์ วิจัย สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร นักเรียน เอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 จัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม

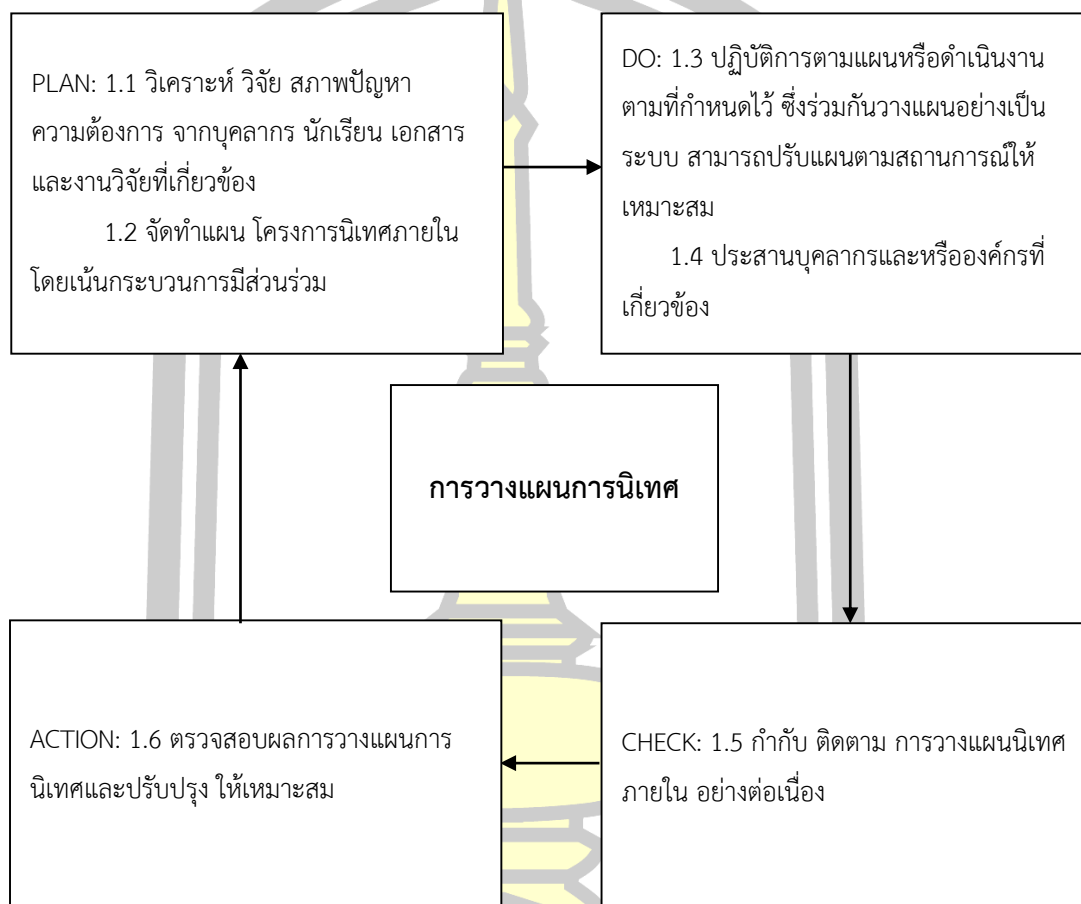
1.3 ปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็น ระบบ สามารถปรับแผนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม

1.4 ประสานบุคลากรและหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

1.5 กำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง

1.6 ตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุง ให้เหมาะสม

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
 ด้านการวางแผนการนิเทศ ปรากฏดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แผนภาพ PDCA ด้านการวางแผนการนิเทศ

2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

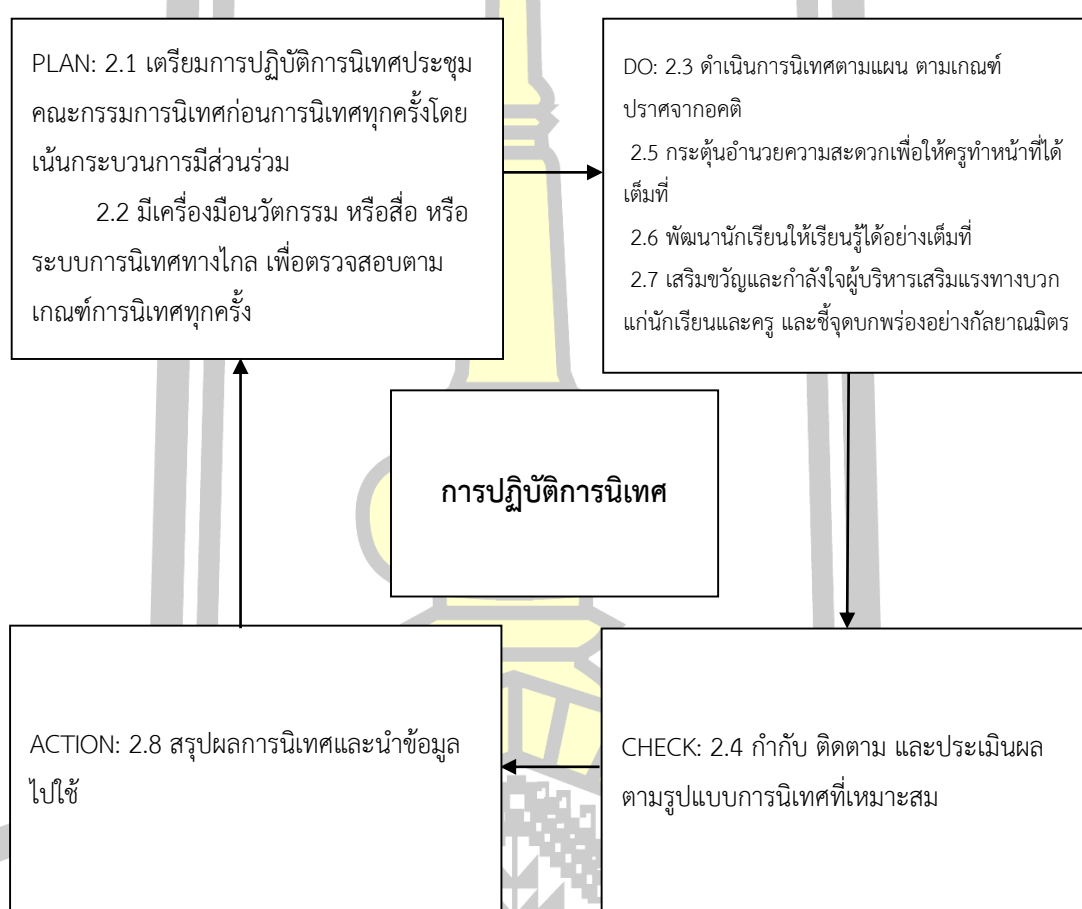
- 2.1 เตรียมการปฏิบัติการนิเทศประชุมคณะกรรมการนิเทศก่อนการนิเทศทุกครั้ง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม
- 2.2 มีเครื่องมือนวัตกรรม หรือสื่อ หรือระบบการนิเทศทางไกล เพื่อตรวจสอบตาม เกณฑ์การนิเทศทุกครั้ง
- 2.3 ดำเนินการนิเทศตามแผน ตามเกณฑ์ปราศจากอคติ
- 2.4 กำกับ ติดตาม และประเมินผลตามรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม
- 2.5 กระตุ้นอำนวยความสะดวกเพื่อให้ครูทำหน้าที่ได้เต็มที่

2.6 พัฒนานักเรียนให้เรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

2.7 เสริมขวัญและกำลังใจผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และชี้จุดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร

2.8 สรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ปรากฏดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แผนภาพ PDCA ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ

3.1 วางแนว หลักเกณฑ์ และเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน ของหน่วยงาน

3.2 ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและ รายงานผลการนิเทศภายใน

3.3 มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน และมีระยะเวลาที่เหมาะสม

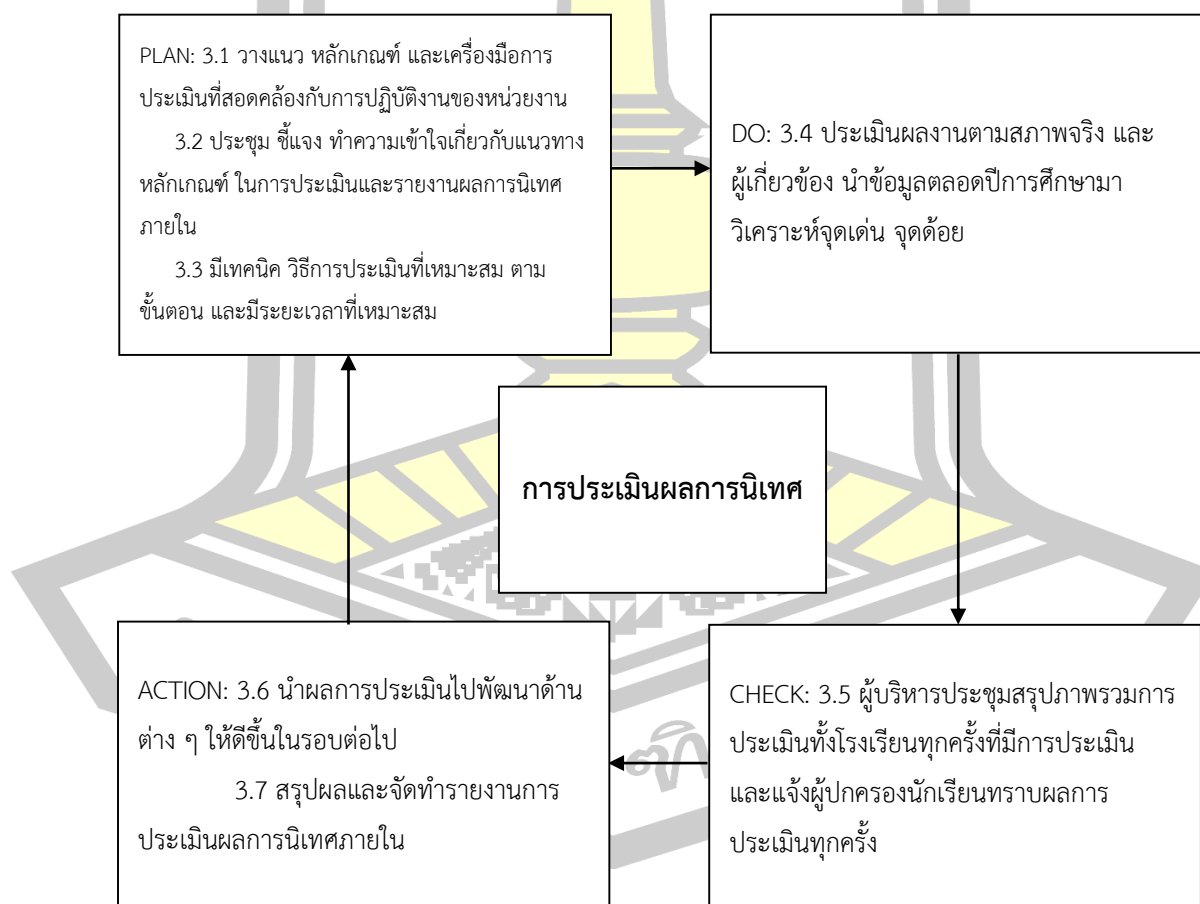
3.4 ประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้เกี่ยวข้อง นำข้อมูลตลอดปีการศึกษา มา วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย

3.5 ผู้บริหารมีการประชุมสรุปภาพรวมการประเมินทั้งโรงเรียนทุกครั้งที่มีการ ประเมิน และแจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบผลการประเมินทุกครั้ง

3.6 นำผลการประเมินไปพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป

3.7 สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านการประเมินผลการนิเทศ ปรากฏดังภาพประกอบ 5

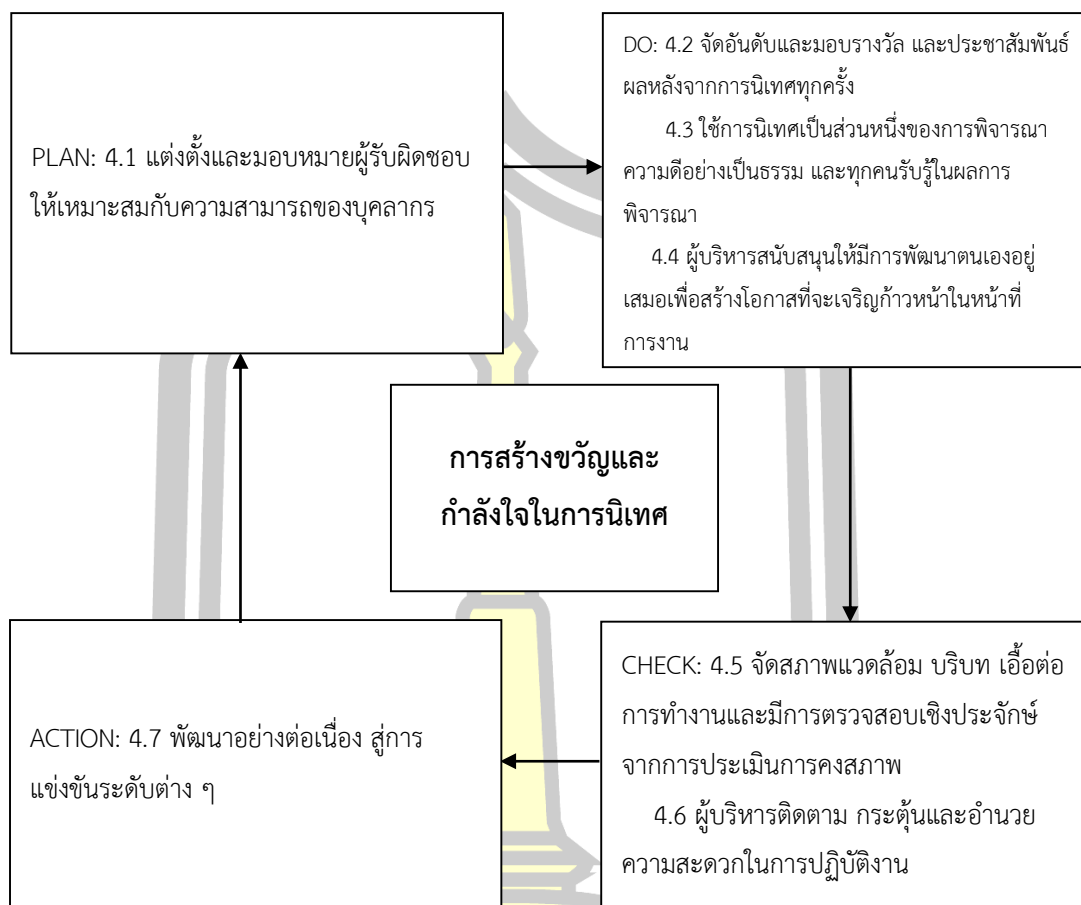

ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA ด้านการประเมินผลการนิเทศ

4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศ

- 4.1 แต่งตั้งและมอบหมายผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร
 - 4.2 จัดอันดับและมอบรางวัล และประชาสัมพันธ์ผลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง
 - 4.3 ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีอย่างเป็นธรรม และทุกคนรับรู้ในผลการพิจารณา
 - 4.4 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อสร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
 - 4.5 จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงานและมีการตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการประเมินการคงสภาพ
 - 4.6 ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
 - 4.7 พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่การแข่งขันระดับต่าง ๆ
- การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านการสร้าง
ขวัญและกำลังใจในการนิเทศ ปรากฏดังภาพประกอบ 6

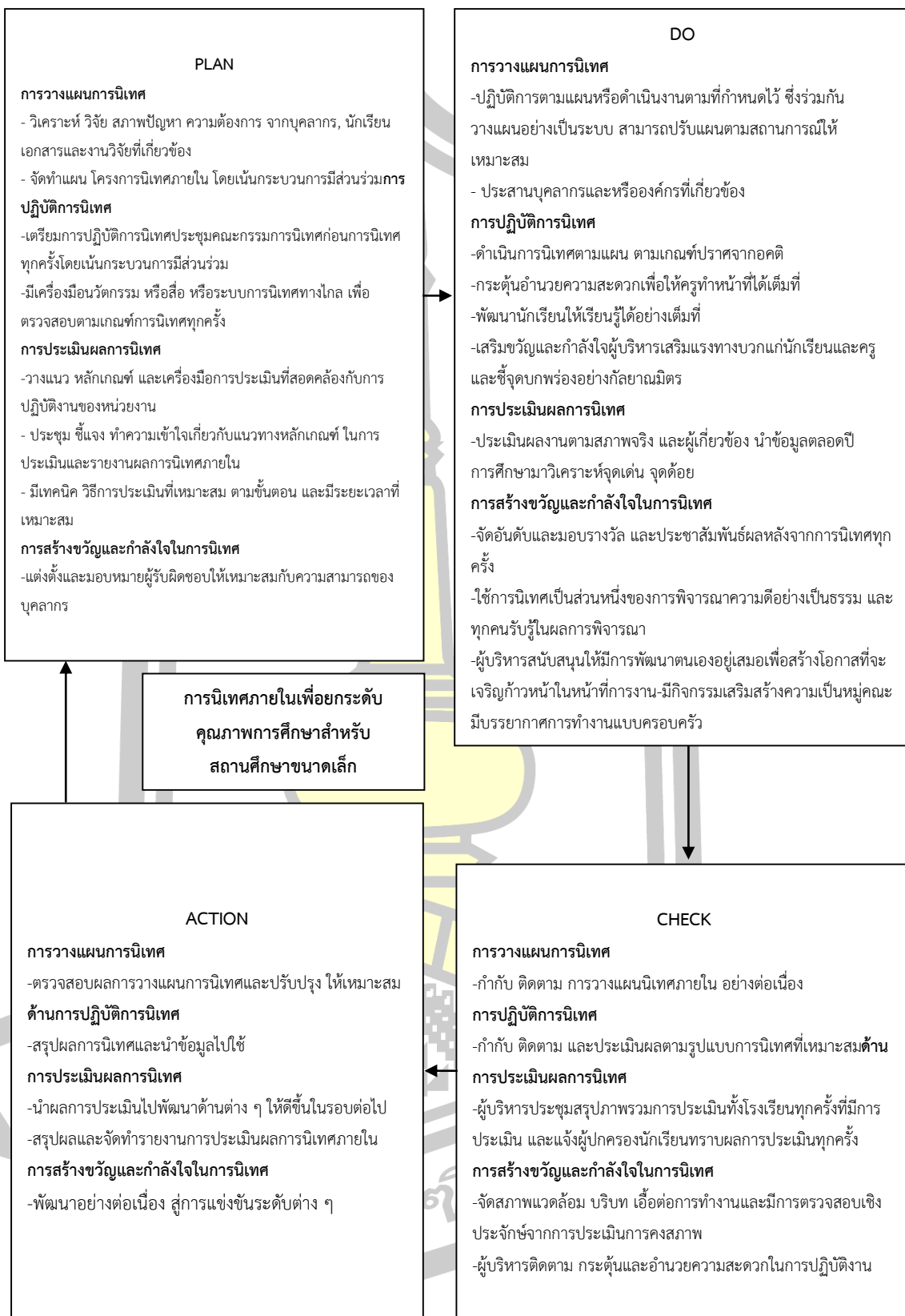

ภาพประกอบ 6 แผนภาพ PDCA ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศ

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ในภาพรวม
ปรากฏดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 แผนภาพ PDCA ภาพรวม

ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้

ผู้วิจัยใช้หลักการแนวคิดวงจรกิจกรรม PDCA ในการบริหารการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดการบริหารตามแนวทางของวงจรกิจกรรมคุณภาพเต็มมิ่ง (PDCA) ของ ฮีโตชิ คูเมะ (2540), ปรีทรศน์ พันธบุรุษย์ (2545), สมาน อัครภูมิ (2541), สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561), Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) เพื่อให้สถานศึกษานำรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล พิจารณาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพการบริหารจัดการด้วยค่าดัชนี $PNI_{modified}$ จัดลำดับความสำคัญได้ดังนี้ กำหนดเป้าหมาย นโยบายการจัดการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง และจะต้องการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาอะไรบ้าง การวางแผนตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ และการดำเนินงานจัดทำและปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปี การวางแผนเป็นการกำหนดทิศทางการทำงานในอนาคตซึ่งจะต้องมีการกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปี เป้าหมาย นโยบายการจัดการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศ มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียน วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียน กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโรงเรียน จึงควรมีการวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งจะครอบคลุมการวางแผนการบริหารโรงเรียน และนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปเป็นประเด็นด้านการวางแผนเพื่อนำไปสร้างรูปแบบ ดังนี้

1.1 การวางแผนกลยุทธ์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องอาศัยการวางแผนกลยุทธ์ เนื่องด้วยการวางแผนกลยุทธ์จะมุ่งเน้นการคาดคะเนสภาพการณ์ในอนาคต และหากกลยุทธ์กำกับการทำงานขององค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก การวางแผนกลยุทธ์มีขั้นตอน ดังนี้

1) การวิเคราะห์สภาพโรงเรียน ครูและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เพื่อที่จะทำให้รู้ว่าโรงเรียนมีจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) อะไรบ้าง

2) การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และเป้าหมาย (Goal)

3) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategies) ของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย กลยุทธ์ระดับองค์กร กลยุทธ์ระดับแผนงานและกลยุทธ์ระดับโครงการ

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีจากการวางแผนกลยุทธ์ โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำ ในการจัดทำแผนต้องนำกลยุทธ์ระดับองค์กร ระดับแผนงาน และระดับโครงการ มากำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรม โดยการเขียนโครงการเชิงเหตุผลสัมพันธ์ (Logical Framework) ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายระดับแผนงาน (Program Goal) วัตถุประสงค์ระดับโครงการ (Project Purpose) ผลผลิต (Outputs) ทรัพยากรและกิจกรรม (Input and Activities) ตัวชี้วัดแสดงเวลา ปริมาณ คุณภาพ สถานที่แหล่งข้อมูลการอ้างอิง ฐานคติที่สำคัญในแผนปฏิบัติการ จะกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานและงบประมาณของทุกโครงการ มีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (DO-D) การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผนแผนงาน หรือโครงการของแต่ละคนตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ บุคลากรในหน่วยงานต่างปฏิบัติภารกิจตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้วในงานของตนที่รับผิดชอบ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปจัดการดำเนินการตามแผนที่ได้รับมอบหมาย ตามแนวทางโดยมีการประชุมหารือเพื่อมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนงาน ตามตัวบ่งชี้ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการบริหารการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ และคอยกำกับดูแลการดำเนินงานเรื่องไหน ขั้นตอนใดยังล่าช้าหรือทำไม่ถูกต้องก็สามารถช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานได้ทันที

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) การตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการปฏิบัติเพื่อให้ทราบว่า การดำเนินการประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน การตรวจสอบและประเมินผลเป็นการหาข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางาน กิจกรรมนี้จึงถือเป็นพื้นฐานของการพัฒนางาน ถ้าทำงานโดยไม่มุ่งหวังที่จะทำให้ดีขึ้นไปก็คงไม่ต้องตรวจสอบและประเมินผลให้เสียเวลา จึงต้องใช้ผลจากการตรวจสอบและ

ประเมินผลเป็นข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานต่อ ๆ ไป ซึ่งในการดำเนินงานในการตรวจสอบ และประเมินผลมีกิจกรรมที่ควรปฏิบัติมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การระบุสภาพความสำเร็จของงานในช่วงเวลาที่จะตรวจสอบ โดยปกติแล้วในการปฏิบัติงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า จะมีข้อมูลที่บอกให้เราทราบว่างานนั้นมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายอะไรบ้าง มากน้อยแค่ไหน ภายในระยะเวลาตามแผนที่วางไว้ ในการระบุความสำเร็จของงานในขั้นตอนนี้ก็ต้องดูช่วงเวลาที่ทำการตรวจสอบ

2. การตรวจสอบวัดผลการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบวัดผลการปฏิบัติงานจริง ๆ ณ วันที่ทำการตรวจสอบว่าสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ในการตรวจสอบวัดก็อาศัยเครื่องมือและวิธีการในการตรวจวัดที่แตกต่างกัน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และการทดสอบเป็นลายลักษณ์อักษร การดูผลการปฏิบัติงานจริง เป็นต้น

3. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบ เพื่อตีค่าการดำเนินงานว่าดี มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยการเปรียบเทียบผลจากการวัด (Measurement) กับเกณฑ์ (Criteria) ก็คือหลักการประเมิน (Evaluation) โดยทั่วไปการประเมินกรณีนี้อาจกล่าวได้ว่าสภาพความสำเร็จของงานถือเป็นเกณฑ์ ผลการดำเนินงานถือเป็นการวัด ดังนั้น เมื่อจะทำการประเมินเรื่องใดก็ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งสองอย่างไม่ครบถ้วนก็ไม่สามารถจะประเมินได้

4. ข้อเสนอแนะ เป็นการเสนอข้อคิดเห็นของผู้ตรวจสอบและประเมินจากผลการประเมินในข้อ 3 เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปรับปรุงแก้ไข ทำให้การดำเนินงานในเรื่องนั้นเป็นผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวคือ ถ้าผลการประเมินว่าดี มีความเหมาะสมอยู่แล้ว ก็อาจจะยกย่องชมเชยหรือให้กำลังใจผู้ปฏิบัติหรือปรับเป้าหมายการดำเนินงานให้สูงขึ้น ให้ยากขึ้น ถ้าผลการประเมินยังไม่ดียังไม่เหมาะสม ก็อาจจะเสนอแนะให้ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน เพิ่มคน เพิ่มอุปกรณ์ หรือแนะนำวิธีการปฏิบัติที่คิดว่าเหมาะสม ซึ่งข้อมูลจากการชี้แนะของผู้ประเมินจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพัฒนางานต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบและประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ถ้าผลการประเมินพบว่างานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็ต้องเร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จ แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ให้การดำเนินงานต่อไปก็จะได้ปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้นจะได้เป็นการท้าทายผู้ปฏิบัติ จึงเห็นได้ว่าการปรับปรุงการปฏิบัติงานสามารถทำได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะงานที่ทำมาแล้วจะสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ ผลจากการปฏิบัติในลักษณะนี้ก็จะเกิดผลดีต่อสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดีที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา

การบริหารตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (DO) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผนการลงมือปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวหากนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและนักเรียนให้มีคุณภาพ

ส่วนที่ 4 การประเมินผล

การประเมินการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการตรวจสอบกิจกรรมการนิเทศ ว่าสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการนิเทศมากน้อยเพียงใด โดยมีการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ

ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ เป็นการประเมินความพร้อมก่อนการดำเนินงานของผู้บริหารหรือคณะกรรมการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในเรื่องต่อไปนี้

- 1.1 ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงของกิจกรรมมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด
- 1.2 ตรวจสอบเครื่องมือ สื่อ คน และเวลา
- 1.3 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ
- 1.4 การสร้างเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ เป็นการประเมินขณะปฏิบัติงานตามแผนการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดในแผนการประเมิน ให้ครอบคลุมสาระสำคัญ ต่อไปนี้

2.1 เรื่องที่ประเมิน

2.1.1 วัตถุประสงค์

2.1.2 เป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2.2 วิธีการประเมิน

2.3 เครื่องมือประเมิน

2.4 ระยะเวลาดำเนินการ

2.5 ผลการประเมิน

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ เป็นการประเมินผลสำเร็จของการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งประเมินได้จากสาระสำคัญ ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามเกณฑ์ ดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

3.1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิด คำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3.1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนด

3.1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้

3.1.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้

3.1.5 ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีการนำไปใช้และเผยแพร่

3.1.6 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

3.1.7 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อ ในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ

3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

3.2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด เป็นแบบอย่างได้

3.2.2 ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย

3.2.3 ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

3.2.4 ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษา

ส่วนที่ 5 เจ็อนไขความสำเร็จ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้การเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านคุณภาพ การศึกษา ควรมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำทางวิชาการ และนวัตกรรมการเรียนรู้

2. ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและทักษะการปฏิบัติงาน ตามภารกิจ รวมทั้งทักษะการทำงานเป็นทีม

3. คณะกรรมการสถานศึกษา ต้องได้รับการอบรมพัฒนาในด้านการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ที่กำหนด มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4. โรงเรียนกำหนดเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ การพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา และมีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่สามารถวัดได้จริง

5. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา โดยยึดตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานที่ 1 ของผู้เรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ตอนที่ 4 ผลประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม ไปปรับปรุงแก้ไขรูปแบบแล้วหลังจาก นั้นดำเนินการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ตรวจสอบและประเมินของรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ปรากฏดังตาราง 27

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ
รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการ		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและ วัตถุประสงค์		4.90	0.44	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
1.1	หลักการแนวคิด	4.90	0.44	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2	วัตถุประสงค์	4.95	0.42	มากที่สุด	4.88	0.40	มากที่สุด
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ		4.93	0.28	มากที่สุด	4.90	0.30	มากที่สุด
2.1	ด้านการวางแผนการนิเทศ ภายใน	4.90	0.44	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2.2	ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน	4.95	0.42	มากที่สุด	4.88	0.40	มากที่สุด
2.3	ด้านการประเมินการนิเทศ ภายใน	4.88	0.26	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4	ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ นิเทศ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.90	0.33	มากที่สุด
ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้		4.95	0.12	มากที่สุด	4.90	0.29	มากที่สุด
3.1	การวางแผน	4.88	0.26	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2	การปฏิบัติตามแผน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.90	0.33	มากที่สุด
3.3	การตรวจสอบและประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด	4.82	0.49	มากที่สุด
3.4	การปรับปรุงแก้ไขการ ปฏิบัติงาน	4.95	0.22	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด
ส่วนที่ 4 การประเมินผล		4.88	0.26	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
	การประเมินผล	4.88	0.26	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ		4.88	0.26	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
	เงื่อนไขความสำเร็จ	4.90	0.44	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
โดยรวม		4.92	0.33	มากที่สุด	4.88	0.32	มากที่สุด

จากตาราง 27 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของของรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$)

ระยะที่ 4 ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 การพัฒนาด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารที่สมัครใจเข้าร่วมพัฒนา จำนวน 10 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดย แบ่งการดำเนินการเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 การพัฒนา โดยใช้คู่มือการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 วัน คือ วันที่ 22-24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ตั้งแต่เวลา 07.30-17.30 น. ณ โรงเรียนบ้านขามโพนทัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ขั้นที่ 3 การบูรณาการการแบบสอดแทรกกับการปฏิบัติงาน ขั้นที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา ผลการศึกษาแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ประชุมผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าสายชั้นหรือหัวหน้าระดับ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ความสำคัญ ประโยชน์และความจำเป็นที่นำรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาใช้

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสถานศึกษาสู่การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับรูปแบบ

1.3 คณะกรรมการพัฒนาสถานศึกษาสู่การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาสถานศึกษาสู่การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ขั้นตอนดำเนินการ

2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ความสำคัญ ประโยชน์ และความจำเป็นที่นำเอารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาใช้

2.1.1 การพัฒนาโดยใช้คู่มือการพัฒนาในรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 วัน ในรูปแบบการบรรยาย การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสรุปอภิปรายผล โดยวิทยากร คือ ดร.ธัญลักษณ์ จันทร์ศรีศึกษานิเทศก์ศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ ปรากฏดังตาราง 28

ตาราง 28 การพัฒนาด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วันที่	09.00 – 10.00	10.00 – 11.00	11.00 – 12.00	12.00 – 13.00	13.00 – 14.00	14.00 – 15.00	15.00 – 16.00	16.00 – 17.00
1	ปฐมนิเทศ Pretest	การวางแผนการนิเทศ			พัฒนา แบบ รูป	การวางแผนการนิเทศ (ต่อ)		
2	การปฏิบัติการนิเทศ			การปฏิบัติการนิเทศ (ต่อ)				
2	การสรุปและการประเมินผล การนิเทศ			การสร้างขวัญและกำลังใจ		พิธีปิด		

2.1.2 การประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนา
ผลประเมินการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับ
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังการพัฒนา
ประกอบด้วยแบบวัดความรู้ความเข้าใจรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชนิดเลือกตอบ
4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ปรากฏดังตาราง 29

ตาราง 29 เปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ของผู้ร่วมวิจัย ก่อนและหลังการประชุมเชิง ปฏิบัติการ

ผู้ร่วมวิจัย (10 คน)	คะแนนก่อนประชุมเชิงปฏิบัติการ (30)		คะแนนหลังประชุมเชิงปฏิบัติการ (30)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
คนที่ 1	13	43.33	26	86.67
คนที่ 2	9	30.00	26	86.67
คนที่ 3	19	63.33	28	93.33
คนที่ 4	21	70.00	30	100.00
คนที่ 5	12	40.00	29	96.67
คนที่ 6	8	26.67	25	83.33
คนที่ 7	18	60.00	23	76.67
คนที่ 8	8	26.67	26	86.67
คนที่ 9	18	60.00	29	96.67
คนที่ 10	10	33.33	28	93.33
คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	13.60	45.33	27.00	90.00
t	10.79			
p	0.00*			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 พบว่า ร้อยละของคะแนนก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ (ร้อยละ 45.44) และคะแนนหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมีค่าเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 90.00) คะแนนเฉลี่ยโดยรวม หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ (\bar{X} = 27.00) มีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมก่อนการประชุมเชิง ปฏิบัติการ (\bar{X} = 13.60) เมื่อพิจารณารายบุคคล พบว่า หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้ร่วมวิจัยมี คะแนนเพิ่มขึ้นทุกคน แสดงว่าผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการนิเทศภายในดีขึ้นทุกคน

2.1.3 การประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนด

ผลการประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดผู้เข้ารับการพัฒนาหลังจากที่เข้าร่วมรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยการนิเทศแบบมีส่วนร่วมจากผู้บริหารโรงเรียน และนิเทศจากวิทยากร วันที่ 1-5 มีนาคม 2564 ปรากฏดังตาราง 30-34

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการพัฒนา โดยรวมรายด้าน

รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ขนาดเล็ก	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ	3.52	0.67	มาก	4.72	0.46	มาก
2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	3.49	0.62	ปานกลาง	4.79	0.42	มาก
3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	3.40	0.50	ปานกลาง	4.70	0.45	มาก
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการ	3.39	0.56	ปานกลาง	4.74	0.44	มาก
โดยรวม	3.45	0.59	ปานกลาง	4.74	0.44	มาก

จากตาราง 30 พบว่า การประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดของผู้ที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนาในการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายด้านก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$)

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายใน
สถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ก่อนและหลังการพัฒนา ด้านการวางแผนการนิเทศ

ด้านการวางแผนการนิเทศ	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.1 วิเคราะห์ วิจัย สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร นักเรียน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3.40	0.52	ปานกลาง	4.90	0.32	มากที่สุด
1.2 จัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม	3.70	0.67	มาก	4.60	0.52	มากที่สุด
1.3 ปฏิบัติการตามแผนหรือ ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกัน วางแผนอย่างเป็นระบบ สามารถปรับ แผนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม	3.40	0.84	ปานกลาง	4.70	0.48	มากที่สุด
1.4 ประสานบุคลากรและหรือองค์กร ที่เกี่ยวข้อง	3.60	0.97	มาก	4.60	0.52	มากที่สุด
1.5 กำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศ ภายใน อย่างต่อเนื่อง	3.40	0.52	ปานกลาง	4.70	0.48	มากที่สุด
1.6 ตรวจสอบผลการวางแผนการ นิเทศและปรับปรุง ให้เหมาะสม	3.60	0.52	มาก	4.80	0.42	มากที่สุด
โดยรวม	3.52	0.67	มาก	4.72	0.46	มากที่สุด

จากตาราง 31 พบว่า การประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดของผู้ที่สมัครใจเข้า
รับการพัฒนาในการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนการนิเทศ ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) และหลังการ
พัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$)

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายใน
สถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ก่อนและหลังการพัฒนา ด้านการปฏิบัติกรนิเทศ

ด้านการปฏิบัติกรนิเทศ	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.1 เตรียมการปฏิบัติกรนิเทศประชุม คณะกรรมการนิเทศก่อนการนิเทศทุก ครั้งโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม	3.40	0.52	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด
2.2 มีเครื่องมือนวัตกรรม หรือสื่อ หรือ ระบบการนิเทศทางไกล เพื่อตรวจสอบ ตามเกณฑ์การนิเทศทุกครั้ง	3.70	0.67	มาก	4.80	0.42	มากที่สุด
2.3 ดำเนินการนิเทศตามแผน ตาม เกณฑ์ปราศจากอคติ	3.40	0.84	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด
2.4 กำกับ ติดตาม และประเมินผล ตามรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม	3.70	0.95	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด
2.5 กระตุ้นอำนวยความสะดวกเพื่อให้ ครูทำหน้าที่ได้เต็มที่	3.40	0.52	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด
2.6 พัฒนานักเรียนให้เรียนรู้ได้อย่าง เต็มที่	3.60	0.52	มาก	4.80	0.42	มากที่สุด
2.7 เสริมขวัญและกำลังใจผู้บริหาร เสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และชี้จุดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร	3.20	0.42	ปานกลาง	4.90	0.32	มากที่สุด
2.8 มีการสรุปผลการนิเทศและนำ ข้อมูลไปใช้	3.50	0.53	ปานกลาง	4.70	0.48	มากที่สุด
โดยรวม	3.49	0.62	ปานกลาง	4.79	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 32 พบว่า การประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดของผู้ที่สมัครใจเข้า
รับการพัฒนาในกรนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$)
และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$)

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายใน
สถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ก่อนและหลังการพัฒนา ด้านการประเมินผลการนิเทศ

ด้านการประเมินผลการนิเทศ	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.1 วางแนว หลักเกณฑ์ และเครื่องมือ การประเมินที่สอดคล้องกับการ ปฏิบัติงานของหน่วยงาน	3.50	0.53	ปานกลาง	4.40	0.52	มากที่สุด
3.2 ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการ ประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน	3.60	0.70	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด
3.3 มีเทคนิค วิธีการประเมินที่ เหมาะสม ตามขั้นตอน และมีระยะเวลา ที่เหมาะสม	3.60	0.84	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด
3.4 ประเมินผลงานตามสภาพจริง และ ผู้เกี่ยวข้อง นำข้อมูลตลอดปีการศึกษา มาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย	3.50	0.53	ปานกลาง	4.60	0.52	มากที่สุด
3.5 ผู้บริหารประชุมสรุปภาพรวมการ ประเมินทั้งโรงเรียนทุกครั้งที่มีการ ประเมิน และแจ้งผู้ปกครองนักเรียน ทราบผลการประเมินทุกครั้ง	3.40	0.52	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด
3.6 นำผลการประเมินไปพัฒนาด้าน ต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป	3.20	0.42	ปานกลาง	4.90	0.32	มากที่สุด
3.7 สรุปผลและจัดทำรายงานการ ประเมินผลการนิเทศภายใน	3.00	0.00	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด
โดยรวม	3.40	0.50	ปานกลาง	4.70	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 33 พบว่า การประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดของผู้ที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนาในการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินผลการนิเทศ ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$)

ตาราง 34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการพัฒนา ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศ

ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ในการนิเทศ	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4.1 แต่งตั้งและมอบหมายผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร	3.40	0.52	ปานกลาง	4.60	0.52	มากที่สุด
4.2 มีการจัดอันดับและมอบรางวัลและประชาสัมพันธ์ผลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง	3.50	0.71	ปานกลาง	4.70	0.48	มากที่สุด
4.3 ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีอย่างเป็นธรรมและทุกคนรับรู้ในผลการพิจารณา	3.40	0.70	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด
4.4 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อสร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	3.40	0.52	ปานกลาง	4.60	0.52	มากที่สุด
4.5 จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงานและมีการตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการประเมินการคงสภาพ	3.30	0.48	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด
4.6 ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	3.40	0.52	ปานกลาง	4.90	0.32	มากที่สุด
4.7 มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การแข่งขันระดับต่าง ๆ	3.30	0.48	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด
โดยรวม	3.39	0.56	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 34 พบว่า การประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดของผู้ที่สมัครใจ
เข้ารับการพัฒนาในการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศ ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$)

ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับ
คุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จากผู้ร่วมวิจัยเชิงปฏิบัติการ ปรากฏดังตาราง 35

ตาราง 35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายใน
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
1. หลักการแนวคิด	4.85	0.35	มากที่สุด
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	4.80	0.40	มากที่สุด
1.2 ความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน	4.90	0.30	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	4.77	0.41	มากที่สุด
2.1 มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
2.2 ครอบคลุมทุกเนื้อหา	4.70	0.43	มากที่สุด
2.3 สามารถบรรลุผลได้	4.80	0.40	มากที่สุด
3. องค์ประกอบการนิเทศภายในฯ	4.77	0.39	มากที่สุด
3.1 ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.70	0.43	มากที่สุด
3.2 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	4.90	0.30	มากที่สุด
3.3 ด้านการประเมินผลการนิเทศ	4.90	0.30	มากที่สุด

ตาราง 35 (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
3.4 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ	4.80	0.40	มากที่สุด
4. แนวทางการนำไปใช้	4.73	0.43	มากที่สุด
4.1 การวางแผน	4.60	0.49	มากที่สุด
4.2 การปฏิบัติตามแผน	4.70	0.43	มากที่สุด
4.3 การตรวจสอบและประเมินผล	4.80	0.40	มากที่สุด
4.4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน	4.80	0.40	มากที่สุด
5. การประเมิน	4.65	0.46	มากที่สุด
5.1 ตรงตามวัตถุประสงค์รูปแบบ	4.60	0.49	มากที่สุด
5.2 ครอบคลุมในสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา	4.70	0.43	มากที่สุด
6. เจื่อนใจความสำเร็จ	4.85	0.35	มากที่สุด
6.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.90	0.30	มากที่สุด
6.2 ครอบคลุมวิธีดำเนินการมีความเป็นไปได้ในการ ยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	4.70	0.43	มากที่สุด
เฉลี่ยโดยรวม	4.77	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 35 พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักการและเหตุผล และเจื่อนใจความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.85$) ความมุ่งหมายและองค์ประกอบกรนิเทศภายในฯ ($\bar{X} = 4.77$) กลไกในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.73$) และการประเมิน ($\bar{X} = 4.65$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยตามหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

มีองค์ประกอบ 4 ด้าน 39 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$)

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับ สภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

3. ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบ/วิธีดำเนินการ มี 4 องค์ประกอบ 28 แนวทาง ดังนี้ ด้านการวางแผนการนิเทศ มี 6 แนวทาง ด้านการปฏิบัติการนิเทศ มี 8 แนวทาง ด้านการประเมินผลการนิเทศ มี 7 แนวทาง และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศ มี 7 แนวทาง ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยผู้เชี่ยวชาญ 9 คน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าคะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมรูปแบบสูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมรูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการใช้รูปแบบ โดยรวม ก่อนใช้อยู่ในระดับปานกลาง หลังใช้อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินระดับความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถ อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มี องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ 39 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วสังเคราะห์ได้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ อีกทั้งนำผลที่ได้เข้าสู่กระบวนการตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน ที่มีแนวคิด ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษาด้วยวิธีการ สันทนาการกลุ่ม ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้เสนอแนวคิดของ การนิเทศแบบชี้แนะ ดังนี้ 1) การวางแผนหรือการเตรียมการก่อนให้คำชี้แนะ 2) การดำเนินการให้ การชี้แนะ 3) การประเมินผลหรือสรุปผลการนิเทศภายในแบบชี้แนะ อีกทั้ง Acheson และ Gall (2003) ได้เสนอกระบวนการในการนิเทศการสอนไว้ ดังนี้ 1) จัดประชุมเพื่อวางแผน (Planning Conference) 2) การสังเกตการสอน (Observation) 3) การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference)

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การบริหารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1 สภาพปัจจุบันการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่ากระบวนการนิเทศการศึกษา เป็นภารกิจจำเป็นต่อ การจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้าน การพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอน บุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานจัดการศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาและ ปรับปรุง ตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบ ผลสำเร็จ ทันต่อสภาพ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุน ให้กระบวนการบริหาร และกระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มี ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562) ดังที่ จรัญ น่วมมะโน (2562)

ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งสอดคล้องกับ สมหวัง พันธะลี (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ ผลศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครู สำหรับศึกษานิเทศก์ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 สภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ ทันท่วงที การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหาร และกระบวนการเรียน การสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบบ ประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาและการจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ตลอดทั้งมาตรฐาน การศึกษาของชาติ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะวิชาการ ทักษะ อาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการเป็นผู้นำ และทักษะการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562) ดังที่ จริญญา น่วมมะโน (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนา สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหวัง พันธะลี (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ ได้ศึกษา สภาพที่พึงประสงค์การนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครู สำหรับศึกษานิเทศก์ พบว่า อยู่ในระดับมาก

2.3 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ

การนิเทศ ดังที่ ภัณฑิรา สุปการ (2557) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 เรียงลำดับ ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ได้ดังนี้ 1) การบริหารจัดการ 2) การประเมินผล 3) การมีส่วนร่วม 4) การนิเทศ และ 5) การใช้เทคโนโลยี 4. ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศ สำหรับ ศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา เทพอรุณรัตน์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย พบว่า องค์ประกอบ ที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด แต่ละองค์ประกอบดังนี้ 1) ระดับในการกำหนดเป้าประสงค์ 2) กระบวนการในการกำหนดเป้าประสงค์ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับการตัดสินใจ 4) ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจ 5) ลักษณะของโครงสร้างที่กำหนดสายการบังคับบัญชา เป็นแบบแนวขวางหรือแนวนอน 6) ความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมที่ลักษณะการติดต่อการสร้าง ความสัมพันธ์กับ ชุมชนและหน่วยงานภายนอกโรงเรียนโดยผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการ ประสานงาน 7) แบบของการนำ ความสามารถในการนำที่ผู้บริหารเป็นผู้แสวงหาฉันทามติ 8) รูปแบบ

ภาวะผู้นำ

3. ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 28 แนวปฏิบัติ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เจ็อนไขความสำเร็จ เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวความคิดนักวิชาการในการพัฒนา รูปแบบของของ ทิศนา แคมมณี (2546), อีระ รุญเจริญ (2544) และ Keeves (1988) ดังที่ ภัณฑิรา สุปการ (2557) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษ ที่ 21 พบว่า องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารจัดการ 2) การมีส่วนร่วม 3) การนิเทศ 4) การใช้เทคโนโลยี และ 5) การ ประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัชพัชร นิลแก้ววรวิษญ์ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ องค์ประกอบของรูปแบบ

ประกอบด้วย 1) การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ (Cooperative Professional Development : Co) 2) การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครู (Plan : P) 3) การลงมือปฏิบัติ มีการสังเกตการณ์สอนของครูการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Do: D) และ 4) การประเมินผลการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ (Assessment : A)

3.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้รูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญ 9 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการวิจัยมา วิเคราะห์สังเคราะห์อีกทั้งนำเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบยืนยันด้วยวิธีการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ เมื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และนำไปใช้ได้จริง ดังที่ สมหวัง พันธะลี (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะ และการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ พบว่า ผลการประเมินระบบการนิเทศฯ มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรย์ น่วมมะโน (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผลการประเมินผล การใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.1 ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมรูปแบบสูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วม รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการใช้รูปแบบ โดยรวม ก่อนใช้อยู่ในระดับ ปานกลาง หลังใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ดังที่ รัศมี ภูกันดาน (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนา รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายใน โดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีผลการใช้อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สมหวัง พันธะลี (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ ผลการนำระบบการนิเทศ

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นที่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์ไปใช้ พบว่าศึกษานิเทศก์ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นที่เลี้ยงครู หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนาเพิ่มขึ้น ร้อยละ 22.60

4.2 ผลการประเมินระดับความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังที่ อธิศ ไชยศิริรินทร์ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่ารองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีความพึงพอใจต่อรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัชพัชร นิลแก้ววรวิชญ์ (2563) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครูผู้รับการนิเทศ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 แสดงให้เห็นว่า การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาให้บุคลากรและนักเรียนตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษามีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรขับเคลื่อนนโยบายการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานขนาดเล็กอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำนโยบายการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมมีการมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหาร ในสถานศึกษา

และส่งเสริม สนับสนุน นิเทศและติดตามการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง

2.2 ควรนำรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้และพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยให้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 ควรมีการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปในเชิงลึกเพื่อการนิเทศภายในด้านดังกล่าวให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น อาจเป็นการวิจัยในลักษณะโปรแกรมหรือกลยุทธ์ในการพัฒนา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2543). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา : กรอบและแนวการดำเนินงาน*. กรุงเทพฯ : ศรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2546). *การสอนแบบสรรคส์สร้างความรู้*. กรุงเทพฯ : ศรุสภาลาดพร้าว.
- กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : ที.เอส.บี. โปรดักส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กันยา เจริญถ้อย. (2553). *การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้การลอนงานของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนองครืออยุธยา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอยุธยา.
- กิติมา ปรีดีติลก. (2548). *กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- เกษมสิงห์ เพื่องฟู. (2551). *การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.gotoknow.org>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2562].
- คมกริช มาตย์วิเศษ. (2553). *การพัฒนาการดำเนินงานนิเทศการสอนโรงเรียนจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมานจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2560). *เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา*. [ออนไลน์]. ได้จาก : http://www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 25 ตุลาคม 2562].
- จรัญ น่วมมะโน. (2562). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- จรัส เขียวเขว่า. (2548). *การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนโป่งขุนเพชร อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.
- จรัส นองมาก. (2545). *การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข*. กรุงเทพฯ : พิสิทธ์การพิมพ์.
- จูไรรัตน์ สุดรุ่ง. (2559). *การนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- แจ่มนภา ล้ำจุมจัง. (2559). *แนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบชี้แนะสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชวลิต จันทร์ศรี. 2550. *สาระการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2546). *การบริหารการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ชาย โปธิสิตา. (2547). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากร และสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชารี มณีศรี. (2538). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.
- ชารี มณีศรี. (2542). *การนิเทศการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- ชารี มณีศรี. (2548). *การนิเทศการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพงศ์ ทับสุลี. (2559). *การพัฒนาระบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมงานเป็นฐาน สำหรับโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ทิตนา แคมมณี. (2546). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

- ทิตินา แคมมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระฉัตร กิณบุญ. (2542) *ขวัญในการปฏิบัติงานข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบุฉินบุรี*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีระ รุญเจริญ, ปราชญา กล้าผจญ และสัมพันธ์ ธนินทรีย์. (2547). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- ธีระ รุญเจริญ. (2544). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). *ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ : ศักยภาพเพื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). *กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้: การประเมินและการประกัน*. กรุงเทพฯ : วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น.
- นิตยา เทพอรุณรัตน์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา เทพอรุณรัตน์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิเวศน์ คิตยาว. (2542). *ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาของการบริหารงานด้านวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 9*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2560). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 12. นครปฐม : เพชรเกษมพริ้นติ้ง.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พิภพ วงษ์เงิน. (2547). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา.

- พิไลวรรณ อินทร์กษา. (2550). *การดำเนินงานในส่วนงานการฝึกอบรม*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2543). *การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภัณฑิรา สุปการ. (2557). *รูปแบบการบริหารจัดการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2556). *การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้น
พื้นฐานให้เกิด ความรับผิดชอบ*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย..
- เมธาสิทธิ์ ธีรัตน์ศรีสกุล. (2560). *ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ : แนวทางปฏิบัติสำหรับครู*.
วารสาร มทร. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 2(2), 214-228.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2544). *การประเมินโครงการ : แนวคิดและการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โยธิน ศรีโสภา. (2542). *นโยบายและการวางแผนการศึกษา*. นครปฐม : ภาควิชาหลักสูตร
และการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2551). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : คำสมัย.
- รัศมี ภูกันดาน. (2562). *การพัฒนาแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา : ศูนย์หนังสือ
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ละเอียด เอี่ยมสุวรรณ. (2556). *คู่มือการตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ*. กรุงเทพฯ :
สำนักงานกรมควบคุมโรค.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2541). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ :
สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง. (2557). *รายงานการวิจัยรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทาง
วิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบท โรงเรียนในประเทศไทย*. ปัตตานี :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2548). *เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ*. นครปฐม : มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

- วัชรมา เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการใช้การพัฒนาวิชาชีพ ทฤษฎี กลยุทธ์สู่การปฏิบัติ*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- วันวิสาข์ สิงห์อ่อน. (2560). *แนวทางการนิเทศภายในแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วานิช มาลัย และอรสา ปานขาว. (2548). *วิธีการศึกษาทางนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : อาร์ แอนด์ พรินท์.
- วีรลพัชร นิลแก้วบวรวิชญ์. (2563). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีโรจน์ สารรัตน์. (2542). *การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : อักษรพัฒนา.
- วีไลพร อ่อนภูษา. (2561). *การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2550). *วิธีการสอนวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- สังัด อุทรานันท์. (2548). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.
- สถาบันวิจัยองค์ความรู้สำนักงานโรคอุบัติใหม่. (2557). *แผนที่การศึกษาวิจัยโรคติดต่ออุบัติใหม่ พ.ศ. 2556-2559*. นนทบุรี : สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค.
- สถิตย์ สนวนพรหม (2547). *การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สนธยา พลศรี. (2550). *เครือข่ายการเรียนรู้ในงานพัฒนาชุมชน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สมคิด
- พรหมจรรย์ และสุพักตร์ พิบูลย์. (2544). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. นนทบุรี : จตุพรดีไซด์.
- สมหวัง พันธะลี. (2562). *การพัฒนากระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมาน อัครภูมิ. (2541). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 4.

อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). *การประชุมวิชาการ การวิจัยทางการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : เจริญผล.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2549). *เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานช่วยขยายผล*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งพับลิซซิง.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). *บันทึกไว้ในแผ่นดิน บทสรุปการนิเทศ ศน.สศ*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิก.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). *คู่มือการปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2547). *ผู้นำทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2563*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานพัฒนาบุคคลและถ่ายทอดเทคโนโลยีสหกรณ์. (2560). *การพัฒนาบุคลากร*. กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนาบุคคลและถ่ายทอดเทคโนโลยีสหกรณ์.

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2550). *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ สวทช. ประจำปี 2550 เรื่อง “เพิ่มความสุขและผลิตภาพประชาชาติด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี”*. กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.).

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เล่ม 1.*

กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้อยู่. (2547). *เรียนรู้...คุณภาพสถานศึกษา.* กรุงเทพฯ :

สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้อยู่.

สิทธิชัย เวศสุวรรณ. (2541). *การศึกษาค้นคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศการงานวิชาการใน*

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สุกัลยา สารศาสตร์ปัญญา. (2552). *การประชุม.* มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.

สุธรรม ธรรมพัฒนานนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา.*

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุธรรม ธรรมพัฒนานนท์. (2561). *เอกสารคำสอน รายวิชา0501702 หลักการ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*

ทางการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : ภาคการบริหารและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุรงค์ดี ปาเอ. (2545). *การนิเทศภายในหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน.* *วารสารวิชาการ,*

5(8), 25-31.

สุรงค์ดี ปาเอ. (2555). *การนิเทศภายใน.* แพร่ : เมืองแพร่การพิมพ์.

สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

แสน สมนึก. (2541). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการนิเทศภายใน*

ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา

บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2554). *แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพ*

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนา

แห่งชาติ.

หน่วยศึกษานิเทศก์. (2562). *แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพ*

ผู้เรียน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

อติศ ไชยศิริจันทร์. (2562). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ*

สำหรับโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- อ่องจิต เมธยะประภาส. (2557). “ครูในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีลักษณะ E-Teacher” (PPT).
 [ออนไลน์]. ได้จาก : www.plan.obec.go.th/download/tukmong/presen 1 ppt.
 [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 พฤษภาคม 2563].
- อำรุง จันทวานิช. (2547). *แนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ*.
 กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). *วิธีทำประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ :
 CURS สภาลาดพร้าว.
- อีโตชิ คูเมะ. (2540). *การบริหารจัดการคุณภาพ (MBQ)*. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
 (ไทย-ญี่ปุ่น).
- Abdulkareem, A.M. (2011). Models of e-learning adopted in the Middle East.
Applied Computing and Informatics, 9(2), 83–93.
- Acheson, K. and Gall, M. (2003). *Clinical supervision and teacher development: Preservice and inservice applications*. 5th ed. New York : John Wiley & Sons.
- Alston, J.M. (2018). *Top 10 Best Economics*. New York : Wiley.
- Baffour-Awuah, P. (2011). *Supervision of instruction in public primary schools in Ghana: Teacher's and head teacher's perspectives*. Ph.D. Thesis, Murdoch University.
- Bardo, J.W. and Hartman, J.J. (1982). *Urban society : A systemic introduction*.
 New York : Peacock.
- Brown, W.B., and Moberg, D.J. (1980). *Organizational Theory and Management : A Macro Approach*. New York : John Wiley & Sons.
- Campbell, R.F. and Gregg, R.T. (1983). *Administrative Behavior in Education*.
 New York : Harper and Row.
- Carron, G. and De Grauwe, A. (2011). Reforming School Supervision for Quality Improvement. *IIEP Training Materials*, 9(1), 1-8.
- Catt, S.E. and Miller, D.S. (1991). *Supervision working with people*. 2nd ed.
 Homewood, IL : Irwin.
- Colette, M. (2014). Humanitarian Technologies and Genocide Prevention : A Critical Inquiry. *Genocide Studies and Prevention: An International Journal*, 8(3), 87-99.

- Conrad, C.F. and Wilson, R.F. (1985). *Academic Program Reviews : Institutional Approaches, Expectations, and Controversies*. ASHEERIC Higher Education Report No.5, Washington D.C. : ASHE.
- Deming, E.W. (1995). *Out of the Crisis*. Cambridge : Massachusetts Institute of Technology.
- Eisner, E.W. (1975). *The Perceptive Eye : Toward the Reformation of Educational Evaluation*. Stanford, C.A : Stanford Evaluation Consortium.
- Harris, B.M. (1985). *Supervisory Behavior in Education*. 2d ed. New. Jersey : Prentice-Hall.
- Hismanoglu, M. and Hismanoglu, S. (2010). English language teachers' perceptions of educational supervision in relation to their professional development: A case study of Northern Cyprus. *Novitas-ROYAL (Research on Youth and Language)*, 4(1), 16-34.
- Jesse. B. (1999). *Essentials of Psychological Testing*. New York : Harper & Row.
- June, D., Wenger, H. and Guzzetti, B.J. (1987). Personalizing instructional supervision systems. *Educational Leadership*, 44(8), 51-56.
- Keeves P.J. (1988). *Educational research, methodology and measurement: An international handbook*. Oxford : Pergamon Press
- Knezevich, S.J. (1962). *Administration of Public Education*. 4th ed. New York : Warper and Row.
- Koontz, H and O'Donnel, C. (1972). *Principles of Management: An Analysis of Managerial Functions*. 5th ed. New York : McGraw-Hill.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Parsons, Carl. (1994). *Quality Improvement in Education : Case Studies in Schools, Colleges and Universities/Edited by Carl Parsons*, 8(196), 23.
- Rizzo, J.F. (2004). *Teacher and Supervisors Perceptions of Current and Ideal Supervision and Evolution Practices*. Ed.D. Thesis, University of Massachusetts Amherst.

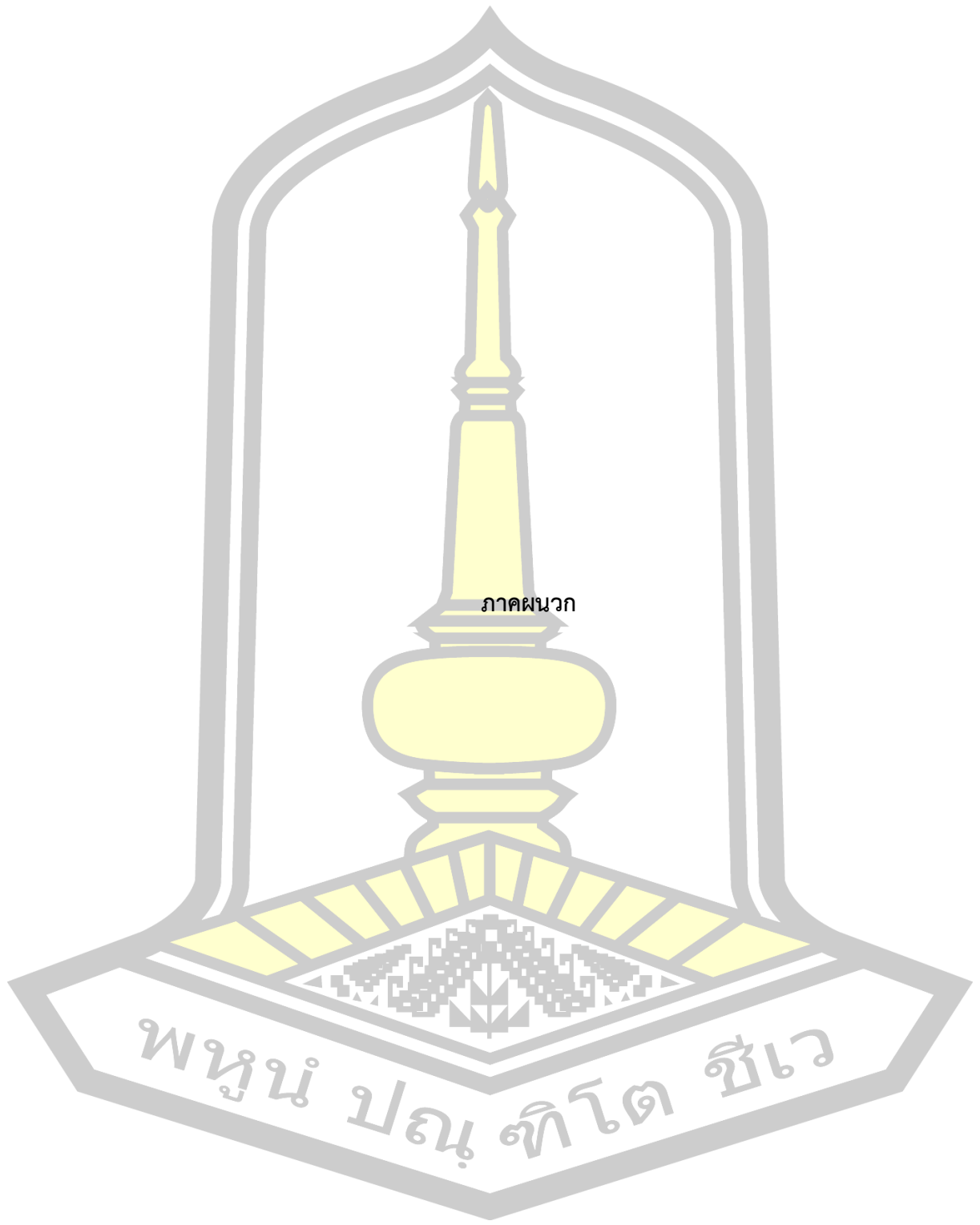
Wallace, M.J.D., Wilcoxon, S.A. and Satcher, J. (2010). Productive and nonproductive counselor supervision : Best and worst experiences of supervisees.

Alabama Counseling Association Journal, 35(2), 4-13.

Whatmough, R. (1994). *The Listening School : Sixth Formers and Staff as Customers of Each Other*. London : David Fulton.

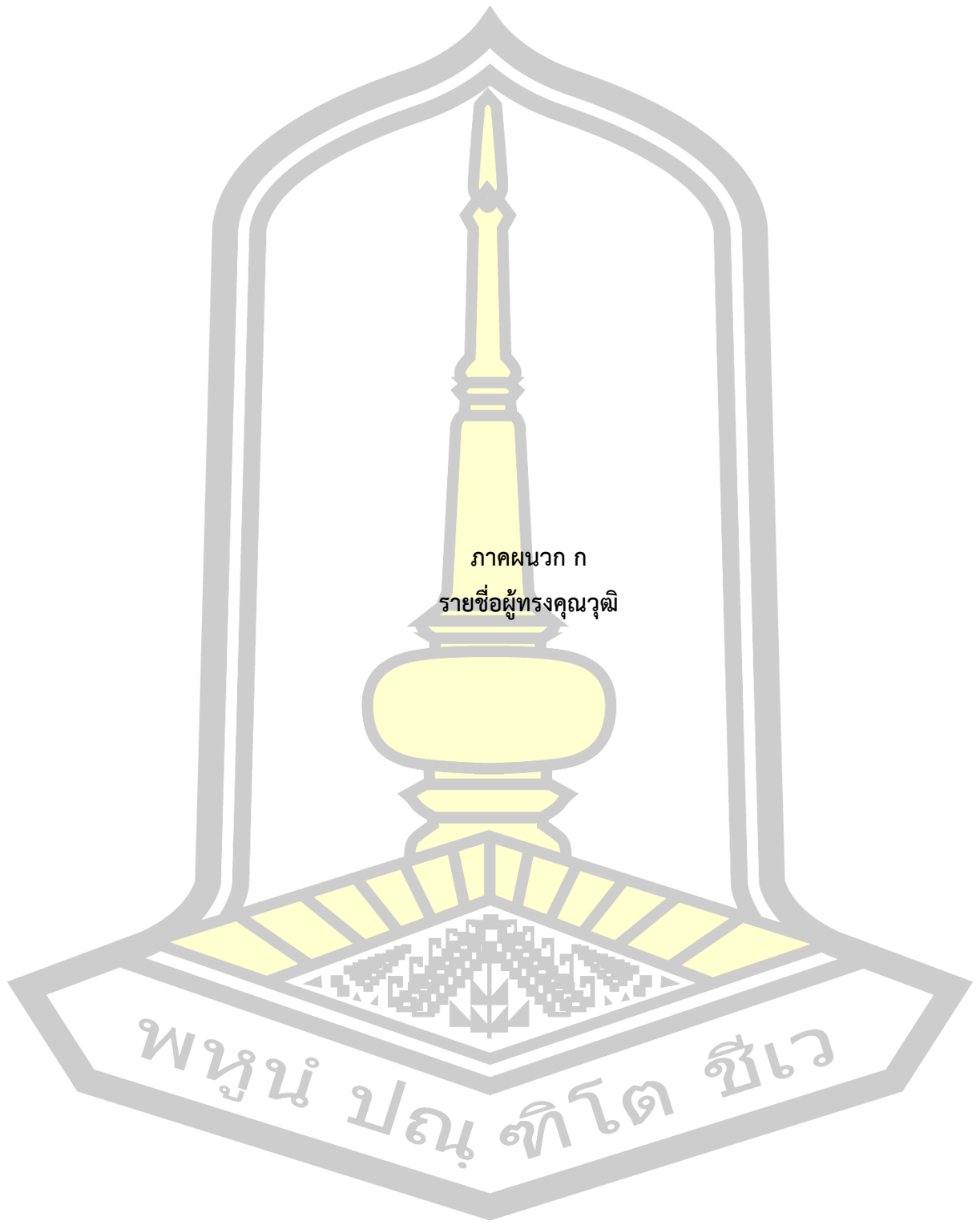
Witkin, O. and Altschuld, P.A. (1995). *Planning and Conducting Needs Assessment*. California : A Practical Guide.

ภาคผนวก

พหุมนุ ปณ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

พหุมนั ปณุ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิณี ทศนะเทพ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คุณวุฒิ ปร.ด. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
2. ดร.ศุภชนกฤษ ยอดสละ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ คุณวุฒิ กศ.ด. การบริหารและการพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
3. ดร.สมหวัง พันธะลี ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ คุณวุฒิ คุณวุฒิ ปร.ด. หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา
4. ดร.ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี ศึกษานิเทศชำนาญการพิเศษ ศึกษานิเทศจังหวัดสุรินทร์ คุณวุฒิ ปร.ด. ภาวะผู้นำด้านการบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา
5. ดร.ปัทมา ภูสวาสดี ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนตากพิทยาคม คุณวุฒิ กศ.ด. การวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผล

พูน ปณ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันและประเมินองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อ
ยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐานประกอบด้วย

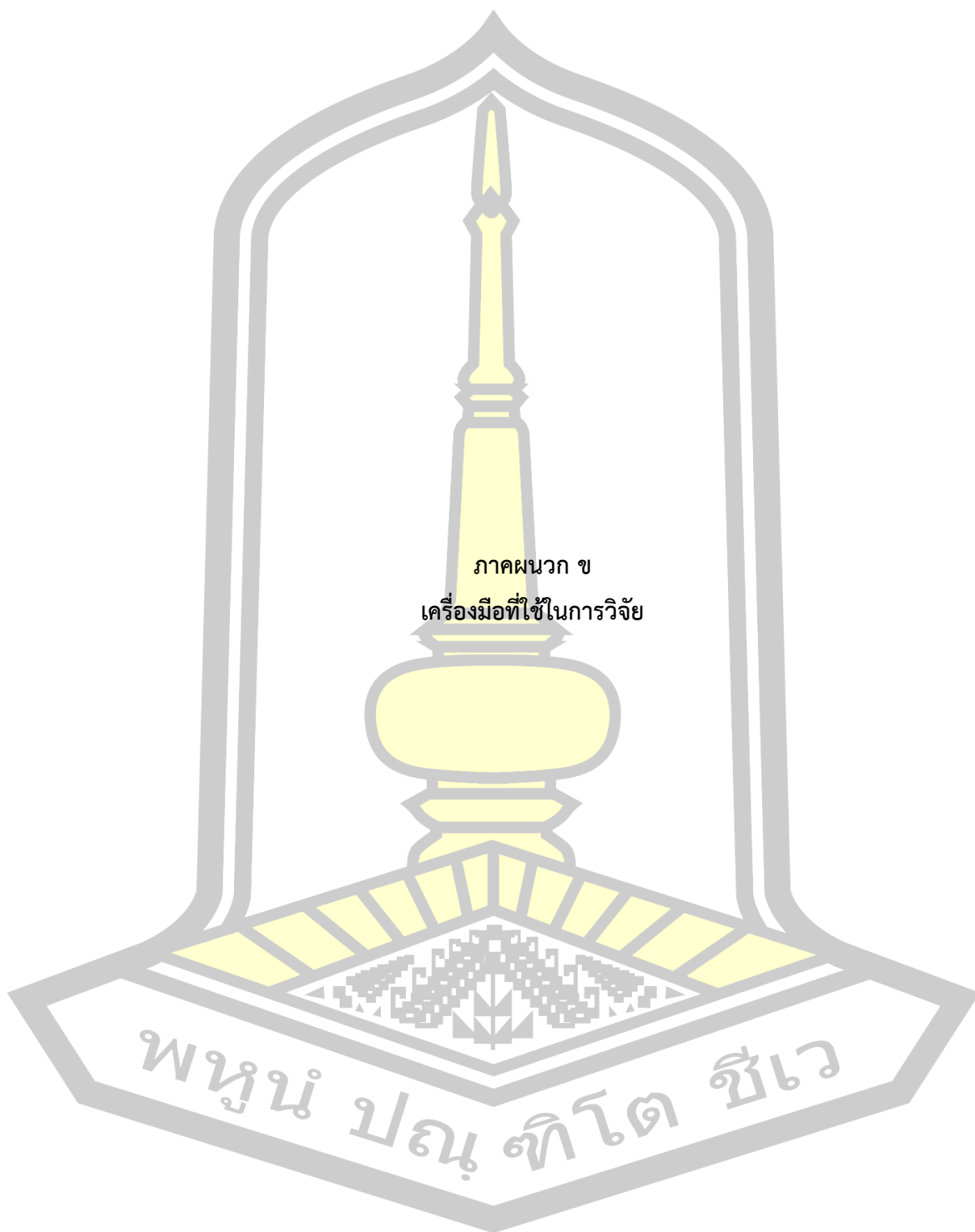
1. ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ	อดีตคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
และอดีตคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง	คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ	อาจารย์มหาวิทยาลัยการจัดการและ
เทคโนโลยีอีสเทิร์น
4. ดร.ภูมิพัช เรืองแห่	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1
5. นายเดชา การรัมย์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสุรินทร์ เขต 3
6. ดร.สมหวัง พันธะลี	ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศก์
วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
7. ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์	ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและ
ประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น
เขต 1
8. นายพศวัต สาระอวาส	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศรีราชา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สุรินทร์ เขต 1
9. นางสาวชญากาญจน์ ศรีเนตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนเหลื่อม
หัวขัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขอนแก่น เขต 3

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้การพัฒนารูปแบบ
การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ชัย กากแก้ว อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทีป แชรรัมย์ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
4. นายกิตติภัทท์ ไกรเพชร ศึกษาธิการจังหวัดยโสธร
5. นางวิมลมาลย์ รินไธสงค์ ศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์
6. ดร.จรัส สอนกล้าศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 1
7. ดร.สมหวัง พันระลีข้าราชการบ้านาญ อดีตศึกษานิเทศก์
วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
8. นายเดชา การรัมย์รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสุรินทร์ เขต 3
9. ดร.ศุภณัฐ อินทร์งามผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพนครก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สุรินทร์ เขต 2

พหุ ประถมศึกษา

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด
การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. แบบประเมินนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมของแต่ละข้อ โดยกำหนดระดับเกณฑ์คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นายทองคำ อำไพ

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.)

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

องค์ประกอบและตัวชี้วัด การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ					
1.1 มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง					
1.2 เตรียมการวางแผนการนิเทศ จากการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย					
1.3 มีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม					
1.4 มีการปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ					
1.5 มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
1.6 มีการกำกับ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง					
1.7 มีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ					
2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ					
2.1 มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม					
2.2 มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ					
2.3 มีการสร้างเครื่องมือนวัตกรรมเพื่อดำเนินการนิเทศ					
2.4 มีระบบการนิเทศทางไกล					
2.5 มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้					
2.6 มีการกระตุ้นอำนวยความสะดวก					
2.7 มีการทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน					
2.8 มีการเสริมขวัญและกำลังใจ					
2.9 มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ					
2.10 มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ					
2.11 นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร					
2.12 มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม					
2.13 มีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้					

องค์ประกอบและตัวชี้วัด การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ					
3.1 มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน					
3.2 มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน					
3.3 มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน					
3.4 มีการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล					
3.5 มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม					
3.6 มีการประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้นิเทศ,ผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมิน					
3.7 มีการประเมินผลงานภาพรวมของโครงการ					
3.8 มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน					
3.9 มีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข					
3.10 สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน					
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ					
4.1 การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร					
4.2 ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ					
4.3 ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ					
4.4 ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร					
4.5 สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน					
4.6 พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม					
4.7 จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน					
4.8 มีการสำรวจความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแก้ไข					
4.9 ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน					

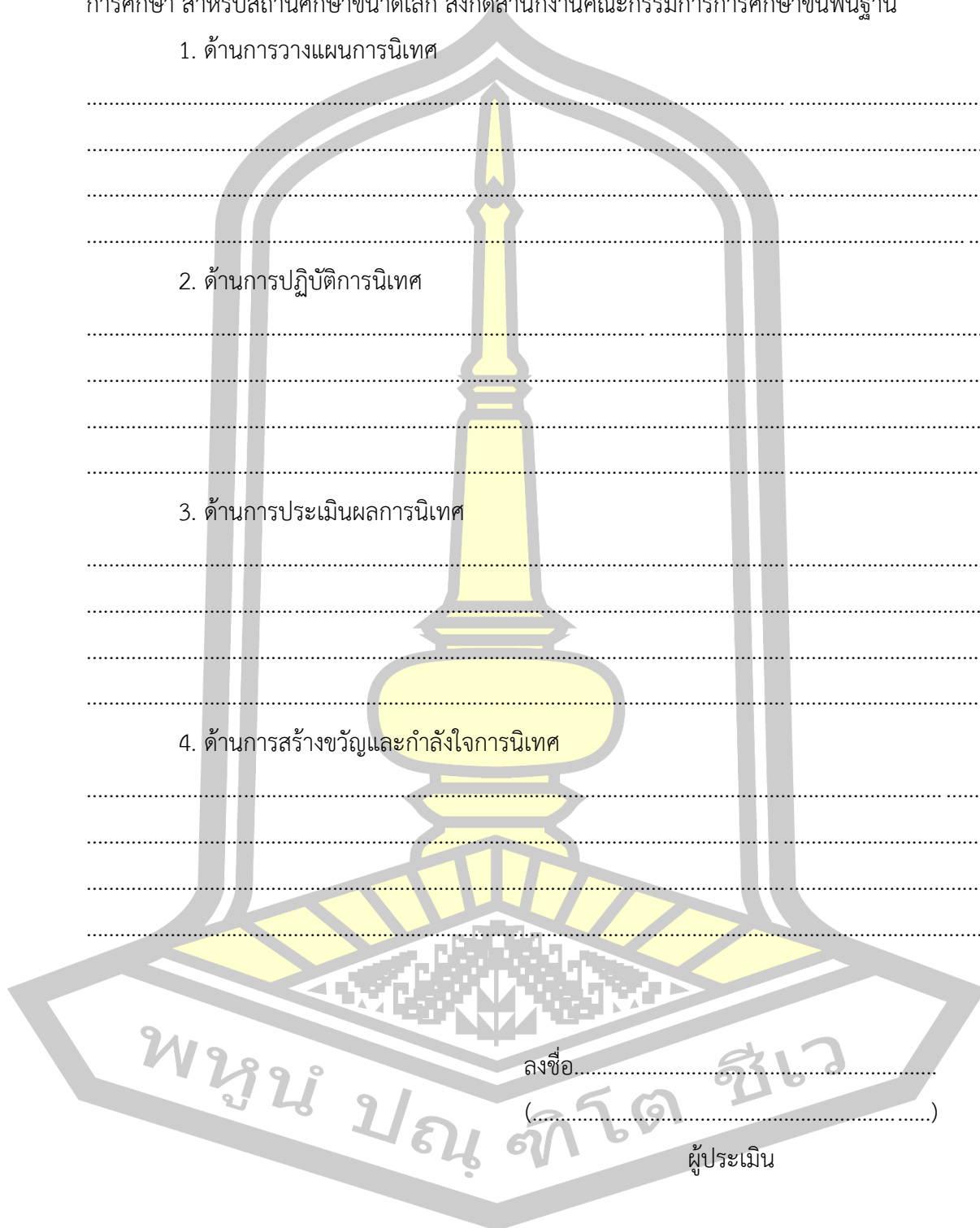
ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ด้านการวางแผนการนิเทศ

2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ

4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. โปรดพิจารณาคำสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมายของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก

- +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นายทองคำ อำไพ

นิติระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต (กศ.ด.)

สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

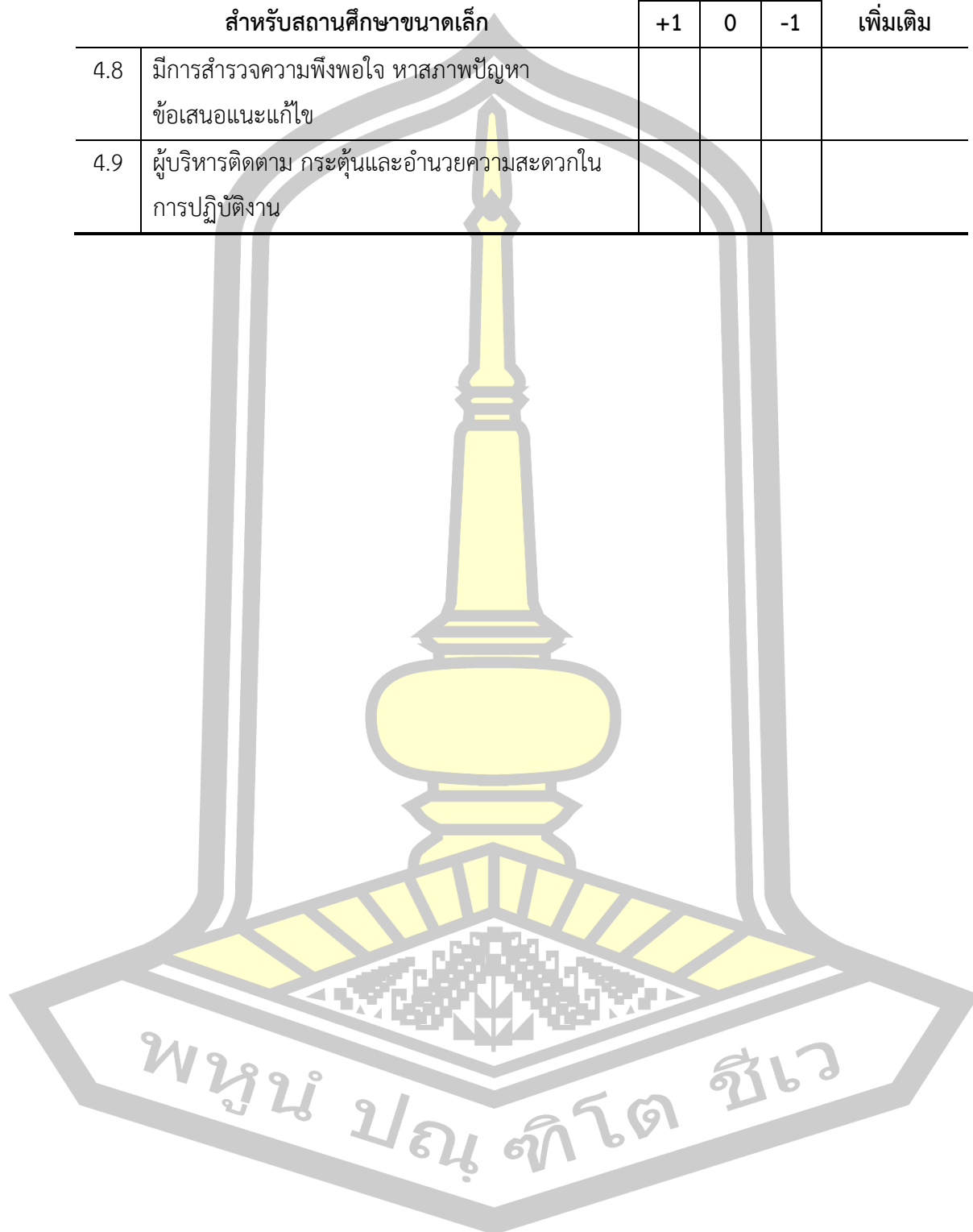
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทัต ชีเว

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก		ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น
		+1	0	-1	เพิ่มเติม
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ					
1.1	มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง				
1.2	เตรียมการวางแผนการนิเทศ จากความร่วมมือทุกฝ่าย				
1.3	มีการจัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม				
1.4	มีการปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ				
1.5	มีการประสานบุคลากรและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง				
1.6	มีการกำกับ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง				
1.7	มีการตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุงทั้ง ก่อน ระหว่าง และหลัง ดำเนินการ				
2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ					
2.1	มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม				
2.2	มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ				
2.3	มีการสร้างเครื่องมือนวัตกรรมเพื่อดำเนินการนิเทศ				
2.4	มีระบบการนิเทศทางไกล				
2.5	มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้				
2.6	มีการกระตุ้นอำนวยความสะดวก				
2.7	มีการทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน				
2.8	มีการเสริมขวัญและกำลังใจ				
2.9	มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ				
2.10	มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ				
2.11	มีการผลิตสื่อการนิเทศ				
2.12	มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม				
2.13	มีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้				

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก		ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น
		+1	0	-1	เพิ่มเติม
3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ					
3.1	มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน				
3.2	มีประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน				
3.3	มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน				
3.4	มีการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล				
3.5	มีระยะเวลาการประเมินที่เหมาะสม				
3.6	มีการประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้นิเทศ,ผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมิน				
3.7	มีการประเมินผลงานภาพรวมของโครงการ				
3.8	มีการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน				
3.9	มีการเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข				
3.10	สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน				
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ					
4.1	การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร				
4.2	ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ				
4.3	ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ				
4.4	ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร				
4.5	สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน				
4.6	พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม				
4.7	จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน				

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก		ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น
		+1	0	-1	เพิ่มเติม
4.8	มีการสำรวจความพึงพอใจ ทัศนภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแก้ไข				
4.9	ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกใน การปฏิบัติงาน				

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย
 - (1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - (2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - (3) เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - (4) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
3. กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ เพราะคำตอบของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ ในการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การตอบคำถามของท่านถือเป็นความลับ ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายทองคำ อำไพ

นิสิตระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต (กศ.ด.)

สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. วุฒิการศึกษา () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก
3. ตำแหน่ง () ผู้บริหาร () ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ
4. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง
 () น้อยกว่า 6 ปี () 6 - 10 ปี () 11 - 15 ปี
 () 16 - 20 ปี () 21 - 25 ปี () 26 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการณ์เทศบาลในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับ

สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การเทศบาลในเพื่อ
 ยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
 พื้นฐาน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงตามสภาพปัจจุบัน
 สภาพที่พึงประสงค์ ตามระดับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
11	มีการผลิตสื่อการนิเทศ										
12	มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม										
13	มีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้										
3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ											
1	มีการวางแผน หลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน										
2	มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศ										
3	มีการสร้างเครื่องมือนวัตกรรมเพื่อดำเนินการนิเทศ										
4	มีระบบการนิเทศทางไกล										
5	มีการปฏิบัติการนิเทศตามแผนที่วางไว้										
6	มีการกระตุ้นอำนวยความสะดวก										
7	มีการทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน										
8	มีการเสริมขวัญและกำลังใจ										
9	มีการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการนิเทศ										
10	มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ										
11	มีการผลิตสื่อการนิเทศ										
12	มีรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม										
13	มีการสรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้										
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ											
1	การมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร										
2	ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และมีสวัสดิภาพอย่างสม่ำเสมอ										
3	ยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ										

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก		สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
4	ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ทำงาน ในฐานะเป็นสมาชิกขององค์กร								
5	สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน								
6	พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม								
7	จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน								
8	มีการสำรวจความพึงพอใจ หาสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแก้ไข								
9	ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวก สะดวกในการปฏิบัติงาน								

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำชี้แจง ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ด้านการวางแผนการนิเทศ

.....

.....

.....

2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

.....

.....

.....

3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ

.....

.....

.....

4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best practices)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบแนวทางการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ ด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

นายทองคำ อำไพ

นิสิตระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาดุซุฎิบัณฑิต (กศ.ด.)

สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้สัมภาษณ์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
สาขาวิชา.....
3. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
4. สถานที่ทำงาน.....

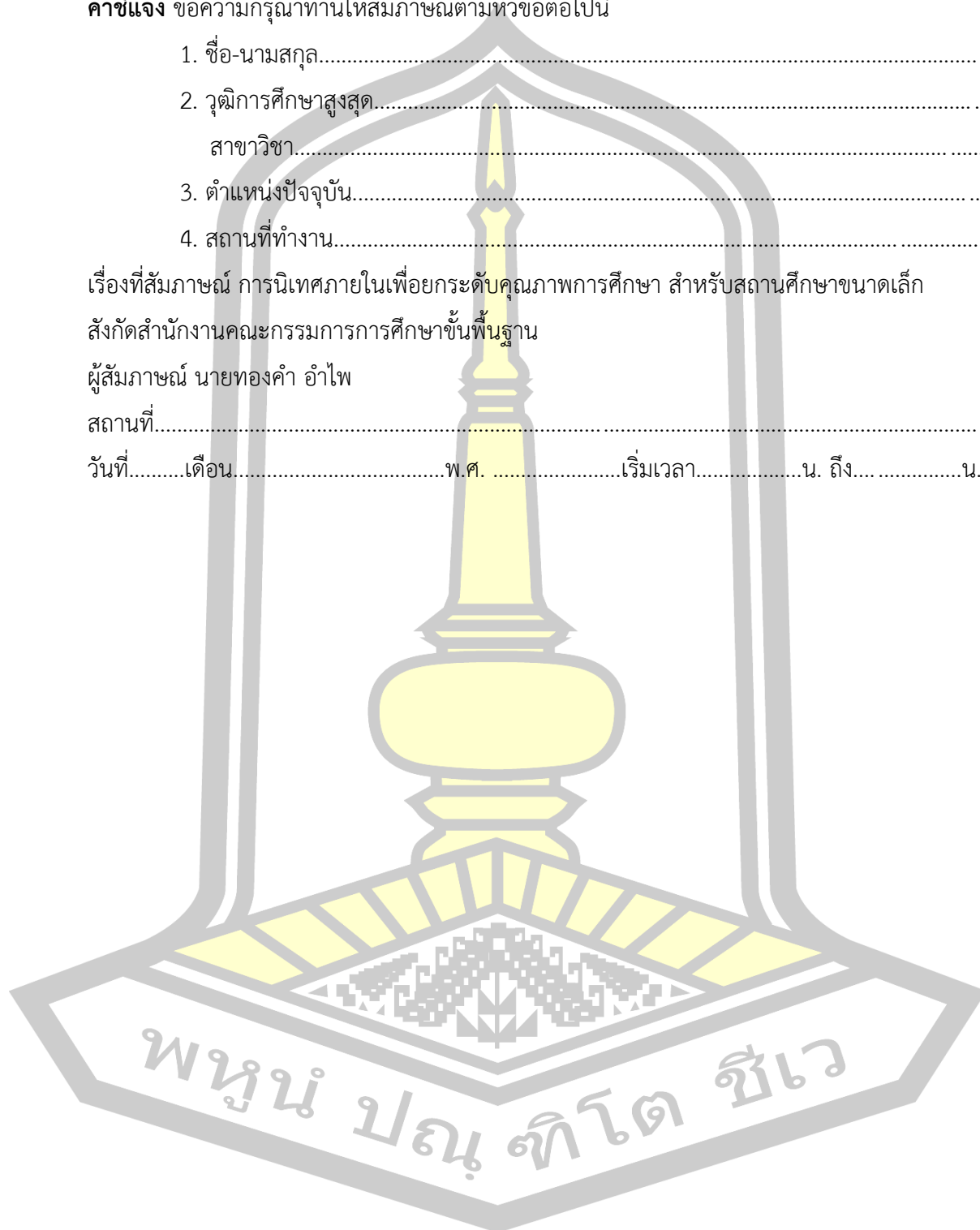
เรื่องที่สัมภาษณ์ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้สัมภาษณ์ นายทองคำ อำไพ

สถานที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.เริ่มเวลา.....น. ถึง.....น.

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับ
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญมีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ทางด้านการ
นิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ท่านมีแนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประเด็นที่
กำหนดให้ อย่างไร

1. ด้านการวางแผนการนิเทศ มีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ มีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ มีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ มีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

พจนานุกรมศัพท์โศลก

แบบประเมินรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ท่านได้ศึกษารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้วิจัยแนบมาพร้อมนี้

2. โปรดพิจารณารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ครบทุกด้าน

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่อง โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

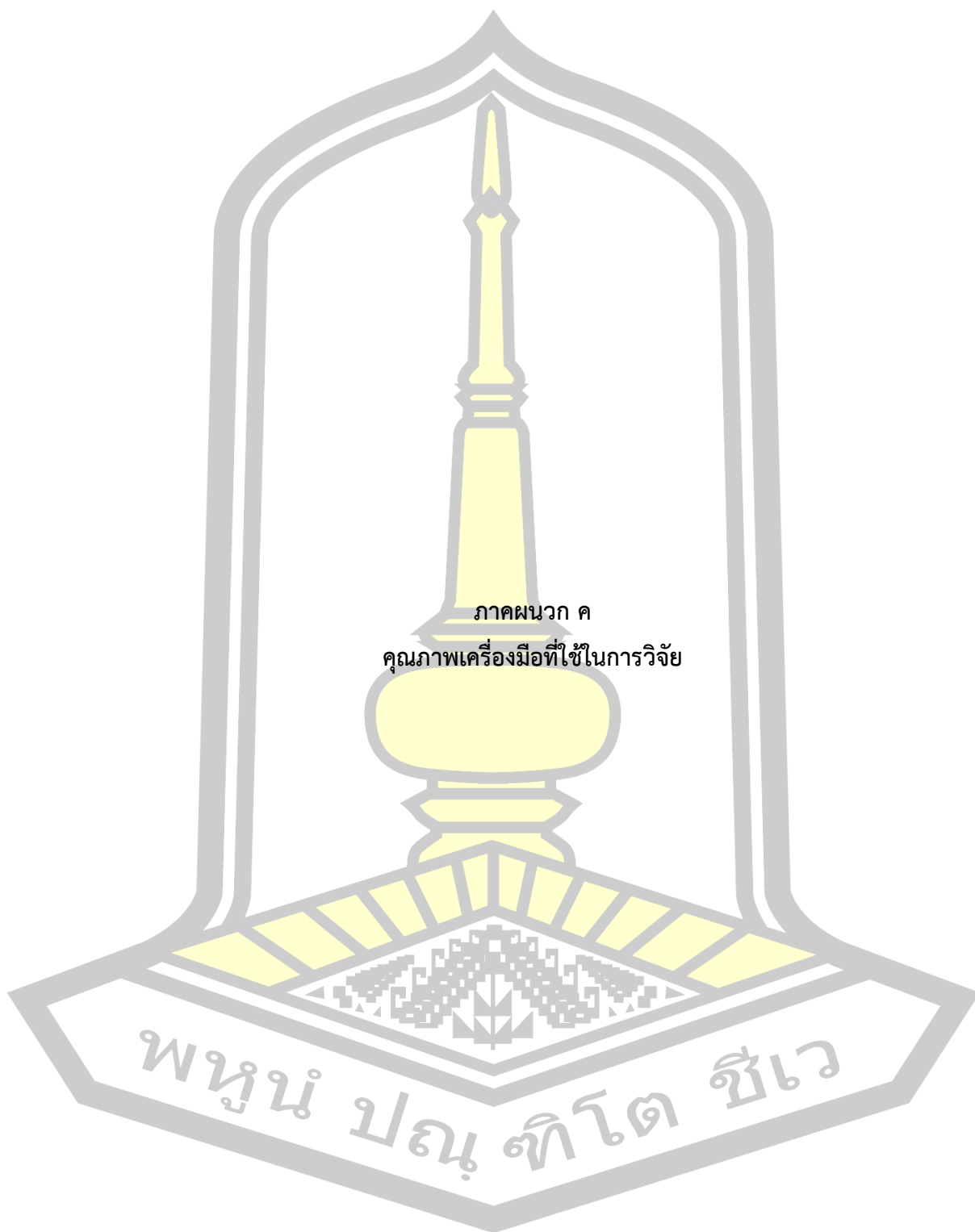
นายทองคำ อำไพ

นิสิตระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาคุุฎิบัณฑิต (กศ.ด.)

สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พจนัน ปณฺ ทิโต สิบ

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

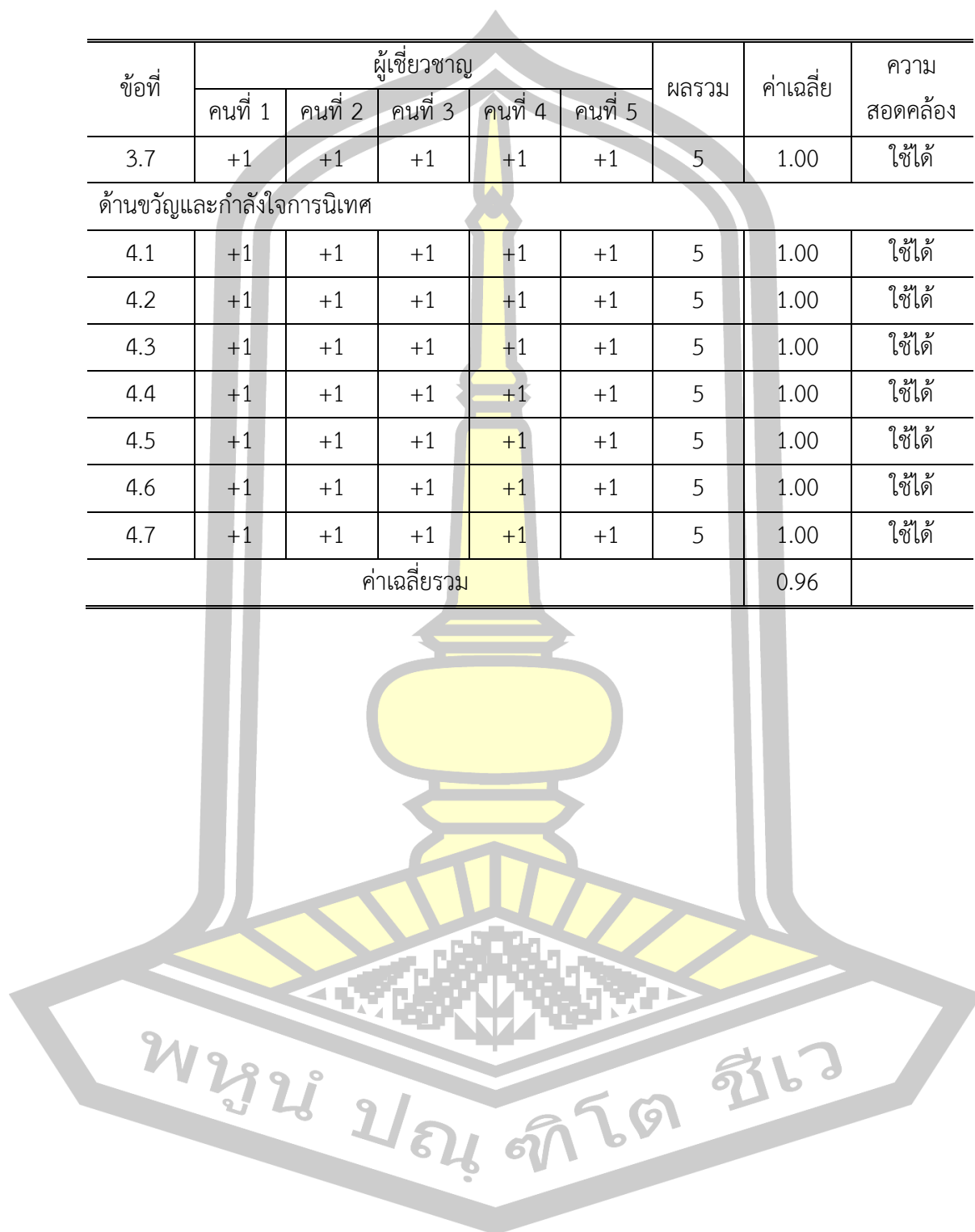
พหุบัณฑิต โท ชีวะ

ตาราง 36 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน
สภาพที่พึงประสงค์ ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านการวางแผนการนิเทศ								
1.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.6	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านการปฏิบัติการนิเทศ								
2.1	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.6	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
2.7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ								
3.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.3	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
3.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 36 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
3.7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ								
4.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ค่าเฉลี่ยรวม							0.96	

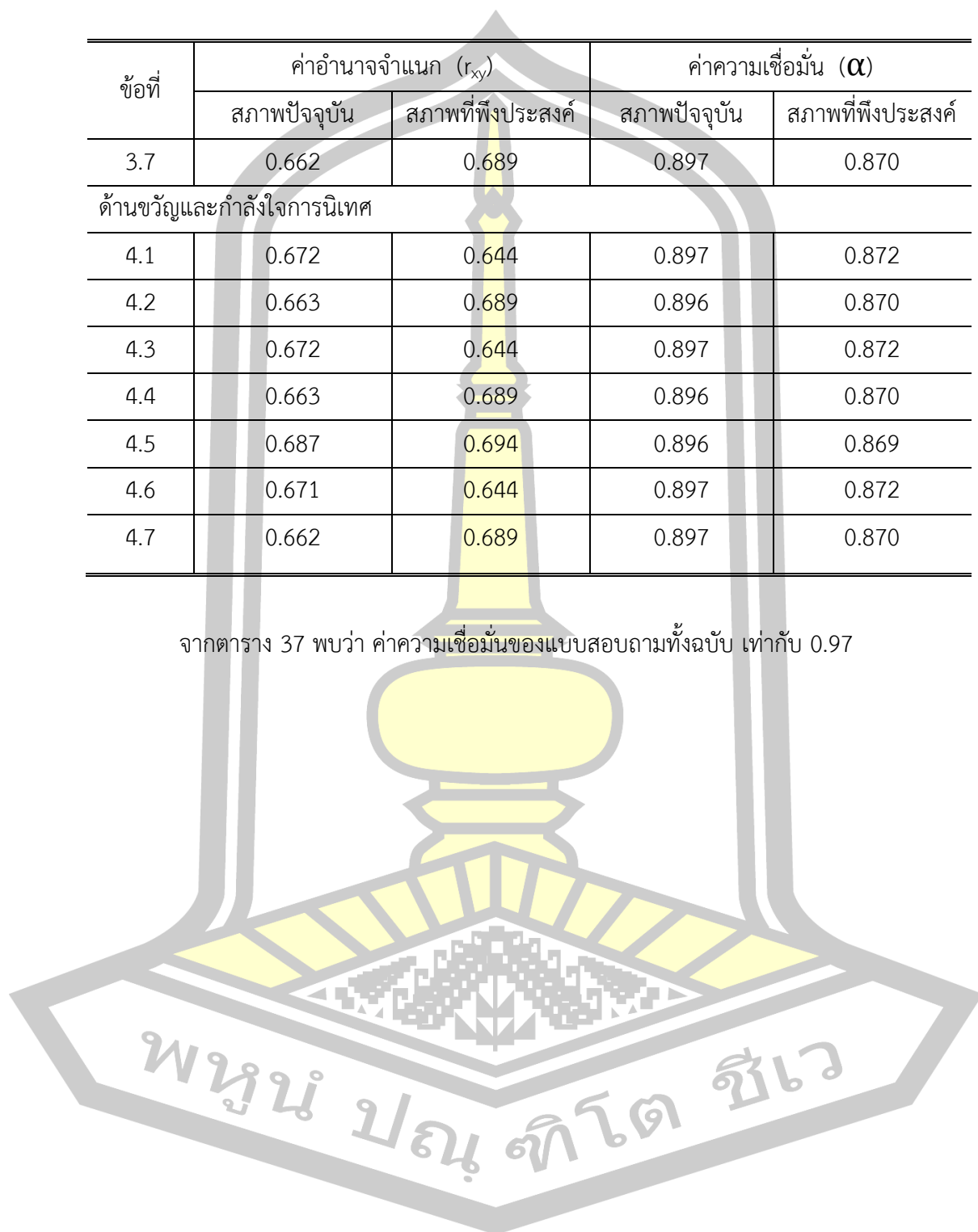
ตาราง 37 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน
สภาพที่พึงประสงค์ ของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
ด้านการวางแผนการนิเทศ				
1.1	0.624	0.418	0.889	0.881
1.2	0.294	0.280	0.908	0.886
1.3	0.624	0.418	0.889	0.881
1.4	0.485	0.412	0.903	0.881
1.5	0.622	0.520	0.899	0.878
1.6	0.294	0.280	0.908	0.886
ด้านการปฏิบัติการนิเทศ				
2.1	0.420	0.269	0.906	0.885
2.2	0.596	0.509	0.900	0.878
2.3	0.672	0.644	0.897	0.872
2.4	0.420	0.269	0.906	0.885
2.5	0.596	0.509	0.900	0.878
2.6	0.672	0.644	0.897	0.872
2.7	0.663	0.689	0.897	0.871
2.8	0.663	0.689	0.897	0.871
ด้านการสรุปและประเมินผลการนิเทศ				
3.1	0.671	0.644	0.897	0.872
3.2	0.662	0.689	0.897	0.870
3.3	0.295	0.280	0.908	0.885
3.4	0.662	0.689	0.897	0.870
3.5	0.485	0.412	0.903	0.881
3.6	0.671	0.644	0.897	0.872

ตาราง 37 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
3.7	0.662	0.689	0.897	0.870
ด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ				
4.1	0.672	0.644	0.897	0.872
4.2	0.663	0.689	0.896	0.870
4.3	0.672	0.644	0.897	0.872
4.4	0.663	0.689	0.896	0.870
4.5	0.687	0.694	0.896	0.869
4.6	0.671	0.644	0.897	0.872
4.7	0.662	0.689	0.897	0.870

จากตาราง 37 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

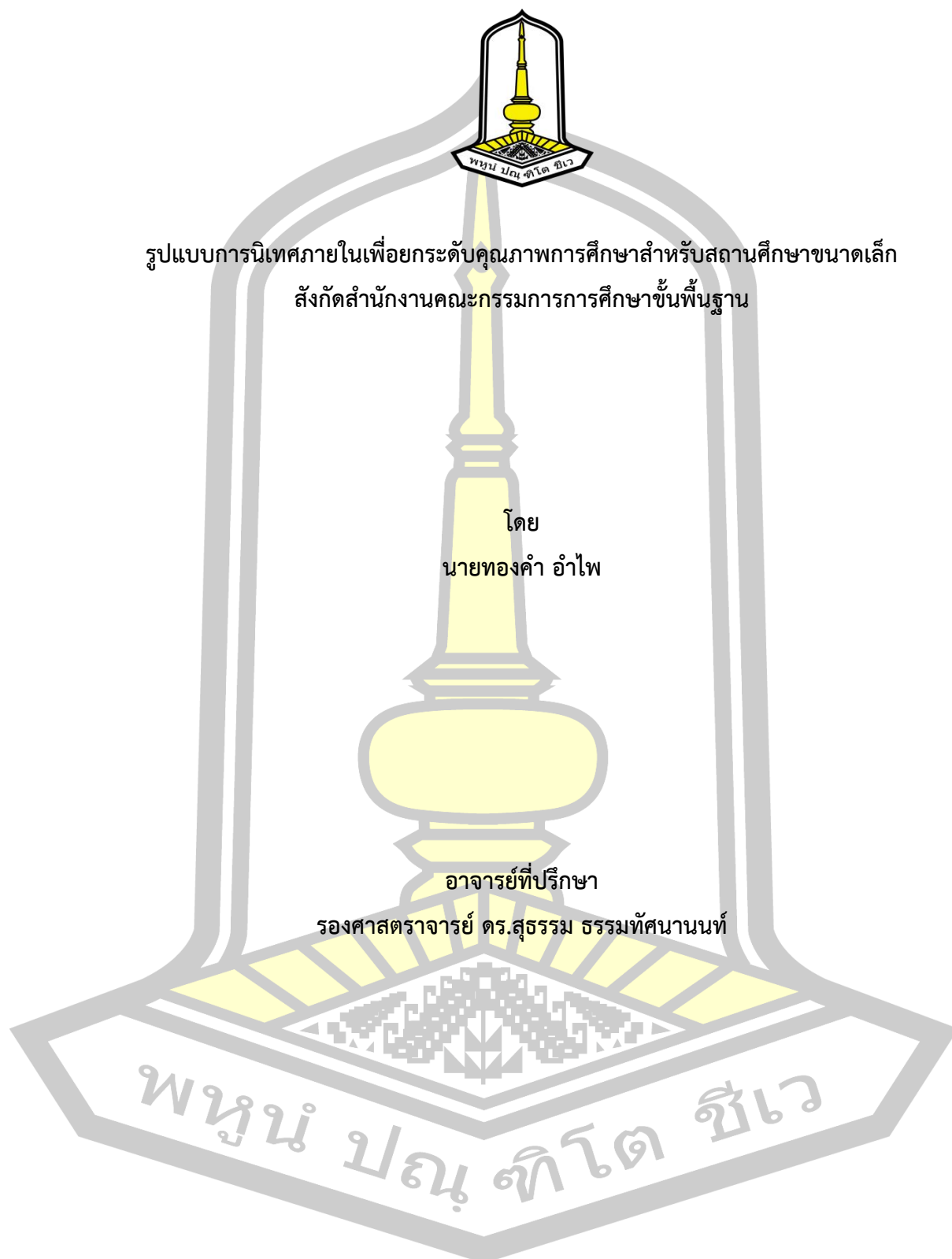

ภาคผนวก ง

คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พหุ ประ โท ชี เว

หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เล่มนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ได้นำแนวทางไปใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

รูปแบบฉบับนี้ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีการดำเนินการ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

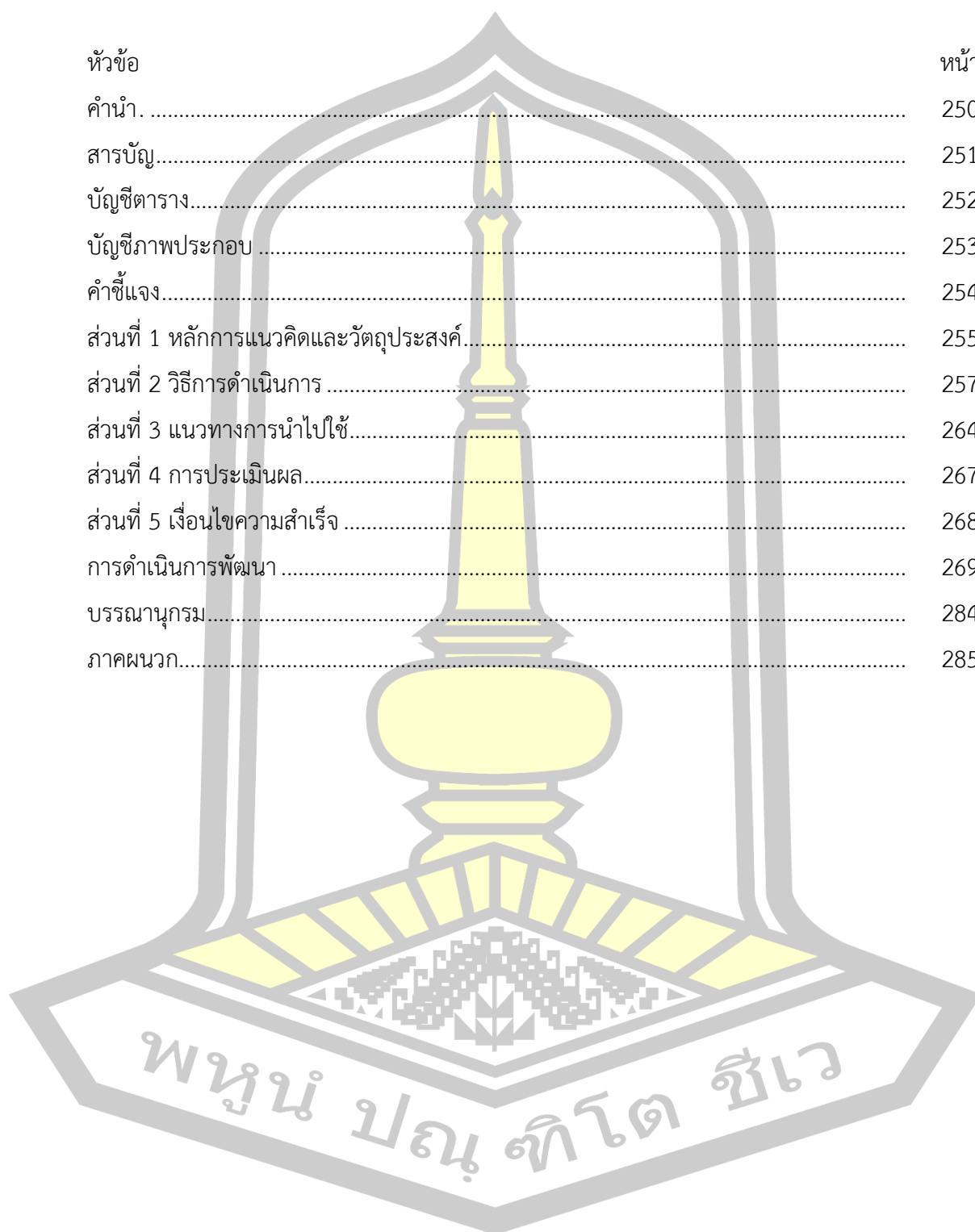
ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ทองคำ อำไพ

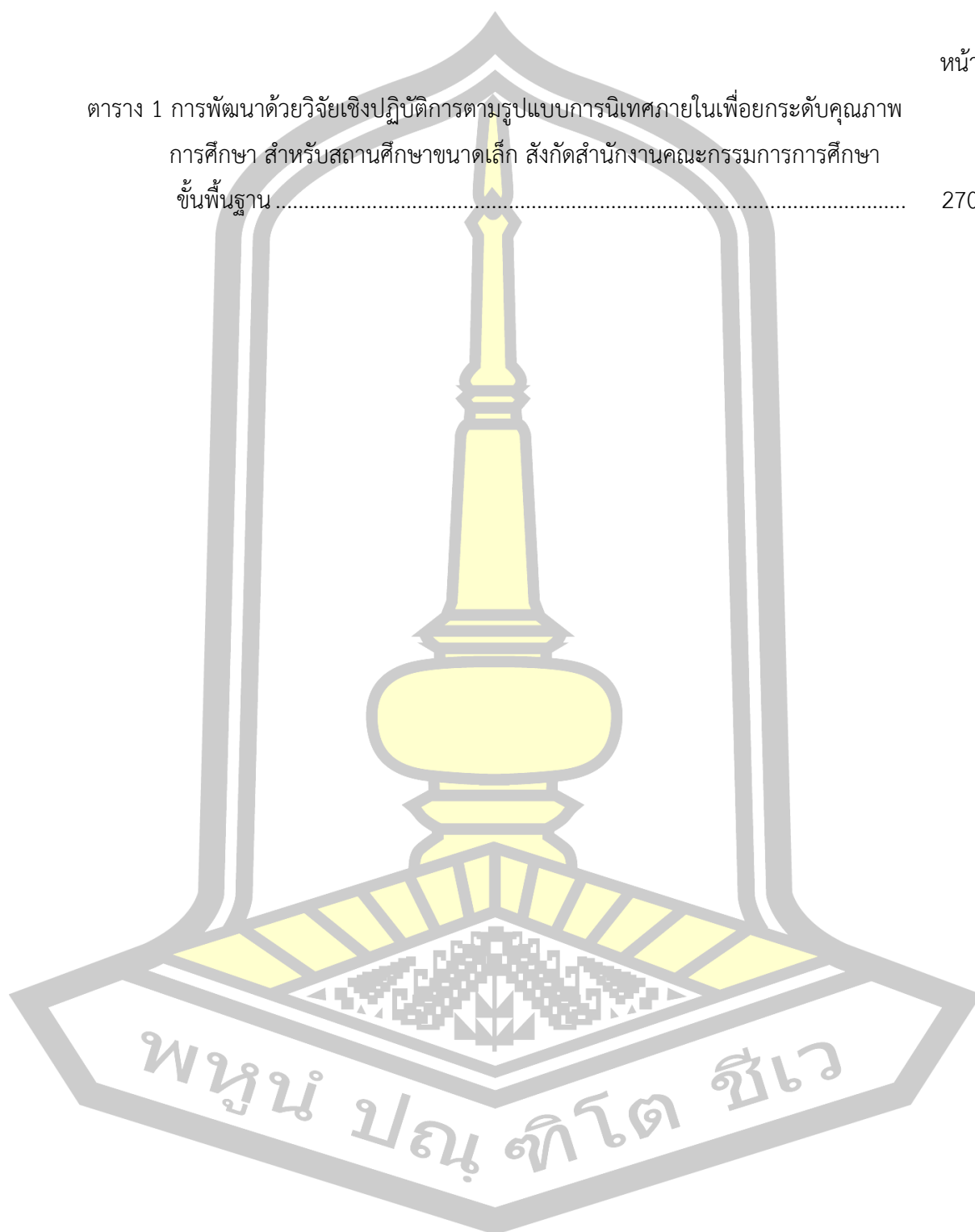
สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
คำนำ.....	250
สารบัญ.....	251
บัญชีตาราง.....	252
บัญชีภาพประกอบ.....	253
คำชี้แจง.....	254
ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์.....	255
ส่วนที่ 2 วิธีการดำเนินการ.....	257
ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้.....	264
ส่วนที่ 4 การประเมินผล.....	267
ส่วนที่ 5 เสร็จสิ้นความสำเร็จ.....	268
การดำเนินการพัฒนา.....	269
บรรณานุกรม.....	284
ภาคผนวก.....	285

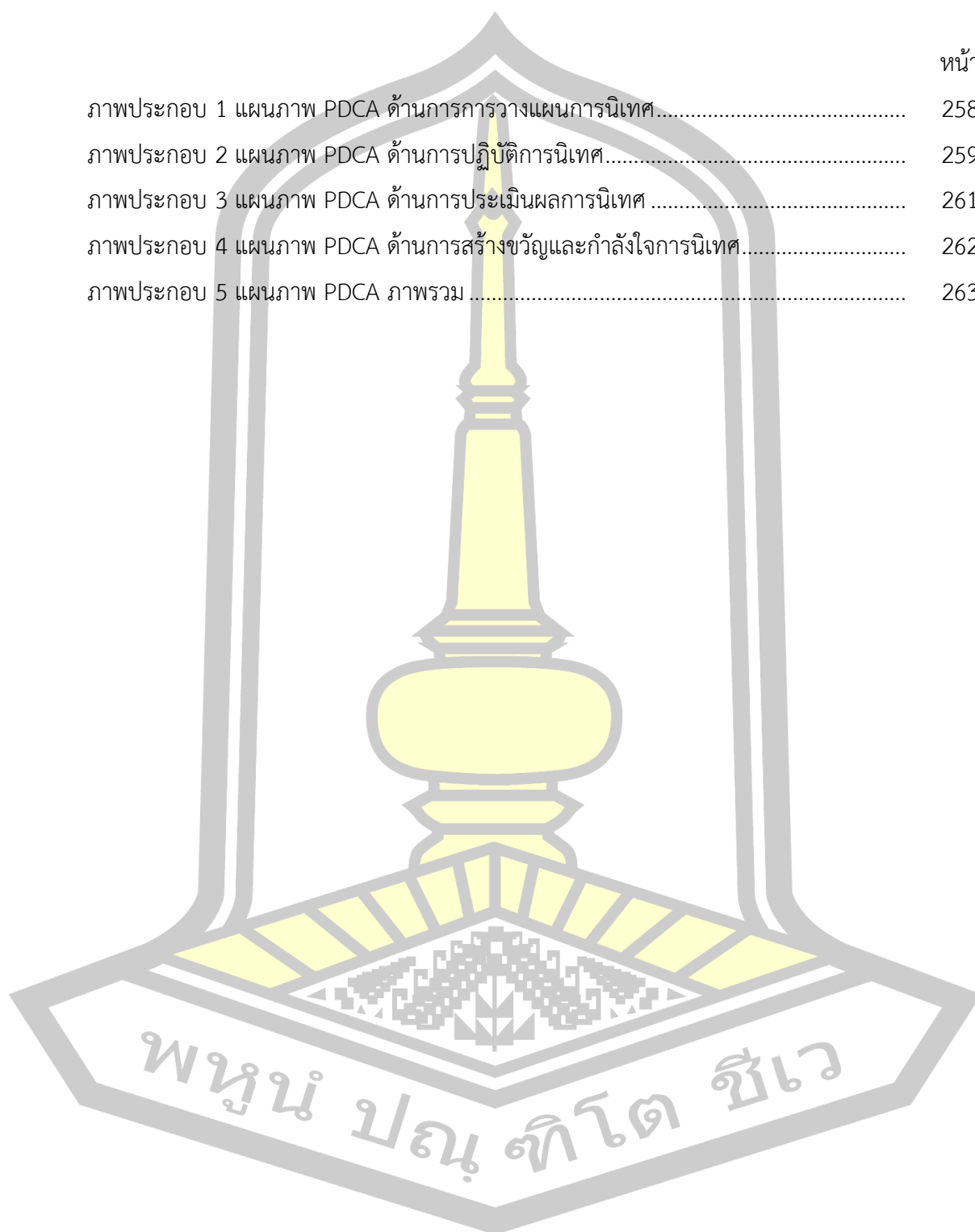
บัญชีตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การพัฒนาด้วยวิจัยเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	270

บัญชีภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 แผนภาพ PDCA ด้านการวางแผนการนิเทศ.....	258
ภาพประกอบ 2 แผนภาพ PDCA ด้านการปฏิบัติการนิเทศ.....	259
ภาพประกอบ 3 แผนภาพ PDCA ด้านการประเมินผลการนิเทศ.....	261
ภาพประกอบ 4 แผนภาพ PDCA ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ.....	262
ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA ภาพรวม.....	263

คำชี้แจง

การใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาในปัจจุบัน โดยเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมทางด้านการบริหารจัดการในสถานศึกษาด้วยกระบวนการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องสร้างความรู้และความเข้าใจในองค์ประกอบ ขอบข่าย เนื้อหาและหลักการของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงได้จัดทำ “คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ที่สนใจหรือมีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สาระสำคัญของรูปแบบ ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีการดำเนินงาน ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

การใช้คู่มือรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาทำความเข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ และแนวทางการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ดำเนินการตามขอบข่ายแต่ละด้านของรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามรายละเอียดในคู่มือ
3. ประเมินผลและสรุปการพัฒนา

รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์

1. หลักการแนวคิด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ถึง มาตรา 30 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬาภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงแบบบูรณาการ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในการบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ หลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชนองค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553).

การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์นั้น ต้องอาศัยกระบวนการอย่างน้อย 3 กระบวนการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศการศึกษา โดยจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องสอดคล้องและควบคู่กันไป โดยเฉพาะการนิเทศการสอนของครูให้มีการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ การนิเทศมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ในบางครั้งแม้ครูจะได้ใช้ความสามารถในการจัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้แล้วก็ตาม อาจจะมีบางสิ่งบางอย่างขาดตกบกพร่อง ทำให้การสอนขาดความสมบูรณ์ดังนั้น หากมี

บุคคลอื่นได้ชี้แนะ แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ กี่ยวมเกิดผลดี การนิเทศจึงเปรียบเหมือนกระจกเงาที่คอยส่องให้เห็นภาพการสอนของครูและเป็นกระบวนการที่เสริมสร้างการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนในการพัฒนาการศึกษา การสร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและยังเป็นการสร้างความตระหนักให้กับครูถึงปัญหาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้สามารถแก้ไขปัญหาได้และสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูผู้สอนอีกด้วย นอกจากนี้ยังมุ่งให้เกิดความร่วมมือและประสานงานกันเป็นอย่างดีภายใต้ระบบการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อควบคุมมาตรฐานและพัฒนางานด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพการนิเทศการศึกษาเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการสนับสนุนการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของครูและผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างมากโดยเฉพาะครูและผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้ดังนั้นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้เกิดการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้คือครูและผู้บริหารโรงเรียนเพราะต้องเป็นทั้งผู้นำและเป็นทั้งผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย นั่นก็คือชุมชนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพสถาบันศาสนาสถานประกอบการสถาบันอื่นๆ ร่วมกันจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมวิชาการ. 2543 : 1)

การนิเทศการศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพให้กับโรงเรียน และสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอนหลักในระบบโรงเรียนสำหรับความหมายของการนิเทศการศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนจุดเน้นที่แตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับยุคสมัยการปรับเปลี่ยนแต่ละยุคนั้นมีจุดมุ่งหมายที่ตรงกันนั่นก็คือต้องการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสอนของครูให้มีคุณภาพมากขึ้นโดยอาศัยการนิเทศการศึกษาที่เป็นกระบวนการช่วยเหลือครู จึงทำให้ครูผู้สอนเป็นครูผู้มีความรู้และประสิทธิภาพซึ่งมีงานวิจัยจำนวนมากที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่สามารถชี้ให้เห็นว่าครูผู้สอนมีการปรับปรุงการสอนอยู่เสมออันมีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (สุทธนู ศรีไสย์. 2549 : 1-10)

ความต้องการ การนิเทศของโรงเรียนต้องอาศัยกระบวนการและเทคนิคของการนิเทศเข้ามาให้ความช่วยเหลือในการแนะนำและปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยอาศัยข้อมูลจากการนิเทศในการจำแนกประสิทธิภาพของครู เพื่อช่วยเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในบางกรณี เนื่องจากการนิเทศสามารถกระตุ้น ความคิดให้เกิดกับครู ดังนั้นโรงเรียนจึงมีความต้องการได้รับการนิเทศเพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรในโรงเรียน ทั้งด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและความก้าวหน้าทางวิชาการ และการนิเทศจะก่อให้เกิดความรู้สึกที่เป็นกันเอง นั่นก็หมายถึง ความรู้สึก

ที่ปลอดภัยในการทำงานเกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ให้บริการผู้เป่าหมาย ด้วยความรักและความภูมิใจในอาชีพครู (ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. 2542 : 179)

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐานการศึกษา สอนองเจตนาธรรมของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 โดยสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพสูงขึ้น และผลักดันให้โรงเรียนขนาดเล็ก มีรูปแบบนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อผู้เรียนให้มีประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อให้มีรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิธีดำเนินการ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการวางแผนการนิเทศ

1.1 วิเคราะห์ วิจัย สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร, นักเรียน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 จัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม

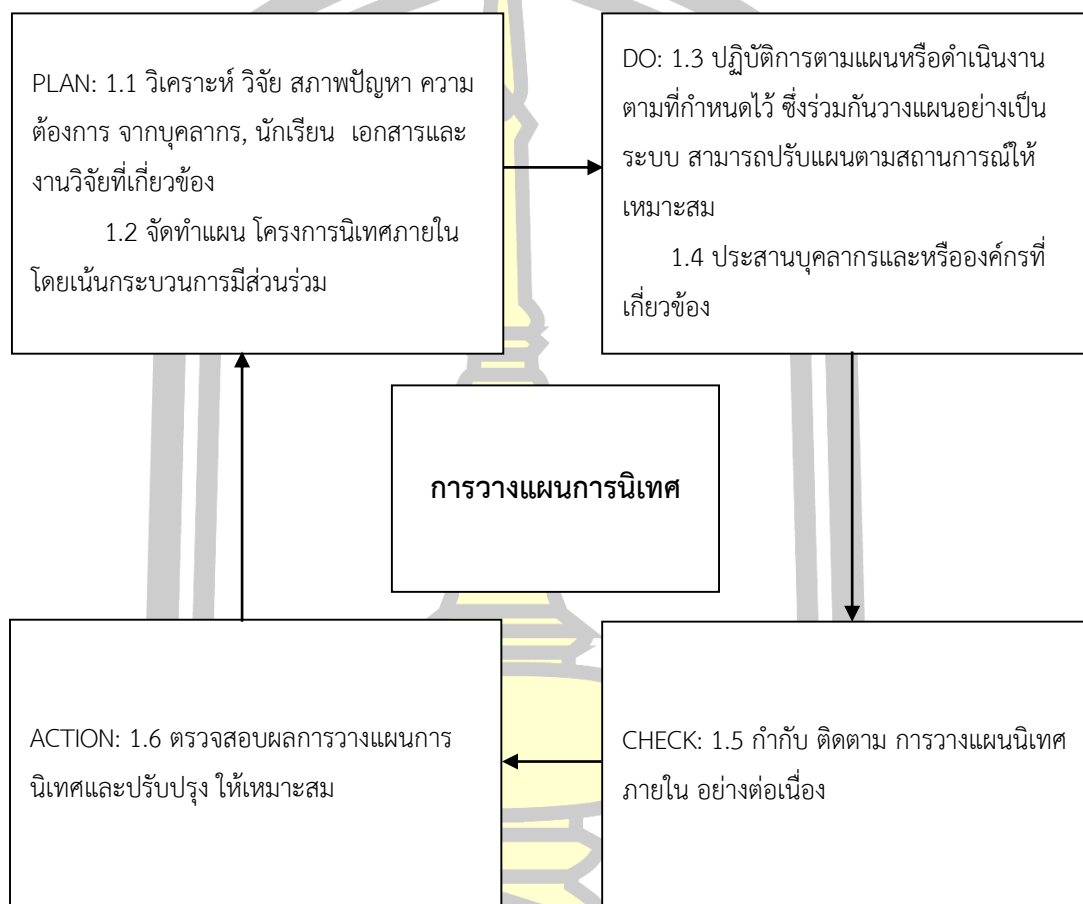
1.3 ปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ สามารถปรับแผนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม

1.4 ประสานบุคลากรและหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

1.5 กำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง

1.6 ตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุง ให้เหมาะสม

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านการวางแผนการ
นิเทศ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แผนภาพ PDCA ด้านการวางแผนการนิเทศ

2. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

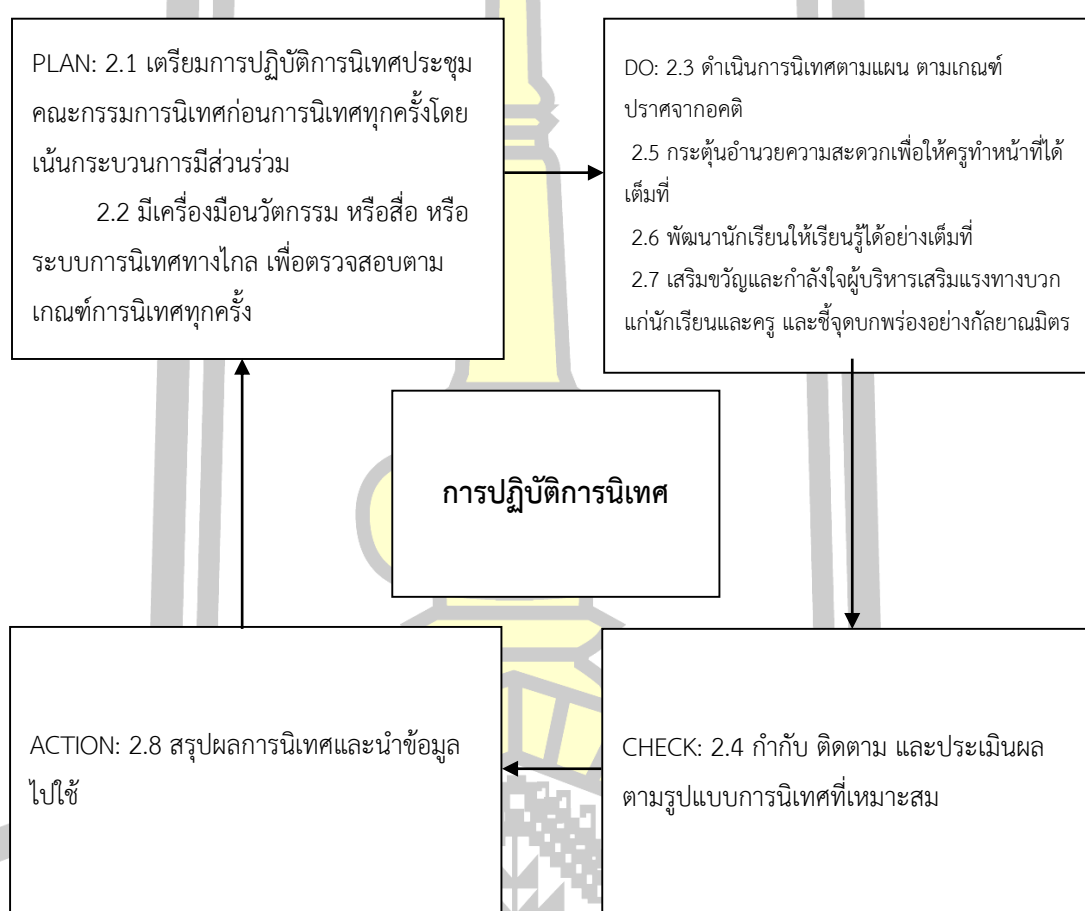
- 2.1 เตรียมการปฏิบัติการนิเทศประชุมคณะกรรมการนิเทศก่อนการนิเทศทุกครั้ง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม
- 2.2 มีเครื่องมือนวัตกรรม หรือสื่อ หรือระบบการนิเทศทางไกล เพื่อตรวจสอบตามเกณฑ์การนิเทศทุกครั้ง
- 2.3 ดำเนินการนิเทศตามแผน ตามเกณฑ์ปราศจากอคติ
- 2.4 กำกับ ติดตาม และประเมินผลตามรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม
- 2.5 กระตุ้นอำนวยความสะดวกเพื่อให้ครูทำหน้าที่ได้เต็มที่

2.6 พัฒนานักเรียนให้เรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

2.7 เสริมขวัญและกำลังใจผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และชี้จุดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร

2.8 สรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านการปฏิบัติการนิเทศดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แผนภาพ PDCA ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ

3.1 วางแนว หลักเกณฑ์ และเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

3.2 ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและ รายงานผลการนิเทศภายใน

3.3 มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน และมีระยะเวลาที่เหมาะสม

3.4 ประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้เกี่ยวข้อง นำข้อมูลตลอดปีการศึกษามา วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย

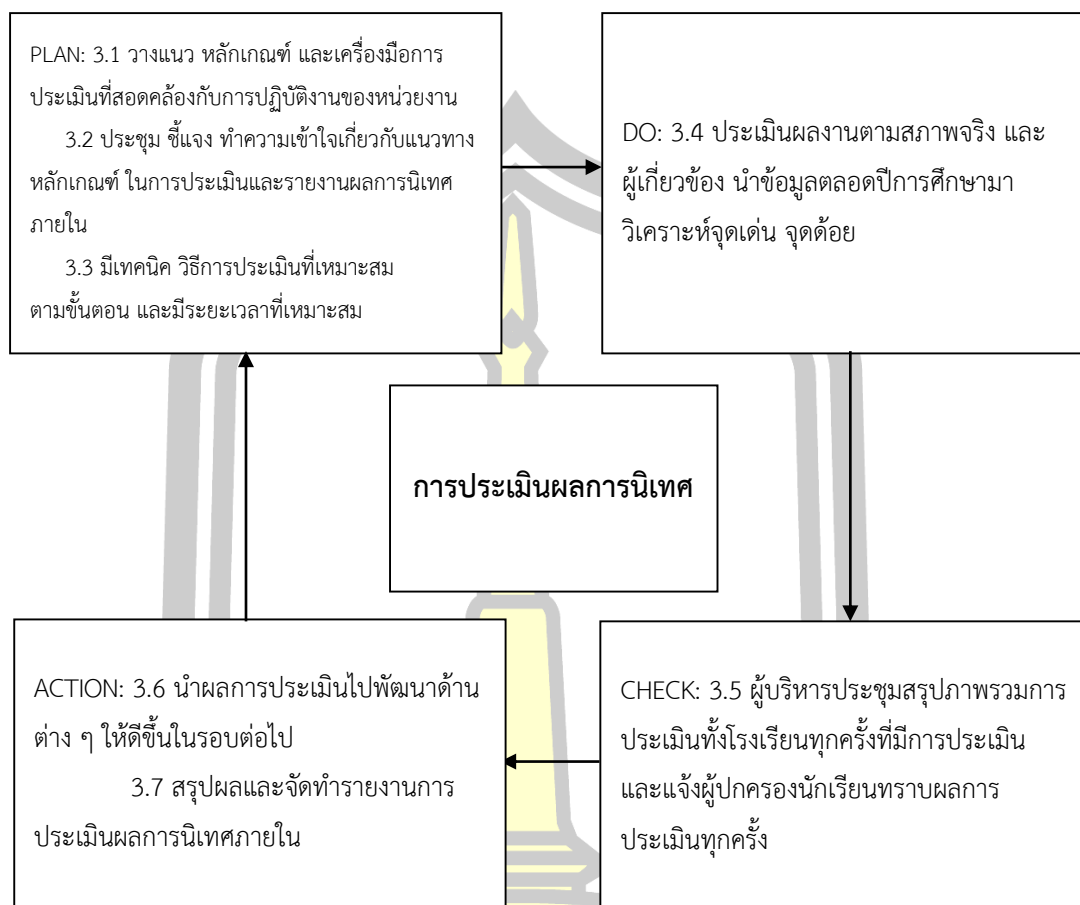
3.5 ผู้บริหารมีการประชุมสรุปภาพรวมการประเมินทั้งโรงเรียนทุกครั้งที่มีการ ประเมิน และแจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบผลการประเมินทุกครั้ง

3.6 นำผลการประเมินไปพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป

3.7 สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านการประเมินผล การนิเทศดังภาพประกอบ 3

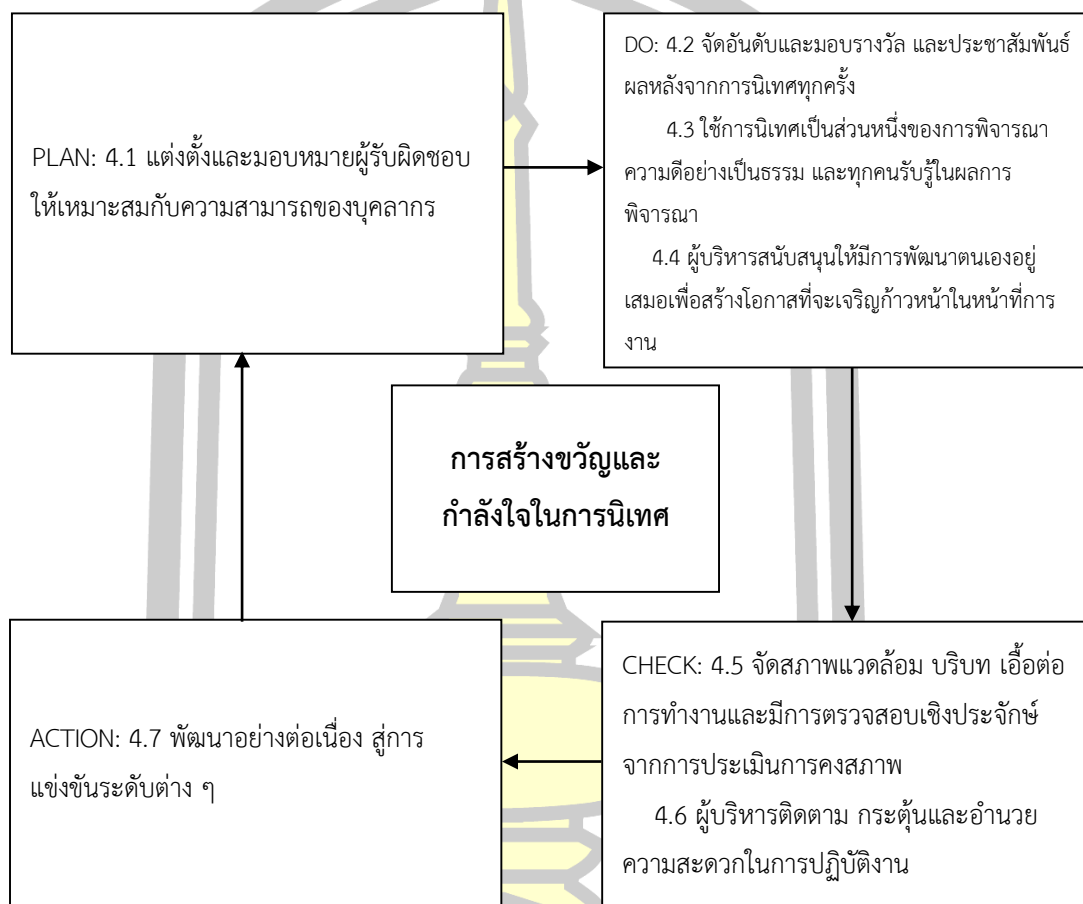

ภาพประกอบ 3 แผนภาพ PDCA ด้านการประเมินผลการนิเทศ

4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศ

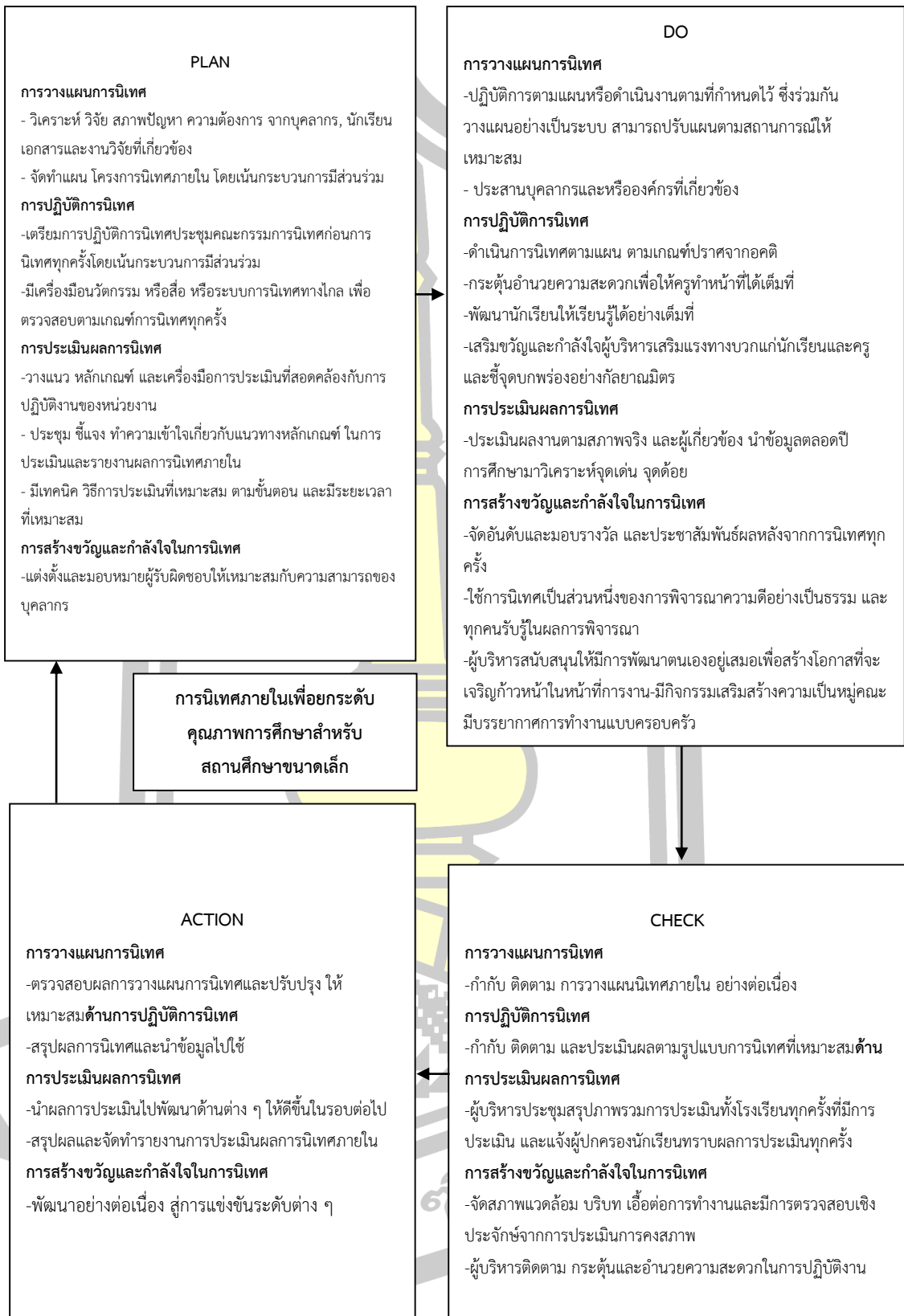
- 4.1 แต่งตั้งและมอบหมายผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร
- 4.2 จัดอันดับและมอบรางวัล และประชาสัมพันธ์ผลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง
- 4.3 ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีอย่างเป็นธรรม และทุกคนรับรู้ในผลการพิจารณา
- 4.4 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อสร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
- 4.5 จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงานและมีการตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการประเมินการคงสภาพ
- 4.6 ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
- 4.7 พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่การแข่งขันระดับต่าง ๆ

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านการสร้างขวัญ
และกำลังใจในการนิเทศ ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แผนภาพ PDCA ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศ

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ในภาพรวม
ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA ภาพรวม

ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้

ผู้วิจัยใช้หลักการแนวคิดวงจรกิจกรรม PDCA ในการบริหารการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดการบริหารตามแนวทางของวงจรกิจกรรมคุณภาพเต็มมิ่ง (PDCA) ของ ฮิโตชิ คูเมะ (2540), ปรีทรศน์ พันธบุรุษย์ (2545), สมาน อัครภูมิ (2541), สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561), Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) เพื่อให้สถานศึกษานำรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล พิจารณาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพการบริหารจัดการด้วยค่าดัชนี $PNI_{modified}$ จัดลำดับความสำคัญได้ดังนี้ กำหนดเป้าหมาย นโยบายการจัดการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง และจะต้องการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาอะไรบ้าง การวางแผนตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ และการดำเนินงานจัดทำและปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปี การวางแผนเป็นการกำหนดทิศทางการทำงานในอนาคตซึ่งจะต้องมีการกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปี เป้าหมาย นโยบายการจัดการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศ มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียน วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียน กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโรงเรียน จึงควรมีการวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งจะครอบคลุมการวางแผนการบริหารโรงเรียน และนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปเป็นประเด็นด้านการวางแผนเพื่อนำไปสร้างรูปแบบ ดังนี้

1.1 การวางแผนกลยุทธ์การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องอาศัยการวางแผนกลยุทธ์ เนื่องด้วยการวางแผนกลยุทธ์จะมุ่งเน้นการคาดคะเนสภาพการณ์ในอนาคตและหากกลยุทธ์กำกับการทำงานขององค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก การวางแผนกลยุทธ์มีขั้นตอน ดังนี้

1) การวิเคราะห์สภาพโรงเรียน ครูและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เพื่อที่จะทำให้รู้ว่าโรงเรียนมีจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) อะไรบ้าง

2) การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และเป้าหมาย (Goal)

3) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategies) ของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย กลยุทธ์ระดับองค์กร กลยุทธ์ระดับแผนงานและกลยุทธ์ระดับโครงการ

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีจากการวางแผนกลยุทธ์ โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำ ในการจัดทำแผนต้องนำกลยุทธ์ระดับองค์กร ระดับแผนงาน และระดับโครงการ มากำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรม โดยการเขียนโครงการเชิงเหตุผลสัมพันธ์ (Logical Framework) ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายระดับแผนงาน (Program Goal) วัตถุประสงค์ระดับโครงการ (Project Purpose) ผลผลิต (Outputs) ทรัพยากรและกิจกรรม (Input and Activities) ตัวชี้วัดแสดงเวลา ปริมาณ คุณภาพ สถานที่แหล่งข้อมูลการอ้างอิง ฐานคติที่สำคัญในแผนปฏิบัติการ จะกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานและงบประมาณของทุกโครงการ มีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (DO-D) การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผนแผนงาน หรือโครงการของแต่ละคนตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ บุคลากรในหน่วยงานต่างปฏิบัติตามภารกิจตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้วในงานของตนที่รับผิดชอบ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปจัดการดำเนินการตามแผนที่ได้รับมอบหมาย ตามแนวทางโดยมีการประชุมหรือเพื่อมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนงาน ตามตัวบ่งชี้ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการบริหารการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ และคอยกำกับดูแลการดำเนินงานเรื่องไหน ขั้นตอนใดยังล่าช้าหรือทำไม่ถูกต้องก็สามารถช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานได้ทันที

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) การตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการปฏิบัติเพื่อให้ทราบว่า การดำเนินการประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน การตรวจสอบและประเมินผลเป็นการหาข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางาน กิจกรรมนี้จึงถือเป็นพื้นฐานของการพัฒนางาน ถ้าทำงานโดยไม่มุ่งหวังที่จะทำให้ดีขึ้นไปก็คงไม่ต้องตรวจสอบและประเมินผลให้เสียเวลา จึงต้องใช้ผลจากการตรวจสอบและ

ประเมินผลเป็นข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานต่อ ๆ ไป ซึ่งในการดำเนินงานในการตรวจสอบ และประเมินผลมีกิจกรรมที่ควรปฏิบัติมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การระบุสภาพความสำเร็จของงานในช่วงเวลาที่จะตรวจสอบ โดยปกติแล้วในการปฏิบัติงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า จะมีข้อมูลที่บอกให้เราทราบว่างานนั้นมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายอะไรบ้าง มากน้อยแค่ไหน ภายในระยะเวลาตามแผนที่วางไว้ ในการระบุความสำเร็จของงานในขั้นตอนนี้ก็ต้องดูช่วงเวลาที่ทำการตรวจสอบ

2. การตรวจสอบวัดผลการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบวัดผลการปฏิบัติงานจริง ๆ ณ วันที่ทำการตรวจสอบว่าสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ในการตรวจสอบวัดก็อาศัยเครื่องมือและวิธีการในการตรวจวัดที่แตกต่างกัน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และการทดสอบเป็นลายลักษณ์อักษร การดูผลการปฏิบัติงานจริง เป็นต้น

3. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบ เพื่อตีค่าการดำเนินงานว่าดี มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยการเปรียบเทียบผลจากการวัด (Measurement) กับเกณฑ์ (Criteria) ก็คือหลักการประเมิน (Evaluation) โดยทั่วไปการประเมินกรณีนี้อาจกล่าวได้ว่าสภาพความสำเร็จของงานถือเป็นเกณฑ์ ผลการดำเนินงานถือเป็นการวัด ดังนั้น เมื่อจะทำการประเมินเรื่องใดก็ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งสองอย่างไม่ครบถ้วนก็ไม่สามารถจะประเมินได้

4. ข้อเสนอแนะ เป็นการเสนอข้อคิดเห็นของผู้ตรวจสอบและประเมินจากผลการประเมินในข้อ 3 เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปรับปรุงแก้ไข ทำให้การดำเนินงานในเรื่องนั้นเป็นผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวคือ ถ้าผลการประเมินว่าดี มีความเหมาะสมอยู่แล้ว ก็อาจจะยกย่องชมเชยหรือให้กำลังใจผู้ปฏิบัติหรือปรับเป้าหมายการดำเนินงานให้สูงขึ้น ให้ยากขึ้น ถ้าผลการประเมินยังไม่ดียังไม่เหมาะสม ก็อาจจะเสนอแนะให้ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน เพิ่มคน เพิ่มอุปกรณ์ หรือแนะนำวิธีการปฏิบัติที่คิดว่าเหมาะสม ซึ่งข้อมูลจากการชี้แนะของผู้ประเมินจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพัฒนางานต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบและประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ถ้าผลการประเมินพบว่างานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็ต้องเร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จ แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ให้การดำเนินงานต่อไปก็จะได้ปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้นจะได้เป็นการท้าทายผู้ปฏิบัติ จึงเห็นได้ว่าการปรับปรุงการปฏิบัติงานสามารถทำได้ตลอดเวลา ไม่ว่างานที่ทำมาแล้วจะสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ ผลจากการปฏิบัติในลักษณะนี้ก็จะเกิดผลดีต่อสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดีที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา

การบริหารตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (DO) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผนการลงมือปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวหากนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและนักเรียนให้มีคุณภาพ

ส่วนที่ 4 การประเมินผล

การประเมินการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการตรวจสอบกิจกรรมการนิเทศ ว่าสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการนิเทศมากน้อยเพียงใด โดยมีการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ

ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ เป็นการประเมินความพร้อมก่อนการดำเนินงานของผู้บริหารหรือคณะกรรมการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในเรื่องต่อไปนี้

- 1.1 ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงของกิจกรรมมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด
- 1.2 ตรวจสอบเครื่องมือ สื่อ คน และเวลา
- 1.3 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ
- 1.4 การสร้างเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ เป็นการประเมินขณะปฏิบัติงานตามแผนการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดในแผนการประเมิน ให้ครอบคลุมสาระสำคัญ ต่อไปนี้

- 2.1 เรื่องที่ประเมิน
 - 2.1.1 วัตถุประสงค์
 - 2.1.2 เป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
- 2.2 วิธีการประเมิน
- 2.3 เครื่องมือประเมิน
- 2.4 ระยะเวลาดำเนินการ

2.5 ผลการประเมิน

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ เป็นการประเมินผลสำเร็จของการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งประเมินได้จากสาระสำคัญ ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามเกณฑ์ ดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

3.1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3.1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3.1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้

3.1.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้

3.1.5 ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีการนำไปใช้และเผยแพร่

3.1.6 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

3.1.7 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ

3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

3.2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด เป็นแบบอย่างได้

3.2.2 ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย

3.2.3 ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

3.2.4 ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษา

ส่วนที่ 5 เจ็อนไขความสำเร็จ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านคุณภาพ

การศึกษา ควรมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำทางวิชาการและนวัตกรรมการเรียนรู้

2. ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและทักษะการปฏิบัติงานตามภารกิจ รวมทั้งทักษะการทำงานเป็นทีม

3. คณะกรรมการสถานศึกษา ต้องได้รับการอบรมพัฒนาในด้านการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4. โรงเรียนกำหนดเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ การพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และมีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่สามารถวัดได้จริง

5. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยยึดตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานที่ 1 ของผู้เรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

การดำเนินการพัฒนา

รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำไปใช้ ดังนี้

1. การพัฒนาด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารที่สมัครใจเข้าร่วม โดย แบ่งการดำเนินการเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 การพัฒนา โดยใช้คู่มือการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 ขั้นที่ 3 การบูรณาการการแบบสอดแทรกกับการปฏิบัติงาน ขั้นที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา ผลการศึกษาแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม

เป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังนี้

1. การลงทะเบียน ปฐมนิเทศ ผู้บริหาร และคณะครู จำ ที่สมัครใจเข้าร่วม รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียด ขั้นตอนการพัฒนา และ ความสำคัญจำเป็นในการพัฒนา

2. การประเมินก่อนการพัฒนา (Pretest) ประกอบด้วย แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. การศึกษาด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินการหาความรู้ด้วยตนเองจากเอกสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยส่งมอบเอกสารรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ด้วยตนเอง ระยะเวลา 5 วัน โดยมอบภาระงานให้ส่งสรุปบทเรียนที่ได้ศึกษาเอกสารจำนวน 3 หน้า ส่งก่อนเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ขั้นที่ 2 การพัฒนาโดยใช้คู่มือการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การพัฒนาโดยใช้คู่มือการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 วัน ในรูปแบบการบรรยาย การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสรุปอภิปรายผล ดังตาราง 1

ตาราง 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วันที่	09.00 – 10.00	10.00 – 11.00	11.00 – 12.00	12.00 – 13.00	13.00 – 14.00	14.00 – 15.00	15.00 – 16.00	16.00 – 17.00
1	ปฐมนิเทศ Pretest	การวางแผนการนิเทศ			ประชุมเชิงปฏิบัติการ	การวางแผนการนิเทศ (ต่อ)		
2	การปฏิบัติการนิเทศ			การปฏิบัติการนิเทศ (ต่อ)				
2	การสรุปและการประเมินผล การนิเทศ			การสร้างขวัญและกำลังใจ		พิธีปิด		

ขั้นที่ 3 การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน

1. การบูรณาการแบบสอดแทรกกับการปฏิบัติงานการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควบคู่กับการปฏิบัติงานหลังอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานทำงานที่โรงเรียนตามปกติผ่านการเรียนรู้โดยการใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยผู้เข้ารับการพัฒนาดูร่วมกันกำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและเป็นการพัฒนาให้สถานศึกษาขนาดเล็กได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาหลังจากการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้เข้ารับการพัฒนาดูเรียนรู้ร่วมกันตามกิจกรรมคู่มือรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นการพัฒนา 1) แบ่งกลุ่ม 2) กำหนดปัญหา 3) ศึกษาความหมาย 4) หลากหลายวิธีการ 5) ระดมความคิด 6) นำเสนอสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 15.30 น.-17.30 น. คือวัน พุธ พฤหัสบดี และศุกร์ เป็นเวลา 10 สัปดาห์

2. การนิเทศ แบบมีส่วนร่วมจากผู้วิจัย วิทยากร และนิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 2 โดยใช้แบบนิเทศติดตาม

ขั้นที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา

1. การประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนา

2. การประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนด

การประเมินการทำกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดผู้เข้ารับการพัฒนาดูหลังจากที่เข้าร่วมรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการนิเทศแบบมีส่วนร่วมจากผู้วิจัย วิทยากร และนิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. การประเมินความพึงพอใจการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ

พูน ปณ ติโต ชีเว

หน่วยที่ 1

ด้านการวางแผนการนิเทศ

พหุ ประจัน ชิต ชัยเว

หน่วยที่ 1 ด้านการวางแผนการนิเทศ
(เวลาในการพัฒนา 5 ชั่วโมง)

หลักการ

การวางแผนการนิเทศ เป็นกระบวนการที่สำคัญ ในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป็นเป้าหมายที่ต้องการ เป็นขั้นตอนในการกำหนดทางเลือก แนวปฏิบัติรายละเอียด ขอบข่ายการนิเทศ กำหนดผู้รับผิดชอบ เขียนแผนและโครงการนิเทศภายใน มีการประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจในการนิเทศภายใน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะด้านการวางแผนการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เนื้อหา

- 1.1 วิเคราะห์ วิจัย สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร, นักเรียน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 จัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม
- 1.3 ปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ สามารถปรับแผนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม
- 1.4 ประสานบุคลากรและหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- 1.5 กำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง
- 1.6 ตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุง ให้เหมาะสม

กิจกรรมพัฒนา

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

- การให้ความรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สรุปล ความหมายและความสำคัญของความรู้ความเข้าใจ และการมีความสามารถการบริหารจัดการหรือจัดกิจกรรมการวางแผนการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
- การระดมความคิด เกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษา มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และการมีความสามารถการบริหารจัดการหรือจัดกิจกรรมการวางแผนการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
- การอภิปราย การนำเสนอผลการเข้ารับการพัฒนามีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้นเพียงใดและข้อเสนอแนะในการเข้ารับการพัฒนา หรือการนำเสนอผลงานที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา จัดทำเป็นรูปแบบการนำเสนอหน้าเวที การอภิปรายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สื่อและแหล่งเรียนรู้

- สื่อสิ่งพิมพ์ในการบรรยาย
- สไลด์ในการนำเสนอ (Power Point)
- วีดิทัศน์ โปรเจกเตอร์
- ใบความรู้ ใบกิจกรรม

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตจากการตอบหรือซักถาม
2. การประเมินผลงานจากใบกิจกรรมที่ปฏิบัติ
3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมพัฒนา
4. การนำเสนอผลงาน

หน่วยที่ 1 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ (เวลาในการพัฒนา 6 ชั่วโมง)

หลักการ

การปฏิบัติการนิเทศ เป็นการลงมือปฏิบัติตามแผนงานโครงการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ การกระตุ้นและการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูอย่างมีลำดับขั้นตอน การสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อให้การดำเนินการนิเทศภายในบรรลุวัตถุประสงค์ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนา

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เนื้อหา

- 2.1 มีการเตรียมการปฏิบัติการนิเทศประชุมคณะกรรมการนิเทศก่อนการนิเทศทุกครั้งโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม
- 2.2 มีเครื่องมือนวัตกรรม หรือสื่อ หรือระบบการนิเทศทางไกล เพื่อตรวจสอบตามเกณฑ์การนิเทศทุกครั้ง
- 2.3 ดำเนินการนิเทศตามแผน ตามเกณฑ์ปราศจากอคติ
- 2.4 กำกับ ติดตาม และประเมินผลตามรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม
- 2.5 กระตุ้นอำนวยความสะดวกเพื่อให้ครูทำหน้าที่ได้เต็มที่
- 2.6 เสริมขวัญและกำลังใจผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และชี้จุดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร
- 2.7 เสริมขวัญและกำลังใจผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และชี้จุดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร
- 2.8 สรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้

กิจกรรมพัฒนา

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

- การให้ความรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สรุป ความหมายและความสำคัญของความรู้ความเข้าใจ และการมีความสามารถการบริหารจัดการหรือจัดกิจกรรมการปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
- การระดมความคิด เกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษา มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และการมีความสามารถการบริหารจัดการการปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
- การอภิปราย การนำเสนอผลการเข้ารับการพัฒนามีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้นเพียงใดและข้อเสนอแนะในการเข้ารับการพัฒนา หรือการนำเสนอผลงานที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา จัดทำเป็นรูปแบบการนำเสนอหน้าเวที การอภิปรายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สื่อและแหล่งเรียนรู้

- สื่อสิ่งพิมพ์ในการบรรยาย
- สไลด์ในการนำเสนอ (Power Point)
- วิดีทัศน์ โปรเจกเตอร์
- ใบความรู้ ใบกิจกรรม

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตจากการตอบหรือซักถาม
2. การประเมินผลงานจากใบกิจกรรมที่ปฏิบัติ
3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมพัฒนา
4. การนำเสนอผลงาน

หน่วยที่ 3 ด้านการประเมินผลการนิเทศ (เวลาในการพัฒนา 3 ชั่วโมง)

หลักการ

การประเมินผลการนิเทศ เป็นการตรวจสอบหรือ ประเมินความสำเร็จของการนิเทศภายใน ที่ผ่านมามีประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีการประเมินผลการนิเทศ สรุปผลและ จัดทำรายงานผลการนิเทศพร้อมทั้งมีการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงแก้ไข

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะด้านการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เนื้อหา

- 3.1 วางแนว หลักเกณฑ์ และเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของ หน่วยงาน
- 3.2 ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ ในการประเมินและรายงาน ผลการนิเทศภายใน
- 3.3 มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน และมีระยะเวลาที่เหมาะสม
- 3.4 ประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้เกี่ยวข้อง นำข้อมูลตลอดปีการศึกษามาวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย
- 3.5 ผู้บริหารมีการประชุมสรุปภาพรวมการประเมินทั้งโรงเรียนทุกครั้งที่มีการประเมิน และ แจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบผลการประเมินทุกครั้ง
- 3.6 นำผลการประเมินไปพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป
- 3.7 สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน

กิจกรรมพัฒนา

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

- การให้ความรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สรุปล ความหมายและความสำคัญของความรู้ความเข้าใจ และการมีความสามารถการบริหารจัดการหรือจัดกิจกรรมการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
- การระดมความคิด เกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษา มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และการมีความสามารถการบริหารจัดการหรือจัดกิจกรรมการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
- การอภิปราย การนำเสนอผลการเข้ารับการพัฒนามีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้นเพียงใดและข้อเสนอแนะในการเข้ารับการพัฒนา หรือการนำเสนอผลงานที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา จัดทำเป็นรูปแบบการนำเสนอหน้าเวที การอภิปรายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สื่อและแหล่งเรียนรู้

- สื่อสิ่งพิมพ์ในการบรรยาย
- สไลด์ในการนำเสนอ (Power Point)
- วีดิทัศน์ โปรเจกเตอร์
- ใบความรู้ ใบกิจกรรม

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตจากการตอบหรือซักถาม
2. การประเมินผลงานจากใบกิจกรรมที่ปฏิบัติ
3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมพัฒนา
4. การนำเสนอผลงาน

หน่วยที่ 4

ด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ

พหุบัณฑิตวิทยาลัย

หน่วยที่ 4 ด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ (เวลาในการพัฒนา 3 ชั่วโมง)

หลักการ

การวางแผนการนิเทศ เป็นกระบวนการที่สำคัญ ในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป็นเป้าหมายที่ต้องการ เป็นขั้นตอนในการกำหนดทางเลือก แนวปฏิบัติรายละเอียด ขอบข่ายการนิเทศ กำหนดผู้รับผิดชอบ เขียนแผนและโครงการนิเทศภายใน มีการประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจในการนิเทศภายใน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เนื้อหา

- 4.1 แต่งตั้งและมอบหมายผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร
- 4.2 จัดอันดับและมอบรางวัล และประชาสัมพันธ์ผลหลังจากการนิเทศทุกครั้ง
- 4.3 ใช้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีอย่างเป็นธรรม และทุกคนรับรู้ในผลการพิจารณา
- 4.4 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อสร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
- 4.5 จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงานและมีการตรวจสอบเชิงประจักษ์จากการประเมินการคงสภาพ
- 4.6 ผู้บริหารติดตาม กระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
- 4.7 พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่การแข่งขันระดับต่าง ๆ

กิจกรรมพัฒนา

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

- การให้ความรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สรุปล ความหมายและความสำคัญของความรู้ความเข้าใจ และการมีความสามารถการบริหารจัดการหรือจัดกิจกรรมด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ ภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
- การระดมความคิด เกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษา มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และการมีความสามารถการบริหารจัดการหรือจัดกิจกรรมด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
- การอภิปราย การนำเสนอผลการเข้ารับการพัฒนามีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้นเพียงใดและข้อเสนอแนะในการเข้ารับการพัฒนา หรือการนำเสนอผลงานที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา จัดทำเป็นรูปแบบการนำเสนอหน้าเวที การอภิปรายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สื่อและแหล่งเรียนรู้

- สื่อสิ่งพิมพ์ในการบรรยาย
- สไลด์ในการนำเสนอ (Power Point)
- วีดิทัศน์ โปรเจกเตอร์
- ใบความรู้ ใบกิจกรรม

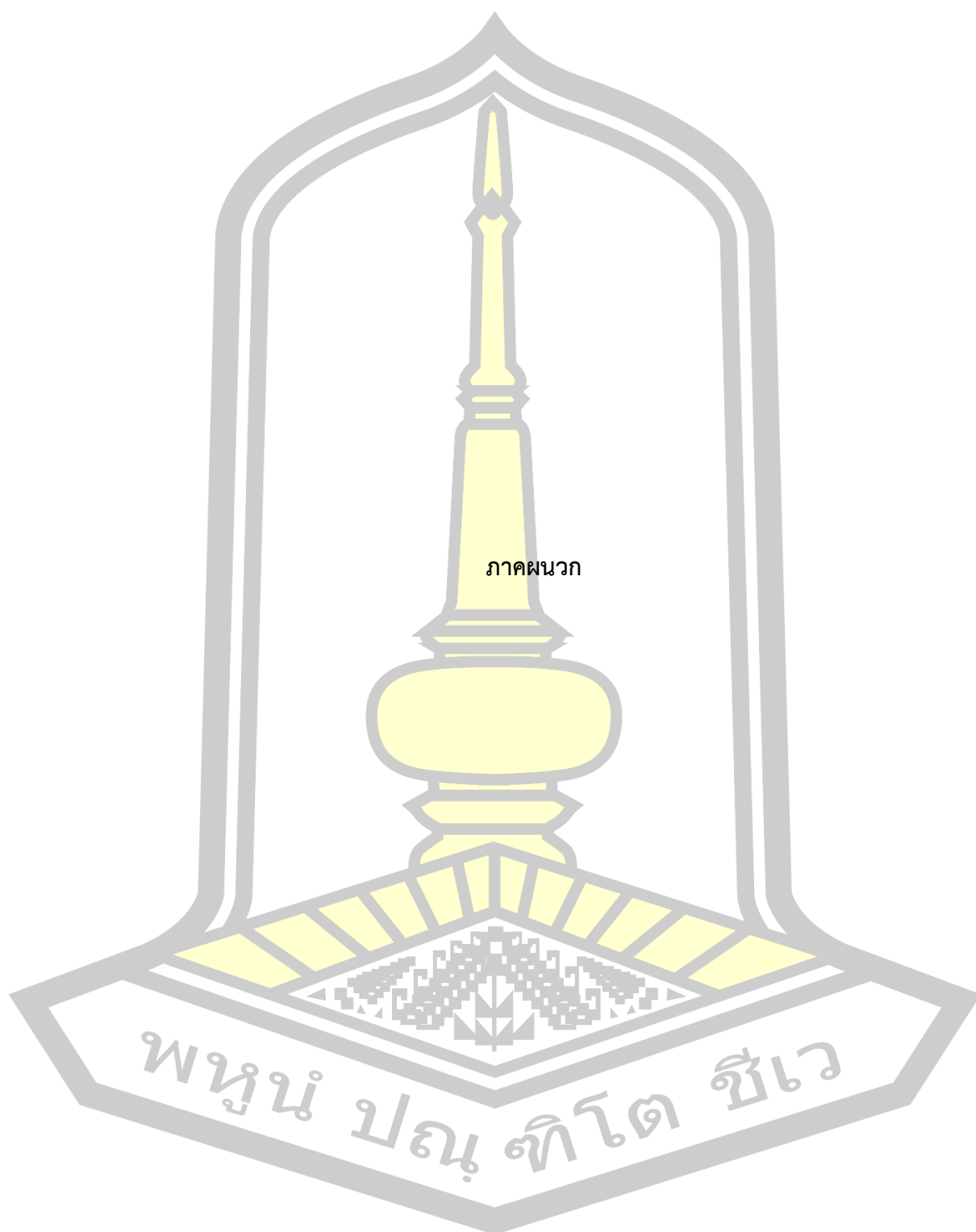
การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตจากการตอบหรือซักถาม
2. การประเมินผลงานจากใบกิจกรรมที่ปฏิบัติ
3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมพัฒนา
4. การนำเสนอผลงาน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา: กรอบและแนวการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ที.เอส.บี.โปรดักส์.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542). เอกสารประกอบการสอนวิชาการบริหาร 300 การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทนต์ ศรีไสย์. (2549). หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

พหุ ประจักษ์ ชาติ ชัยเว

แบบทดสอบก่อนการพัฒนาการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

คำชี้แจง แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีข้อความทั้งหมด 20 ข้อ ให้ผู้เข้าอบรมเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว เมื่อเลือกตอบได้แล้ว ให้ใช้ปากกากากบาท (X) ที่มีอักษรตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ ใช้เวลาทำแบบทดสอบ

1. ข้อใด**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - ก. กระบวนการบริหาร
 - ข. กระบวนการนิเทศศึกษา
 - ค. กระบวนการเรียนการสอน
 - ง. กระบวนการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
2. ผู้ทำหน้าที่ในกระบวนการนิเทศศึกษาในสถานศึกษาคือใคร
 - ก. ผู้บริหาร
 - ข. หัวหน้าวิชาการ
 - ค. หัวหน้ากลุ่มสาระ
 - ง. ถูกทุกข้อ
3. ผู้ทำหน้าที่ในกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาคือใคร
 - ก. ผู้บริหาร
 - ข. ครู
 - ค. เจ้าหน้าที่ธุรการ
 - ง. นักการ
4. ข้อใด**ไม่ใช่**องค์ประกอบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
 - ก. ด้านการวางแผนการนิเทศ
 - ข. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ
 - ค. ด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศ
 - ง. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ
5. กลุ่มงานใด ในสถานศึกษาเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษา
 - ก. การบริหารงานวิชาการ
 - ข. การบริหารงานงบประมาณ
 - ค. การบริหารงานบุคคล
 - ง. การบริหารงานทั่วไป

6. ข้อใดเป็นความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา

- ก. พัฒนาคน
- ข. พัฒนางาน
- ค. สร้างขวัญและกำลังใจ
- ง. ถูกทุกข้อ

7. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา

- ก. เป็นขั้นตอนในการกำหนดขอบข่ายการนิเทศภายใน
- ข. การเตรียมการในการปฏิบัติงานการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและนโยบาย
- ค. การคิดที่จะทำบางสิ่งบางอย่างในอนาคต
- ง. การลงมือปฏิบัติอย่างทุ่มเท

8. ข้อใด ไม่ใช่ความสำคัญ ของการวางแผนการนิเทศภายใน

- ก. ช่วยลดความสูญเสียจากการทำงานที่ซ้ำซ้อน
- ข. ทำให้งานขององค์การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์
- ค. ประหยัดเวลาและแรงงานทำให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ง. ได้จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน

9. ข้อใดควรพิจารณาลำดับแรกในการวางแผนการนิเทศภายใน

- ก. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ
- ข. เตรียมการวางแผน
- ค. ดำเนินการตามที่กำหนดไว้
- ง. กำกับ ติดตาม

10. ข้อใดเป็นความหมายของด้านการปฏิบัติการนิเทศ

- ก. การดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้
- ข. การดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้
- ค. การปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผน
- ง. ถูกทุกข้อ

11. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องต่อความสำคัญของการปฏิบัติการนิเทศ

- ก. ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง
- ข. สนับสนุนให้ครูสามารถประเมินผลการทำงานได้ด้วยตนเอง
- ค. ช่วยสร้างความแตกแยก
- ง. เป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

12. ข้อใดไม่ใช่ผลดีของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา

- ก. สร้างความสามัคคี
- ข. ทุกคนสำคัญ
- ค. งานมีประสิทธิภาพ
- ง. ความสำเร็จของงานไม่ตามกำหนดเวลา

13. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของด้านการประเมินผลการนิเทศ

- ก. เป็นกระบวนการพิจารณาตัดสินใจหาทางเลือกต่างๆ
- ข. เป็นการตรวจสอบติดตามความก้าวหน้าของโครงการ
- ค. เป็นการประเมินความสำเร็จของการนิเทศภายใน
- ง. เป็นขั้นตอนแรกในการดำเนินการนิเทศ

14. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของการประเมินผลการนิเทศ

- ก. ทำให้เราทราบว่า การปฏิบัติงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่
- ข. ทำให้ทราบว่ามีความเบี่ยงเบนจากการวางแผนไว้หรือไม่
- ค. เป็นกระจุกเงาส่องตนเอง
- ง. นำไปจัดลำดับเพื่อความดีความชอบ

15. ข้อใดเป็นคุณลักษณะการประเมินผลการนิเทศที่ไม่ดี

- ก. ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการประเมินและรายงานผลการนิเทศ
- ข. มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน
- ค. บุคลากรทุกคนไม่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ
- ง. มีการเสนอ อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

16. ข้อใดเป็นความหมายด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ

- ก. การเสริมสร้างให้มีขวัญและกำลังใจที่ดี
- ข. การยกย่องและเชิดชูเกียรติ
- ค. ความพอใจที่จะปฏิบัติภารกิจด้วยความภาคภูมิใจ
- ง. ถูกทุกข้อ

17. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญทางด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ

- ก. ก่อให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย
- ข. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
- ค. ได้ความรู้และทักษะที่ดี
- ง. เป็นการร่วมมือที่ดี

18. ข้อใดเป็นคุณลักษณะด้านการสร้างขวัญและกำลังใจที่ดี
- จัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการทำงาน
 - ยกย่องชมเชยเมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ
 - สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่งาน
 - ถูกทุกข้อ
19. ถ้า PDCA เป็นกระบวนการคุณภาพ แล้ว A คืออะไร
- การวางแผน
 - การปฏิบัติ
 - การติดตาม
 - การปรับปรุงงาน
20. ข้อใดไม่สอดคล้อง คำว่า “ นักเรียนเป็นคนดี และคนเก่ง ”
- มีความรู้คู่คุณธรรม
 - ผลการเรียนดีและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผ่านดีเยี่ยม
 - คะแนน O-NET สูง
 - 3R 8C
21. ข้อใดอาจเป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- นักเรียนเกิดการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศ
 - นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้และมีความสุข
 - นักเรียนสามารถอ่านหนังสือและสรุปเป็นฉบับตนเอง
 - นักเรียนมีชวนขวายให้เป็นจุดเด่นในการเรียนรู้เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ
22. ข้อใดไม่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ครูมีความรู้ความเข้าใจลึกซึ้งในวิชาที่สอน
 - มอบหมายงานที่หลากหลายและสร้างสรรค์
 - ให้เวลานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติแก้ไขปัญหา ทำงานเป็นกลุ่ม
 - เรียนรู้ร่วมกันกับทีมเรียนรู้อย่างมีความสุข ด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู
23. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญข้อใดควรทำเป็นอันดับแรก
- จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแผนการสอนที่ออกแบบไว้
 - กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลรวมถึงการใช้สื่อได้สอดคล้องกับเป้าหมาย
 - ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร

ง. กระตุ้นให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของตนเอง สร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและการยอมรับความแตกต่างทั้งด้านความคิดและด้านอื่น ๆ

24. ข้อใดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

- ก. เหมาะสมกับผู้เรียน
- ข. ตรงตามนโยบายรัฐบาล
- ค. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ง. ถูกต้องตามแบบแผนทั่วไป

25. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ก. มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและประยุกต์ใช้ได้
- ข. ให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้จากนอกห้องเรียน
- ค. เน้นการจำเนื้อหาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์การทำข้อสอบ
- ง. สนับสนุนให้มีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน

26. ห้องเรียนที่ส่งเสริมบรรยากาศทางจิตใจ ตรงกับข้อใด

- ก. ครูและนักเรียนแต่งกายสะอาดเรียบร้อย
- ข. ห้องเรียนมีสื่อที่ทันสมัย
- ค. ห้องเรียนกว้างขวาง
- ง. มีความสะอาด

27. การพัฒนาคุณภาพนักเรียนข้อใดสำคัญเป็นอันดับแรก

- ก. อ่านออก เขียนได้ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ข. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)
- ค. ทำงานตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ
- ง. ภาคภูมิใจในความเป็นไทย

28. โรงเรียนใดมีการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนครบถ้วน

- ก. โรงเรียน A มีการจัดกิจกรรมเข้าค่ายทางวิชาการทุกปี
- ข. โรงเรียน B ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยม
- ค. โรงเรียน C มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน
- ง. โรงเรียน D กำหนดแนวปฏิบัติในแผนปฏิบัติการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

29. ข้อใดไม่เกี่ยวกับคุณภาพนักเรียน

- ก. สามารถอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาได้
- ข. ยอมรับเหตุผลและความคิดเห็นของผู้อื่นสามารถทำงานเป็นทีม
- ค. พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ง. สำนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

30. การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ มีความหมายตามข้อใด

ก. การดำเนินกิจกรรมเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน

ข. การบริหารและการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

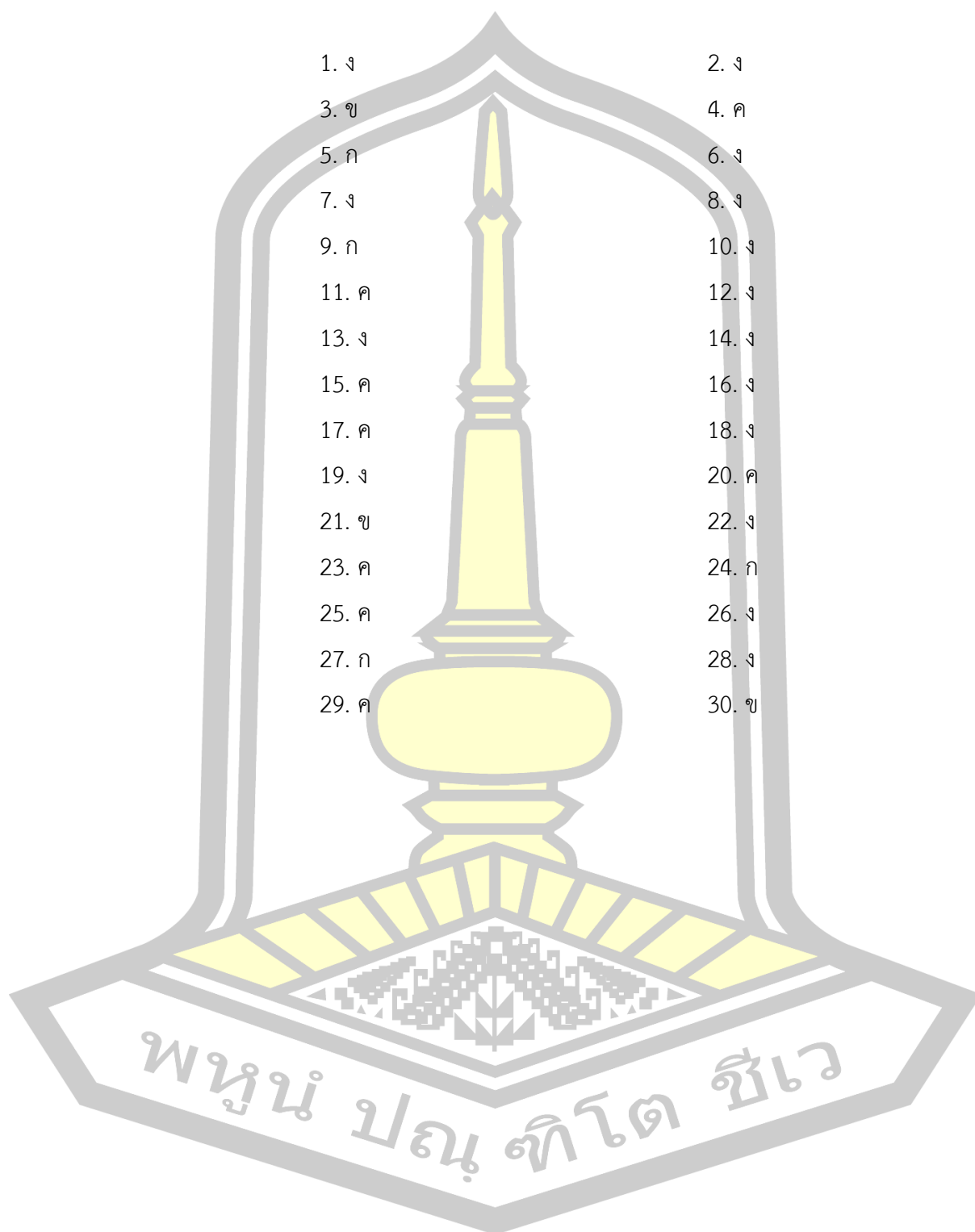
ค. การสร้างความรู้สึกร่วมกันแบบครอบครัว ลดการทำงานแบบการบังคับบัญชา

ง. การทำงานประสานความร่วมมือของครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วยบรรยากาศ

ต่างคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูล

เฉลย

แบบทดสอบหลังการพัฒนากิจกรรมนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

คำชี้แจง แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีข้อความทั้งหมด 20 ข้อ ให้ผู้เข้าอบรมเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว เมื่อเลือกตอบได้แล้ว ให้ใช้ปากกากากบาท (X) ที่มีอักษรตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ ใช้เวลาทำแบบทดสอบ

1. ผู้ทำหน้าที่ในกระบวนการนิเทศศึกษาในสถานศึกษาคือใคร
 - ก. ผู้บริหาร
 - ข. หัวหน้าวิชาการ
 - ค. หัวหน้ากลุ่มสาระ
 - ง. ถูกทุกข้อ
2. ข้อใด**ไม่**ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - ก. กระบวนการบริหาร
 - ข. กระบวนการนิเทศศึกษา
 - ค. กระบวนการเรียนการสอน
 - ง. กระบวนการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. ข้อใด**ไม่**ใช่องค์ประกอบกระบวนการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
 - ก. ด้านการวางแผนการนิเทศ
 - ข. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ
 - ค. ด้านการให้ความรู้ก่อนการนิเทศ
 - ง. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ
4. ผู้ทำหน้าที่ในกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาคือใคร
 - ก. ผู้บริหาร
 - ข. ครู
 - ค. เจ้าหน้าที่ธุรการ
 - ง. นักการ
5. กลุ่มงานใด ในสถานศึกษาเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษา
 - ก. การบริหารงานวิชาการ
 - ข. การบริหารงานงบประมาณ
 - ค. การบริหารงานบุคคล
 - ง. การบริหารงานทั่วไป

6. ข้อใดเป็นความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา

- ก. พัฒนาคน
- ข. พัฒนางาน
- ค. สร้างขวัญและกำลังใจ
- ง. ถูกทุกข้อ

7. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา

- ก. เป็นขั้นตอนในการกำหนดขอบข่ายการนิเทศภายใน
- ข. การเตรียมการในการปฏิบัติงานการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและนโยบาย
- ค. การคิดที่จะทำบางสิ่งบางอย่างในอนาคต
- ง. การลงมือปฏิบัติอย่างทุ่ทุ้ง

8. ข้อใด ไม่ใช่ว่าความสำคัญ ของการวางแผนการนิเทศภายใน

- ก. ช่วยลดความสูญเสียจากการทำงานที่ซ้ำซ้อน
- ข. ทำให้งานขององค์การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์
- ค. ประหยัดเวลาและแรงงานทำให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ง. ได้จัดสภาพแวดล้อม บริบท เอื้อต่อการทำงาน

9. ข้อใดควรพิจารณาลำดับแรกในการวางแผนการนิเทศภายใน

- ก. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ
- ข. เตรียมการวางแผน
- ค. ดำเนินการตามที่กำหนดไว้
- ง. กำกับ ติดตาม

10. ข้อใดเป็นความหมายของด้านการปฏิบัติการนิเทศ

- ก. การดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้
- ข. การดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้
- ค. การปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผน
- ง. ถูกทุกข้อ

11. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องต่อความสำคัญของการปฏิบัติการนิเทศ

- ก. ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง
- ข. สนับสนุนให้ครูสามารถประเมินผลการทำงานได้ด้วยตนเอง
- ค. ช่วยสร้างความแตกแยก
- ง. เป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

12. ข้อใดไม่ใช่ผลดีของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา

- ก. สร้างความสามัคคี
- ข. ทุกคนสำคัญ
- ค. งานมีประสิทธิภาพ
- ง. ความสำเร็จของงานไม่ตามกำหนดเวลา

13. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของด้านการประเมินผลการนิเทศ

- ก. เป็นกระบวนการพิจารณาตัดสินใจหาทางเลือกต่างๆ
- ข. เป็นการตรวจสอบติดตามความก้าวหน้าของโครงการ
- ค. เป็นการประเมินความสำเร็จของการนิเทศภายใน
- ง. เป็นขั้นตอนแรกในการดำเนินการนิเทศ

14. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของการประเมินผลการนิเทศ

- ก. ทำให้เราทราบว่า การปฏิบัติงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่
- ข. ทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงจากการวางแผนไว้หรือไม่
- ค. เป็นกระจุกเงาสะท้อนเอง
- ง. นำไปจัดลำดับเพื่อความดีความชอบ

15. ข้อใดเป็นคุณลักษณะการประเมินผลการนิเทศที่ไม่ดี

- ก. ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการประเมินและรายงานผลการนิเทศ
- ข. มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน
- ค. บุคลากรทุกคนไม่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ
- ง. มีการเสนอ อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

16. ข้อใดเป็นความหมายด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ

- ก. การเสริมสร้างให้มีขวัญและกำลังใจที่ดี
- ข. การยกย่องและเชิดชูเกียรติ
- ค. ความพอใจที่จะปฏิบัติภารกิจด้วยความภาคภูมิใจ
- ง. ถูกทุกข้อ

17. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญทางด้านขวัญและกำลังใจการนิเทศ

- ก. ก่อให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย
- ข. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
- ค. ได้ความรู้และทักษะที่ดี
- ง. เป็นการร่วมมือที่ดี

18. ถ้า PDCA เป็นกระบวนการคุณภาพ แล้ว A คืออะไร

- ก. การวางแผน
- ข. การปฏิบัติ
- ค. การติดตาม
- ง. การปรับปรุงงาน

19. ข้อใดเป็นคุณลักษณะด้านการสร้างขวัญและกำลังใจที่ดี

- ก. จัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการทำงาน
- ข. ยกย่องชมเชยเมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ
- ค. สร้างโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่งาน
- ง. ถูกทุกข้อ

20. ข้อใดไม่สอดคล้อง คำว่า “ นักเรียนเป็นคนดี และคนเก่ง ”

- ก. มีความรู้คู่คุณธรรม
- ข. ผลการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผ่านดีเยี่ยม
- ค. คะแนน O-NET สูง
- ง. 3R 8C

21. ข้อใดอาจเป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ก. นักเรียนเกิดการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศ
- ข. นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้และมีความสุข
- ค. นักเรียนสามารถอ่านหนังสือและสรุปเป็นฉบับตนเอง
- ง. นักเรียนมีชวนขวายให้เป็นที่จุดเด่นในการเรียนรู้เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ

22. ข้อใดไม่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ก. ครูมีความรู้ความเข้าใจลึกซึ้งในวิชาที่สอน
- ข. มอบหมายงานที่หลากหลายและสร้างสรรค์
- ค. ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติแก้ไขปัญหา ทำงานเป็นกลุ่ม
- ง. เรียนรู้ร่วมกันกับทีมเรียนรู้อย่างมีความสุข ด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู

23. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญข้อใดควรทำเป็นอันดับแรก

- ก. จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแผนการสอนที่ออกแบบไว้
- ข. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลรวมถึงการใช้สื่อได้สอดคล้องกับเป้าหมาย
- ค. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร

ง. กระตุ้นให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของตนเอง สร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและการยอมรับความแตกต่างทั้งด้านความคิดและด้านอื่น ๆ

24. ข้อใดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

- ก. เหมาะสมกับผู้เรียน
- ข. ตรงตามนโยบายรัฐบาล
- ค. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ง. ถูกต้องตามแบบแผนทั่วไป

25. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ก. มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและประยุกต์ใช้ได้
- ข. ให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้จากนอกห้องเรียน
- ค. เน้นการจำเนื้อหาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์การทำข้อสอบ
- ง. สนับสนุนให้มีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน

26. ห้องเรียนที่ส่งเสริมบรรยากาศทางจิตใจ ตรงกับข้อใด

- ก. ครูและนักเรียนแต่งกายสะอาดเรียบร้อย
- ข. ห้องเรียนมีสื่อที่ทันสมัย
- ค. ห้องเรียนกว้างขวาง
- ง. มีความสะอาด

27. การพัฒนาคุณภาพนักเรียนข้อใดสำคัญเป็นอันดับแรก

- ก. อ่านออก เขียนได้ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ข. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)
- ค. ทำงานตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ
- ง. ภาคภูมิใจในความเป็นไทย

28. การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ มีความหมายตามข้อใด

- ก. การดำเนินกิจกรรมเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน
- ข. การบริหารและการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- ค. การสร้างความรู้สึกร่วมกันแบบครอบครัว ลดการทำงานแบบการบังคับบัญชา
- ง. การทำงานประสานความร่วมมือของครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วยบรรยากาศต่างคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูล

29. ข้อใดไม่เกี่ยวกับคุณภาพนักเรียน

- ก. สามารถอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาได้
- ข. ยอมรับเหตุผลและความคิดเห็นของผู้อื่นสามารถทำงานเป็นทีม
- ค. พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน
- ง. สำนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

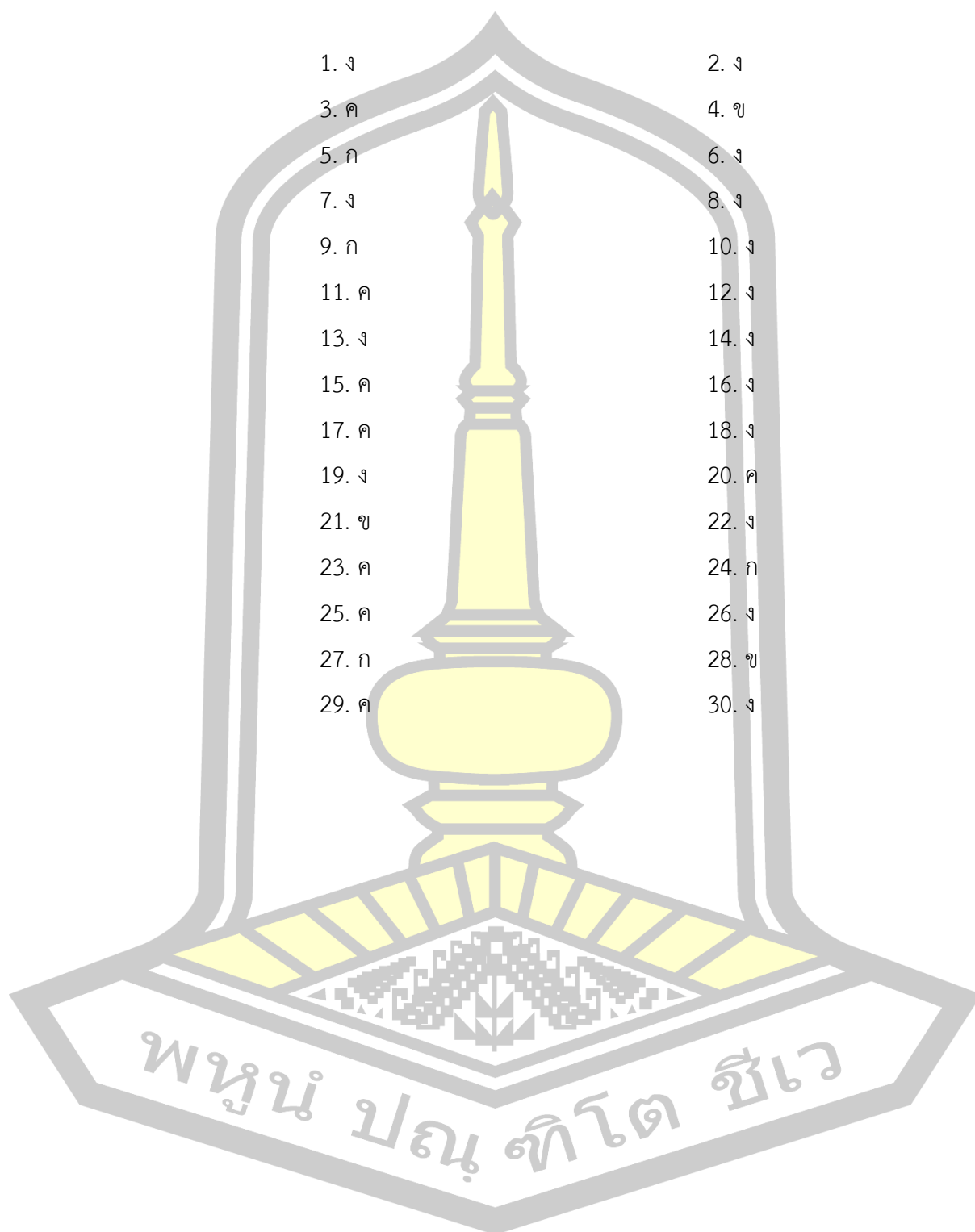
30. โรงเรียนใดมีการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนครบถ้วน

- ก. โรงเรียน A มีการจัดกิจกรรมเข้าค่ายทางวิชาการทุกปี
- ข. โรงเรียน B ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยม
- ค. โรงเรียน C มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน
- ง. โรงเรียน D กำหนดแนวปฏิบัติในแผนปฏิบัติการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

เฉลย

1. ง	2. ง
3. ค	4. ข
5. ก	6. ง
7. ง	8. ง
9. ก	10. ง
11. ค	12. ง
13. ง	14. ง
15. ค	16. ง
17. ค	18. ง
19. ง	20. ค
21. ข	22. ง
23. ค	24. ก
25. ค	26. ง
27. ก	28. ข
29. ค	30. ง

แบบประเมินการนิเทศการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับ
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินก่อนใช้-หลังใช้ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. แบบประเมินนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบประเมินก่อนใช้-หลังใช้ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 แบบประเมินก่อนใช้-หลังใช้ การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาประเด็นตามการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประเมินระดับสภาพปัจจุบัน/การปฏิบัติระดับพฤติกรรมของผู้รับนิเทศแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมของแต่ละข้อ โดยกำหนดระดับเกณฑ์คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/การปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/การปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/การปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

พูน ปรณศิริ โด ชเว
นายทองคำ อำไพ

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาดุซงึบัณทิต (กศ.ด.)

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ชื่อผู้รับการประเมิน.....

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก		ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
1	ด้านการวางแผนการนิเทศ					
	1.1 วิเคราะห์ วิจัย สภาพปัญหา ความต้องการ จากบุคลากร, นักเรียน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง					
	1.2 จัดทำแผน โครงการนิเทศภายใน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม					
	1.3 ปฏิบัติการตามแผนหรือดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ ซึ่งร่วมกันวางแผนอย่างเป็นระบบ สามารถปรับแผนตามสถานการณ์ให้เหมาะสม					
	1.4 ประสานบุคลากรและหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง					
	1.5 กำกับ ติดตาม การวางแผนนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่อง					
	1.6 ตรวจสอบผลการวางแผนการนิเทศและปรับปรุง ให้เหมาะสม					
	รวม (30)					
2	ด้านการปฏิบัติการนิเทศ					
	2.1 เตรียมการปฏิบัติการนิเทศประชุมคณะกรรมการนิเทศ ก่อนการนิเทศทุกครั้งโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม					
	2.2 มีเครื่องมือนวัตกรรม หรือสื่อ หรือระบบการนิเทศทางไกล เพื่อตรวจสอบตามเกณฑ์การนิเทศทุกครั้ง					
	2.3 ดำเนินการนิเทศตามแผน ตามเกณฑ์ปราศจากอคติ					
	2.4 กำกับ ติดตาม และประเมินผลตามรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม					
	2.5 กระตุ้นอำนวยความสะดวกเพื่อให้ครูทำหน้าที่ได้เต็มที่					

การนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก		ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
	2.6 เสริมขวัญและกำลังใจผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และชี้จุดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร					
	2.7 เสริมขวัญและกำลังใจผู้บริหารเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียนและครู และชี้จุดบกพร่องอย่างกัลยาณมิตร					
	2.8 สรุปผลการนิเทศและนำข้อมูลไปใช้					
รวม (40)						
3	ด้านการประเมินผลการนิเทศ					
	3.1 วางแนว หลักเกณฑ์ และเครื่องมือการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน					
	3.2 ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักเกณฑ์ในการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน					
	3.3 มีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ตามขั้นตอน และมีระยะเวลาที่เหมาะสม					
	3.4 ประเมินผลงานตามสภาพจริง และผู้เกี่ยวข้อง นำข้อมูลตลอดปีการศึกษามาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย					
	3.5 ผู้บริหารประชุมสรุปภาพรวมการประเมินทั้งโรงเรียนทุกครั้งที่มีการประเมิน และแจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบผลการประเมินทุกครั้ง					
	3.6 นำผลการประเมินไปพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นในรอบต่อไป					
	3.7 สรุปผลและจัดทำรายงานการประเมินผลการนิเทศภายใน					
รวม (35)						

พจนันท์ ปณฺทิตโต ชีวะ

แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. แบบประเมินนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาประเด็นตามรูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประเมินความพึงพอใจของท่านแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมของแต่ละข้อ โดยกำหนดระดับเกณฑ์คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นายทองคำ อำไพ

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาดุซุฎิบัณฑิต (กศ.ด.)

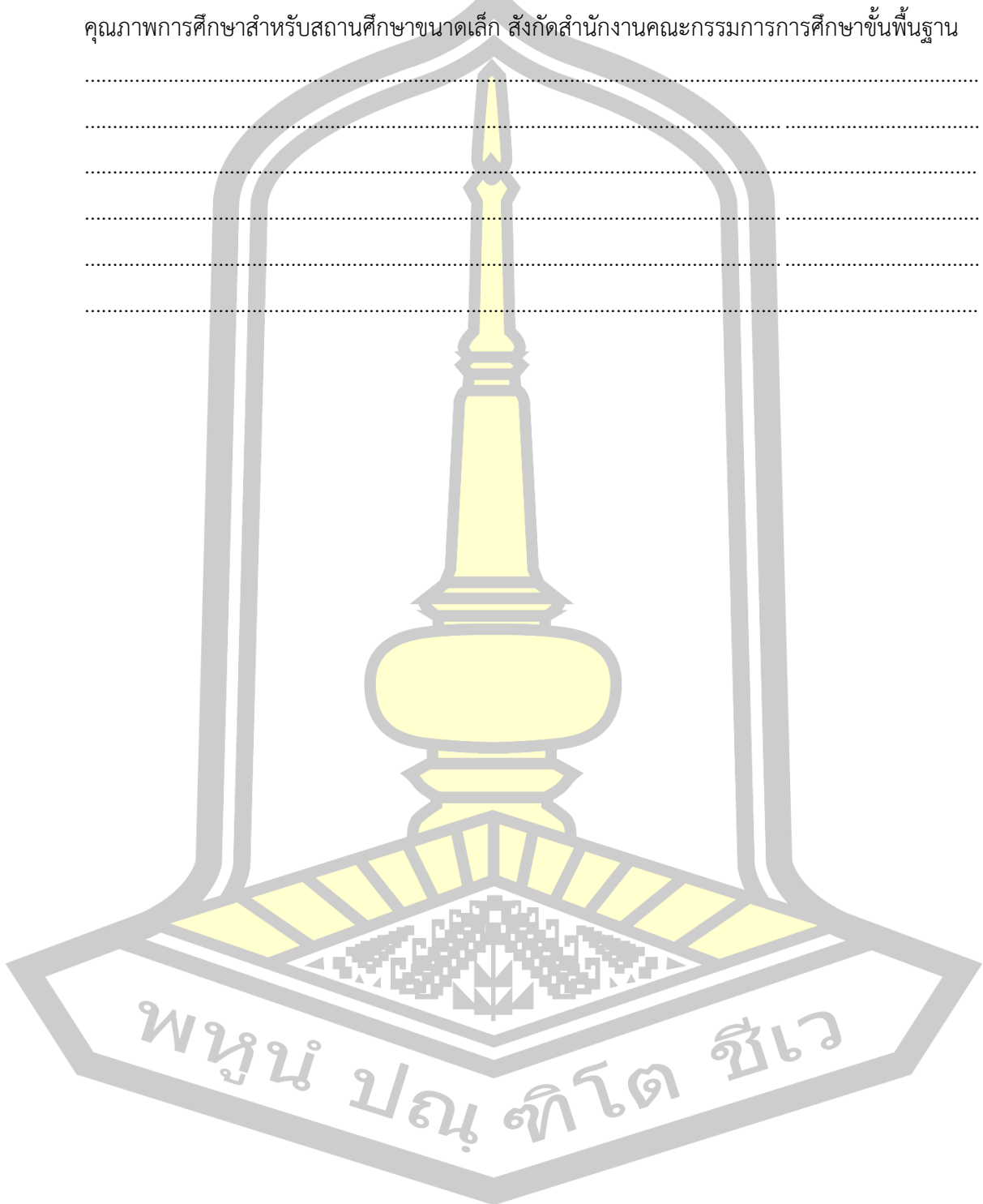
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

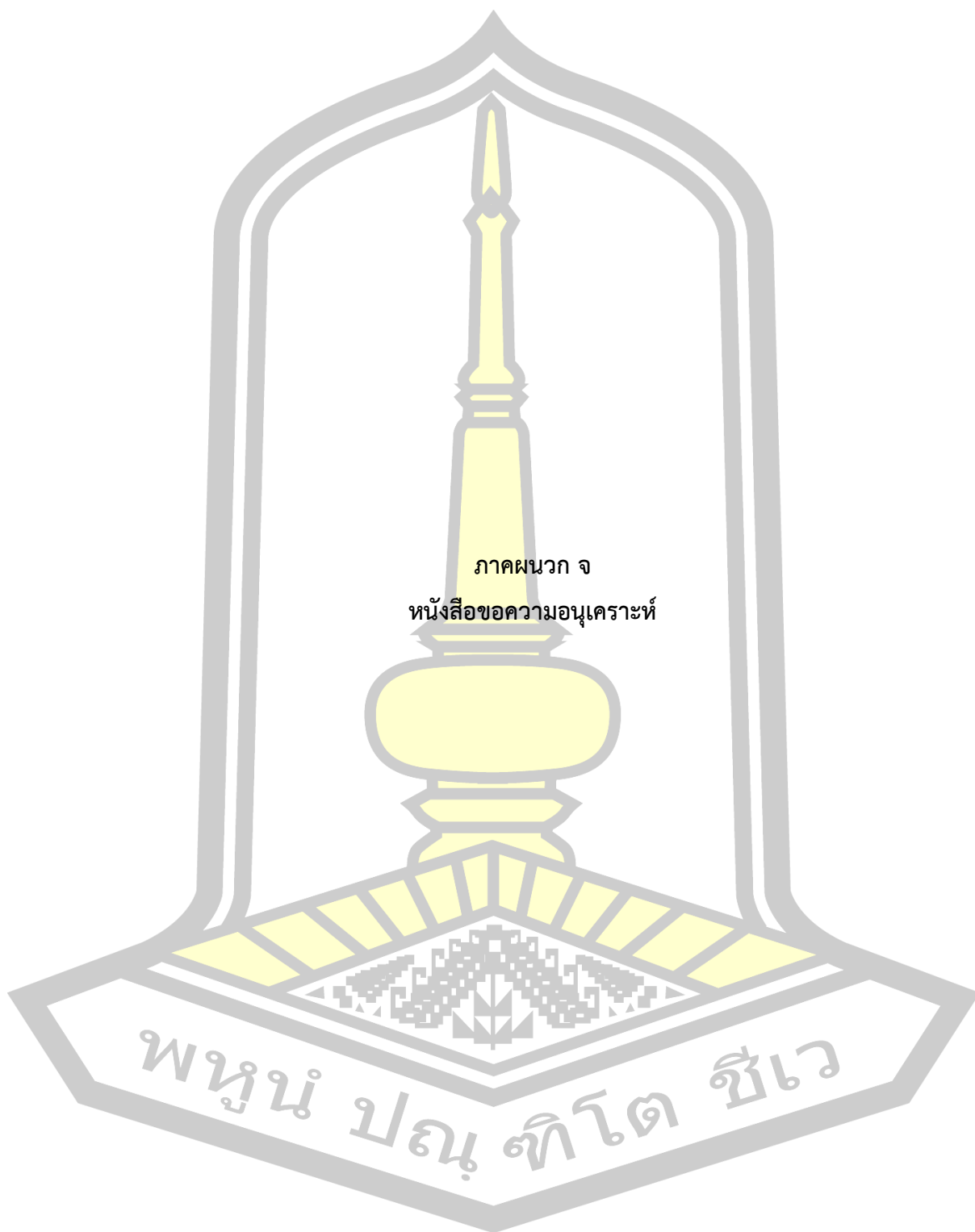
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. หลักการแนวคิด					
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา					
1.2 ความจำเป็นในการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					
2. วัตถุประสงค์					
2.1 มีความชัดเจน					
2.2 ครอบคลุมทุกเนื้อหา					
2.3 สามารถบรรลุผลได้					
3. วิธีดำเนินการ					
3.1 ด้านการวางแผนการนิเทศ					
3.2 ด้านการปฏิบัติการณ์เทศ					
3.3 ด้านการประเมินผลการนิเทศ					
3.4 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการนิเทศ					
4. กลไกการบริหารจัดการ					
4.1 การวางแผน					
4.2 การปฏิบัติตามแผน					
4.3 การตรวจสอบและประเมินผล					
4.4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน					
5. การประเมินผล					
5.1 ตรงตามวัตถุประสงค์รูปแบบ					
5.2 ครอบคลุมในสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					
6. เงื่อนไขความสำเร็จ					
6.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
6.2 ครอบคลุมวิธีดำเนินการมีความเป็นไปได้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับ
คุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุบัน ปณ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2) / ว104

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิรณี ทศนะเทพ

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว104

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ศุภชนกฤษ ยอดสละ

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว104

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สมหวัง พันธะลี

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว104

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว104

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ปัทมา ภูสุวาสดี

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว217

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว217

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉวีตร ปะโคทั่ง

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว217

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว217

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ดร.ภูมิพิพัช เรื่องแหล่ง

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว217

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
เรียน นายเดชา การรัมย์

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว217

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
เรียน ดร.สมหวัง พันธะลี

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว217

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว217

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
เรียน นายพศวัต สาระอาวาส

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว217

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน นางสาวชญาภาญจ์ ศรีเนตร

ด้วย นายทองคำ อำไพ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / 1223

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

8 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ด้วย นายทองคำ อำไพนิตปริญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนา นนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายทองคำ อำไพ ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / 1232

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

16 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ด้วย นายทองคำ อำไพนิสิต ปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้

นายทองคำ อำไพ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 1612

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

14 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice)
เรียน โรงเรียนบ้านจำปาโนนสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

ด้วย นายทองคำ อ่ำไพณีสติปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 1612

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

14 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice)
เรียน โรงเรียนบ้านโนนอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ด้วย นายทองคำ อำไพนิตปริญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 1612

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

14 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice)
เรียน โรงเรียนบ้านเหล่าเขืองโนนเสียววิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพินธุ์เขต 1

ด้วย นายทองคำ อำไพนิตปริญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรณ์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 1612

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

14 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice)
เรียน โรงเรียนบ้านจ๊กจูกู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ด้วย นายทองคำ อำไพนิตปริญญเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรณ์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 2612

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

14 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice)
เรียน โรงเรียนบ้านป่าตอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโสธร เขต 2

ด้วย นายทองคำ อำไพนิตปริญญเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 2121

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

20 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
เรียน รองศาสตราจารย์.ดร.จิณณวัตร ปะโคทั่ง

ด้วย นายทองคำ อำไพสินิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 2121

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

20 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ชัย กากแก้ว

ด้วย นายทองคำ อำไพนิตปริญญเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 2121

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

20 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทีป แชรรัมย์

ด้วย นายทองคำ อำไพสินธุ์ปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 2121

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

20 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
เรียน นายกิตติภักดิ์ ไกรเพชร

ด้วย นายทองคำ อำไพสินธุ์ปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 2121

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

20 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
เรียน นางวิมลมาลย์ รินไธสงค์

ด้วย นายทองคำ อำไพนิตปริญญากอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนา นนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 2121

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

20 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
เรียน ดร.จรัส สอนกล้า

ด้วย นายทองคำ อ่ำไพณีสติปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 2121

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

20 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
เรียน ดร.สมหวัง พันธะลี

ด้วย นายทองคำ อ่ำไพณีสติปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนา นนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 2121

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

20 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
เรียน นายเดชา การรัมย์

ด้วย นายทองคำ อำไพสินตปริญญเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / ว 2121

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

20 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
เรียน ดร.ศุภณัฐ อินทร์งาม

ด้วย นายทองคำ อำไพสินตปริญญเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัตคนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ที่ อว 0605.5(2) / 3253

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 พฤศจิกายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในศูนย์พัฒนาเครือข่ายคุณภาพการศึกษาชุมพลบุรี 2

ด้วย นายทองคำ อำไพนีสิต ปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร กศ.ด. การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายทองคำ อำไพเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ไฉมยา)

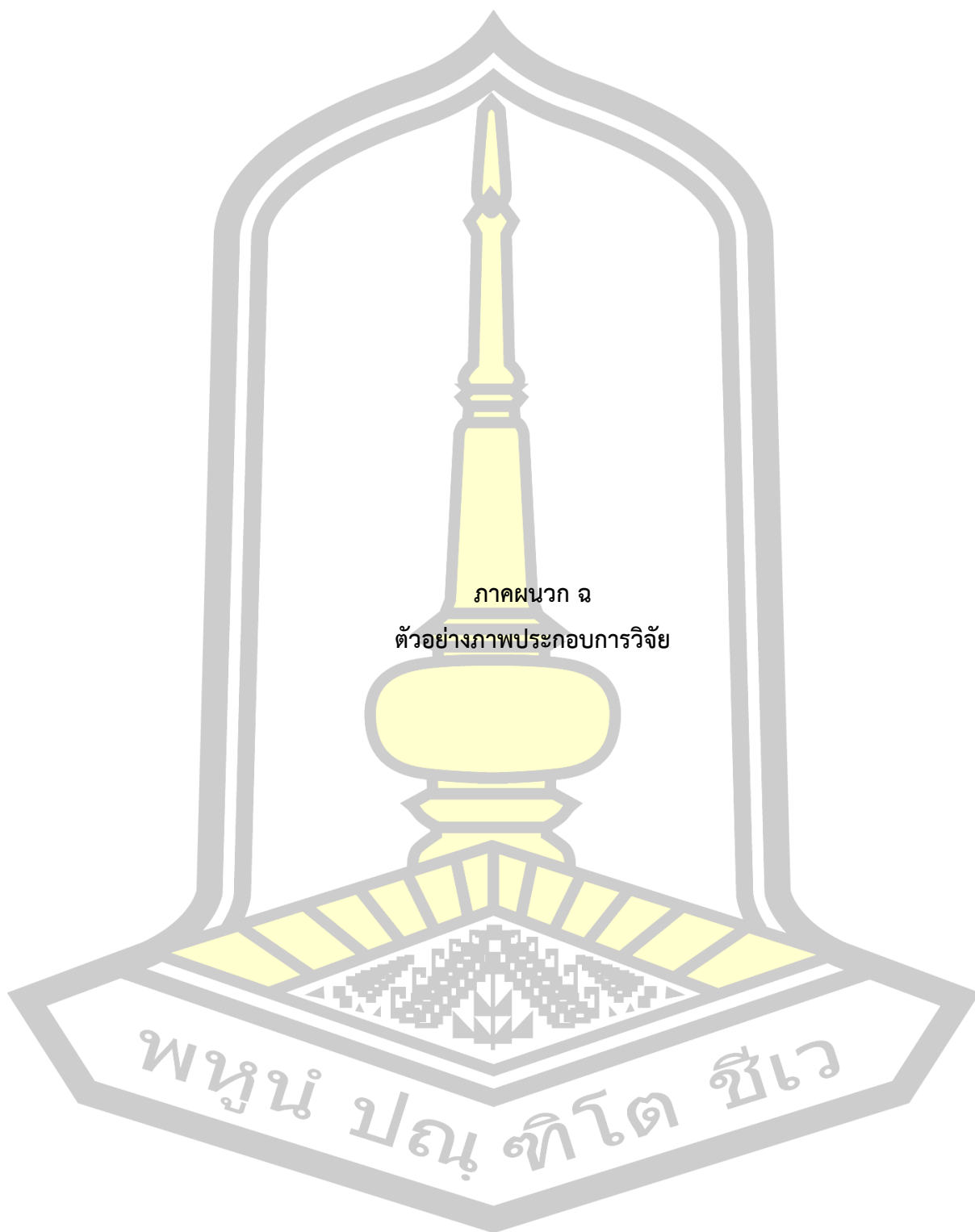
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

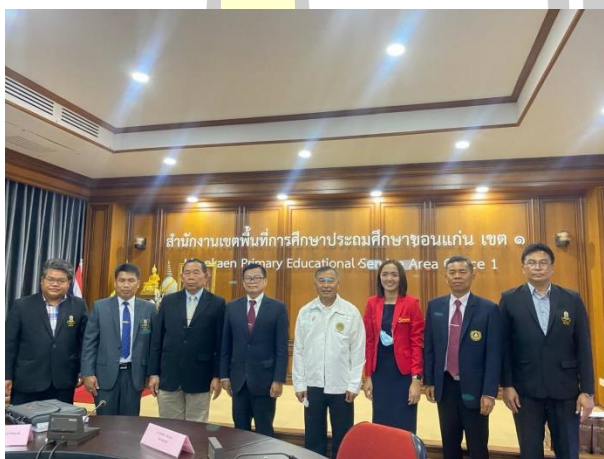
เบอร์โทรนิสิต 0868736703

ภาคผนวก ฉ
ตัวอย่างภาพประกอบการวิจัย

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

การสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์และประเมินองค์ประกอบและตัวบ่งชี้
29 กุมภาพันธ์ 2563 ณ ห้องประชุม ประภาภักดีโพธิ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) โรงเรียนที่ 1

การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) โรงเรียนที่ 2

การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) โรงเรียนที่ 3

การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) โรงเรียนที่ 4

การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) โรงเรียนที่ 5

การสัมมนาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ของรูปแบบ

24 ตุลาคม 2563 ณ ห้องประชุมโรงแรมสวนปารีสอร์ท อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

การประชุมเชิงปฏิบัติการวันที่ 22-24 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 ณ โรงเรียนบ้านขามโพนทัน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายทองคำ อำไพ
วันเกิด	วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2520
สถานที่เกิด	อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 63/2 หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งกุลา อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ 32120
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ 32000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2537 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านปอหมัน จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2540 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสิรินธร จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2544 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาเอกฟิสิกส์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา พ.ศ. 2551 ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2556 ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา (ป.บัณฑิตทางการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2564 ปริญญาการศึกษาดุฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนากการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทัโต ชีเว